

SREDA, 8. OKTOBER 2008

PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

1. Slavnostna seja - Ingrid Betancourt

Predsednik. – Gospe in gospodje, predsednik Sveta, gospod komisar, z velikim zadovoljstvom in občudovanjem danes v Evropskem parlamentu pozdravljam gospo Ingrid Betancourt. Toplo vas pozdravljam, gospa Betancourt!

(Aplavz)

Dejstvo, da ste danes tu z nami, priča, da pogumni ljudje nikoli ne obupajo v boju za svobodo in človeško dostojanstvo. Potem ko so vas 2. junija 2008 izpustili na prostost, sem vam imel čast pisati v imenu Evropskega parlamenta in vam izreči dobrodošlico ob vrnitvi na svobodo. Sedaj je prišel čas, da ste tu naša gostja.

V ujetništvu so vas zadrževali šest let, štiri mesece in devet dni. Samo vi veste, kaj vse ste morali preživeti v teh 2 321 dneh, a postala ste simbol svobode povsod po svetu in simbol človekovega odpora na izvrševanje sile in prikrajšanje temeljnih človekovih pravic, prav tako pa ste tudi vzornica dostojanstva in poguma za vse nas. Vaši otroci so bili ves čas z vami. Nikoli ne bom pozabil, kako sta me vaša otroka – vaša hči in vaš sin – pred nekaj leti iskala, ko sem imel drugačno vlogo, in kako sta zagovarjala svojo mater. To je bila ljubezen otrok do njihove matere. Lahko ste ponosni na svoja otroka!

(Aplavz)

Terorizem, kakršnega izvajajo vaši ugrabitelji, je neposreden napad na naše vrednote, svobodo, človeško dostojanstvo in demokracijo.

Gospa Betancourt, vaš primer nam ponovno zelo jasno kaže, da se demokracije ne smejo nikoli umakniti, ko se soočajo s terorizmom. Politična in moralna dolžnost je zagotoviti, da se vedno vzdržuje pravna država.

Med vašim ujetništvom se je mnogo članov Evropskega parlamenta neutrudno borilo za vašo izpustitev in vem, da je danes tu mnogo predstavnikov različnih odborov za Ingrid Betancourt – aktivnih zagovornikov vašega cilja, ljudi, ki delajo za svobodo vseh talcev v Kolumbiji. Rad bi pozdravil vse vas, ki ste zagovarjali gospo Ingrid Betancourt in ste danes tu v Evropskem parlamentu, in vam izrekel toplo dobrodošlico.

(Aplavz)

Gospe in gospodje, neutrudno si moramo še naprej prizadevati za zagotovitev izpustitve vseh tistih, ki jim je svoboda še vedno odvzeta. To je še en razlog za vaš današnji obisk. Sami ste dejali: „Za žrtev terorizma je največja nevarnost, da nanjo pozabijo. Ko sem bila v džungli, sem imela obraz in ime. Sedaj prosim, da naredimo isto za tiste, ki so ostali za tam.“ To so bile vaše besede in še vedno so. V imenu Evropskega parlamenta danes pozivamo k uresničitvi tega.

Letos praznujemo 60. obletnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki jo je 10. decembra 1948 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov. Ta deklaracija je predstavljala prvo svetovno in uradno obveznost za zaščito dostojanstva vsake osebe in enakost vseh ljudi, ne glede na barvo kože, vero ali poreklo. Člen 3 deklaracije navaja: „Vsakdo ima pravico do življenja, do prostosti in do osebne varnosti.“

Mnogo, mnogo ljudi je bilo oropanih svobode, ker so zagovarjali človekove pravice. Na konferenci z naslovom „The defenders take the floor“, ki je organizirana ta teden tu v Evropskem parlamentu, smo do sedaj slišali mnogo pričevanj ljudi, ki so bili zatirani, samovoljno aretirani in prisiljeni v izgnanstvo zaradi svojega boja za temeljne pravice in svoboščine. Prav tako smo imeli priložnost podrobno razpravljati o tem, kako lahko bolje zaščitimo te ljudi in podpremo njihovo delo.

Gospa Betancourt, vsi smo počaščeni in navdušeni, da vas lahko sedaj prosimo, da nagovorite Evropski parlament.

Ingrid Betancourt. – *(FR)* Gospod predsednik, gospe in gospodje, zame je zelo razburljivo, da sem danes tu z vami, ravno na dan, ko Združeni narodi in Evropska unija skupaj obeležujejo 60. obletnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah.

Seveda lahko sedaj le razmišljam, kakšno izredno naključje je to. Samo tri mesece nazaj sem vas gledala pri delu iz najglobljih globin amazonskega deževnega gozda in moja največja želja je bila, da pridejo še drugi in nas zagovarjajo, medtem ko smo ostali zaporniki norosti nekaterih in zanemarjanja drugih.

Resnično verjamem, da je čudež, da lahko delim te trenutke z vami. Sem prihajam polna občudovanja do Parlamenta, ki mu nenehno zavidam. Tako kot vsi prebivalci Latinske Amerike sanjam, da bo vaš primer nalezljiv in da se bodo naši ljudje združili, da se bomo lahko nekega dne srečali v latinsko ameriškem parlamentu, kot je vaš, in z dialogom in spoštovanjem našli ključ do velike in plemenite skupne usode naše celine.

Še predobro vem, koliko ste mislili name v tistih težkih letih. Natančno se spomnim vaše predanosti, poleg naših družin, v času, ko je svet izgubil zanimanje za usodo kolumbijskih talcev in ko je bilo govorjenje o nas obsojano.

V džungli sem poslušala radio, ki je predvajal zasedanje, ki se je odvijalo tu. Nisem imela slik, a imela sem glasove novinarjev, ki so opisovali zasedanje. Od tu, iz te dvorane, preko vas, s tem, da se niste hoteli vdati, in z vašim tihim neodobravanjem je prišla moja prva pomoč. Zaradi vas sem pred več kot petimi leti razumela, da nismo več sami.

Če sem v tistih letih ohranila upanje, če sem se lahko oprijela življenja, če sem lahko dan za dnem nosila svoj križ, je bilo to zato, ker sem vedela, da obstajam v vaših srcih. Prepričevala sem se, da lahko poskrbijo, da izginem fizično, a moje ime in obraz bosta vedno živela v vaših mislih.

Zato sem od trenutka, ko sem prvič stopila nazaj v svobodni svet, hotela priti sem, na ta kraj, ki čutim, da je tudi moj dom. Morala sem vam povedati, da ni bilo nič, kar ste povedali ali storili, zamen. Če sem živa, če sem ponovno odkrila radost življenja, to dolgujem vam. Razumeti morate, da so me vaše besede osvobodile mnogo preden je dejansko prišla fizična pomoč.

Hvala!

(Aplavz)

Hvala vsem vam. Hvala, ker ste odprli srca za to tragedijo v tako oddaljenem kraju. Ko sem razmišljala o osnovanju statusa za žrtve terorizma in ko sem govorila z ZN o potrebi, da se da družinam žrtev več možnosti za izražanje, sem se spomnila na primer, ki ste nam ga dali. Vem, da ste sprejeli mojo družino, mojo mater, moje otroke in da ste jim prisluhnili. V džungli, ko sem to vedela, je bilo to zame zelo pomembno. Z vašo radodarnostjo je Evropski parlament postal platforma, ki je svetu sporočila obseg barbarstva, ki smo ga doživljali in ki ga več kot 3 000 mojih rojakov še vedno doživlja.

Tu izrečene besede, ki so omogočile mojo osvoboditev in osvoboditev mojih tovarišev, so ustvarile potrebo po ukrepanju in hkratnem spoštovanju življenj vseh talcev in prav tako vseh gverilcev, ki so bili naši ugrabitelji. Dejstvo, da ni bilo nasilja, je bilo posledica vaše prepričevalnosti in predanosti. To je poseben, jasen in stvaren rezultat vašega ukrepanja.

(Aplavz)

Prav tako bi tu želela izkazati spoštovanje tisočim aktivistov za človekove pravice, tisočim borcem za svobodo, ki so delali povsod po svetu, da bi zagotovili naš povratek in povratek mnogih, mnogih drugih ljudi povsod po svetu. Tu vidim rumene majice zveze FICIB (Mednarodne zveze odborov Ingrid Betancourt).

(Aplavz)

(ES) Zvezi FICIB bi se želela zahvaliti za njen boj za vse talce v Kolumbiji. Bili ste prvi, ki ste odprli ta vrata. Hvala vam, petnajst mojih tovarišev in jaz smo prišli na svobodo. Še naprej se moramo boriti in bojevati za osvoboditev tistih, ki so ostali, in vem, da lahko računam na vas.

(Aplavz)

(FR) Mnogo je bilo borcev za svobodo. Seveda je bila to zveza FICIB in mnogo drugih odborov po svetu: odborov v Parizu, v Italiji, na Nizozemskem, mnogo, v Grčiji, Nemčiji, na Irskem, na Danskem, na Švedskem, povsod. Povsod smo imeli prijatelje: v Kanadi, v Združenih državah, povsod v Latinski Ameriki, a vse se je začelo tu. Hvala!

(Aplavz)

Vsak dan, več kot šest let, so ti borci za svobodo organizirali akcije za zagotavljanje, da naše tragedije ne bi pogoltnilo ravnodušje. Svobodni smo, nekateri med nami, a ne vsi. Njihov boj se nadaljuje.

Bolj kot kdajkoli jih moramo podpirati, potrebno je, da so vaša vrata odprta, potrebujemo vašo voljo in čas. Vendar pa bolj kot kdajkoli prej potrebujemo vašo besedo. Edino orožje, v katerega bi morali verjeti, veste, je moč besed.

(ES) Prav tako bi želela spregovoriti o tem, kako izjemno orodje so besede, ker danes z veliko žalostjo razmišljam o ženski, ki je kot svoje orožje uporabila besede, proti njej pa so se borili z nasiljem in s strelnim orožjem.

Kolumbijka, Olga Marina Vergara, je umrla 22. septembra, umorjena je bila skupaj s svojim vnukom, sinom in drugimi člani družine. Bila je aktivistka za človekove pravice. Bila je ženska, ki je spregovorila, ki je za obrambo drugih uporabila besede.

Danes razmišljam o njej in tu na tem svetem kraju prosim oblasti moje države, Kolumbije, da naredijo vse potrebno in poiščejo tiste, ki so odgovorni, da jim bo mogoče soditi na poštenem sojenju in jih tako kaznovati za sramotna dejanja, ki so jih zakrivali.

(Aplavz)

(FR) Veste, besede so izredno pomembne. Z besedami se lahko najbolj učinkovito borimo proti sovraštvu in nasilju. Prepričana sem, da smo mnogokrat občutili razočaranje ob svoji „nemoči“, ko so se „besede“ zdele kot bi pljuvali proti vetru. Mislim, da je morda to nekaj, kar ste najbrž že doživeli – vsekakor se je to zgodilo meni, ko sem bila poslanka v kolumbijskem parlamentu –, da na primer obžalujete, da niste del vlade, uprave, kjer se sprejemajo odločitve, podpisujejo čeki in delajo druge stvari. V snovnem svetu, kjer tisto, česar ne vidimo, ne obstaja, se moramo vsi varovati razočaranja.

Vendar pa je parlament tempelj besed, besed, ki osvobajajo. Tu se začnejo vsi veliki procesi prebujanja družbe. Tu nastajajo in se izražajo stvari, ki so v resnici pomembne našim ljudem. Če izvršilne oblasti na koncu sprejmejo ukrepe, je to zato, ker je pred tem nekdo tu med vami vstal in spregovoril. Tako kot jaz veste, da kadarkoli kdo izmed vas spregovori tu v Parlamentu, se zlo umakne za korak nazaj.

Besede imajo na stvarni svet pristen vpliv. Sartre je to čutil od otroštva. Françoise Dolto je to lepo izrazila, ko je dejala, da so ljudje bitja besed in da lahko besede negujejo, zdravijo in rodijo, a lahko povzročajo tudi bolezen in ubijajo. Besede, ki jih izrečemo, imajo moč čustev v nas.

Osupla sem bila, ko sem odkrila – in to je nekaj precej osebnega, dajem vam vpogled v svoje zasebno življenje –, da je moja hči med mojo odsotnostjo živela z besedami, ki sem jih izrekla, ne da bi resnično razmislila o toku naših življenj. Takrat si nisem predstavljala, kakšno upanje in moč ji bodo dale te besede, ko bom daleč stran od nje, v ujetništvu. Predvsem se spominja pisma, za katerega sem pozabila, da sem ga napisala, in sem ji ga poslala za petnajsti rojstni dan. Povedala mi je, da to pismo prebere za vsak rojstni dan...

(Aplavz)

... in da je vsako leto, ker se je malo spremenila, vedno znova našla nekaj novega v njem, kar je govorilo osebi, ki je postajala...

(Aplavz)

Zdravniki imajo ime za to: to je posttravmatski stresni sindrom. Pozdraviti ga je treba. To je vse, kar je. Žal mi je.

Torej, govorila sem, da je v teh pismih vedno znova našla nekaj novega, kar je govorilo osebi, ki je postajala, o tem, kar je preživljala. Moj bog, ko bi le vedela! Zelo previdno bi poslušala njeno pot z več ljubezni in gotovosti.

Danes mislim na nas, na vas in nase. Če bi lahko razumeli resnično mero učinka, ki ga imajo besede, bi bili morda drznejši, pogumnejši, zahtevnejši v svojih razpravah o tem, kako olajšati trpljenje tistih, za katere se moramo boriti. Žrtve despotskih režimov vedo, da to, kar je danes tu povedano, razkriva težo njihovega trpljenja in daje pomen njihovemu boju. Vedno ste se spomnili njihovih imen in položajev. Preprečili ste, da bi se njihovi zatiralci zatekli k dejstvu, da so njihovi zločini pozabljeni. Niste jim dovolili, da bi grozo, kateri izpostavljajo svoje žrtve, preoblekli v doktrino, ideologijo ali religijo.

Ko sem bila zapornica, sem večkrat slišala, ko je Raúl Reyes, govornik Kolumbijskih revolucionarnih oboroženih sil Farc, govoril zame. Po radiu sem ga slišala, ko je govoril: „Ingrid pravi to“ ali „Ingrid pravi

ono". Ogorčena sem bila, ko sem ugotovila, da me s tem, ko so me ugrabili, gverilci niso oropali le moje usode, ampak so vzeli tudi moj glas.

Govorim vam z zavestjo, da sem ponovno našla svoj glas, in da vam povem, kako zelo je svetu potrebno, da Evropa spregovori. V svetu, kjer strah vse bolj pritiska, kjer naš strah pred jutrišnjim dnem pomeni, da smo v nevarnosti, da se zapremo vase, se moramo odpreti, svoje roke radodarno razpreti in začeti spreminjati svet.

Potrošniška družba, v kateri živimo, nas ne osrečuje. Stopnja samomorov, stopnja uporabe drog in nasilja so v naši družbi le nekateri simptomi širjenja svetovne slabosti. Globalno segrevanje in njegovo prebujanje naravnih nesreč nas spominjata, da ima zemlja dovolj naše neodgovornosti in tudi naše sebičnosti.

(Aplavz)

Kakšna je zveza med tem in trpljenjem žrtev nasilja po svetu? Mislim, da gre za zelo globoko zvezo. Ko sem bila v ujetništvu, sem imela priložnost proučevati družbeno vedenje svojih ugrabiteljev, očitno kar dolgo. Gverilci, ki so me stražili, niso bili starejši od mojih otrok. Najmlajši so bili stari 11, 12, 13 in najstarejši od 20 do največ 25 let. Večinoma – rekla bi 95 % vseh – so, preden so jih novačile oborožene sile Farc, delali kot nabiralci listov koke. Poznani so kot „les raspachines“. Od zore do mraka predelujejo liste koke v kokainsko pasto, ki se na koncu uporabi za bazo kokaina.

To so mladi kmetje, ki pogosto živijo v zelo odmaknjenih regijah, a so preko satelitske televizije zelo obveščeni o dogodkih po svetu. Tako kot naše otroke jih bombardirajo z informacijami in sanjajo, tako kot naši otroci, o iPodih, igralnih konzolah, DVD-jih. Vendar pa je zanje potrošniški svet, po katerem hrepenijo, povsem izven dosega. Poleg tega pa njihovo delo v nasadih drog, kljub temu, da je bolje plačano kot delo običajnih kmetov v Kolumbiji, komaj pokrije njihove osnovne potrebe.

Razočarani so, ker ne morejo prispevati k potrebam družine, ker jih preganjajo sile javnega reda in miru (seveda zaradi tega, ker se ukvarjajo z nezakonito dejavnostjo), pogosto so žrtve korupcije in priložnostnega nasilja brezobzirnih policistov ter vseh vrst zlorab, prevar in umazanih kupcij zločincev, ki vladajo regiji. To je imperij zločincev, trgovine z drogami, mafije. Svojo žalost in tri pesose, ki so jih zaslužili, na koncu utapljajo v alkoholu v začasnih barih, kamor se zatečejo.

V času novačenja gverilcev ti mladi ljudje čutijo, da so našli rešitev svojih težav: imajo hrano, obleko in bivališče za vse življenje. Imajo občutek kariere, ker se lahko vzpenjajo po lestvici gverilske vojaške organizacije. Pri sebi imajo tudi pištolo, zaradi česar so v regiji spoštovani, spoštujejo jih njihove družine in prijatelji. Zato je na območjih revščine to, da si gverilec, oblika družbenega uspeha.

Vendar pa so izgubili vse. Izgubili so svojo svobodo. Oboroženih sil Farc ne morejo nikoli zapustiti, prav tako pa ne morajo več videti svojih družin. Ne da bi se tega zavedali (a jaz sem to videla), bodo postali sužnji organizacije, ki jih ne bo nikoli izpustila; so topovska hrana v brezčutni vojni.

Teh 15 000 mladih ljudi, ki sestavljajo celoto čet oboroženih sil Farc, ne bi nikoli bilo, kjer so, če bi jim naša družba ponudila resnične možnosti za uspeh. Nikoli ne bi bili tam, če se vrednote naše družbe ne bi sprevrgle in če ne bi poželjenje po posedovanju stvari postalo tako pomemben del življenja.

(Aplavz)

Naša družba ustvarja ogromno gverilcev v Kolumbiji, fanatikov v Iraku, teroristov v Afganistanu in skrajnežev v Iranu. Naša družba uničuje človeškega duha in ga zavrže kot izmeček sistema: priseljence, ki jih ne želimo, brezposelne, ki so takšna nadloga, narkomane, nezakonske otroke, otroke vojake, revne, bolne, vse, ki nimajo mesta v našem svetu.

Postaviti si moramo naslednja vprašanja. Ali imamo pravico graditi družbo, kjer je večina izključena? Ali si lahko dovolimo, da se ukvarjamo le z našo srečo, ko to toliko drugim povzroča nesrečo? Kaj če bi na tone hrane, ki jo zmečemo stran, v državah razdelili tistim, ki so lačni? Kaj če bi poiskali razumne modele potrošnje, da bi tudi drugim omogočili dostop do koristi sodobnega sveta? Ali si lahko predstavljamo v prihodnosti drugačno civilizacijo, kjer se s komunikacijo končajo spori, oboroženi spori, kjer nam tehnološki napredek omogoča, da svoj čas in prostor organiziramo drugače, tako da bo imel vsakdo na našem planetu pravično mesto preprosto zaradi dejstva, da je državljani sveta.

Resnično verjamem, da zagovarjanje človekovih pravic zahteva spremembo naših običajev in navad. Zavedati se moramo pritiska, ki ga naš način življenja izvaja na tiste, ki nimajo dostopa do njega. Ne moremo pustiti, da se še naprej dogajajo krivice, in verjeti, da ne bo nikoli počilo.

(Aplavz)

Vsi smo ljudje z enakimi potrebami in željami. Začeti bi morali s priznanjem pravic drugim – osebam, ki jih vidimo pod mostovi, tistim, ki jih sploh nočemo pogledati, ker kvarijo naše okolje –, da hočejo, kar hočemo mi.

(Aplavz)

Potem so tu naša srca. Vsi smo sposobni najboljšega, a pod skupinskim pritiskom smo prav tako sposobni najslabšega. Nisem prepričana, da se lahko čutimo zaščitene pred našo lastno sposobnostjo krutosti. Ko sem opazovala tiste, ki so me zadrževali, sem se vedno spraševala, ali bi lahko ravnala kot oni. Jasno je bilo, da je bila večina med njimi pod velikim pritiskom, takšnim pritiskom, kot so ga nanje izvajale skupinske zahteve.

Kaj nas lahko zaščiti pred tem? Kaj bo zagotovilo, da ne kršimo človekovih pravic, najprej v nas samih – ko to sprejmemo, zapremo oči ali to opravičujemo – in drugič na svetu? Kako se lahko zaščitimo pred tem? Svojo najboljšo zaščito bomo vedno našli v svoji duhovnosti in svojih načelih. Vendar pa se moramo boriti s svojimi besedami; besede so najbolj izreden meč.

Zato neprestano ponavljam, da je bistven dialog, če želimo končati vojne po svetu. Ne glede na to, ali je to vojna v moji državi, kolumbijska vojna, ali če se dogaja v Darfurju, Zimbabveju, Demokratični republiki Kongo ali v Somaliji, bo rešitev povsod enaka. Moramo se pogovarjati, nujno je, da priznamo drugim pravico do tega, da spregovorijo, ne zato, ker imajo prav ali ne, ne zato, ker so dobri ali slabi, ampak zato, ker lahko z govorjenjem rešimo človeška življenja.

(Aplavz)

Razkriti vam želim gotovost, ki me navdaja. Nič ni močnejše kot besede. Svet moramo obsuti z besedami, da se dotaknemo src in spremenimo vedenje. S črpanjem iz zaklada naših duš lahko govorimo v imenu vseh. Z besedami, ki izvirajo iz globine našega bitja, lahko gradimo mir. Z besedami bomo zaščitili svobodo vseh; z besedami bomo začeli graditi novo civilizacijo, civilizacijo ljubezni.

(Aplavz)

Dovolite mi, da vam govorim o ljubezni. Veste, da sem odkar so me izpustili neprestano razmišljala o usodi mojih nesrečnih bratov, tistih, ki so danes priklenjeni na drevesa kot živali, tistih, ki so po mojem odhodu ostali v džungli. Pojdite z mano tja, kjer so oni.

(Aplavz)

Žal mi je, tako mi je nerodno.

(Aplavz)

Sledite mi tja, kjer so oni, pod pokrovom ogromnih dreves, ki skrivajo modro nebo...

(Aplavz)

...zadušeni z rastlinstvom, ki jih obdaja kot primež, utopljeni v nenehno brenčanje brezimenskega mrčesa, ki jim ne dovoli niti pravice, da bi počivali v miru, oblegajo jih vse vrste pošasti, ki jih preganjajo...

Žal mi je, ne zmorem tega. Res mi je žal.

(Aplavz)

...oblegajo jih vse vrste pošasti, ki jih neusmiljeno preganjajo, da so njihova telesa izmučena od bolečine.

Mogoče je, da nas sedaj poslušajo in čakajo, z ušesi pritisnjenimi k radiu, na te besede, na naše besede, da jih spomnijo, da so še živi. Za ljudi, ki jih zadržujejo, so le predmeti, dobrine, še manj kot živina. Za njih, za njihove ugrabitelje, za gverilce so vsakodnevno zoprno opravilo, ne zagotavljajo nikakršnega neposrednega plačila in so lahka tarča za njihovo razdraženost.

Povedati bi vam želela vsako njihovo ime. Prosim, podarite mi nekaj minut v spoštovanje njim, saj, ko nas slišijo, kako jih kličemo, se na klicanje po imenih odzovejo s malce hitrejšim bitjem srca iz globin svoje džungelske grobnice. Za nekaj mesecev nam jih bo uspelo osvoboditi groznega poniževanja na verigah.

ALAN JARA, SIGISFREDO LOPEZ, OSCAR TULIO LIZCANO, LUIS MENDIETA, HARVEY DELGADO, LUIS MORENO, LUIS BELTRAN, ROBINSON SALCEDO, LUIS ARTURO ARCIA, LIBIO MARTINEZ, PABLO MONCAYO, EDGAR DUARTE, WILLIAM DONATO, CESAR LASSO, LUIS ERAZO, JOSE LIBARDO FORERO, JULIO BUITRAGO, ENRIQUE MURILLO, WILSON ROJAS, ELKIN HERNANDEZ, ALVARO MORENO, LUIS PENA, CARLOS DUARTE, JORGE TRUJILLO, GUILLERMO SOLORZANO, JORGE ROMERO, GIOVANNI DOMINGUEZ.

Prav tako mislim na izredno žensko, AUNG SAN SUU KYI, ki s svojim življenjem plačuje za pravico svojih ljudi do svobode in je začela z gladovno stavko, da bi jo poslušali. Bolj kot kdaj koli potrebuje naše besede, da jo spodbudijo.

(Aplavz)

Seveda v srcu nosim tudi križ še enega svojih rojakov, Guilada Shalita, ki je bil zajet junija 2006. Njegova družina trpi, kot je trpela moja, trka na vsaka vrata, da bi zagotovila njegovo izpustitev, premika nebo in zemljo. Njegova osebna usoda je pomešana s političnimi interesi, ki nimajo ničesar z njim in nad katerimi nima nikakršnega nadzora.

GUILAD SHALIT, AUNG SAN SUU KYI, LUIS MENDIETA, ALAN JARA, JORGE TRUJILLO, FORERO,...

Ta imena nosijo znotraj teh zidov težo zla. Vedeti morajo, da se bo, dokler ne bodo izpuščeni, vsakdo med nami počutil kot zapornik.

Močno upam, da jim lahko aplavz, ki odmeva iz tega Parlamenta, ponese vso našo ljubezen, vso našo moč in energijo po prostoru, ki nas ločuje. Naj vedo, da smo temu popolnoma predani. Naj bodo prepričani, da ne bomo nikoli tihi in da ne bomo nikoli prenehali z našimi dejavnostmi, dokler ne bodo prosti!

Hvala.

(Stoječe ovacije)

Predsednik. – Ingrid Betancourt, svoje srce ste razkrili nam, svobodno izvoljenim poslancem Evropskega parlamenta, in – gospe in gospodje, verjamem, da lahko to povem v imenu vas vseh – še nikoli prej nismo doživeli tako globoko ganljivega trenutka v tem Parlamentu kot smo jo ravnokar.

Gospa Betancourt, dali ste nam sporočilo solidarnosti in izrazili željo, da bo vaša izkušnja – trpljenje, ki ste ga morali prenesti, in svoboda, ki jo imate sedaj – vodila do tega, da tudi vsi tisti, ki jih še vedno zadržujejo teroristi, dobijo svobodo, ki jo imate sedaj vi. To je največji znak solidarnosti, ki ga lahko ponudite vsem ujetnikom po svetu in za katerega se vam zahvaljujemo iz dna svojega srca.

(Aplavz)

Gospa Betancourt, s svojim mirnim bojem za svobodo, za demokracijo, za človekove pravice in za dostojanstvo vsakega posameznika ste nas, svobodno izvoljene poslance Evropskega parlamenta, spodbudili k nadaljevanju boja na miren način, brez prekinitve in z veliko predanostjo. Spodbudili ste nas, da začnemo z dialogom, in besede ste opisali kot najpomembnejšo stvar v življenju. Besede so obstajale na začetku človeškega sporazumevanja. Spodbujate nas, da nadaljujemo po tej poti.

Gospa Betancourt, naj v zaključek povem naslednje: privilegirani smo bili, da smo lahko izkusili to močno ganljivo zasedanje z vami, trenutek globokih človeških čustev, a hkrati goreč poziv k ukrepom – poziv nam, ki smo bili izvoljeni za ukrepanje. Sedaj, ko ste dobili nazaj svobodo in novo življenje, upamo, da boste v svoji domači državi, Franciji, našli mir – državi, ki je pomembna v Evropski uniji in v tej polovici leta predseduje Evropski uniji – in da boste našli srečo, ki si je želite. Predvsem pa vam želimo ljubezni, o kateri ste govorili. *Merci*, Ingrid Betancourt!

(Aplavz)

PRESEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

(Seja se je začela ob 15.55)

2. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – (EL) Razglašam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 25. septembra 2008, nadaljuje.

3. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

4. Sestava Parlamenta: glej zapisnik

5. Sestava odborov in delegacij: gl. zapisnik

6. Predložitev dokumentov: glej zapisnik

7. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): gl. zapisnik

8. Brezpredmetne pisne izjave: gl. zapisnik

9. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: gl. zapisnik

10. Prerazporeditev sredstev: glej zapisnik

11. Razpored dela: glej zapisnik

12. Priprave Evropskega sveta, vključno z razmerami na svetovnem finančnem trgu (razprava)

Predsednik. – (EL) Naslednja točka so izjave Sveta in Komisije o pripravi Evropskega sveta, vključno z razmerami na svetovnem finančnem trgu.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospa predsednica, predsednik Komisije, gospe in gospodje, prepričan sem, da boste razumeli, kako težko je govoriti Parlamentu neposredno po takšni priložnosti, nabiti s čustvi, humanostjo in solidarnostjo, kot smo jo ravno doživeli ob osebnem pripovedovanju gospe Ingrid Betancourt in njenem pozivu k ukrepanju.

Vendar pa se moramo vrniti v realnost. Evropski svet se sestane 15. in 16. oktobra. To novo zasedanje je posebno pomembno v tem času krize in nestabilnosti, ki poziva k izražanju politične volje, pobud in odločitev Evropske unije. Pri delu Evropskega sveta bosta prevladovala gospodarski in finančni položaj.

Kot sem Parlamentu dejal 23. septembra, ta kriza ni le ameriška kriza. To je sedaj evropska kriza. To je sedaj mednarodna kriza. Kriza zaupanja v trge in v naš finančni sektor se je še poslabšala v preteklih nekaj dneh. EU mora prevzeti svoje odgovornosti.

Predsedstvo Sveta je odločeno, da ne bo skoparilo s prizadevanji za izboljšanje usklajevanja in skladnosti nacionalnih pobud. Tako je storilo v soboto na zasedanju evropskih članic G7 v prisotnosti predsednika Komisije, predsednika Evroskupine in predsednika Evropske centralne banke. Tako je storilo včeraj na svetu ministrov za gospodarstvo in finance. Enako bo ponovno storilo na Evropskem svetu 15. in 16. oktobra.

Dosegli smo dogovor med Evropejci o potrebi za tesno posvetovanje o tem, kako posamezne države članice rešujejo vpliv krize na njihove lastne finančne sisteme. Evropski dialog je stvarna resničnost. Vlade, administracije, centralne banke, bančni nadzorniki in Evropska komisija so neprestano v stiku. Kot nas je spomnil Jean-Claude Trichet, se na krizo odzivamo s svojimi lastnimi sredstvi in strukturami. Nismo zvezna vlada kot so to Združene države Amerike. Ničesar se nam ni treba sramovati; delati moramo z institucionalnim okvirom, ki je naš. Čas je za ukrepanje. Glavno je, da Evropejci delajo skupaj in sprejmejo svoje odgovornosti skupaj z Evropsko centralno banko. V svoji izjavi je v ponedeljek, 6. oktobra, predsednik Evropskega sveta, Nicolas Sarkozy spomnil, da so bili voditelji EU soglasni v svoji želji po sprejetju vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema.

Morali bi pozdraviti vlogo Evropske centralne banke in ostalih centralnih bank – ameriške, britanske, švedske in kanadske –, ki so se ravno dogovorile o usklajenem zmanjšanju stopnje za pol točke. Še naprej moramo ukrepati brez odlašanja. Kot so na včerajšnjem sestanku poudarili finančni ministri, je nujno potrebno pomiriti vlagatelje in oskrbeti medbančni trg. Tako si bomo povrnili zaupanje. Prav tako moramo izvesti podroben pregled finančnega upravljanja za sistem, ki je bolj naklonjen dolgoročnim financam za gospodarstvo, spodbujanju Evropejcev k varčevanju in zmanjšanju nestanovitnosti in finančnih špekulacij.

Nič od tega ni nezdružljivo z ohranjanjem konkurenčne in inovativne finančne industrije. Za izboljšanje upravljanja se močno zanašamo na predloge Evropske komisije. Biti morajo hitri in drzni.

Včeraj so države članice dosegle dogovor o takojšnjem odzivu, najprej za zagotavljanje stabilnosti finančnih institucij z dodajanjem kapitala ali s katerimi koli drugimi sredstvi, ki jih narekujejo okoliščine. Iz tega vidika so zelo dobrodošli ukrepi, ki jih je danes zjutraj naznanil britanski predsednik vlade. Vsekakor ustrezajo obveznostim, ki so jih 6. oktobra sprejeli voditelji držav in vlad. Medtem Francija pregleduje pravno strukturo, ki bi, če je potrebno, vladi omogočila sprejem finančnih prispevkov, ko in kjer je to potrebno. Predsednik Evropskega sveta bo še naprej uporabljal te različne pobude in predloge kot podlago za sprejetje ustreznih pobud, usmerjenih v krepitev evropskega usklajevanja.

Prav tako moramo zaščititi in zagotoviti interese vlagateljev. Najnižja raven zaščite za vloge se bo v Evropi, kot veste, dvignila na 50 000 EUR. Nekatere države članice – dejansko mnogo držav – so oznanile svojo odločitev za povečanje te zaščite na 100 000 EUR. V trenutnih izrednih okoliščinah je nujno pokazati prožnost pri uporabi pravil Skupnosti glede državne pomoči in določb o paktu stabilnosti in rasti. Ob odločnem spodbujanju s strani svojega predsednika nam Evropska komisija pomaga v tem zelo posebnem primeru.

Za povrnitev zaupanja je prav tako potrebno mednarodno usklajevanje v okviru G7, ki bo ob koncu tedna. Kot je dejal japonski finančni minister in predsednik G7, mora G7 poslati izrazito in združeno sporočilo finančnih ministrov in guvernerjev centralnih bank. To so ravno storile centralne banke in s tega stališča je bil to odločilen in zelo pozitiven znak. Ob upoštevanju mednarodnega značaja krize moramo v stabilizacijo trgov očitno vključiti velike države v vzponu. To je natanko tisto, kar hoče do konca leta predsednik Evropskega sveta za razširjene G8.

Nazadnje pa bi moral biti mednarodni denarni sklad glavni forum za izvajanje razprave med glavnimi svetovnimi udeleženci. Vrniti bi se moral k vlogi finančne policije, ki jo je igral prvotno, in skrbeti za monetarno stabilnost, finančno stabilnost, kar je bilo načrtovano takoj po drugi svetovni vojni, namesto da nadzira le položaj držav v vzponu in v razvoju.

Poleg tega izredno pomembnega razvoja dogodkov glede gospodarske in finančne krize je predsedstvo Sveta hotelo, da ta Svet razpravlja o energetske in podnebne svežnji. Ob odločnem spodbujanju s strani nemškega predsedstva je Evropski svet marca 2007 sprejel nekatere ambiciozne zaveze v zvezi z okoljem. Ohraniti želimo to okoljsko ambicijo svežnje, ki ga je predstavila Komisija in za katerega upamo – to poudarjam –, da bomo s Parlamentom dosegli soglasje na prvi obravnavi. Pripravljeni moramo biti in imeti močan položaj za sestanka, ki bosta decembra 2008 v Poznanu in konec leta 2009 v Københavnu.

Vendar pa trenutno ozadje gospodarske upočasnitve povečuje skrb nekaterih naših partnerjev in industrij. Na te skrbi se moramo odzvati skupaj. Videti moramo, kakšno prožnost jim lahko damo, a pri tem ne smemo ogrožati ciljev, temeljev in glavnih ravnotežij v svežnji, ki ga je predlagala Komisija. V svežnji gre za razvojni model, ki ga bomo morali uporabljati v prihodnosti; glede na to, da je današnji razvojni model postal dvomljiv zaradi trenutne gospodarske in finančne krize.

Predsedstvo je prav tako želelo, da se obravnava vprašanje energetske varnosti v skladu s sklepi izrednega Evropskega sveta, ki bo 1. septembra. Glede te teme ne bom ovinkaril: še vedno je treba narediti ogromno stvari, predvsem glede energetske učinkovitosti, raznolikosti energetskih virov, medsebojnih povezav, razvoja infrastrukture, sodelovanja z velikimi državami dobaviteljem, tranzitnimi državami in glavnimi potrošniki. V odgovor na upravičene skrbi držav članic in predvsem najbolj odvisnih držav članic iz energetskega vidika, osrednjih in vzhodnih držav članic, bi želel sprejeti nekatere usmeritve in smernice. Določiti moramo smernice, da bo lahko Komisija novembra storila, kar mora storiti, da bo pripravila predloge za izboljšanje energetske varnosti na naši celine.

V skladu s predlogom, ki ga je junija podala Irska in so ga odobrile vse države članice, se bo Evropski svet vrnil k vprašanju Lizbonske pogodbe. Institucionalno vprašanje, kakor lahko temu rečemo danes, je potrebno bolj kot kdaj koli in je naša osrednja skrb. Kot veste, bi predsedstvo želelo do decembra izdelati skupno pot,

ki naj bi se ji sledilo. Irski predsednik vlade Brian Cowen je predsedniku Evropskega sveta potrdil, da bi svojim kolegom voditeljem držav in vlad predstavil študijo, ki jo je naročila irska vlada in analizira razloge za glas „proti“ na referendumu in zaključke, ki bi jih bilo mogoče potegniti iz tega. Med svojim obiskom v Parizu je oznanil tudi vzpostavitev začasnega parlamentarnega odbora, katerega razprave bi prispevale k razpravam irske vlade od sedaj do novembra. 6. oktobra je minister za zunanje zadeve Michael Martin pred Odborom za ustavne zadeve potrdil, da je irska vlada odločena pripraviti konkretne predloge. Vzporedno pa predsedstvo poziva tiste, ki tega še niso storili, da zaključijo postopek ratifikacije pogodbe. Nestabilnost, ki jo trenutno doživljamo, je dodatno opravičilo, da Evropska unija dobi nov pravni in institucionalni okvir. To potrebujemo bolj kot kdajkoli prej in to potrebujemo nujno.

Evropski svet bo prav tako povabljen k sprejetju Evropskega pakta o azilu in priseljevanju, katerega besedilo je bilo predmet političnega dogovora z dne 25. septembra na Svetu za pravosodje in notranje zadeve. Ne bom ponavljal tega, kar je povedala gospa Betancourt, a to je zelo pomembno. Priseljevanje ostaja priložnost za Evropo. Evropski pakt o azilu in priseljevanju je usmerjen v dajanje novega zagona politiki o preseljevanju in je v skladu z uravnoveženim okvirom obsežnega pristopa, ki se izvaja od leta 2005, in okvirom predlogov Evropske komisije. Za prihodnost določa ambiciozne usmeritve za napredek v smeri prave skupne politike preseljevanja. Pakt zajema vse vidike upravljanja preseljevalnih tokov: ne le boj proti nezakonitemu priseljevanju in nadzor na mejah, temveč tudi nova področja kot so gospodarsko priseljevanje, usklajevanje azila in razvoj matičnih držav. To se nam zdi resnično potrebno, saj je bilo letos razširjeno schengensko območje.

Kar zadeva zunanje odnose, bo Evropski svet ocenil, ali je Rusija glede umika ruskih čet ravnala v skladu s svojimi obveznostmi iz dogovorov z dne 12. avgusta in 8. septembra, od česar je odvisno nadaljevanje stikov glede prihodnjega sporazuma o partnerstvu med Rusijo in Evropsko unijo. Odnose med EU in Rusijo bosta obsežno in podrobno ocenila Komisija in Svet v pripravi na prihodnji vrh, ki je načrtovan za 14. novembra v Nici.

Hkrati pa je Evropska unija odločena ohraniti podporo, ki jo daje svojim vzhodnim sosedam pri njihovih prizadevanjih za gospodarsko in demokratično posodobitev. V zvezi s tem obujam pomen rezultatov vrha med EU in Ukrajino, ki je potekal septembra v Parizu in označuje korak naprej v odnosih med Evropsko unijo in Ukrajino, ki je brez primere.

V istem duhu bo Evropski svet pozval k krepitvi odnosov med EU in Moldavijo, ki sem jo obiskal prejšnji ponedeljek, z novim dogovorom, prilagojenim državi, ki je bolj ambiciozen kot prejšnji in ji omogoča povezanost z različnimi politikami EU – če se bodo dobro iztekale prihodnje volitve v državi. Nadalje bo Svet za splošne zadeve in zunanje odnose zadolžen za izvedbo predhodnega pregleda predlogov prihodnjega vzhodnega partnerstva, ki ga namerava Komisija predstaviti novembra.

Gospa predsednica, predsednik Komisije, gospe in gospodje, kakor vidite, mora francosko predsedstvo obravnavati številne nujne zadeve. Medtem ko je to vsekakor predsedstvo obvladovanja kriz, pa je tudi predsedstvo, ki ne sme žrtvovati svojih prednostnih nalog. Evropa ukrepa, da bi se spoprijela s sedanjimi izzivi: to je bil naslov, ki smo ga pred nekaj meseci izbrali za delovni program francoskega predsedstva. Ta ambicija je bolj kot kdaj koli prej v središču naših ukrepov. Bolj kot kdaj koli prej bi morala voditi delo Evropskega sveta 15. in 16. oktobra.

13. Dobrodošlica

Predsednica. – Dovolite mi, da preden predam besedo predsedniku Komisije zaželim dobrodošlico delegaciji iz regionalnega parlamenta Kanarskih otokov, ki jo vodi njegov predsednik, gospod Castro Cordobez.

(Aplavz)

14. Priprave Evropskega sveta, vključno z razmerami na svetovnem finančnem trgu (nadaljevanje razprave)

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – (FR) Gospa predsednica, gospod Jouyet, gospe in gospodje, najprej mi dovolite, da ocenim vlogo francoskega predsedstva Sveta.

Kakor je ravno povedal gospod Jouyet, je bila sredi francoskega predsedovanja Svetu najprej kriza med Rusijo in Gruzijo in sedaj je tu še kriza brez primere, svetovna finančna kriza. To je kriza, ki se ni začela v Evropi –

prišla je čez Atlantik – in je kriza, za katero še, in poudarjam „še“, nimamo potrebnih pravil v Evropi, ki bi nam omogočila, da se odzovemo na značilen evropski način. Lahko potrdim izredna prizadevanja francoskega predsedstva in Nicolasa Sarkozyja, da bi našla evropski odziv na to nujen primer.

predsednik Komisije. Resnost finančne krize je jasna vsem nam in popolnoma pravilno je, da mora biti jedro zasedanja Evropskega sveta, ki bo naslednji teden.

Obravnavanje te krize je za države članice, za Evropo in njene institucije in za mednarodne finančne institucije pomemben preskus finančnega sektorja. Vpletenih je mnogo raznovrstnih udeležencev – banke in druge finančne institucije, nadzorniki, ECB in druge centralne banke, nacionalne vlade, Komisija – zato potrebujemo usklajevanje. In dogodki se zelo hitro odvijajo – zato potrebujemo hitrost.

Prejšnji teden sem pozval k usklajenemu evropskemu odzivu, saj sem prepričan, da bo brez njega za Evropo mnogo težje premagati to krizo. Danes me spodbuja odločenost držav članic za skupno delo, kar dokazujejo ponedeljkova izjava 27 voditeljev držav članic in mene, srečanja Evroskupine in Sveta Ecofin. A nisem še zadovoljen – lahko in moramo storiti več.

Predvsem pozivam države članice naj se resnično potrudijo za usklajevanje – da izboljšajo sodelovanje med seboj in z evropskimi ustanovami. Da, prišlo je do javnih intervencij – v veliki meri na nacionalni ravni, ker se tam nahajajo denar in pristojnosti. To odraža dejstvo, da smo unija držav, ne ena sama država, s položaji, ki se vsaj do določene mere razlikujejo. Ukrepi držav članic so bili v večini primerov učinkoviti. A države članice morajo ukrepati na podlagi skupnih načel in v skupno dogovorjenem okviru in upoštevati čezmejne učinke svojih ukrepov.

To priložnost bom izkoristil, da pozdravim ukrepe, ki jih je danes objavilo Združeno kraljestvo in so v skladu z vrsto načel, ki so bila včeraj dogovorjena na Svetu Ecofin.

Seveda je tudi mnogo stvari, ki jih delamo in jih moramo še vedno delati na ravni evropskih institucij, tako kratkoročno, kot tudi srednjeročno do dolgoročno. Predlogi, ki jih imam v mislih, so konkretni, praktični in realistični.

Naj bom jasen: kolikor je morda mamljivo, to ni čas ali kraj za politično nastopanje in propagando, za naznanjanje velikih pobud, ki nimajo možnosti za dokončanje. Trgi bi takšno vedenje takoj kaznovali in stroške bi nosili gospodarski subjekti in v glavnem davkoplačevalci. To je čas za ambicije, združene z realizmom in odgovornostjo.

V tem okviru naj izkažem spoštovanje ECB, ki se je izkazala kot samozavesten in učinkovit svetovni udeleženec z evrom kot ključno silo stabilizacije.

Komisija je svojo vlogo odigrala v celoti. Državna pomoč in pravila konkurence so se izkazali kot bistveni za zagotavljanje enakih pogojev. Zaradi tveganja, da ukrep ene države članice negativno vpliva na druge, so ta pravila še bolj bistvena kot kdaj koli prej. Istočasno pa je Komisija pokazala, da je popolnoma sposobna ukrepati hitro in s potrebno prožnostjo. Pozdravljam dejstvo, da sta ta koristna vloga pravil o državni pomoči in način, kako jih Komisija uporablja, priznana v sklepih Sveta Ecofin. Komisija bo v kratkem izdala smernice, ki določajo obsežen okvir, znotraj katerega bi morala biti hitro ocenjena združljivost državne pomoči rekaptalizacije in jamstvenih sistemov.

Na zakonodajnem področju bomo naslednji teden izdali dva predloga. Najprej za spodbujanje zbliževanja sistemov zajamčenih vlog. Okrepljena in bolj skupna pravila bodo tu pomemben del strategije za izhod iz krize. Spodbuja me Svet Ecofin, ki je upošteval naš predlog, da ga vsaj podvoji, in je določil najmanjši prag 50 000 EUR, večina držav članic pa je šla celo na 100 000 EUR.

Drugič, predlagali bomo, da se poskrbi, da evropske finančne institucije v primerjavi s svojimi mednarodnimi konkurenti ne bodo prikrajšane v smislu računovodskih pravil in njihove razlage. Prejšnji teden sem se sestal s predstavniki evropskih bank, ki so mi soglasno povedali, da to za njih predstavlja resen problem. Vloga Komisije je spodbujanje zavesti o potrebi po ukrepanju in ustvarjanju političnega zagona in zdi se, da so sedaj ovire, ki so jih izpostavile nekatere države članice, končno izginile.

Potem pa imamo še srednjeročno in dolgoročno obdobje: ukrepe, ki so potrebni za to, da se na finančne trge ponovno prinese stabilnost in trajnost. To sem povedal že prej in bom spet ponovil: razen likvidnosti moramo v trenutni gospodarski položaj vnesti tudi verodostojnost. Gašenje ne zadostuje. Tu Komisija dela že od začetka krize pred enim letom.

Države članice morajo pokazati, da smo se naučili tistega, kar je potrebno za izgradnjo pravega regulativnega okvira, da se čim bolj zmanjša tveganje za krizo. Napredek načrta Sveta Ecofin, ki je bil sprejet lani, bo treba podrobno spremljati.

Naj izpostavim predvsem tri vprašanja. Najprej bi želel, da Svet in Parlament dasta resnično prednost našemu predlogu iz prejšnjega tedna o kapitalskih zahtevah. Drugič, naslednji teden bomo podali predlog o bonitetnih agencijah, ki smo ga oznanili. Ponovno, vem, da se lahko zanesem na vašo podporo, da pospešimo delo na njem. Tretjič, prav tako bomo revidirali naše priporočilo iz decembra 2004 o plačah vodilnih delavcev, ki so ga države članice žal prezrle – ali, če smo poštene, samo ena država članica se je odločila, da bo do določene mere sledila priporočilom, ki jih je Komisija predložila decembra 2004. To je dober primer vrste odpora, s katerim se zadnja leta soočamo na tem področju.

Zadnja točka je bolj sistematične narave. Prav tako moramo nadalje pogledati nadzor na enotnem finančnem trgu na evropski ravni. V Evropski uniji je več kot 8 000 bank, a dve tretjini skupnih bančnih sredstev se nahaja v 44 čezmejnih institucijah. Nekatere delujejo v kar 15 državah članicah. To je delujoči enotni trg – a čezmejne banke se morajo soočiti z različnimi sistemi nadzora v vsaki državi članici in nacionalni nadzorni organi ne morejo obravnavati celotne bančne dejavnosti zunaj nacionalnih meja. Smiselno je odpraviti neusklajenost med celinskim trgom in nacionalnimi sistemi nadzora. Ko je čezmejna banka pod pritiskom, je mogoče, kot se je izkazalo v preteklih tednih, vzporedno iskanje hitrih rešitev z različnimi nacionalnimi nadzornimi organi – a iskreno, to ni enostavno.

Vem, da se bomo pri nekaterih državah članicah v zvezi s tem soočali z hudimi napori. Trenutne razprave v Svetu o Direktivi Solventnost II kažejo visoko stopnjo odpora, s katerim se soočajo vsi poskusi izboljšanja čezmejnega nadzora.

V Direktivi Solventnost II in v Direktivi o kapitalskih zahtevah smo predlagali strog minimum, ki ga potrebujemo. Vsekakor sem prepričan, da bomo morali iti še mnogo dlje.

Zato je pomembno to točko poudariti. Ko Komisija govori v korist skupnemu pristopu k nadzoru v Evropi, tega ne počnemo zaradi kakršnega koli načrta, da bi si prisvojili več pristojnosti. To počnemo zaradi stvarnosti – in stvarnost je, da skoraj dve tretjini bančnih sredstev v Evropski uniji že ima čezmejno razsežnost. To pomeni evropsko razsežnost in na to evropsko razsežnost se moramo odzvati s pravo evropsko rešitvijo.

Zato moramo začeti s premislekom za izgradnjo skupne osnove. Zato bom ustanovil skupino na visoki ravni, da bo poiskala pravi načrt za zagotovitev, da bodo finančni trgi ustrezali stvarnosti enotnega trga in da bodo lahko nadzorni organi delali skupaj in tako dosegli izziv čezmejnih bank. Ponosen sem, da vam lahko danes naznanim, da je Jacques de Larosiére, nekdanji poslovodni direktor Mednarodnega denarnega sklada, guverner banke Banque de France in predsednik EBOR, sprejel moje povabilo za predsedovanje tej skupini, ki bo neodvisna in jo bodo sestavljali strokovnjaki s tega področja na visoki ravni. Verjamem, da bi lahko njihove zamisli prispevale k splošnem premisleku, morda z nekaterimi dolgoročnimi rešitvami.

Sedanja kriza je pokazala, da moramo ponovno obsežno premisliti naša ureditvena in nadzorna pravila za finančne trge – ki vključujejo hedge sklade in sklade zasebnega kapitala, kakor je izpostavil Parlament. Torej se bomo k tem vprašanjem vrnili.

Upam le, da bodo države članice – vse – pokazale enako raven pripravljenosti kot Parlament in Komisija.

Naj še enkrat poudarim. Kratkoročno moramo poskrbeti, da se reševalne akcije in druge javne intervencije izvajajo v usklajenem in trdnem evropskem okviru. Hitra uporaba pravil državne pomoči s strani Komisije vnaša zaupanje med države članice in zato bomo zelo hitro pripravili smernice. Naslednji teden bomo imeli predloge o sistemih zajamčenih vlog in o računovodskih pravilih.

Srednjeročno je treba izpostaviti tri ukrepe: predlog, podan prejšnji teden, o kapitalskih zahtevah, naš prihodnji predlog o bonitetnih agencijah in revizijo našega priporočila o plačah vodilnih delavcev iz leta 2004.

In dolgoročno bi morala skupina na visoki ravni, ki sem jo naznanil, pripraviti podlago za doseg soglasja o čezmejnem nadzoru.

Vsi ti ukrepi in usklajeno in trdno skupno delovanje držav članic bodo prikazali Evropsko unijo, ki rešuje resnične probleme. Učinek zaupanja bo še močnejši, če bodo lahko institucije pokazale pogum in odločnost za hitro ukrepanje.

Kar zadeva Komisijo, bi vas rad obvestil, da sem se odločil znotraj kolegija ustanoviti trajno usmerjevalno skupino za finančno krizo, ki jo bodo sestavljali komisarji Almunia, McCreevy in Kroes in ji bom predsedoval sam. O teh vprašanjih želim s Parlamentom pustiti odprte postavke. Vem, da je Parlament že sporočil svojo odprtost za hitre predloge, in upam, da lahko v zvezi s tem zelo pomembnim in občutljivim vprašanjem sodelujemo, saj je finančna stabilnost javno dobro. Dolžni smo pokazati našo skupno odločenost za soočenje s tem zelo težkim in nujnim položajem.

V vsem tem je odločilna mednarodna razsežnost, kot je pravkar izpostavil predsednik Sveta. Rešitve moramo najti v Evropi, a delati moramo tudi z mednarodnimi finančnimi ustanovami.

Predvsem pozdravljam predlog predsednika Sarkozyja za mednarodno konferenco. To je prava pot naprej. Bolj ko je uglaseno delovanje javnih organov, učinkovitejši bodo naši ukrepi in manj bo možnosti, da bi ukrepi oslabili pošteno konkurenco in pravni red evropskega povezovanja.

Največjo pozornost se upravičeno posveča finančni krizi. A napaka bi bila, če bi se posledično zaustavila evropska gospodarska rast. Jeseni moramo še na dveh drugih področjih narediti odločilen napredek. Dejansko je še mnogo drugih točk, a zaradi časa se bom zelo na kratko osredotočil le na dve vprašanji: paket o podnebnih spremembah in energiji in Lizbonska pogodba.

Najprej podnebno-energetski paket. Tisti, ki mislijo, da to ni politika za gospodarsko nazadovanje, se motijo. To je osrednji paket za prihodnjo blaginjo Evrope. Brez njega bodo kasneje višji stroški, bolj bomo ranljivi za pomanjkanje energije in izgubili bomo priložnost za izkoriščanje velikih novih trgov. Seveda so industrije zaskrbljene, da bodo spremembe prinesle dodatne stroške. To je popolnoma razumljivo. A prepričan sem, da lahko najdemo načine, da industrijam zagotovimo, da ne bodo postavljene v konkurenčno neugoden položaj.

Na Evropski svet bom pritiskal, naj pohiti in naj sledi časovnemu okviru, ki mu sledi Parlament in ga tako učinkovito vzdržuje francosko predsedstvo – pozdravljam pripombe, ki jih je ravnokar podal predsednik Sveta. Včeraj je Parlament naredil pomemben postopkovni korak naprej. Seveda smo tu šele na začetku medinstitucionalnih pogajanj. Komisija je pripravljena konstruktivno delovati za sestanek za sporazum z največjo možno podporo tako v Svetu kot tudi na plenarnem zasedanju Parlamenta.

In nazadnje, Lizbonska pogodba. Sedaj ni čas, da bi vnaprej sodili, kakšna je natančna pot naprej. A čas je, da se spomnimo, da je zadnjih nekaj tednov in mesecev ponovno pokazalo, kako Evropa potrebuje Lizbonsko pogodbo. Iskreno, ali lahko v prihodnosti rešujemo krize kot je kriza med Rusijo in Gruzijo, katere priča smo bili, če se predsednik Sveta zamenja vsakih šest mesecev? Očitno je, da potrebujemo večjo stabilnost. Očitno je, da potrebujemo večjo usklajenost. Očitno je, da potrebujemo večjo učinkovitost v evropskem postopku odločanja. Potrebujemo učinkovitejšo Evropo, bolj demokratično Evropo, Evropo z jasnim glasom na mednarodni ravni. Zato mislim, da bi morali ohraniti našo zavezo za ratifikacijo Lizbonske pogodbe.

To niso običajni časi. To so časi brez primere, ki od vseh nas – Komisije, Sveta in Parlamenta – zahtevajo doraslost okoliščinam. Skupaj moramo pozivati k evropskemu odzivu na finančno krizo in delati na njem. To dolgujemo našim državljanom.

(Aplavz)

Joseph Daul, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospa predsednica, predsednik Sveta, predsednik Komisije, gospe in gospodje, finančna kriza, ki je nenadoma zadela naša gospodarstva, je zelo zaskrbljujoča. Zaskrbljujoča je za naša gospodarstva, za naša delovna mesta, predvsem pa je zaskrbljujoča za milijone ljudi, ki so ugotovili, da so se sadovi njihovih prizadevanj, ko so trdo delali in varčevali, da bi si zagotovili pokojnino in zapustili majhno dediščino svojim otrokom, nenadoma razblinili in izpuhteli. Črni ponedeljek, ki so ga ta teden doživele svetovne borze, ponovno kaže, da lahko trgi izgubijo vsakršno povezavo z resničnostjo in da je postalo težko nadzirati finančni sistem.

Za to krizo obstaja več razlogov. Evropska komisija po pravici vztraja na tem, da velik delež odgovornosti nosijo oblasti ZDA. Od njih moramo zahtevati pojasnilo. Komisija ima prav. Vendar pa mora tudi Evropa ukrepati, da bi rešila krizo in se iz nje kaj naučila.

V teh težkih časih je prvi odziv držav članic, da mislijo nase. Vendar pa mora biti naša brezpogojna prednostna naloga združitev naših prizadevanj za preprečitev prevelikega vpliva krize na realno gospodarstvo. Na vsak način moramo preprečiti, da bi imela kriza preveč resen in predolg vpliv na finance za podjetja, predvsem za MSP. Predsednik Komisije, predsednik Sveta, bojim se, da bodo s to krizo izginila mala in srednje velika podjetja in nikomur ne bo mar. Potrebujemo podporni načrt za MSP.

Poskrbeti moramo, da bodo naši sodržavljeni še naprej zaupali bančnemu sistemu in da se ne bodo vdali temu valu preplaha, ki bi le pospešil njihov propad. Zato pozivam države članice, da ravnajo na usklajen, odločen način, da bi preprečile, da kriza prizadene pokojnine, delovna mesta in rast v Evropi.

Tako kot predsedstvo Sveta, katerega odločno ukrepanje pozdravljamo, naša skupina verjame, da enostranski pristop ni prava pot naprej v svetovni krizi. Očitno nadzor finančnih trgov ne deluje. Zato moramo ustanoviti evropski sistem nadzora. Evropa mora biti ponovno vzor preostalemu svetu. Trenutno pomanjkanje nadzora predstavlja izredno resen problem in ni mogoče več dopuščati nezmožnosti ukrepanja bonitetnih agencij v splošnem interesu in objave realnih stopenj solventnosti glavnih udeležencev na svetovnih finančnih trgih.

Dodal bi, da moja skupina v tem obdobju negotovosti in tveganosti za več milijonov naših sodržavljanov meni, da je popolnoma nesprejemljivo, da direktorji, ki so pripeljali svoje ustanove do stečaja, ne bi smeli utrpeti posledic. Tudi tu se morajo ljudje soočiti s svojimi odgovornostmi.

Rad bi le ponovil, kar je povedal gospod Jouyet: čas je za ukrepanje. Potrebujemo skupne ukrepe; potrebujemo pogum in solidarnost vseh sedemindvajsetih držav članic, da bi naše gospodarstvo ponovno napolnili z zaupanjem.

Gospa predsednica, gospe in gospodje, Evropski svet bo razpravljal tudi o Lizbonski pogodbi in rad bi pozval vse države članice, ki je še niso ratificirale, da to storijo čim prej, da bo lahko vsaka država izrazila nepreklicno mnenje o vprašanju. Vem, da so v tem prostoru ljudje, ki ne vidijo njene vrednosti, a se ne strinjam z njihovim mnenjem.

Razumemo položaj, v katerem je Irska, in razumemo, da njena vlada potrebuje čas, da se odzove po glasovanju njenih državljanov, ki ga spoštujemo. Vendar pa je, čeprav je Evropska unija pripravljena izkazati potrpežljivost in razumevanje, srednjeročno in dolgoročno trenutno stanje nevzdržno. Zato pozivam Evropski svet, da izkaže politično voljo, ki je po pregledu položaja v oktobru potrebna za načrt, kakršnega ste predlagali z natančnim časovnim okvirom, ki mora biti sprejet decembra.

Evropski svet prav tako pozivam, da prevzame odgovornost za svoje odločitve: ali se bo sčasoma začela uporabljati Lizbonska pogodba in se bo uporabljala za vse ali pa se bo uporabljala Pogodba iz Nice, in sicer za vse institucije. Seveda bo imel Evropski parlament manj sedežev in manj pristojnosti kot pri Lizbonski pogodbi, a Evropska komisija bo imela prav tako manj komisarjev kot države članice. Trenutno se uporablja Pogodba iz Nice. To je tudi stvarnost. Vse politične odločitve imajo svojo ceno in Evropa mora, če želi verodostojnost, prevzeti odgovornost za svoje politične odločitve, če zadevajo finančno krizo ali njene institucije.

Gospa predsednica, predsednik Komisije in predsednik Sveta, rad bi dodal, da moramo v zvezi s paketom o podnebnih spremembah in energiji, predloženim v teh težkih časih, za ohranitev splošnih usmeritev nadaljevati previdno, a ne da bi ustražovali podjetja, tako da se lahko nadaljujejo vlaganja.

Tistim, ki se ne strinjajo, bom preprosto dejal, da sem rešil zelo resno krizo: bolezen norih krav. Leto in pol smo bili negotovi; ponovno moramo zagotavljati, sprejemati in slediti sistemu, za naš planet, a prav tako moramo sprejeti, kar se dogaja na finančnem področju. Če potrebujemo še eno leto, si bomo vzeli še eno leto, da bi prišli tja, kjer moramo biti, da bi rešili naš planet in zagotovili prihodnost za naše otroke in vnuke.

Martin Schulz, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospa predsednica, tudi jaz bi rad začel z referendumom na Irskem – to je z Lizbonsko pogodbo. Predsednik Komisije, prav imate – Pogodbo potrebujemo bolj kot kdaj koli prej. Zato menim, da potrebujemo tudi stabilne temelje, da bi jo uresničili, in sem sodi tudi prepričevanje Ircev in irskih volivcev, naj glasujejo za to Pogodbo.

Če irska vlada tega ne more narediti pred evropskimi volitvami, potem bomo o sestavi naslednjega Evropskega parlamenta in Komisije odločali na podlagi Pogodbe iz Nice. Vendar pa se bo zadeva nadaljevala po tem, ker te reforme potrebujemo. Potrebujemo jih za širjenje, potrebujemo jih za reševanje krize, ki jo trenutno ponovno doživljamo, in v preostalem času, dokler se na Irskem ne izvede nov referendum, imamo dovolj časa, da ugotovimo natanko iz katerih virov dobiva svoja sredstva protilizbonska kampanja – iz ameriške obveščevalne agencije CIA, vojaško industrijskih sil v Združenih državah ali od drugod.

(Medklici)

Poslušajte: ljudje, o katerih sem govoril, mi že sedaj segajo v besedo. Vemo, od kod dobivajo svoj denar. To bomo mnogo podrobneje raziskali, lahko ste prepričani v to!

Predsednik Komisije, podali ste natančen opis krize, ki jo trenutno doživljamo, a glede tega, kar ste povedali, je treba podati še več nadaljnjih pripomb. Ne jezite se name, a povedati moram, da me je kljub temu, da je bil vaš govor dober, ena stvar prestrašila, in sicer sestava usmerjevalne skupine, ki jo sestavljate za namen reševanja krize. Primerno je, da ste član vi, in prav tako je primerno, da je del njega komisar, ki je tako dobro usposobljen kot je to gospod Almunia. Vendar pa ste nam sedaj povedali, da želite v to usmerjevalno skupino za reševanje te krize vključiti tudi nekoga kot je gospod McCreevy. Če je v tem Parlamentu in v vaši Komisiji sploh kdaj kdo branil zavajajoč tržni radikalizem, je to gospod McCreevy.

(Aplavz)

Z najboljšo voljo na svetu ne morete požigalca spremeniti v gasilca! Preprosto ne bo delovalo. V zvezi s komisarko Kroes ste omenili, da imamo v Evropi 8 000 bank. Zakaj gospe Kroes ne vprašate, kaj meni o javnem bančnem sistemu v Evropski uniji. V moji državi so javne banke, ki imajo mnogo manj državnih jamstev kot jih sedaj različne države dajejo zasebnim bankam. V moji državi je vaša gospa Kroes ravno ukinila hranilnice – še več, to je storila s pomočjo vlade Severnega Porenja-Vestfalije! To ni izhod iz krize, mački ne moremo zaupati, da bo varovala mleko!

Več let smo morali tu poslušati neoliberalno dogmo, da bo trg vse uredil. Več let smo poslušali, da bodo učinki, ki jih ustvarja trg, „prihajali počasi“, in da bomo na koncu imeli vsi koristi. Dejansko pa se je zgodilo to, da morajo tisti, ki bi morali imeti korist od vsega tega, davkoplačevalci, poravnnavati račune. V krizi, kot je ta, je treba to povedati.

Hiša gori in ogenj je treba pogasiti. Ukrepi so pravi – in prav imate, uskladiti jih je treba po vsej Evropi – ker moramo vzpostaviti in ponovno pridobiti zaupanje, ker moramo premagati strah, drugače bo ta strah postal prerokba, ki se uresničuje sama, in bo le pospešil zlom, ki se mu poskušamo izogniti. Te ukrepe tudi podpiramo, a naj dodam naslednje: hiša, ki je ravno zgorela, ne sme biti ponovno zgrajena ravno takšna kot je bila. Nova hiša mora biti drugačna. Zgrajena mora biti na trdnih temeljih, temeljih z jasnimi pravili.

Predsednik Inštituta za svetovno gospodarstvo iz Kiela, Dennis Snower, ki ni pripadnik radikalnega socialističnega gibanja, je dobro povedal v intervjuju, ko je dejal, da ureditev finančnih trgov ni bila niti zadostna niti primerna in zato sistem ni deloval. Da, ve, o čem govori. Vendar pa so se morali tisti, ki že več let prosijo za dovoljenje, da ustvarijo predpise, sprijazniti z besedami vas na desni strani te dvorane, da smo obtičali v 19. stoletju. Kot „glas preteklosti“ je gospod Watson označil moje zahteve v nedavni razpravi tu, ko sem pozval k ureditvi in preglednosti in ko sem govoril o bonitetnih agencijah in pravilih za doseg tega. Torej, glas preteklosti bo nekaj povedal: pravila preteklosti so nuja za prihodnost. To je jasen odgovor, ki ga dajemo, da bi nasprotovali neoliberalni večini, ki je razpadla na klasičen način.

(Aplavz)

Težav, s katerimi se sedaj soočamo, ne bo enostavno premagati. Vzelo nam bo veliko časa. Med tem časom se moramo izogibati predvsem nečemu: ponavljanju tistega, kar je vodilo do sedanjega zelo resnega razvoja dogodkov, v prihodnosti. Zato moramo pri oblikovanju pravil zelo resno razmisliti o pravni prepovedi določenih vrst špekuliranja.

Nihče mi ne more povedati, do kolikšne mere je moralno upravičeno staviti na pomanjkanje hrane na mednarodnih finančnih forumih, da bi se cene hrane dvignile, saj vlaganje v priložnosti za prehrabno industrijo prinaša velike donose. Pomanjkanje hrane ustvarja lakoto, a lakota enega človeka pomeni dobiček za drugega. To je sprevržen sistem. Obstajati mora zakonodaja, ki bi takšne stvari preprečila. Predsednik Komisije, morda je ta tema nekaj, o čemer bi lahko razmislila skupina na visoki ravni za načrt finančnih trgov, ki jo sestavljate.

Za zaključek bi vam rad čestital. To je dobra odločitev. Vendar pa želim prav tako povedati, da je Parlament že pred tremi leti zahteval, da to storite, v poročilu gospoda Muscata. Tri leta ste zanemarjali to zahtevo. Zadeve se boste lotili z zamudo, a se je boste vsaj lotili in za to se vam zahvaljujem.

Graham Watson, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, predsedniku bi želel povedati: na zasedanju Evropskega sveta, ki bo naslednji teden, morate pospešiti razprave o Lizbonski pogodbi. Biti morate konstruktivni, a uvidevni do držav, ki jo morajo še ratificirati. Sprejeti morate Evropski pakt o azilu in priseljevanju – čeprav moramo še vedno poiskati sistem za iskanje strokovnih prišlecev in za upravljanje preseljevanja – in razpravljati bi morali o napredku v boju proti podnebnim spremembam.

A nihče ne more napačno razumeti najnujnejšega vprašanja, s katerim se sooča ta Svet. Nevihta uničuje svetovne finančne trge in njeni učinki se čutijo povsod po Evropi – v izgubljenih delovnih mestih, spodkopanih

pokojninah in ogroženih prihrankih. Naši državljani so zaskrbljeni. Izzivi, s katerimi se soočamo, so lahko morda najbolj kritični v razponu več generacij in razvijajo se s svetlobno hitrostjo. Naša Unija se opredeljuje v trenutkih kot je ta. Potrebujemo kolektiven odziv. Ne moremo vzdrževati položaja, v katerem države članice druga drugo presenečajo z enostranskimi odločitvami, ki imajo večstranske posledice. Evropa potrebuje usklajene in trdne politike, da bi ustavila tok finančnih izgub, ustvarila preglednost in dobro prakso in preprečila prihodnje stiske.

Nekateri mislijo, da lahko sedaj plešejo po grobu kapitalizma; a rešitve ne bomo našli v zaprtih trgih in planskem gospodarstvu. Evropske državljane bi le opeharili. Če boste svojo hišo zgradili tam, Martin Schulz, bo to slamnata hiša. Tu nismo priča neuspehu tržnega gospodarstva. Gre bolj za preveč neomejenih in neučinkovito urejenih trgov. Finančni trgi sedaj dolgujejo več Cincinnati Kidu kot pa Adamu Smithu. Pohlep posameznih bankirjev, trgovcev in trgovcev na drobno je vsekakor kriv, a prav tako je kriv neuspeh vlad pri zagotavljanju preglednosti in poštenosti v njihovem poslovanju.

Liberalni demokrati so dolgo opozarjali na nevarnosti, ki so Svet ujele nesluteč in Komisijo nepripravljeno. Maja lani je moj prijatelj Otto Graf Lambsdorff skupaj z Jacquesom Delorsom in drugimi podpisal pismo slovenskemu predsedstvu Sveta. Izpostavljena je bila velika nevarnost za gospodarski zlom, ki so ga predstavljale nedavne bančne prakse. V tem pismu so zapisali: „Za dostojen kapitalizem je potrebna učinkovita javna politika. Stremljenje za dobičkom je bistvo tržnega gospodarstva, a ko je vse na prodaj, se socialna kohezija razpusti in sistem se zruši.“ Evropa se je za takšne skrbi zmenila prepočasi. Sedaj mora storiti, kar lahko, da spet usposobi ta sistem za poslovanje.

Liberalci in demokrati upajo, da bodo sklepi Sveta Ecofin predstavljali podlago za dogovor na zasedanju Evropskega sveta. Niso takojšnje zdravilo, a pomagali bodo pozdraviti bolezen, ki je podlaga za to. Upravičeno dviguje zaščito jamstev za vloge na najmanj 50 000 EUR po vsej Uniji. Družinski prihranki bodo zavarovani in beg kapitala odvrnjen. Prav tako se veselimo predloga Komisije za spodbujanje konvergence sistemov zajamčenih vlog, podpiramo pa tudi hitro sprejetje vaših zamisli za izboljšanje kapitalne ustreznosti. Ko gledate bonitetne agencije, pogledajte, kdo plačuje njihove honorarje in kako so nadzorovane.

Prav tako pa moramo okrepiti povezave med nacionalnimi finančnimi regulatorji. Predstavniki iz centralnih bank evrskega območja sedijo skupaj v Svetu ECB. Podobno potrebujemo vseevropski organ za finančne storitve, ki bo ohranjal red in preglednost med finančnimi ustanovami. Evropski svet bi moral vprašati, ali se lahko proračun Evropske unije uporablja za omogočanje Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu, da dajeta kreditna jamstva malim podjetjem. Navsezadnje zagotavljajo delovna mesta, na katera se zanašajo Evropejci. Ti ljudje potrebujejo hitre in posebne ukrepe, za njih je pomembno, da vse strani in vse države članice delujejo kot ena, in pričakujejo skupne rešitve za skupen izziv.

Pierre Jonckheer, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospa predsednica, predsednik Sveta, predsednik Komisije, gospod Almunia, evropska skupina Verts – skupina, ki me je prosila, da jo danes popoldan predstavljam – je odobrila odločitve včerajšnjega Sveta Ecofin. Mislim, da je edina stvar, ki bi nas morala zadevati in ki zadeva vas, današnji odziv trgov, ki se ne zdijo popolnoma prepričani, da so predlogi pravilni. Upam, da se bodo trgi ponovno zbrali, in upam, da bodo evropski organi še naprej delovali v tem smislu.

Z vami bi rad delil tri pripombe ali tri sporočila. Prvo sporočilo zadeva samo Evropo. Parlament je dejansko delno razdeljen. Mnogi so želeli poudariti, da Evropa ni bila prisotna pri upravljanju bančne in finančne krize. Mi, evropska skupina Verts, bi želeli poudariti, da bančna kriza razkriva predvsem neprimernost skupnih evropskih pravil in da je na tem področju, kot tudi na mnogih drugih, potrebna večja vključenost Evrope in ne manjša.

Drugo sporočilo se nanaša na odgovornost vpletenih. Slišal sem in razumem, da predvsem gospod Barroso verjame, da je prišel čas za ukrepe – vsekakor –, a mislim tudi, da je prišel čas za določitev dela odgovornosti. Vse preveč enostavno bi bilo, če bi pokazal na Svet, vlade, ki sestavljajo Svet, ali Komisijo, ker so nekateri komisarji menili, da je boljša priprava zakonodaje pomenila samoregulacijo, brez vsakršne priprave zakonodaje. Za konkreten primer pogledjmo direktivo o sistemih zajamčenih vlog: novembra 2006 je Komisija predložila poročilo, v katerem je pisalo, da na tem področju ni potrebna nadaljnja zakonodaja. Nisem prepričan, da bi to stališče potrdili danes.

Vendar pa se dejansko obračam na Parlament. Pred enim tednom smo v tem Parlamentu glasovali za poročilo gospoda Rasmussena. Prva različica je bila odlična in smo jo podprli. Parlament je moral zagotoviti večinski glas tako, da je zmanjšal zahteve, ki jih je izrazil sam poročevalec.

Danes se dogaja enako s poročilom gospoda Lamfalussyja o strukturi nadzora finančnih trgov. Tu mora ponovno vsak prevzeti svoj del krivde. Verjamem, da imata skupina PPE in Liberalna skupina, gospod Watson, posebno odgovornost za omilitev poročila, o katerem bomo glasovali jutri.

Nadalje bi rad povedal nekaj besed o krizi. To je sporočilo za vas, gospod Barroso, saj ste vi tisti, ki ustanovljate še eno posvetovalno skupino (obstaja jih mnogo, a morda je ta nova dobrodošla), zlasti o povezavi med finančno krizo in okoljsko krizo. Finančna kriza, kot ste sami dejali, ne izbriše okoljske krize. S tega vidika mislim, da ta bančna kriza srednjeročno kaže, da imamo v Evropski uniji velik problem pri dodeljevanju prihrankov. Kar bi želel – kar bi želeli evropski zeleni, da daste na agendo te skupine – je razmišljanje o instrumentih, ki bi jih morda lahko imela na voljo Evropska unija. Mislim predvsem na Evropsko investicijsko banko, ki bi jo bilo treba zadolžiti za dolgoročno zagotavljanje financ, da se učinkovito zagotovi paket o podnebnih spremembah in energiji in vlaganja, ki jih predstavlja. Mislim, da je to bistvenega pomena.

Brian Crowley, v imenu skupine UEN. – Gospa predsednica, najprej bi rad izkazal spoštovanje Svetu in mu čestital za njegova prizadevanja, predvsem v zvezi z Rusijo in z razmerami v Gruziji. Potrebni so bili veliko moči in poguma ter mnogo diplomacije, da bi našli mirno rešitev težav, s katerimi smo se soočali. Izkazalo se je – če je sploh kdo potreboval nadaljnje dokaze –, da kolektivno in z močnim vodstvom lahko dosežemo mnogo več kot le z vojaško močjo ali kot nam lahko prinese gospodarsko bogastvo, preprosto s primerom, ki ga dajemo, in s taktiko, ki jo uporabljamo.

Drugič, mislim, da je pomembno, da poskrbimo, da bo oživitev evro-sredozemskega partnerstva na agendi prihodnjega Sveta. Na nobeni stopnji v naši zgodovini ni bilo potrebne združiti naših partnerjev na sredozemski ravni za zagotavljanje, da lahko dosežemo ne le gospodarski razvoj, ampak tudi miren soobstoj narodov. Predvsem bi morali posnemati vzor egiptovske vlade v njihovih stalnih mirovnih pogajanjih v zvezi s Sudanom, Čadom in drugimi območji.

Imam dve drugi pripombi. Narobe bi bilo, če ne bi omenil položaja v zvezi z Irsko in Lizbonsko pogodbo. Države članice so Irski že dale obdobje za premislek – za kar smo hvaležni –, a to ni nič drugačno od obdobja za premislek, ki sta ga dobili Francija in Nizozemska, ko sta zavrnila Ustavno pogodbo. Za predložitev predlogov in zamisli, kako je mogoče reševati te težave, je potreben čas. Nujno je, da v Parlamentu zagotovimo, da ne poskušamo katere koli države prisiliti glede odločitve, ali bo ratificirala pogodbo ali ne – predvsem zato, ker je za zagotovitev ratifikacije Pogodbe potreben demokratičen glas ljudstva.

Drugič, v zvezi s sedanjo finančno krizo ne krivim nobene posamezne osebe ali kažem s prstom nanjo. Svetu čestitam, da se je zbral in odločno ukrepa. Ponovno čestitam Komisiji, ker se je oglasila in povedala, kar je bilo potrebno povedati, preden je ukrepal Svet, in ker je zagotovila, da se v trg vnese verodostojnost tako, da je povedala, da smo sposobni, zmožni in pripravljeni ukrepati ne glede na to, ali je to preko ECB, Sveta Ecofin, posameznih držav članic ali česar koli drugega.

A ne delajmo napake s tem, da pravimo, da je vse, kar se je dogajalo v zadnjih dveh tednih, narobe, in da bo vse, kar se bo zgodilo v prihodnosti, prav. Naša zgodovina nas mora naučiti, da so bili v času, ko smo živeli na tem svetu, spremembe in prehodi. Te spremembe in prehodi ljudem prinašajo grozovite stiske.

Najprej moramo zagotoviti zaščito povprečnega človeka. Banke imajo finančno rešitev. Banke imajo jamstvo. K jamstvu sodi tudi odgovornost bank, da začnejo dajati posojila podjetjem in ljudem in da omogočijo gospodarstvu, da se ponovno postavijo na lastne noge. Ne gre za zmanjševanje plač ali plač vodilnih delavcev; gre za zagotavljanje, da se lahko gospodarski cikel vrne tja, kjer bi moral biti. Jamstva za vloge so le del tega vidika.

Francis Wurtz, v imenu skupine GUE/NGL. – (FR) Gospa predsednica, predsednik Sveta, predsednik Komisije, sedaj že več tednov gledamo svetovni preplah in neznosne izgube, kako v ozadju izginjajo milijarde evrov in dolarjev.

To je povzročil sistem, v imenu katerega so evropski voditelji več let priporočali zmernost plač in previdnost pri socialni porabi in so dopustili, da so se razlike strmo povečale. Ti isti voditelji sedaj hitijo na pomoč bankam, preden jih bodo spravili nazaj v zasebni sektor, in hkrati oznanjajo dolgo obdobje recesije in žrtvovanja za splošno prebivalstvo.

Mnogo ljudi, ki popolnoma osupli spremljajo te dogodke, si ne more pomagati, da se ne bi iz njih kaj naučili, ne o presežku, gospod Watson, ampak o bistvu kapitalizma v vsej njegovi nepravčnosti in brutalnosti, ne glede na sijajne preobrazbe, ki jim je bil izpostavljen v preteklih nekaj desetletjih. Mislim, da bodo morali

evropski voditelji našim sodržavljanom precej pojasniti. Premislite o svojih odgovornostih, namesto da poskušate izzvati splošno volilno pravico na Irskem ali kjer koli drugje.

Danes želim le dati tri takojšnje, razumne predloge za reševanje najnujnejših vprašanj in hkrati odprtje poti za resnično spremembo politične usmerjenosti. Najprej mislim, da ne bi smeli skopariti, ko gre za pomiritev malih in srednje velikih varčevalcev, ki so upravičeno zaskrbljeni za svoja skromna sredstva. Mislim, da je bilo obvestilo o tem pozno, bojazljivo in neodločno. 15. oktobra mora celoten Evropski svet uradno zagotoviti popolno jamstvo za vloge po vsem ozemlju Evropske unije.

Drugič, osnovna zavest morale, kakor je preprosta skrb za učinkovitost, bi morala preprečiti „čarovniškim vajencem“, da bi sedaj ali v prihodnosti imeli dobiček od javnega posredovanja, ki je nujno zaradi sesutja, ki ga je povzročilo njihovo nerazumno obilje. Zato bi morala vlada s trajno nacionalizacijo svojih zdravih sredstev nadomestiti pomoč, ki jo daje ogroženim finančnim ustanovam, oziroma bi morala biti v vsakem primeru sposobna to storiti. Namen tega bi bila v prihodnosti ustanovitev javnega finančnega sektorja, ki bi bil v celoti posvečen financiranju investicij, ki bi bile družbeno vredne truda, predvsem takih, ki ustvarjajo delovna mesta.

Tretjič in bolj na splošno, realnemu gospodarstvu je treba pomagati z ambiciozno novo kreditno politiko. To zadeva tako EIB kot tudi ECB. Najprej, EIB bi morala dobiti odgovornost in sredstva za izvajanje naloge zagotavljanja dostopa MSP do vseh kreditov, ki jih potrebujejo za razvoj proizvodnje, če se ustvarjajo prava, ustrezno plačana delovna mesta in spoštujejo pravice njihovih zaposlenih. V tem oziru je odločitev, ki je bila sprejeta za pomoč MSP z zagotovitvijo 30 milijard EUR v treh letih, vredna truda, a menim, da je znesek premajhen in časovni razpon predolg. Samo v Franciji potrebujejo MSP 60 milijard EUR na leto, v EU pa je sedemindvajset držav. Poleg tega v večini primerov potrebujejo „kisik“ zdaj. Kasneje bo morda prepozno.

Kar zadeva ECB, jo moramo vsekakor sedaj ali nikoli prositi, naj prilagodi svojo vlogo nujnim potrebam gospodarstva in naših držav tako, da denar usmeri ne v finančne trge, ampak v realno gospodarstvo. Ima instrument, da to stori, in ne razumemo, zakaj je tako nepopustljiva glede njegove uporabe. Ta instrument je selektivni kredit, ki je zelo drag, če se uporablja za finančne postopke, a je zelo dostopen, ko spodbuja delovna mesta, usposabljanje in vsa vlaganja, vredna truda.

Zavedam se, da nekateri izmed teh predlogov niso zelo običajni. In kaj potem? Namesto običajnih politik v EU, ki se ruši, dajem prednost zamisli reaktivne, kreativne politike, ki služi obnovi Evrope in dostojanstvenemu življenju Evropejcev.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

podpredsednica

Nigel Farage, v imenu skupine IND/DEM. – Gospa predsednica, kako smešna stara Evropska unija je to, mar ne? Prejšnjo soboto popoldan so po prijetnem kosilu v Elizejski palači evropski voditelji stali na stopnicah in se s precej šibkim nasmehom pogovarjali o solidarnosti. Nasmeh je bil seveda šibak, ker se je načrt predsednika Sarkozyja za finančno rešitev v stilu ZDA že sesul v prah. A kljub temu, rečeno je bilo „Stojimo združeni“. In vseeno, skoraj smešno hinavsko je nemška kanclerka odločila, da so najprej na vrsti nemški interesi in šele nato evropski interesi, in je ukrepala – in morda je prvič v več letih dobila glasen aplavz svojih volivcev.

Seveda je ta trend začela Irska teden dni prej s tem, ko se je odločila za svojo pot, in Irsko vsak dan bolj občudujem. A mislim, da se bo pretekli teden izkazal kot trenutek razvodja za celoten evropski projekt. Edini način, kako preprečiti, da bi države ravnale v svojem lastnem nacionalnem interesu, je, da se jim odvzame oblast – da se ustvari ministrstvo za finance, tam v Frankfurtu, ki ima oblast nad davki in oblast nad vladnim trošenjem. Seveda sem danes popoldan slišal, kako so nekateri skrajneži EU uspešno pozivali k temu. A tega ne morete narediti, tako ne boste odredili javne podpore. Če bi to naredili, bi bilo to še bolj nepriljubljeno kot vaša osovražena Lizbonska pogodba.

Ne: verjetneje je, da dogodki preteklega tedna označujejo začetek konca. Trgi to že kažejo. Italijanske državne obveznice imajo sedaj 1 % večji donos kot državne obveznice, ki sta jih izdali Nemčija ali Francija. Trgi pravijo, da gospodarska in monetarna unija ne bo trajala. In nisem presenečen, saj nikoli ni bila optimalno valutno območje. Ena obrestna mera ni nikoli mogla ustrezati vsem tem različnim državam in nikoli niste imeli ustrezne javne podpore.

A biti mora eno ali drugo. Ali bo vse nadzirala celotna država EU ali pa bo razpadla in bo vse prišlo nazaj pod nacionalni nadzor. Kreditni krč udarja in nas vse prizadeva, a vidim kanček svetlobe na koncu tunela. Vidim dividendo: morda začetek konca tega celotnega norega in nezaželenega projekta.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Gospe in gospodje, predstavniki Komisije in držav članic Unije bi se morali naslednji teden upreti dvema skušnjavama. Najprej, sprejeti bi morali, da je Lizbonska pogodba mrtva in da je vsak pritisk na irske državljane, da si premislijo, nesprejemljiv, in bi morali zaustaviti postopek ratifikacije. Drugič, vsi višji politiki bi morali uvideti, da brezplačnih kosil ni. Sedaj bi se morali prenehati vesti kot mesije, ki bodo rešili gospodarstvo Unije, medtem ko igrajo ruleto s svobodo trga in denarjem davkoplačevalcev. Delničarji in direktorji bank bi morali plačati za slabo upravljanje bančnikov.

Gospe in gospodje, v tem trenutku vsi politiki ponujajo zagotovila za finančno reševanje neodgovornih bančnikov. S tem, ko to počnejo, ustvarjajo moralno tveganje. S tem, ko nudijo državna jamstva, se smejujejo v obraz davkoplačevalcem in zelo povečevanim malim in srednje velikim podjetjem. Glavnim vlagateljem pošiljajo le eno sporočilo: imate pravico pričakovati velike dobičke in pri tem ne tvegate ničesar in predvsem nimate nobenih odgovornosti. Vendar pa bodo v zameno za pomoč politiki pričakovali visoko ceno in to bo ureditev trga. To ne bo preprečilo krize. Kvečjemu bo odložena. Poleg tega bomo z opustitvijo predpisov o poštenu gospodarski konkurenci ustvarili džunglo.

Gospe in gospodje, soočamo se z recesijo in vse več brezposelnosti. Hkrati pa se politična elita sooča s zahtevnim preskusom: popustiti čarom populizma, ki vedno nudi lahke rešitve, ali ne. V tridesetih letih prejšnjega stoletja Evropa ni preživela nevihte in je doživela neuspeh. Trdno verjamem, da bomo danes preživeli nevihto.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. - (FR) Gospa predsednica, predsednik Komisije, gospe in gospodje. Zelo kratek bom. Glede na slišano vam želim povedati le, da je prva lekcija, ki sem se je naučil od prvega dela francoskega predsedstva, da zaradi ene krize ne izginejo druge krize.

Zaradi finančne krize ne bo izginila zunanja kriza z Rusijo in Gruzijo in v drugih delih sveta; zaradi finančne krize in zunanje krize ne bosta izginili kriza na področju hrane in okoljska kriza. Z vsemi temi izzivi se je treba soočiti, tudi če se moramo prilagoditi, da bi ohranili svoje prednostne naloge.

Obstajajo tri vrste prednostnih nalog. Prvo ste izpostavili v svojih govorih; to je povrnitev zaupanja – kakor je povedal predsednik Komisije –, da se bodo naši sodržavljeni počutili bolj zaščitene v povezavi z Evropo in da bi preprečili nastanek brezna med Evropsko unijo – predstavo, ki jo imamo vsi o Evropi – in našimi sodržavljeni.

Druga prednostna naloga je prilagoditev našega institucionalnega sistema, da bomo imeli bolj vključeno Evropo, bolje organizirano Evropo, Evropo, ki je bolj sposobna sprejemati odločitve – in se hitro odločati –, ker vemo, da se nobenega od teh izzivov ne da obravnavati posamično ali na nacionalni ravni.

Tretja prednostna naloga pa je gibanje v smeri proti razvojnemu modelu, ki je bolj trajnosten, dolgoročno bolj osredotočen, in proti pravičnemu upravljanju sredstev, hkrati pa upoštevanje zelo nenadne upočasnitve naših gospodarstev s katero se bomo, kot dobro vemo, soočali.

Popolnoma podpiram, kar je povedal predsednik Evropske komisije. Biti moramo poštene, nadoknaditi moramo zamujeni čas in pregledati določene dogme. Mislim, da je predsednik Komisije to razumel in da so predlogi, ki jih daje, usmerjeni v pravo smer. Vsekakor se moramo premakniti proti večjemu vključevanju in boljšemu finančnemu nadzoru na evropski ravni.

Ne bom se vračal k različnim naštetim ukrepom, a očitno morajo svoje odgovornosti nositi Svet in države članice, Parlament pa mora prevzeti svoje odgovornosti v zvezi s predloženimi predlogi – ki so zelo nujni – glede standardov, bonitetnih agencij, razmerij med kapitalom in krediti, plač vodilnih delavcev in plač drugih zaposlenih v bančnem sektorju (tu so tudi plače trgovcev, o katerih se ne govori pogosto, a mislim, da so tudi pomemben problem). S tega vidika verjamem, da je ustanovitev skupine na visoki ravni odlična pobuda. Vendar pa bi rad v imenu predsedstva le povedal, da bi raje videl, da bi bila njena sestava bolj raznolika in čim bolj obsežna, a še vedno učinkovita. Kakor je dejal predsednik Komisije, se današnja likvidnostna kriza jutri ne sme spremeniti v krizo verodostojnosti.

Gospod Daul je odlično izpostavil, kakšne spremembe bi bilo treba izvesti v povezavi s cilji, ki ostajajo, predvsem v zvezi s paketom o podnebnih spremembah in energiji. Prav tako je zelo pomembno, kot je poudaril, da imamo razsežnost, ki podpira MSP, da Evropska investicijska banka res sprejme stroge ukrepe.

Posledično je pomemben finančni paket, ki je bil dogovorjen, in ga je treba zelo hitro začeti izvajati v smislu podpore malih in srednje velikih podjetij.

Strinjam se s tem, kar je povedal gospod Schulz. Potrebujemo večjo usklajenost. Potrebujemo akcijski načrt. Prav tako potrebujemo akcijski načrt za podporo podjetij. To je povedal gospod Schulz in v celoti se strinjam s tem. Ve, da ga bomo pri tem podprli. Ker že ima dobre stike z gospodom Steinbruckom, mislim, da bo znal prepričati tudi njega.

Glede tega, kar je povedal gospod Watson, se strinjam z njim, da ne potrebujemo več ureditev, ampak bolj prilagojene ureditve. Pomembno je ravno to. Tudi glede ureditve nismo dogmatiki. Kakor ste povedali mnogi med vami, je jasno, da za ponovno pridobitev zaupanja potrebujemo ureditev na omenjenih področjih in da bi morala biti ta bolj prilagojena in bolj reaktivna ureditev. Tu morajo v tem smislu odgovornost ponovno nositi države članice.

Končno, kakor je poudaril gospod Wurtz, moramo zagotoviti, da bo Evropska investicijska banka imela aktivno vlogo v sedanjem okviru. Evropski svet bo prav tako govoril o tem in moramo sprejeti ukrepe, ki so nujni za zagotavljanje institucionalnega okvira, ki bo ustrezal finančnim skupinam, finančnim udeležencem, ki vse bolj delujejo na čezmejnih območjih. Resnična luknja, s katero se moramo soočiti v tej krizi, je, da v resnici način naše organizacije ostaja popolnoma nacionalen, medtem ko so izzivi vseevropski. Skupaj moramo najti ukrepe, ki nam omogočajo, da bomo spremenili metodo regulacije namesto prekomerne regulacije, in poskrbeti moramo, da se Evropa združi, da se bo njen glas slišal na prihodnjih mednarodnih srečanjih, da nam ne bodo kot v preteklosti vsiljena pravila drugih in nered drugih, za kar moramo posledice nositi mi, ampak se namesto tega lahko giblujemo proti stabilnejšemu mednarodnemu redu, takemu, ki je bolj v skladu z izzivi, s katerimi se moramo soočiti na svetovni ravni.

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – (FR) Gospa predsednica, izpostavil bi rad le dve ali tri točke, ki se zdijo pomembne na tej stopnji razprave. Na splošno povedano sem opazil, da kljub vsemu obstaja soglasje glede splošnih ciljev, ki bi jim morali slediti.

Nujno je razumeti, da je to zelo nenavaden položaj, v katerem se nahajamo, in da imamo za reševanje nadnacionalne krize v glavnem le nacionalne okvire. Resnica je, da so nadzorni organi nacionalni organi. Komisija in Evropska centralna banka nimata moči za finančni nadzor.

V zvezi s pristojnostmi Komisije, predvsem glede državne pomoči, smo v to vložili nekaj dela in lahko vam zagotovim, da naše službe in vlade, ki so že od začetka rade v stiku z nami, odlično sodelujejo. Prav tako vam lahko povem, da je odlično sodelovanje z Evropsko centralno banko, in ponovno sem bil priča izrednim prizadevanjem francoskega predsedstva za doseg evropskega pristopa glede na to težko ozadje delnih nadzornih sistemov, a še vedno z evropsko razsežnostjo. Kakor koli, v tem okviru bi pozdravil odločitev evropske centralne banke, ki se je danes zavzela za zmanjšanje obrestnih mer, odločitev, ki jo je sprejela v skladu z drugimi centralnimi bankami.

Glede točk, ki ste jih poudarili v svojih govorih, bi rad izpostavil le dve stvari. Prva, ki jo je izpostavil gospod Daul, se nanaša na vprašanje realnega gospodarstva in MSP. Sedaj je gotovo – gre za priznano dejstvo –, da ima kriza že posledice za realno gospodarstvo in da nas čakajo težji časi. Verjamem, da bi morali najti ciljne ukrepe v okviru vseh reform, ki jih pripravlja Evropa, se prilagoditi mnogo zahtevnejšemu okviru konkurence in najti načine, kako na konkretne načine pomagati MSP. To je tudi razlog, zakaj je bila v okviru teh pobud Evropska investicijska banka spodbujana k pripravi ukrepov za MSP. Celotno razsežnost, razsežnost realnega gospodarstva, je treba v naslednjih nekaj mesecih zelo podrobno spremljati.

Druga točka, ki jo je izpostavil gospod Schulz, se nanaša na problem tistih, ki so zunaj Evrope, na problem najrevnejših. Mislim, da je tudi moja dolžnost, da vašo pozornost pritegnem k zelo pomembnemu problemu. Trenutno govorimo o „finančni rešitvi“, a ne smemo pozabiti na „reševanje ljudi“. Letos bo po številkah Svetovne banke 75 milijonov več ljudi žrtev stradanja. Za naslednje leto pa napovedujejo še 100 milijonov več.

Zato čeprav priznavamo, da so se naši problemi v Evropi pomnožili, ne smemo pozabiti na probleme v državah v razvoju. Ne smemo pozabiti na tragedijo v Afriki. Moramo si prizadevati, da se pozitivno odzovemo na prošnjo, ki smo jo nedavno prejeli od generalnega sekretarja Združenih narodov in predsednika Svetovne banke v pismu, ki je bilo naslovljeno na vse voditelje držav in vlad in mislim, da tudi na predsednika Evropskega parlamenta, in sicer, da bi morale evropske institucije, to je Parlament in Svet, odobriti pobudo Komisije glede izvajanja načrta v sili za podporo kmetijstva v državah v razvoju.

Ne smemo pozabiti, kot je po pravici povedal gospod Jouyet, da so vse te krize povezane: finančna kriza, svetovna kriza v sektorju živil, energetska kriza, pomembni vidiki glede geopolitične krize. Zelo si želim, da bi Evropa sodelovala v konstruktivnem pristopu, ne le za nas, kot Evropejce, ampak tudi za preostali svet.

Prispevamo k novemu redu v globalizaciji, za katerega želimo, da je pošten, ne tako, da se zapremo, ne da postavljamo pod vprašaj pojem tržnega gospodarstva, ampak da poskušamo uporabljati bolj poštena načela in pravila v tržnem gospodarstvu. Kot je bilo že povedano, je trenutni problem tudi problem nezmožnosti, ne toliko nezmožnosti trga – čeprav se mnogo akterjev na trgu vede nesprejemljivo –, ampak bolj pristojnosti določenih političnih ali javnih oblasti, ki niso našle ustreznih rešitev za tržni položaj v smislu ureditve.

Za zaključek vam lahko povem, da v naših vsakodnevnih stikih z vladami vidim priznanje potrebe za to evropsko dimenzijo. Na primer, kot brez dvoma veste, do sedaj Evropa in evrsko območje kot takšna nista resnično obstajala za mednarodne finančne organe. Šele pred nekaj meseci, po mnogih letih vztrajanja, je Evropska komisija končno dobila pravico do sedeža, do prisotnosti v Forumu za finančno stabilnost.

Dejstvo, ki ga ni mogoče zanikati, je, da je imelo do sedaj, kljub paktu stabilnosti in rasti, kljub Evropski centralni banki, zunanje zastopanje EU v mednarodnih finančnih organih mnogo manjšo pomembnost od dejanske pomembnosti gospodarske in monetarne unije in tega, kar predstavlja projekt Evropske unije. Zato tudi v središču krize vidim priložnosti. Če bomo pokazali modrost, če bomo razumeli, kaj lahko storimo in kaj moramo storiti, vidim priložnost za razvoj naše zamisli o Evropi, ki služi našim državljanom.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Gospa predsednica, trenutna finančna kriza ne vpliva le na banke in vlagatelje. Proizvajalci, trgovci na drobno, uvozniki in izvozniki, za vse je težje pridobiti delovni kapital, ki ga potrebujejo, in obstaja resnično tveganje, da se bo okrepila velika tržna upočasnitev. Tako je ohranjanje prostega pretoka blaga – ne le znotraj Evrope, ampak tudi v svet v razvoju in iz njega, kot je pravkar povedal predsednik Barroso – posebno pomembno.

Zato – in to je prva od mojih dveh povezanih točk – je hitro imenovanje novega komisarja za trg v tem trenutku tako pomembno. Kolegi v Parlamentu se morda spomnijo, da smo v času njegovega imenovanja v večini strank in delegacij vsi podpirali Petra Mandelsona. Podpirali so ga celo britanski konservativci. Upam, da bo tako tudi z njegovo naslednico, a Parlamentu bi moral povedati, da so številni kolegi iz različnih delegacij že izpostavili resnične skrbi glede njenega očitnega pomanjkanja izkušenj za pomemben tržni portfelj.

Zato močno priporočam, da bi bilo v njenem interesu in tudi v našem, da pride do njene obravnave pred 10. novembrom, če je to mogoče. En mesec je dolga čakalna doba in veliko časa za razvoj nadaljnjih dvomov. Obstaja pa še drug razlog: pravkar so mi posredovali elektronsko pošto, ki pravi, da je bilo treba Transatlantski ekonomski svet, ki je bil načrtovan za 16. oktobra, prestaviti zaradi tega, ker je komisar, ki odhaja, že odšel, in ker je treba prihodnjo komisarko še potrditi. Torej, prosim, če lahko začnemo. To je v interesu nas vseh.

Moja druga točka se nanaša na MSP, točka, ki jo je strastno omenil moj dobri prijatelj in kolega, Joseph Daul. Ko Svet govori o gozdu, ali lahko, prosim, govori tudi o drevesih? Zadnjič sem opazil, da je bil datum za zaključek posvetovanj o Direktivi o zamudah pri plačilih konec avgusta. Mislim, da je bila časovna usklajenost neprimerna. Karkoli so morda povedala podjetja do konca avgusta, bi imelo sedaj bolj vplivno sporočilo. Lahko prosim, da se obdobje za posvetovanje ponovno odpre le za naslednja dva meseca, ker mislim, da bi resnično morali sprejeti sveža sporočila o pomanjkanju delovnega kapitala? Nisem prepričan, da bi Direktiva o zamudah pri plačilih rešila problem, a mislim, da bi tovrstna analiza prispevala k razumevanju problema.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gospa predsednica, predsednik Sveta, naj povem, kakšna škoda je, da ni z nami ministrice, ki je odgovorna za Svet Ecofin. Je predsednica tega sveta in poziva k tesnemu evropskemu sodelovanju. Mislim, da bi bilo danes njeno pravo mesto med nami.

Predsednik Komisije, slišim vas in ne bom posnemala tistih, ki pravijo, da so vse le besede, a vseeno, kdaj sem vas res videla mobilizirane glede teh vprašanj, odkar se je začela kriza? Občasno ste prišli sem s predlogi, ko ste menili, da so morda težave v državah članicah, predvsem največjih (mislim na Francijo in Nemčijo glede vprašanja državnih investicijskih skladov). Prišli ste s predlogom, ki ste ga pripravili v svojem kabinetu, neodvisno od zadolženega komisarja, gospoda Charlija McCreevya.

Vendar pa od takrat nisem imela res vtisa, da ste posebno mobilizirani. Kakorkoli, hotela sem vas nekaj vprašati: kam ste danes skrili komisarja, ki je pristojen za stanje finančnih trgov? Sprašujem se, zakaj ga ni ob vas. Vesela sem, da ob vas vidim našega prijatelja Joaquina Almunio, a malo čudno se mi zdi, da pristojnega komisarja ni tu.

Kar zadeva pristojnega komisarja, kaj je julija 2007, ko so bile mobilizirane vse službe, on naredil za to, da nas je obvestil, da bo položaj za evropske banke dramatičen, da bodo posledice te krize dramatične za evropsko gospodarstvo? Vaše službe so izvedele. Gospod Barroso, to je bil trenutek za objavo predlogov, ki bi omogočili, da evropskim varčevalcem damo zagotovila jamstva za vloge, o tem kako, bomo reševali te težke položaje. Kje je bil vaš komisar takrat?

Veseli ste, da je bila Komisija – poslušajte me, gospod Barroso – povabljen v Forum za finančno stabilnost. Ali ste vedeli, da vaš komisar, gospod McCreevy, prejšnji ponedeljek, ko se je Forum sestal, ni šel, ker je bil v Dublinu? Kaj je povedal, ko se je država, iz katere prihaja, odločila, da bo sama reševala vprašanje jamstev za vloge v sektorju, za katerega je zadolžen v Komisiji?

Pravite nam, da je v Evropskem svetu odpor, ampak ali morate res čakati na navodila finančnih ministrov, da boste pripravili sistem zajamčenih vlog ali da boste preverili, kako se bodo računovodski standardi uporabljali na evropski ravni?

Gospod Barroso, danes je vaša politična odgovornost, da pokažete pogum, vodenje in pobudo. Do sedaj nisem videla ničesar takega.

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, stvari se dogajajo zelo hitro; trgi prosto padajo. Nihče ne ve, če je to zaradi izgube zaupanja, ki je nastopila povsod, ali so morda na delu špekulanti, ki poskušajo ugotoviti, če in v kolikšni meri lahko še vedno spravijo trg na kolena.

V celodnevni delavnici februarja letos je Skupina zaveznitstva liberalcev in demokratov za Evropo že poskusila najti vzroke za krizo in določiti stvarne ukrepe, ki bi jih morali izglasovati, da bi se v prihodnosti izognili krizi.

S pripisovanjem odgovornosti posameznim tržnim udeležencem dosežemo zelo malo. V osnovi moramo priznati, da smo vsi doživeli neuspeh: investicijske banke, v katerih so se razvijali proizvodi, ki so bili končno tako zapleteni, da jih ni nihče razumel, hipotekarne banke, ki so opustile bonitetne ocene, bonitetne agencije, ki radodarno niso upoštevale navzkrižij interesov, in nadzorni organi, ki niso dovolj tesno sodelovali med sabo ali pa z ustreznimi centralnimi bankami in si niso prizadevali, da bi dosegli resnično preglednost vozil za posebne namene, ki jih ni bilo treba posebej prijaviti na njihovem stanju na računih.

Mnogo predolgo ni bilo narejeno nič! Komisija, ki smo jo pred leti prosili, da se poglobi v bonitetne agencije in nam pojasni njihove dejavnosti ter izboljša preglednost na drugih področjih, je mnogo predolgo čakala, preden je sprejela kakršne koli ukrepe. Sedaj se ukrepi, ki bi si jih bilo nemogoče zamisliti pred nekaj meseci, sprejemajo praktično vsak dan: G7 v soboto, 27 držav članic v ponedeljek, finančni ministri v torek, ukrepi britanske vlade danes, in hkrati tudi usklajena pobuda centralnih bank in zmanjšanje obrestnih mer! Dobro; upam, da bodo ti ukrepi pomagali, a lahko bi jih trgi napačno razumeli in jih smatrali kot izraz prodorne panike – in temu se moramo vsekakor izogniti.

Hiša ima 27 prostorov, plameni valovijo iz strehe, kaj pa počne 27 prebivalcev? Ukrepanje vsak zase, vsak se z ognjem bojuje v svojem lastnem prostoru, namesto da bi sodelovali.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Gospa predsednica, s to finančno krizo bo Evropski pakt o azilu in priseljevanju pojemal v ozadje. Morda to ni slabo. Morda bi moral biti vedno tam. Dejansko se sprašujemo, kako se ta Pakt o azilu in priseljevanju razlikuje v primerjavi s politikami, ki jim Evropska unija in države članice sledijo že leta.

Res je! Kaj se bo s tem novim paktom spremenilo za preseljence, ki so žrtve policijskega nasilja, trgovine z ljudmi, nesmiselne birokracije? Ali potrjuje njihovo človeško dostojanstvo, njihove pravice? Ali bo potrdil Mednarodno konvencijo o varstvu pravic vseh delavcev migrantov in njihovih družinskih članov? Ne!

Za žrtve revščine, vojne, naravnih nesreč, naraščajočih omejitev pravice do azila, kaj se bo spremenilo zanje? Se bodo ljudje začeli spraševati, kako smešno je, da moraš zaprositi za azil v prvi državi pribežališča? Ali bo kdaj konec vsebinskih pregledov in, naj rečemo, nezanesljivih seznamov varnih držav? Za preseljence, ki so zakonito zaposleni in so resnični del našega gospodarskega in družbenega življenja, ali bo to zanje pomenilo, da so uradno priznani? Ne!

Kaj pa preseljenci, vključno z mladoletniki, ki so zaprti ali pregnani, celo v države, kjer bodo z njimi slabo ravnali, kjer nimajo družine, kjer ne govorijo njihovega jezika; se bo to spremenilo? Ali bomo opustili sporazume o ponovnem sprejemu in o tranzitu v državah, kjer se kršijo človekove pravice? Ne!

Zavedate se, da se ljudje povsod po svetu posmehujejo azilu in politiki priseljevanja. Ne morete več na mednarodno konferenco, ne da bi slišali kaj o obsežnih kršitvah pravic, ki jih trpijo preseljenci zaradi evropske politike o azilu in priseljevanju. Mislim, da se mora to spremeniti. Potrebujemo politiko, ki bo osnovana na stvarnosti in ne na hinavščini, ki je blagovna znamka Evropskega pakta o azilu in priseljevanju.

Cristiana Muscardini (UEN). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, popolnoma se strinjamo s tem, kar je predsednik Sarkozy povedal v Evianu: da bo le usklajeno delovanje centralnih bank in vlad omogočilo, da se ukroti sistemsko tveganje.

To pa ne odpravi dejstva, da imamo kljub današnji zanimivi razpravi še vedno nekatere zaskrbljujoče dvome o tem, zakaj Evropska centralna banka ni že prej zmanjšala davčnih stopenj v luči dogodkov na trgu ZDA, na svetovnih trgih in na finančnih trgih, predvsem v nekaterih državah članicah.

To postavljamo pod vprašaj, ker ni bilo jasnega stališča o vprašanju finančnih instrumentov, ko vemo, da so zaradi teh proizvodov glavne javne institucije in organi v Italiji in Evropi zašli v ogromne dolgove.

Pod vprašaj to postavljamo zato, ker se je politika konsolidacije bančnih institucij nadaljevala in ob mnogih priložnostih tako ustvarjala idole s skritimi napakami, ne da bi upoštevala resnični sistem, ki obstaja v naših državah, in razlog, zakaj je bil potrošniški kredit nenadzorovan in je vodil do tega, da so se tako posameznikom kot tudi bankam, kot posledica učinka interakcije, nakopičili dolgovi.

Na kratko, Evropo pozivamo, naj danes zbere pogum in pregleda Pakt stabilnosti, ki sedaj sodi v zadnje stoletje. Pri eksponentnem nastajanju nove krize potrebujemo hitre in zanesljive odločitve. Ker smo prej govorili o malih in srednje velikih podjetjih, mora biti Svet tudi jassen glede dejstva, da je Komisija dolžna uvesti nadaljnja znižanja stroškov goriva.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gospa predsednica, malo skromnosti ni nikoli odveč in to velja tudi za politike. Poskrbimo, da bo to jasno od samega začetka: v svetovni krizi institucije Evropske unije niso kaj dosti več kot le popolnoma nemočni opazovalci in Evropski parlament ni kaj dosti več kot popolnoma nemočna teoretična razpravljalnica.

Zato bom začel tako, da bom najprej razpravljal o nekaj drugih stvareh, za katere smo odgovorni. Prvotno bi morala na vrhu prevladati razprava o irskem vprašanju in umirajoči Lizbonski pogodbi. Vendar pa me nedavne izjave vodilnih evrokratov navdajajo z močnim občutkom *déjà vu*. Eden izmed primerov je komisarka Wallström, ki je ta teden izjavila, da je imel irski referendum dejansko zelo malo opraviti s samo Pogodbo, ampak bolj z etičnimi vprašanji in obdavčenjem. To se stopnjuje do dejstva, da je bil v očeh Komisije irski „ne“ dejansko „da“. Razlog za moj *déjà vu* je v tem, da so enake izjave takrat podajali tudi člani evropske ustanove po francoskem in nizozemskem referendum. Ljudje pravijo „ne“, ampak evrokra ti slišijo „da“.

Takšno preziranje osnovne demokracije je očitno strukturna značilnost te Evrope. Določena evropska politično avtistična elita, skrita pred ljudmi, sprejema odločitve navkljub ljudem in je nato videti popolnoma brezmočna, ko se pojavijo resnične katastrofe, kot se dogaja sedaj.

Naslednji primer je sledeč: nedavne raziskave so pokazale, da je nasprotovanje pristopu Turčije med državljani naših držav močnejše kot kdaj koli prej – a kaj storimo mi? Še bolj pospešujemo postopek pristopnih pogajanj. Evropa, ki jo vidimo sedaj, je pravo nasprotje vsega, kar je povezano z demokracijo. Poleg tega pa ne moremo rešiti tega problema nezaupanja državljanov s tem, ko sedaj igramo in se pretvarjamo, da bistveno prispevamo k reševanju finančne krize.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Gospa predsednica, minister, komisar, moje sporočilo Komisiji in Svetu je naslednje: sredi finančne krize ne pozabimo nadaljnjih postopkov do izrednega srečanja Sveta, ki bo 1. septembra, in predvsem na vprašanje Gruzije in Belorusije.

Gruzija je izgubila vojno, a bi morala dobiti mir, in narediti moramo vse, da se to zgodi. To pomeni dve stvari: pomoč Gruziji z močno finančno podporo za obnovo in pomoč pri utrjevanju demokratičnih reform.

Evropska unija je bila hitrejša in učinkovitejša kot naši ameriški prijatelji, ko je šlo za reševanje kavkaške krize, in naš odziv je bil skladen ter je temeljil na skupnem pristopu – in za to se zahvaljujem in čestitam francoskemu predsedstvu.

Upoštevati moramo vpliv gruzijske krize na celotno regijo in na samo Evropsko unijo. Bolj kot kdajkoli je potrebno, da se naši odnosi z vzhodnimi sosedmi, namreč preko vzhodnega partnerstva, ustvarijo na višji ravni. Potrebujemo močno demokratično Gruzijo, prav tako pa Gruzija potrebuje nas. Za to imamo tudi

skupni evropski interes in s tem imam v mislih energetske varnost in razpoložljivost kavkaškega koridorja kot dodatne možnosti za tranzit nafte in plina. Od Komisije in Sveta pričakujemo, da bosta zagotovila zaščito obstoječih plinovodov in nadalje razvila dramatično manjkajočo skupno zunanjo politiko o energiji.

Sedaj pa k Belorusiji: položaj se tam malo izboljšuje in kažejo se prvi znaki liberalizacije. Volitve niso bile demokratične. Odzvati se moramo z novo politiko, da bi prekinili izolacijo Belorusije, a s pretehtanim odprtjem, ki temelji na strogi pogojenosti in postopnem pristopu dajanja in sprejemanja. To pomeni naslednje elemente: selektivno uporabo evropskih sosedskih politik in instrumentov človekovih pravic, selektivno odpravo vizumskih sankcij za uradnike, znižanje stroškov vstopnih vizumov za državljane Belorusije na polovico, ponovno vzpostavitev političnega dialoga, podporo za odprtje večjega gospodarskega sodelovanja z Evropsko unijo, zaščito civilne družbe, nevladnih organizacij, narodnih manjšin in svobodnih medijev in vse to v tesni povezavi s tistimi, ki zastopajo demokratično stališče v Belorusiji.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Gospa predsednica, predsednik Sveta, komisar, gospe in gospodje, sporočilo, ki mislim, da bi ga morali poslati srečanju prihodnjega Evropskega sveta je potreba, da se obnovi in podpre zaupanje evropskih državljanov v naš projekt.

Razlog za to je, da smo se odločili, da bomo ustvarili gospodarsko in monetarno unijo, ki se gradi, a še ni popolna. En teden smo zaradi okužbe z epidemijo ZDA tvegali paniko ali pa množično odseljevanje, kar mislim, da se je popravilo. Pravočasno se je pokazalo, da evropske institucije delujejo: predvsem v primeru včerajšnjega srečanja Sveta Ecofin in tudi z današnjim usklajenim znižanjem obrestnih mer.

Sposobni moramo biti pomagati našemu proizvodnemu sistemu; v tem pogledu bom poleg pobud Skupnosti omenil na primer mojo državo, kjer je bilo včeraj odločeno, da se bo ustanovil sklad s 30 milijardami EUR, ker moramo podjetjem pomagati, da bodo delovala.

Drugo področje, kjer je potrebno utrditi zaupanje, je ratifikacija Lizbonske pogodbe. Prav tako sem imel priložnost za razpravo z ministrom Martinom. Pripravil je natančno diagnozo stanja, a diagnoza brez recepta za zdravljenje ne deluje. Sedaj je zato potrebno, da se naši irski prijatelji, ki so premislili in razmislili stvari, zavedajo, da to ni nepristranska vaja, z drugimi besedami, da nas v Uniji, ki temelji na solidarnosti, to tudi stane in nas bo drago stalo, če se Lizbonska pogodba ne sprejme pred volitvami.

Edini pozitivni učinek neratifikacije je morda ta, da bodo evropske volitve v središču pozornosti. Vendar pa je pomembno, da se borimo in delamo za to, da bo Lizbonska pogodba veljavna v času prihodnjih evropskih volitev, da bi lahko bila Unija močnejša in bolj kohezivna.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Gospa predsednica, državljani trenutno od Evrope želijo, da jim zagotovi zaščito in stabilnost in da pokaže enotnost. Močna Evropa je v tem času pomembnejša kot kdaj koli. Vsi se strinjamo, da je bilo potrebno posredovanje, in dobro je, da so bili ukrepi hitri. To je bilo neizogibno.

Menim pa, da so številni razvoji dogodkov kljub temu zaskrbujoči in prav tako za nekaterimi ukrepi, ki so bili sprejeti, čutim stopnjo ideologije. Nekateri v tem Parlamentu že slavijo smrt kapitalizma. Vendar pa, če sem odkrita, politiki niso bankirji. Nujni ukrepi so eno, a opazila sem tudi, da nekatere operacije segajo do čisto običajne nacionalizacije bank. Če sem odkrita, številnim bankirjem ni mogoče več zaupati in jim ne moremo zaupati svojih prihrankov. Vendar pa se vprašajte, ali bi svoje prihranke zaupali politikom, ki ravna kot bankirji. Na primer gospodu Schulzu. Jaz mu jih ne bi.

Krize ne smemo izkoristiti, da bi preprečili, oslabili ali celo odpravili predpise. Menim, da je poziv za prožno uporabo konkurenčne politike ali pakta stabilnosti in rasti izredno zaskrbujoč. Ravno to so predpisi, zaradi katerih je postala Evropa robustna.

Za Komisijo imam specifično vprašanje – in posledično z obžalovanjem opažam, da gospod Barroso očitno meni, da je razprava premalo zanimiva, da bi ostal do konca. Danes popoldan je nizozemski minister za finance v razpravi spodnjega doma nizozemskega parlamenta izjavil, da nakup Fortisa in ABN-AMRO – ne le banke, ampak tudi delov, ki nimajo sistematičnega pomena, kot je zavarovanje – ni bil prijavljen kot državna pomoč. Zato bi rada vedela kako namerava Komisija reševati takšne primere v prihodnjem obdobju. Navsezadnje je komisarka Kroes prejšnji ponedeljek izjavila – in s tem se popolnoma se strinjam –, da se pravila o konkurenci in Pakt za stabilnost in rast še naprej v celoti uporabljajo. Kako rešujemo tovrstni primer? Kaj se bo zgodilo, če bo naknadno ugotovljeno, da so bila kršena pravila o državni pomoči?

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Gospa predsednica, glavni izziv, s katerim se danes sooča Evropa, je prav gotovo gospodarska kriza. Kljub nedavnim zagotovilom nemških politikov in uslužbencev Evropske komisije začenja ta kriza zelo vplivati na Evropo. Vprašanje ni, ali nas bo dosegla, ampak kdaj. Prejšnjo soboto se

samoimenovanim vodjem več največjih držav Evropske unije v zvezi s tem ni uspelo dogovoriti o nobeni skupni taktiki.

Nadalje, iz primera zjamčenih vlog, ki so jih v nasprotju z drugimi državami članicami EU napovedale države kot so Grčija, Irska in Nemčija, je očitno, da za reševanje tega ne obstaja ena skupna taktika. Če ne bo glede tega na prihodnjem vrhu EU izdelana skupna strategija, bo to zelo slab signal za državljane držav članic EU, ker morajo ljudje ravno v času krize čutiti, da jim EU v primeru potrebe stoji ob strani in da je tam ne le v dobrih časih, ampak tudi, ko nastane problem.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, žal predsednika Komisije ni več tu. Rekel je – to sem takrat zabeležil –, da še nimamo pravil, ki bi omogočila evropski odgovor. Pri tem ima resnično prav. Gospa Berès nam je povedala, zakaj ima prav – ker bi lahko bil odgovorni komisar, gospod McCreevy, pretekla štiri leta tudi mrtev! V vsaj 10 različnih poročilih je dosledno zanemarjal predloge Parlamenta. To je resničnost, ne neoliberalizem, ampak oddaljeni nadzor iz Dublina in Londona s strani komisarja, ki je odgovoren za finančne trge. Če bi imel predsednik Komisije hrbtenico, bi gospodu McCreevyu to vlogo odvzel in jo dal gospodu Almuniji, kamor sodi, a nima poguma, da bi to storil. Namesto tega pa ljudje tu še naprej govorijo kot bi se ravno začela „ura napada“. Vse, kar lahko naredim, je to, da zbežan nad dejanjem predsednika Komisije zmajem z glavo. Ne bo se mogel tako preprosto izgovoriti iz skupne odgovornosti.

To poudarjam, ker ne moremo le tiho sedeti tu in čakati. Ukrepati moramo hitro. Banke izdajateljice so ukrepale; ukrepali so finančni ministri. Vse to je postalo pomembno, ker je sedaj kriza dosegla prav tiste razsežnosti, ki smo se jih bali vsa ta leta.

Kje je gospa Kroes? Zavlačuje s svojimi pravili o konkurenci in prav tako ogroža varnost na področju stabilnosti bank, ki še delujejo. Namesto da bi razmišljala o tem, ali lahko Irska dodeli 200 % svojega domačega proizvoda kot jamstva izključno za irske državljane in za prihodnja posojila, določa roke. Kdo je sploh kaj povedal o tem?

Če Komisija nima poguma, da bi dala predloge glede evropskega nadzornega organa, četudi to pomeni nasprotovanje volji držav članic, potem se bo vse le sesulo. Če bo potem evropski solidarnostni sklad ustanovljen pred uskladitvijo pravil, bo to popolni socializem.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Gospa predsednica, ob poslušanju gospoda Langena bi lahko govorili o veliki koaliciji, ker se strinjam s tem, kar je povedal.

Kriza v Gruziji, finančna kriza, kriza na področju cen energije – vse vpije po močni Evropi. Zato sem kot predsednik Odbora za ustavne zadeve vesel, da so razen protievropejcev vsi tu izkazali svojo podporo hitri ratifikaciji Pogodbe o reformi, in zahvaljujem se francoskemu predsedstvu za vztrajanje pri tej zadevi. Tega ne smemo v nedogled odlagati in pričakujem, da bo vrh, ki bo naslednji teden, poslal jasen signal ter izdelal razpored za dokončanje ratifikacije.

Švedska in Češka republika morata Pogodbo ratificirati do konca tega leta in še vedno nisem obupal, da je na Irskem mogoča ratifikacija pred evropskimi volitvami. Irski zunanji minister, Micheál Martin, je mojemu odboru v ponedeljek povedal, da na Irskem prihaja do spremembe v ozaveščenosti in da ljudje priznavajo vrednost EU. V politiki je lahko šest mesecev zelo dolga doba!

Sedaj pa k moji drugi temi: državljanom moramo prav tako pojasniti, zakaj potrebujemo EU. Vesel sem, da bomo na vrhu sprejeli skupno politično izjavo o strategiji komunikacije EU. Tu bi se rad zahvalil francoskemu predsedstvu, ki mu je uspelo združiti vse tri institucije. To je treba sedaj obravnavati za referendum na Irskem in za evropske volitve. EU ni vzrok za številne probleme, je pa rešitev za mnoge! Poskrbeti bi bilo treba, da bo to jasno tudi zunaj EU.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, Evropa ljudi ni zaščitila pred političnimi špekulacijami. Celo častnik *New York Times* je natisnil preroški rek Ezre Pounda, ki pravi, da si z oderuštvom nihče ne zgradi trdne hiše. Danes bi banka Zvezne rezerve in ameriško ministrstvo za finance rada zakrpala razpoke z znižanjem stopenj. Ta rešitev – preprost dostop do kreditov – je bila tista, ki je povzročila špekulativnost.

Leta 1933 je skupina ekonomistov v Chicagu sestavila načrt: za ponovno vzpostavitev izključnega državnega monopola za izdajanje denarja, preprečevanje bankam, da bi ustvarjale ponarejen denar, in uveljavljanje obveznosti, da morajo imeti banke 100-odstotne rezerve. Zaradi tega so postale prevare z delnimi krediti nemogoče in so se končale finančne igre, ki so uničevale običajne ljudi, škodile varčevalcem in prizadele realno gospodarstvo.

Dobitnik Nobelove nagrade Maurice Allais je bil vedno odprto kritičen do inovativnih financ, listinjenja, finančnih instrumentov in hedge skladov, ki so jih imeli zelo radi finančni velebankirji v določenem delu evropskega finančnega sektorja. Precej po pravici poziva – kakor tudi mi že nekaj časa –, naj se finančni instrumenti prepovejo. Sprejmimo Čikaški načrt, Allaisov načrt: prihranimo ustvarjanje denarja za vlade.

Dovolj je Evrope, ki ni prepričana, kaj storiti. Celo papež je izdal opozorilo, da bogastvo ne pomeni ničesar.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gospa predsednica, Svet mora iz invazije na Gruzijo prav tako potegniti sklepe. Da bi preprečili, da se takšne agresije ponovijo, mora EU poskrbeti, da se bo zamisel, da ima tisti, ki ima premoč, vedno prav, izkazala kot popolnoma neugodna za napadalca. Z napadom na suvereno državo je Rusija kot članica Varnostnega sveta poleg regionalne razbila tudi mednarodno paradigmo varnosti in stabilnosti. Če niso določene meje, bodo te odprte za nadaljnje izvajanje sile proti Ukrajini, Moldaviji in drugim.

Danes potrebujemo učinkovito vzhodno partnerstvo in močno ter demokratično Gruzijo. Žal so nekateri socialistični vodje, ki so obiskali Moskvo, še preden je Rusija izpolnila svoje obveznosti, izjavili, da EU in Rusija potrebujeta druga drugo bolj kot kdaj koli prej in da morata Rusija in EU sodelovati pri zapolnjevanju morebitne varnostne vrzeli, ki ostaja za ZDA, ki slabijo. Zdi se, da obstaja nevarna zmeda glede tega, kdo so naši resnični zavezniki in kdo je resnično zainteresiran za oslabitev in razpad Evrope.

Nazadnje, EU se mora odzvati na nenehno razdeljevanje ruskih potnih listov v tujini. To pomeni umetno ustvarjanje novih ruskih državljanov, ki jih je treba braniti po doktrini Medvedeva, in tako pripravljanje novih mednarodnih žarišč krize. Naš odziv bi moral biti zavrnitev vizumov za te nove državljane, predvsem za voditelje novih ruskih protektoratov. Na koncu pa bi morali hitro zagotoviti Gruzijcem in Ukrajincem radodarnjšo pomoč pri pridobivanju vizumov kot so jo dobili ruski državljani.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospa predsednica, mislim, da mora irska vlada slej ko prej poskusiti rešiti irsko blokado Lizbonske pogodbe in da bi morala to storiti tako, da bi Irska ostala polnopravna članica in ne le delna članica, kar bi bilo posledica tega.

Lizbonsko pogodbo potrebujemo bolj kot kdaj koli prej, da bi Evropo okrepili v svetovnem merilu in se učinkovito odzvali na skrbi državljanov. Finančna kriza je še eno sesutje trga. To se je ponovno zgodilo, ker je večina vlad verjela v pravljico, da bi se lahko svetovni trgi urejali sami, in za trg ni uspela uporabiti demokratičnega nadzora.

Evro je primer tega, kaj lahko Evropa doseže, če ima resno skupno suverenost. Če bi se Irska odločila, da bo ohranila irski funt, bi ta do sedaj brez sledi izginil.

Predsednik Barroso je priznal, da je od držav članic pri izdelavi usklajenega odziva na krizo dobil bolj malo sodelovanja. Vendar pa ne spregovori o nenehnem odporu komisarja McCreevyja za ponovno ureditev. Komisar McCreevy ni sposoben opustiti svoje neoliberalne ideologije in zato me zelo skrbi, da ga vključujejo v organ, sestavljen iz treh oseb, ki ga ustanavlja predsednik Barroso.

Ali smem podati še zadnjo pripombo? Predlagam, da objavim današnji govor gospoda Faraga tu v Parlamentu na svoji spletni strani, ker verjamem, da bo s tem, ko bo večje število ljudi slišalo, kaj ima povedati o Irski in Evropi, večja možnost, da bodo glasovali za Evropsko unijo.

Cornelis Visser (PPE-DE). - (NL) Gospa predsednica, vprašanje je, ali bo ta finančna kriza pripeljala do nadaljnjega evropskega vključevanja ali pa se bo zgodilo ravno obratno. Po mojem mnenju je mogoče krizo v takem obsegu reševati le na evropski ravni – kar mora voditi do nadaljnjega evropskega povezovanja. Vendar pa je za to potrebno vodstvo; ne le s strani držav članic, ampak tudi predvsem s strani Komisije. Do sedaj so odziv na finančno krizo zagotavljale predvsem države članice – kar pozdravljam, na primer, ko so bili sprejeti ukrepi v krizi Fortisa –, medtem ko je Komisija molčala.

Po mojem mnenju so finančno krizo povzročile hitre inovacije v zadnjih letih na finančnem področju. Bančni produkti so bili urejeni tako, da so mogoči hitri dobički, a tudi velika tveganja. Vendar pa ta tveganja niso bila pregledna in v nekaterih primerih še vedno niso. Za strokovnjake je grozno zapleteno izvesti ustrezno vrednotenje in tako oceniti vrednost teh novih finančnih produktov.

Zato mora Komisija sedaj predstaviti ukrepe za povečanje preglednosti finančnih produktov in izboljšanje upravljanja bank. Prav tako mora predstaviti ukrepe za izboljšanje nadzora in predloge za okrepitev sodelovanja med samimi centralnimi bankami in drugimi nadzorniki. Parlament bo to mnenje izrazil v

poročilu o nadaljevanju Lamfalussyjevega procesa in prihodnji strukturi nadzora na finančnem področju, o čemer bomo razpravljali v nadaljevanju.

Mimogrede, zelo mi je žal, da se je v parlamentarnem odboru glede tako pomembnega poročila glasovanja vzdržala Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu. Sprašujem se, ali bo enako storila jutri. Kriza kaže na pomembnost Evrope. Če v zvezi s tem evropski organi delujejo posamezno, je lahko posledica državna pomoč, prav tako pa tudi diskriminacija proti tujim varčevalcem in vlagateljem. Le Evropa lahko ponudi zaokrožen pristop h krizi in zato mora Komisija prevzeti pobudo in začeti danes.

József Pinior (PSE). – (PL) Gospa predsednica, kakor je letos poleti položaj na Kavkazu predstavljal Evropski uniji nov geopolitični izziv, tako danes kriza na finančnih trgih na svetovnem trgu predstavljajo izziv, povezan s svetovnim gospodarstvom, in Evropska unija se mora s tem spopasti. Vsi se strinjamo, da moramo izdelati usklajen odziv Evrope v povezavi s temi izzivi. A kako lahko to storimo brez Lizbonske pogodbe? To gotovo ni mogoče. Zato je ratifikacija Lizbonske pogodbe resnično temeljnega pomena – „biti ali ne biti“ za Evropsko unijo, resen odziv Evropske unije v sedanji svetovni ureditvi. Predsednik Barroso je dejal, da institucije EU in tudi Evropska komisija niso ustrezno zastopane v svetovni finančni arhitekturi. To je še nadaljnji dokaz o potrebi po čimprejšnji ratifikaciji Lizbonske pogodbe v državah, ki tega še niso storile.

Druga zadeva, ki bi jo rad danes izpostavil, je, da je s trgom vse v redu, dokler je to reguliran trg. Kapitalistično gospodarstvo, ki upošteva človeški dejavnik. To je popolnoma temeljno vprašanje. Navsezadnje je bil to odziv Evrope na krizo zgodnjega 20. stoletja. Evropa je natanko zaradi tega ustvarila svojo moč.

Še zadnja zadeva – rešimo ladjedelniško industrijo na Poljskem. V zvezi s tem se obračam na Evropsko komisijo – kako nam glede na sedanjo krizo koristi nadaljnjih 100 000 brezposelnih?

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Gospod predsednik, danes je najpomembnejša zadeva premagovanje finančne krize, a glavna grožnja finančne krize je gospodarska upočasnitev. Ne moremo se ukvarjati samo s financami, ker na koncu vedno pridemo do konkurenčnosti gospodarstva, rasti in delovnih mest. Sprejetje napačnih zakonodajnih rešitev kot del podnebnega in energetskega svežnja bi lahko poslabšalo napovedi za izhod iz krize. Ukrepati želimo na temeljnem načelu – znižanju toplogrednih plinov za 20 % do leta 2020. Predsednik Sveta je govoril o prožnosti v podnebnem in energetskem svežnju in o ravnotežju, ki ga je treba ohraniti pri njegovem sprejetju. Kaj to pomeni? To bi moralo pomeniti sposobnost prilagoditve svežnja in predvsem prilagoditve sistema trgovanja z emisijami trenutnemu položaju in ta položaj je popolnoma drugačen od tistega pred šestimi leti, pred šestimi meseci ali celo pred dvema mesecema.

Te isti cilj – zmanjšanje emisij – je mogoče doseči z različnimi metodami. Poznamo rezultate včerajšnjega glasovanja o tej direktivi o trgovanju z emisijami v Evropskem parlamentu v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Upoštevali smo jih. Sedaj je pred nami drugačen dialog, ker je tu sprejeta ureditev, ki je predmet številnih pridržkov.

V Parlamentu nismo imeli dovolj časa, da bi razpravljali o vseh težavah, povezanih z direktivo o emisijah in trgovanju. Zato se obračam na francosko predsedstvo in na Evropsko komisijo, da prav tako upoštevata zaključke in spremembe manjšin, kljub dejstvu, da so bile nekatere izmed teh sprememb neuspešne v večinskem glasovanju v evropskih parlamentarnih odborih. Če želimo najti dobro rešitev, nas morata danes voditi zdrava pamet in položaj, ki se neprestano spreminja in se stalno slabša, kar zadeva gospodarske napovedi.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, začel bom tako, da povem, da sem zelo razočaran, ker je vedno potrebna kriza, da najdemo pravi smisel odločnosti, pravo izbiro besed, pravo dinamičnost za skupno osnovo in evropske odzive. Ukrepi Evrope in evropsko pravilo sta bistveni del rešitve. Nista le odgovor na krizo, temveč sta nujna tudi za preprečevanje krize v našem globaliziranem svetu.

Potrebujemo tako kratkoročne kot tudi dolgoročne ukrepe. Te krize nam kažejo, kako odvisni smo drug od drugega, kako globalen, kako prepleten je finančni svet dandanes. Tu imam zbirko zahtev Evropskega parlamenta od leta 2002, le del tistih, na katere je Komisija odgovorila, in mnoge med njimi so onemogočile države članice, kar nam preprečuje, da bi našli evropske rešitve.

Gospe in gospodje, potrebujemo zakonodajne predloge na področju evropskega nadzora, kapital za terjatve, bonitetne agencije, zagotavljanje kredita, modele za upravljanje krize in minimalne standarde za vse oblike investicij.

Hkrati pa bi rad poudaril, da ne smemo zlorabiti krize na finančnih trgih za ustvarjanje nesorazmernih ureditev. Tu ne gre za obsojanje trga in zahtevanje nacionalizacije. Gre za ustvarjanje čim več trga in uvajanje obsega ureditev, ki je potrebna v globalnem svetu. Vsi potrebujemo ureditve – nikogar ne smemo izključiti – a ta ureditev mora biti v sorazmerju s tveganjem in se mora nanašati na proizvod. To je tisto, za kar prosim, in upam, da bo Svet to izvajal.

Colm Burke (PPE-DE). - Gospa predsednica, na vrhu Evropskega sveta, ki bo prihodnji teden, predsednik vlade Brian Cowan ne bo povedal nič novega v zvezi s trenutnim zastojem Lizbonske pogodbe na Irskem. Namesto tega bo naredil podobno kot njegov kolega, minister Micheál Martin, kjer so v ponedeljek Odboru Evropskega parlamenta za ustavne zadeve sporočili le analizo rezultatov. Do decembrskega vrha Sveta, ko naj bi se zarisal jasen načrt za naprej, ne bo predlagano nič novega.

Za pospešitev potez v smeri proti temu načrtu bi rad pojasnil svojo zamisel o tem, kako se sedaj pomakniti naprej. Najprej, po mojem mnenju vsaj še 12 mesecev ne more biti drugega referenduma, da bi bilo tako omogočeno zadostno posvetovanje z irskimi volivci. Drugi referendum bi bilo treba sklicati naslednjo jesen, morda oktobra. To pomeni, da bo treba parlamentarne volitve izvesti po Pogodbi iz Nice, a to je po mojem mnenju manjše zlo.

Kar zadeva naravo drugega referenduma, bi predlagal razširjeni plebiscit o Lizbonski pogodbi na Irskem, kjer bi imeli ustavni referendum za ali proti Lizbonski pogodbi, medtem pa bi isti dan volili na posvetovalnih referendumih o ključnih odločitvah za ali proti kot so Listina EU o temeljnih pravicah, evropska varnost in obrambna politika.

Če bi se na razširjenem referendumu irski volivci morali odločiti proti kateremu koli od teh dveh področij, bi lahko irska vlada potem zahtevala, da bi moralo na Evropskem svetu vseh 27 držav članic podpisati ločen sporazum. Ta poteza bi bila podobna precedensu Edinburškega sporazuma, ki so ga zahtevali Danci na srečanju Sveta decembra 1992, ki je Danski zagotovil štiri izjeme pri Maastrichtski pogodbi. To jim je omogočilo, da so v celoti ratificirali pogodbo.

S tem načrtom državam članicam, ki so že ratificirale Lizbonsko pogodbo, tega ne bi bilo treba ponoviti. Ta razširjeni plebiscit bi irskim volivcem ponudil izbiro glede razpona vloge, ki jo želijo igrati v Evropski uniji.

PRESEDSTVO: GOSPOD DOS SANTOS

podpredsednik

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Gospod predsednik, za začetek imam tri točke. Glede Rusije moramo ohraniti politiko odprtosti in hkrati trdnosti, nikoli ne smemo prejemati ruskih zahtev za interese v drugih državah, ne glede na to, ali so blizu meje ali daleč stran. To bo v prihodnjih letih temeljnega pomena.

Drugič, revizija proračuna mora biti usmerjena v odprtje in deregulacijo evropskega kmetijstva, ustvarjanje več priložnosti za kmete v Evropi kot tudi drugod po svetu – čeprav z manj subvencijami –, da bi globalen in funkcionalen kmetijski trg dosegal nova povpraševanja po hrani povsod po svetu.

Tretjič, ukrepi glede podnebnih sprememb se morajo začeti sedaj, kljub finančni krizi, da bomo lahko imeli koristi od dolgoročnega postopka; na ta način se bomo lahko borili proti podnebnim spremembam in bili pripravljeni izpolnjevati druge spremembe, ki jih bodo povzročile.

Glede finančne krize, o kateri govorimo danes, je mnogo govornikov pozabilo, da smo sedaj pri koncu dolgoročnega postopka, ki mu ni para v človeški zgodovini – postopka svetovne rasti, ki je prinesla blaginjo na način, ki mu nismo bili priča nikoli prej. Sedaj smo pri koncu tega. Danes gospod Schulz ni povedal ničesar o tem. Seveda imamo številne probleme, a ti ne zadevajo le trga. Nihče ne more reči, da so posojila z nižjo boniteto v ZDA posledica tržnih sil. So posledica odločnih političnih posredovanj.

Sedaj moramo zagotoviti preglednost, odgovornost in nadzor, ki zajema sodobne trge, takšne kot so. So evropski, prav tako pa tudi svetovni, in zagotoviti moramo, da lahko dohitimo realnost finančnih trgov. Potem bomo lahko konstruktivni glede razvoja realnega gospodarstva.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - (FI) Gospod predsednik, nestabilnost, ki se širi kot ogenj, je značilna za današnji svet. To velja predvsem za finančne trge, ki so danes med najbolj globalnimi od vseh poslovnih področij. Neodgovornost, prekomerna gorečnost in neuspeh urejanja na eni strani sveta bodo morda prizadeli žepe navadnih potrošnikov povsod po svetu. Tudi jaz pozdravljam pobudo Komisije za ustanovitev delovne

skupine za reševanje finančne krize v Komisiji. Kot je dejal predsednik Komisije, gospod Barroso, lahko in moramo narediti mnogo več.

Vendar pa mislim, da je Komisija tu obremenjena s preveliko odgovornostjo. Odgovornosti je treba ohraniti jasne. Evropska centralna banka mora poskrbeti, da bodo cene in vrednost denarja ostali stabilni. ECB je za blažitev krize ravnala učinkovito. Danes so usklajena znižanja obrestnih mer dober kazalnik tega. Po drugi strani pa so institucije Skupnosti – Evropska komisija in Evropski parlament – odgovorne za zagotavljanje, da enotni trg ostane odprt in da bo na voljo ustrezna zakonodaja. Akterji na trgu morajo ravnati v skladu z zakonodajo, nadzorovati svoja tveganja in spodbujati gospodinjstva, ki jim dolgujejo denar, da najdejo ustrezne rešitve. Finančne skupine morajo poleg tega, da poskrbijo za svoja podjetja, prav tako sprejeti širšo družbeno odgovornost. Vendar pa imajo glavno odgovornost finančni ministri, ker je večina instrumentov za rast in rešitev krize v njihovi pristojnosti in jih ni mogoče najti pri ECB ali med evropskimi zakonodajalci ali akterji na trgu.

Finančni ministri so prevzeli pobudo. Oktobra 2007 so sprejeli jasnejša pravila za preprečevanje krize na finančnih trgih. Glede na to, kako dolgoročna bo ta naloga, je seznam iz včerajšnjega Sveta Ecofin, sestavljen iz 13 točk, precej pomilovanja vreden. Nisem proti predlogom, a mislim, da je akcijski program pomanjkljiv. Ni dovolj, da nekaj naredimo: narediti moramo tudi prave stvari in še pomembneje je vedeti, kako ne storiti ničesar, ko zakonodaja ni prava rešitev za probleme. Ne smemo dovoliti prostora za vse populistične pritiske.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Hvala, gospod predsednik. In prosim tolmače, da mi oprostijo, ker govorim na pamet. Tu so ključne besede solidarnost, nadzor in varnost. Nenehno trdimo, da je solidarnost v trenutni finančni krizi posebno pomembna, predvsem, če prihajaš, kot prihajamo mi, kot prihajam jaz, iz države, ki je popolnoma nabita z bančnimi podružnicami, povezanimi organizacijami ali hčerinskimi družbami, zato je tu pomembno, kako se uprave na svojih ključnih položajih in njihovi nadzorni organi odzivajo na problem, s katerim se soočamo.

Glede solidarnosti lahko tu omenim, da je skupna kmetijska politika nastala pred petimi leti po nastanku evropske gospodarske politike, in zdaj, skoraj pet let po širitvi, je čas tudi za skupno energetska politika. Vesel sem, da je minister povedal, da bi bila to dobra zamisel, a jo je treba še doseči. A povem lahko tudi, da gre pri tej zadevi v zvezi z depoziti za solidarnost. To je mogoče in sedaj je čas, ko lahko predstavimo pozitivno podobo Evropske unije v državah srednje Evrope; če ne bomo ravnali posamezno, ampak skupaj, bo to v primeru krize vsekakor zagotovilo za depozite celotnega prebivalstva. Za do šest mesecev ali leto dni. Lahko se odločimo, in prej ko bomo to storili, bolje bo, saj tu govorimo o ljudeh, ljudeh v strašnih okoliščinah, ki jih moramo rešiti kar se da hitro. Ne verjamem, da bo to povzročilo tako zelo razvlečene probleme.

Drugo vprašanje je solidarnost in naša nezaščitenost. V resnici gre za nadzorni organ in to bo naslednja točka. Razumem, da želimo uveljaviti zbornice ali kolegije, in verjamem, da je pomembno, da se pomikamo proti nekakšnemu centraliziranemu nadzoru, ravno tako kot prenašamo nekatere ključne zavede v politiki konkurence na ustrezen organ EU ali na ECB, Evropsko centralno banko, a zelo težko je razumeti, kako bi lahko zgradili zaupanje drug v drugega v akademskem sistemu. Hvala lepa.

John Purvis (PPE-DE). - Gospod predsednik, povedal bi vam, pa tudi gospodu Jouyetu in gospodu Almunii, da je popolnoma nujno, da se medbančni trg ponovno zažene. Edini zanesljiv način za doseg tega je, da imamo jamstva neodvisne države za masovne medbančne vloge, kakor sta seveda storili Irska in Danska na svojih domačih trgih.

Domnevno je pogojna obveznost ogromna, vendar pa bodo banke, ko se bo medbančni trg ponovno zagnal, prenehale kopičiti, ponovno bodo začele posojati podjetjem in posameznikom ter gospodinjstvom, medbančne stopnje se bodo vrnila nazaj na običajne ravni, in popolnoma gotovo je, da teh jamstev ne bo treba uporabiti.

Strinjam se z gospodom Jouyetom, da je treba to storiti na svetovni ravni. Kakor je dejal, je ustrezna vloga MDS uskladitev teh ukrepov, in samo s takšno drzno potezo na svetovni ravni bomo pogasili požar in začeli ponovno oživljati zaupanje.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Najpomembnejše, kar je treba tu storiti, in precej se strinjam s francoskim predsedstvom, je, da najdemo nekakšno rešitev za Irsko in za ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Kar zadeva finančno turbulenco, bi Parlament spomnil, da je februarja 2008 madžarski predsednik vlade Ferenc Gyurcsány predlagal enoten evropski nadzorni organ in enoten nadzorni pravilnik z ozirom na krizo na mednarodnih finančnih trgih. Žal pa na seji Sveta, ki je bila marca, za to ni bilo večinskega glasu. Mislim, da bi morali ta predlog ponovno obravnavati na naslednji seji. Madžarski predsednik vlade ga bo ponovno predlagal, saj se

bodo brez njega, brez evropskega finančnega nadzornega organa, svetovni problemi pojavljali vedno znova. Francosko predsedstvo in države članice bi prosil, da ga podprejo. Navsezadnje je rešitev tega problema v interesu vseh nas.

Marios Matsakis (ALDE). - Gospod predsednik, mogotci v ameriški bančni industriji skupaj z mogotci v Evropi so se v zadnjih nekaj letih podali na pot prevar, poneverb in korupcije na račun običajnih ljudi. Vendar pa ti organi, kot so centralne banke, finančni ministri in komisarji EU, katerih dolžnost je zaščititi državljane, v osnovi niso storili ničesar, da bi jih ustavili.

Po njihovi zaroti tišine, nepazljivosti in prikrivanja, si ti organi sedaj drznejo nameniti denar davkoplačevalcev, da bodo lahko isti mogotci postali še bogatejši. To je nezaslišano, škandalozno in nečastno. To ni pravica. Tistim, ki so krivi za sedanjo svetovno gospodarsko katastrofo, in tistim, ki so jih ščitili, bi morali zapleniti sredstva in jih poslati v zapor. To je prava pravica in to je vrsta pravice, ki bi morala biti značilna za Evropo. To je gola resnica o tem, kaj mislijo državljani EU.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Gospod predsednik, najprej imam vprašanje za Svet. Kaj pa konferenca na visoki ravni o Gruziji, ki jo je predlagalo francosko predsedstvo, in kako namerava sedanje predsedstvo EU braniti ozemeljsko celovitost Gruzije, ko dve separatistični regiji, Abhazija in Južna Osetija, prizna druga država? Škoda, da gospoda Barrosa ni tu, ker njegov govor ni bil dovolj prepričljiv. Morda sam ni prepričan o svojih predlogih. Mislim, da je finančni in gospodarski položaj mnogo resnejši, kot je opisal. Tudi danes mislim, da lahko vsakdo na internetu jasno vidi, da se kljub posredovanju nadaljuje zlom borz. To vidim kot resnično sesutje sedanjega sistema, sistema, ki je popolnoma zastarel, sistema, ki je vodil do stečaja, ki je vodil do tega, da je zemlja popolnoma izkoriščena in zadušena s toplogrednimi plini, kar je vodilo do nerazvitosti v naših mestih.

(Predsednik je prekinil govornico)

Konrad Szymański (UEN). - (PL) Gospod predsednik, v današnji krizi obravnavamo temo javne pomoči za ogrožene gospodarske sektorje. Nemški Hypo rešujejo subvencije do vrednosti 50 milijard EUR, pomoč za britanski Bradford & Bingley znaša nadaljnjih 35 milijard EUR in za reševanje Fortisa 11 milijard EUR. Evropska centralna banka je medtem izčrpala še 120 milijard EUR v bančne vloge, da bi ostale likvidne.

Medtem pa komisarka Kroes povzroča politično krizo na Poljskem s poplačilom približno pol milijarde evrov, naj poudarim, pol milijarde evrov javne pomoči za tri poljske ladjedelnice. Rad bi vedel, kako bi Evropska komisija pojasnila Poljakom položaj, kjer več sto milijard EUR teče v banke stare Evrope, medtem ko ni mogoče pol milijarde EUR prenesti v tri ladjedelnice, ki lahko zaradi ukrepov Komisije propadejo. Predlagam, da se tega spomnimo, ko se bomo odločali o nadaljnjih dodatkih v finančnem sektorju med naslednjim zasedanjem Sveta.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, francoski predsednik vlade Édouard Balladur je podal izjavo, da je popolna svoboda na trgu enaka zakonu džungle. Dodal je, da naša družba, demokracija in institucije ne smejo dovoliti, da oblast prevzame džungla. Kljub temu smo se sedaj znašli v džungli in plačujemo za popolno tržno svobodo, ki je vladala v Združenih državah.

Če mislite, da so banke Združenih držav za vsak dolar dejanskega vložka posojale 32 USD, v primerjavi s pičlih 12 USD s strani evropskih bank, boste razumeli neodgovornost, ki je bila razširjena na bančnem trgu ZDA. Sedaj se bojim, da niti ukrepi gospoda Paulsona niti ukrepi vlade ZDA sveta ne bodo spravili iz te krize. Glede prihodnosti mislim, da je treba od sedaj naprej uporabljati stroga pravila.

Victor Boștinăru (PSE). - (RO) Gospod predsednik, predsednik Sveta, komisar Almunia, spoštovani kolegi, v preteklih nekaj letih so pomembni vodje, predvsem socialisti, govorili o potrebi po reformi svetovnega finančnega sistema, neke vrste sistemu po Brettonu Woodsu, ki se bo sposoben soočiti z izzivi globalizacije. Žal se ni zgodilo nič.

Zato pozdravljam nedavna posredovanja predsednika Sarkozija in francoskega predsedstva, kot tudi drugih evropskih vodij, ki so navajali potrebo po takšni reformi. Danes sem bil vesel, ko sem slišal besede predsednika Evropske komisije, gospoda Barrosa, ki je govoril o potrebi po tem, da moramo gledati dlje od finančne krize in širše od Evrope.

Zato predlagam, gospod Barroso, da se Evropska unija in Evropska komisija jasno obvežeta potrebi po reformi v svetovnem finančnem sistemu skupaj z glavnimi akterji kot so Združene države, Kitajska ali Japonska, da človeštvu priskrbijo nujne instrumente za vodenje finančnih vidikov globalizacije.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, komisarja, gospe in gospodje, glede na to, da sem že govoril, bom kratek.

Glede upravljanja finančne krize, zelo mi je žal, da gospe Berès ne zadostuje, da sem tu jaz, a vesel sem, da je zadovoljna, ker tu vidi gospoda Almunio. Resneje, predvsem govori gospe Berès, gospoda Karasa in gospe Kauppi kažejo, da moramo, kot je že bilo povedano, poskrbeti za učinkovito sprejemanje predlogov Komisije, ki so podani in ki zajemajo vse vidike nadzora, regulacije in spreminjanja računovodskih pravil.

To bo v smislu sprejetja obstoječih ureditev, sprejetja pravil, ki so zaradi sedanjega položaja postala nujna, in ne v smislu prekomernega urejanja. Kakor smo že povedali, potrebujemo na tem področju več Evrope in sprejeti moramo svoje predpise za medsebojno odvisnost finančnih ustanov in medsebojno odvisnost naših pravil za financiranje gospodarstva. Zelo hitro moramo pospešiti na tem področju in ponovno pridobiti zagon, ki smo ga imeli pred nekaj leti – o tem boste razpravljali –, da bi dokončali organizacijo, ki je bila ustvarjena kot del dela, ki ga je opravljal gospod Lamfalussy.

Prav tako je pomembno, da ima Komisija pristojnosti, da ima vlogo, ki jo v tem pogledu igra, in Komisija popolnoma po pravici vztraja pri tej točki. Glede tega moramo razmišljati logično. Če želimo več povezovanja, če želimo izvajati rešitve, za katere smo bili priča, da delujejo drugje, moramo ustvariti organizacijo, ki lahko dosega finančne izzive, s katerimi se bomo morali soočiti, in ukrepati bomo morali hitro. Francosko predsedstvo, kot sem dejal, bo storilo vse v svoji moči in vso svojo energijo usmerilo v povečanje potrebnega usklajevanja in sprejemanja predpisov na tem področju.

Vsekakor na tem področju potrebujemo – kot tudi je – usklajenost med Evropsko centralno banko, evropskimi finančnimi ministri in Komisijo. To je pomembnejše kot kdaj koli prej. Najti moramo konkretne odgovore, prav tako pa moramo predvideti posledice, ki jih bo imela ta kriza na financiranje gospodarstva in na samo gospodarstvo. Že sedaj lahko vidimo prve znake tega. Tudi tu – in to je bistveni del gradnje zaupanja – moramo sprejeti glavne napredene ukrepe, predvsem za MSP.

V smislu zunanjih odnosov, elemente katerih sta izpostavila gospod Saryusz-Wolski in gospa Isler Béguin, bi rad gospodu Saryusz-Wolskemu povedal, da je prednostna naloga Evropskega sveta, kot sem omenil prej, opredeliti točne strategije in izdati smernice za energetske varnost in solidarnost. Ena kriza ne bi smela zakrivati druge. Pred tremi meseci smo imeli energetske krizo. Ta še vedno obstaja. Države so bile odvisne od drugih držav za svojo oskrbo z energijo. To je še vedno tako. Imeti moramo evropsko energetske politiko z vsebino in tudi tu smo v zaostanku in se moramo hitro gibati.

Glede Belorusije sem želel – o tem bomo kmalu podrobneje razpravljali – gospodu Saryusz-Wolskemu povedati, da bo med Svetom za splošne zadeve trojka in da se bomo takrat sestali z beloruskimi oblastmi. Kakor veste in gospod Saryusz-Wolski je to poudaril, smo izrazili svoje skrbi glede postopka volitev, s katerim nismo zadovoljni. Glede tega bomo odprti, a hkrati Svet razmišlja o morebitni sprostitvi določenih sankcij, predvsem omejitev pri izdaji vizumov, ki se uveljavljajo za nekatere beloruske uradnike, ki jih sankcije prizadevajo. Svet še vedno razmišlja o tem razvoju dogodkov.

Gospod predsednik, vseh mi je bil izraz, ki ste ga uporabili glede spora med Rusijo in Gruzijo. Obnoviti moramo mir in zagotoviti, da bo mir v Gruziji. To mi omogoča, da odgovorim gospe Isler Béguin. Konferenca na visoki ravni bo 14. oktobra zvečer in 15. oktobra. 14. oktobra se bodo zunanji ministri sestali z Bernardom Kouchnerjem in 15. oktobra bo sestanek visokih uradnikov in vodij, da bi našli primerne rešitve za položaj v Abhaziji in Južni Osetiji, katerih priznanje – gospe Isler Béguin moram to povedati, čeprav se tega zelo dobro zaveda – ostaja izredno izolirano, kar je ugodno, saj sta Evropska unija in predsedstvo to dejanje močno obsodila.

V smislu Evropskega pakta o priseljevanju in azilu bi rad gospe Flautre odgovoril – čeprav dvomim, da ji bo gospa Isler Béguin prenesla moje besede – tako, da povem, da je razlika pri tem paktu v boljši usklajenosti; če želite skladnosti, predvsem v smislu vlog za azil in v smislu vlog s strani migrantov. Pakt dejansko razjasnjuje status migrantov, kar zanje predstavlja napredek. Dejansko bi imeli raje bolj pragmatično vizijo, bolj uravnotežen pristop, pristop, ki ga je mogoče interpretirati v okviru širjenja Schengenskega sporazuma. Demografska kriza, demografski izziv je tudi eden od odzivov, s katerimi se moramo soočiti pod francoskim predsedstvom.

Nazadnje, in to je odločilna točka, saj se vse stopnjuje do tu, so te krize medsebojno odvisne. Te krize so med seboj povezane. Gospodarska in finančna kriza sta najbolj vidni. Vendar pa je bila pred tremi meseci energetska kriza. V vsakem primeru je pred nami še kriza v sektorju živil in pred nami je še zunanja kriza. V odziv na te krize, v odziv na te izzive, bom ponovno povedal, da je potrebno več Evrope, več usklajevanja, večja

pristojnost za odločanje, večja vidnost in večja odzivnost. Odgovor na to je več institucije in način, kako bomo imeli več institucije, je z Lizbonsko pogodbo. Poskrbeti moramo, da bo pogodba začela kmalu veljati. Najti moramo rešitev z našimi irskimi prijatelji. Kar najbolj si bomo prizadevali, da bomo imeli do konca leta politično rešitev tega institucionalnega problema, ki ga je treba, ko pogledamo izzive, ki so pred nami in o katerih smo vse popoldne razpravljali, nujno rešiti.

Joaquín Almunia, Komisija. – (ES) Gospod predsednik, minister, gospe in gospodje, začel bom s koncem govora gospoda Jouyeta. Kot je predsednik Barroso dejal v svojem uvodnem govoru, je začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe bistvenega pomena, da bomo lahko nadaljevali z evropskim povezovanjem, predvsem v času kot je ta. Nekateri med vami ste omenili vidike zunanjih ukrepov in skupne zunanje in varnostne politike: Gruzija. Lizbonska pogodba nam bo omogočila, da bomo povečali učinkovitost in moč naših ukrepov v tako pomembnih zadevah za našo varnost in varovanje naših vrednot zunaj naših meja, kot je to v primeru Gruzije in drugih držav.

Nekateri med vami so precej upravičeno omenili pomembnost razprav o energiji in podnebnih spremembah, ki se bodo odvijale v Evropskem svetu. Francosko predsedstvo podpira ambiciozen sveženj predlogov Komisije, ki upamo, da bo sprejet in izvajen. Lizbonskega pogodba bo evropskim institucijam, ne le Komisiji, dala več pristojnosti za pristop k temu zelo pomembnemu izzivu.

Nekateri med vami ste precej upravičeno omenili priseljevanje, pakt o priseljevanju, hvalevredno pobudo francoskega predsedstva skupaj z nekaterimi drugimi državami članicami. Komisija je nedavno dala predloge o priseljevanju, o katerih sta Parlament in Svet razpravljala in jih sprejela ali pa o njih razpravljata in jih bosta sprejela sedaj. Ponovno, Lizbonska pogodba bo Evropski uniji omogočila nadaljevanje poti do skupne politike priseljevanja, ki je bistvenega pomena.

Nazadnje, večina govorov je bila seveda osredotočena na gospodarske in finančne zadeve, ki nas trenutno posebno skrbijo.

Strinjam se z vami, s predsedstvom in seveda s predsednikom Komisije v njegovem uvodnem govoru, da moramo pospešiti skupne ukrepe vseh nas, ki imamo v Evropi odgovornosti. To so brez dvoma odgovornosti Komisije, odgovornosti Sveta, odgovornosti Parlamenta, odgovornosti držav članic, nadzornih organov in centralnih bank.

Vsi moramo ukrepati na usklajen način, vsak glede na svoje odgovornosti. Leto dni od začetka krize Komisija razvija pobude za reševanje prihodnosti našega finančnega sistema s srednjeročno vizijo, o čemer sta pred letom dni razpravljala Svet in Komisija in to tudi sprejela na neuradnem srečanju Sveta v Oportu in na zasedanju Sveta Ecofin oktobra lani.

Vendar pa Komisija tudi aktivno sodeluje v kratkoročnih, nujnih ukrepih, ki so bistvenega pomena in so del sklepov včerajšnjega Sveta Ecofin, vključno z zavezo za izboljšanje sistemov zajamčenih vlog, ki so resno prizadeti, ne zaradi negotovosti vlog v finančnih ustanovah, ampak zaradi nekaterih enostranskih pobud z negativnimi vplivi za druge države.

Komisija sodeluje in se ukvarja tudi z razvijanjem in uporabo načel, ki so bila vzpostavljena včeraj v sklepih Sveta Ecofin, ki so bistvenega pomena v smislu načina, kako bi bilo treba pristopati k težavnim razmeram v vsaki finančni ustanovi: z rekapitalizacijo in v nekaterih primerih z drugimi instrumenti.

Komisija dela na tem, kot je dejal predsednik Barroso, da bi se pomaknila naprej hitreje kot smo se mi doslej v smislu nadzora na evropski ravni, na čezmejni ravni, ki ga očitno potrebujemo. Vsi smo imeli v zadnjih letih izkušnje s potrebo po teh mehanizmih.

Komisija, kot tudi Svet in Parlament, je zadovoljna s hitrostjo, s katero so Evropska centralna banka in druge centralne banke ravnale danes z usklajenim znižanjem obrestnih mer, kar bi moralo sprostiti nekaj napetosti na trgu.

Popolnoma se strinjam z gospodom Purvisom glede potrebe po sprejetju ukrepov, vsakega znotraj naših odgovornosti, za pospešitev ponovne oživitve medbančnega trga. To je bistvenega pomena. Ne moremo le preudarjati o tem, da bi imeli centralne banke kot vir likvidnosti v delovanju finančnega sistema v prihodnosti, in seveda je Komisija – in odzivam se predvsem na govor gospe in't Veld – v soboto pred vodji držav in vlad v Parizu dejala in to ponovila včeraj na zasedanju Sveta Ecofin, da ima Pogodba, ko gre za urejanje državne pomoči, ustrezne klavzule in določbe za prožno obravnavanje skladnosti s pravili o konkurenci in pravili o državni pomoči v položaju, s kakršnim se soočamo sedaj.

Danes ali jutri bo moja kolegica komisarka Kroes, kot je naznanila včeraj na Svetu Ecofin, objavila smernice o tem, kako Komisija smatra, da je mogoče uporabljati meje prožnosti v Pogodbi za to specifično točko, medtem ko se izogibamo diskriminaciji med različnimi rešitvami in različnimi vrstami pomoči.

Prav tako se bo sklicevala – in nekateri med vami ste to tudi omenili – tudi na izvajanje Pakta o stabilnosti in rasti. Revidirali smo ga leta 2005 in od takrat naprej, kot mislim, da sem v neki razpravi zadnjič prav tako dejal, je soglasje o izvajanju revidiranega Pakta popolno, stoodstotno. Včeraj se je Svet Ecofin, kot tudi na sobotnem zasedanju v Parizu, soglasno strinjal, da ima sedanji Pakt, kot je bil revidiran leta 2005 – in Parlament je sodeloval tudi pri tej razpravi in pri tem soglasju –, dovolj prostora za reševanje razmer, ki se začenejo pojavljati in se bodo žal še naprej pojavljali, kot je povečanje javnih primanjkljajev. To je mogoče storiti z okvirom določenih pravil, ne z njihovim postavljanjem na stran.

To je bilo v soboto jasno v Parizu, jasno je bilo na včerajšnjem zasedanju sveta Ecofin in jasno je tu, na današnji razpravi, in zagotavljam vam, da bo Komisija poskrbela, da bo jasno od sedaj naprej, kljub temu, da bomo doživeli zelo težavne okoliščine ne le v finančnem sistemu, ampak tudi v realnem gospodarstvu.

Jutri gremo v Washington na letno zasedanje Mednarodnega denarnega sklada. Napovedi MDS so bile ponovno popravljene navzdol. Naše napovedi v nekaj tednih bodo popravljene navzdol. To ni le vaja gospodarskega napovedovanja, teoretična vaja; žal pomeni manj rasti, manj zaposlovanja, večjo napetost na trgu dela skupaj z inflacijskim pritiskom, zaradi katerega še trpimo, kljub temu, da se je v zadnjih dveh mesecih umiril, pomeni izgubo kupne moči in težave za prave državljanke.

Vendar pa zaradi tega ne bi smeli pozabiti srednjeročnega obdobja. Zaradi tega ne bi smeli pozabiti na lekcije, ki smo se jih naučili v preteklih krizah. Mislim, da s tem poletom velika večina govorov, ki sem jih slišal to popoldne, krepi, podpira in se strinja s soglasjem, ki smo ga dosegli včeraj – ki mislim, da je zelo pozitivno soglasje – na zasedanju Sveta Ecofin v Luksemburgu.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo na naslednjem delnem zasedanju.

Pisne izjave (člen 142)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Najprej bi rad čestital predsedniku Sveta Nicolasu Sarkozyju za njegove pragmatične in učinkovite ukrepe in za izvrstno delo francoskega predsedstva, ki ga je danes predstavil moj prijatelj, gospod Jouyet. Evropska unija je bila ustvarjena med trpljenjem, ki ga je povzročila vojna.

Zdi se, da ji je usojeno, da nadaljuje med trpljenjem in krizami. Te krize – kavkaška kriza v Gruziji, finančna kriza, neuspeh STO – kažejo, kako zelo potrebujemo institucije s svežo podobo, ki nam jih daje Lizbonska pogodba, in predvsem trajno predsedstvo EU.

Glede teme o finančni krizi se je ECB ravno odločila, da bo znižala obrestne mere, in to odločitev pozdravljam. Končno se je zbudila iz svoje brezbriznosti. Iz neuspeha svoje monetarne politike bi se morala kaj naučiti, glede na to, da ne bi bilo hujšega kot je ponovno povečanje stopenj, ko se bo povrnila gospodarska rast. Obstaja vse večja potreba, da Komisija na podlagi člena 105(6) Pogodbe ES zadevo preda Svetu, da bo lahko ta dal ECB politični mandat za bonitetni nadzor kreditnih ustanov z namenom ustanovitve evropskega bančnega regulatorja.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), v pisni obliki. – 24. septembra sem v pisni izjavi spraševal, če je Evropa pripravljena sprejeti šok, ki ga je povzročila njena trajna povezava s trgov Zdrženih držav, in če 36,3 milijard EUR, vloženih v trg s strani ECB in Bank of England, zadostuje, da bo nevarnost izginila. Nekaj dni kasneje sta bili tudi banki Fortis Bank in Dexia Bank ujeti v tok finančne krize. Nadalje je bančni sistem Islandije dosegel dno (vrh je dosegel s pridobitvijo banke Glitnir Bank s strani vlade) in vlada Združenega kraljestva je oznanila nadaljnje denarne vloške (200 milijard BDP) v svoje gospodarstvo.

Dosedanji dogodki so zagotovili odgovor na moje vprašanje, ki je bilo postavljeno kot retorično vprašanje. Kaj pa se bo zgodilo sedaj? Vemo, da so bile doslej prizadete finančne ustanove. Velike finančne ustanove. Ne vemo pa, kdo drug je bil še prizadet in to prikriva. Kaj pa več ducatov regionalnih bank v ZDA, ki so bile vpletene v posojanje „lahkega denarja“ na stanovanjskem področju? Kaj pa evropske banke, ki se niso mogle umakniti od vlaganja v vse vrste eksotičnih finančnih instrumentov ZDA, ki so v tem desetletju vdrali na trge?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Kljub nekoliko čustvenim besedam o finančni krizi in sorodnih krizah osnovni ukrepi za učinkovito reševanje teh kriz še niso pripravljeni. Tudi ko bodo sprejeti nekateri za to namenjeni ukrepi, ki so bili zavrnjeni le nekaj mesecev nazaj, kot je nacionalizacija bank, ki so šle v stečaj zaradi slabega upravljanja s strani njihovih upravljalcev in nekaterih njihovih glavnih delničarjev, ki so v žep spravili znatne dobičke in zaslužke in splošni javnosti prepustili reševanje škode, bo to vedno storjeno za zaščito velikih podjetij, brez pravega upoštevanja interesov delavcev in najmanj premožnih. Ne rešujejo srži vprašanja. Ne odpravljajo davčnih oaz. Ne zavračajo lažne neodvisnosti Evropske centralne banke. Ne odpravljajo Pakta stabilnosti. Ne spreminjajo Pakta o solidarnosti in socialnem napredku.

ECB je svojo osnovno stopnjo znižala prepozno, po kratkovidnosti, ki je že drago stala krhkejša gospodarstva in tista, ki že dolgujejo bankam.

Na ta način so predložena vprašanja osnovnega pomena in postavljajo pod vprašaj neoliberalne politike, ki so dale največjo prednost svobodni konkurenci, vse slabšemu izkoriščanju delavcev in množenju problemov mikro, malih in srednje velikih podjetij. Na naslednjem Svetu je treba jasno prekiniti te neoliberalne politike.

Petru Filip (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Razen nadnacionalnega značaja pri sedanji svetovni finančni krizi obstaja tveganje, da bo zelo hitro ustvarila veliko paniko ne le na finančnem, bančnem in gospodarskem področju, ampak tudi na ravni navadnega evropskega državljana. Mislim, da je mnogo težje kot resnost gospodarskega pojava, ki ga je treba imeti pod nadzorom tako finančno kot gospodarsko, izmeriti nevarnost, da bi evropske državljanke zgrabila panika, prav tako pa bo tudi mnogo dlje trajalo zdravljenje njenih učinkov.

Zato vas javno pozivam, v vaši pristojnosti kot predsednikov, in vas prosim, da ne glede na korake, ki jih boste sprejeli za neposredno, takojšnje in učinkovito reševanje sedanje gospodarske in finančne krize, poskrbite, da bodo takšni ukrepi pregledni za evropsko javno mnenje, da bodo lahko državljani čutili, da jih ščiti Evropska unija, katere namen je bil prav zagotavljanje zaščitnega okvira v primerih resne nevarnosti.

Če nam ne bo uspelo okrepiti evropskega zaupanja in solidarnosti sedaj, je pred nami nevarnost, da bomo doživeli, da bo vse, kar smo tako s težavo združevali v zadnjih 50 letih, izginilo.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Ne bi smeli računati, da bo eno zasedanje Evropskega sveta rešilo probleme finančnih trgov. Cilj Sveta bi moral biti raje iskanje načinov, kako narediti evropske bančne sisteme varnejše. Ni dvoma o tem, da je sedanja vključenost nacionalnih vlad nujna, a gotovo ne bo nadomestila skupnih ukrepov na ravni celotne EU.

Danes je pomembno predvsem izogibanje vsakršnemu populističnemu obljubljanju in zaščita državljanov pred skrajnim cinizmom določenih politikov. Ta cinizem temelji na nepomembnem pesimizmu in hkrati poziva druge politike k ukrepanju. Če se bodo temne prerokbe uresničile, bodo ciniki rekli: ali vam nismo povedali, da bo tako? Če pa se najslabše ne bo zgodilo, bodo lažni rešitelji rekli: hoteli smo biti previdni; v primerih, kot je ta, je bolje biti pesimist.

Sedaj si ciniki od veselja manejo roke, ker so si izmislili zvijačo brez izgub. To veselje je dokaz izredne neodgovornosti in zanikanja temeljnih vrednot demokratične politike – razumne skrbi za skupno dobro. Mogoče je tudi, da je največja nevarnost za evropske denarnice ravno ta cinizem. Prav tako je zanimivo, da to lažno skrb za prihodnost državljanov razglashajo tisti, ki se trudijo, da bi blokirali novo Evropsko pogodbo in jim ni všeč zamisel o skupni valuti. Upam, da na zasedanju Sveta ne bo lažnih prerokov. Hvala lepa.

Mairead McGuinness (PPE-DE), v pisni obliki. – Svetovna finančna kriza bo upravičeno na vrhu dnevnega reda oktobrskega Sveta. Krizo je ustvaril človek – od ZDA do EU in naprej, sesutje v bančnem in finančnem sektorju je toliko šokantno kot je tudi resnično.

Obstaja občutek nejevernosti, da je sedaj nad nami tisto, česar si ni mogoče zamisliti – namreč zlom bančnega sistema. Posledica smrti posameznih bank in dramatično posredovanje vlad, da bi podprle krhke finančne sektorje, je veliko javno nezadovoljstvo glede sposobnosti politikov, da bi jih zaščitili pred takšnimi možnostmi.

Banke nočejo ureditve in sedaj je jasno, da je bila ureditev slaba in neučinkovita v zaščiti ne le bančnih potrošnikov, ampak tudi samih ustanov.

Vendar pa, ko časi za banke postanejo težki, se te zatekajo k politikom, da bi jih rešili. Torej moramo izkoristiti ta trenutek in postaviti moč nazaj tja, kjer bi vedno morala biti, in to je politični sistem in ne finančni trg.

Esko Seppänen (GUE/NGL), v pisni obliki. – (FI) Združene države Amerike so potonile z boleznijo norega denarja. Njeni simptomi so sesutja bank, socializacija bank in zavarovalnic in banka za zbiranje odpadkov, ki se uporablja za socializacijo dolgov in kot odlagališče za odpadke bank. Kriza kaže, da kapital potrebuje državo tudi za druge namene, ne le za vojskovanje v oddaljenih tujih državah: v primeru Amerike sta to Irak in Afganistan. Dobra stran krize, ki jo je povzročil poceni nepošten denar, je ta, da si Združene države sedaj ne morejo privoščiti novih vojn.

Slabo je videti, ko je velesila v zadregi, ker njen ugled v očeh drugih pada. Tako se je zgodilo Združenim državam: mnogi so mnenja, da je kot velesila utrpela enako usodo kot Sovjetska zveza.

Za pogasitev ognja na banki, ki je zagorela zaradi poceni denarja, dolgov in špekulacij, bodo potrebna celotna ameriška politična in gospodarska sredstva. Vendar pa to ni več le stvar gospodarstva: velikan, ki je stal na kupu vrednostnih listin, je bil priča sesutja oblasti. Amerika, ki se je razkazovala, zmagovalka v ideološkem boju, ni več verodostojna v vlogi zmagovalke.

Georgios Toussas (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Izjave Sveta in Komisije in stališča, ki so jih sprejeli politični predstavniki kapitala med razpravami v nadaljevanju postopka vrha Sveta EU, so znak za pospešitev protipopulistične politike o upravljanju kapitalistične gospodarske krize. Kriza se nepopustljivo širi preko držav članic EU in v splošnem preko razvitih držav in še bolj razgalja reakcionarno naravo EU.

Te izjave, posredovanje državnega monopola, ki ga je oznanil Svet Ecofin, in meščanske vlade držav članic EU, kot tudi pomoč zadolženim bankam in drugim monopolnim poslovnim skupinam z javnim denarjem, so ukrepi za podporo kapitala EU za podprtje monopolnih gospodarstev in politične oblasti. To je dokaz, da kapitalizem nima odgovorov, ko gre za interese ljudi.

EU in meščanske vlade njenih držav članic krepijo svoj napad na delavski razred in množice, ko se soočajo s tveganjem krize.

Evropejci nimajo česa pričakovati od konference vrha EU. Edini način naprej je, da se delavci uprejo in prekinijo protipopulistično politiko EU in meščanskih vlad v njenih državah članicah.

15. Dopolnitev postopka Lamfalussy: prihodnja struktura nadzora (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0359/2008) gospe Ieke van den Burg in gospoda Daniela Dăianuja v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o dopolnitvi postopka Lamfalussy: prihodnja struktura nadzora [2008/2148(INI)].

Ieke van den Burg, poročevalka. – Gospod predsednik, od leta 2002 se ukvarjam z vprašanjem stabilnosti in nadzora finančnih trgov. Že takrat, v poročilu za Parlament o bonitetnem nadzoru, sem prosila za močan sistem evropskega nadzora, primerljiv z evropskim sistemom centralnih bank.

Hvala bogu, da imamo v teh razburkanih časih evro in ECB, a toliko bolj neprijetno je, ker nimamo močne nadzorne arhitekture. Takrat nisem mogla pridobiti večine Parlamenta za podporo revolucionarne reforme, saj so vsi govorili o evoluciji. Kljub temu so mi številni nadzorniki in drugi predstavniki na visoki ravni iz industrije in nadzora, s katerimi sem govorila, povedali: „Tega ne moremo povedati javno, a prav imate, da se mora zgoditi nekaj več. Resnična kriza bo pokazala, da to ne zadostuje.“

Zato potrebujemo krizo, da bi ustvarili občutek nujnosti. Ni potrebno povedati, da bi se raje izognila takšni krizi, in želim si, da bi bili bolj pripravljeni. A kriza je sedaj tu in cunami, ki ga gospod McCreedy še pred nekaj tedni ni hotel proučiti, ko smo obravnavali poročila gospoda Rasmussena in gospoda Lehneja, je tu in rekla bi, da je neprimerljivo močan.

Sedaj bi pričakovala, da bo tu ta zagon, a sem razočarana in v zadregi, da je to, kar delamo v Evropski uniji, premalo in prepozno. Cel svet nas gleda, a ne uspeva nam v resnici priti do skupnega pristopa. Celo ekonomisti in poročevalci, ki so navijali za to čudovito inovativno finančno tehniko, ki je ne bi smela ovirati ureditev, so skoraj enoglasno razočarani nad tem, kar so doslej naredili voditelji Evrope. Lahko bi se na primer sklicevala na uvodnik včerajšnjega *Financial Timesa*, kjer pravijo: „Do sedaj so voditelji Evrope pokazali čisto pojasnjevalno vrsto enotnosti, skupaj so razglašali, da bodo probleme reševali vsak na svojem dvorišču.“ Tako je *Financial Times* tudi zaključil, da potrebujemo tudi dirigenta in ne le solistov.

Mislim, da bo jutri imel Parlament priložnost pokazati, da ne pojemo le svojih arij obžalovanja in jeze in da ne igramo igre obtoževanja, ampak da lahko resnično konstruktivno prispevamo k vzpostavitvi vodstva in se lotimo zelo konkretnih predlogov, ki bi jih lahko Evropska komisija takoj začela.

Morda se mnogim drugim poslancem Parlamenta to zdi precej tehnično, a zagotovim vam lahko, da smo jih v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve zelo dobro premislili in pripravili. Potrebuje le novo vodstvo in pogum z vaše strani, komisarka, da boste dali zeleno luč za začetek postopka. Ne bi smeli preveč poslušati mestnih lobistov, ki vam preprečujejo, da bi stvari izvedli, in seveda bi morali poslušati strokovnjake, a to je vaša politična odgovornost, da sprejmete te pobude.

Gospod Barroso je že omenil nekatere kratkoročne ukrepe. Veseli me, kar je povedal o skupini pametnih ljudi, a to je bilo ponovno nekaj, kar smo v Parlamentu predlagali pred dvema letoma in za to še nismo dobili podpore. Glede predlogov direktive o kapitalskih zahtevah, ukrepov za bonitetne agencije: ni mi povsem jasno, kakšne ukrepe boste predstavili na priporočilo o plačah vodilnih delavcev. Tu upam, da ne poslušamo le šibkih predlogov Sveta Ecofin, ampak da ste se pripravljene pomakniti malo naprej. In nazadnje glede nadzora: ne gre le za dolgoročne ukrepe za skupino pametnih ljudi; že sedaj bi morali začeti z nečim. Glede mojih sprememb 5,6 in 7: upam, da bomo imeli podporo za predlog, ki vodi neposredno do neodvisnega predsedstva ali podpredsedstva za evropsko nadzorno strukturo.

Daniel Dăianu, poročevalec. – Gospod predsednik, ta trenutek bom izkoristil, da povem nekaj besed o vprašanjih, ki se zdi, da so okvir javne razprave o ureditvi in nadzoru.

Najprej, prosti trgi niso sinonim za ureditev brez predpisov. Ohlapna monetarna politika lahko vodi do višje inflacije in na koncu do recesije, a sama po sebi ne more povzročiti zloma finančnega sistema. Značilnosti finančnega sistema, ki so povzročile grožnjo zloma, so strukturne lastnosti novega finančnega sistema.

Temeljni vzrok za to krizo je neustrezno urejen finančni sistem. Hipoteke kot take niso nevarne, nevarni so slabo zgrajeni vrednostni papirji, ki temeljijo na njih. Pakiranje finančnih proizvodov lahko na trge prinese veliko nejasnosti. Odškodninske sheme, ki povzročajo neodgovorno vedenje: to je nevarno. Zavajajoči modeli so nevarni, skrajni finančni vzvodi so slabi. Bilo bi grozno narobe, če ne bi obravnavali teh problemov.

Niso vse finančne inovacije nenevarne. Zato je varljivo, če slišimo, da je sveža ureditev slaba, ker bi zadušila finančne inovacije.

Pri izgradnji ustrezne ureditve in nadzora gre za vnos socializma. Gre za vrsto tržnega gospodarstva, v kateri želimo živeti. Strinjam se, da to lahko vodi do ponovnega ustvarjanja elementov državnega kapitalizma, in o tem je treba razpravljati.

Zanašanje na pobude, ki jih vodi industrija, je precej pomanjkljivo, ker pogosto take pobude služijo lastnim interesom.

Zakaj se nam ne uspe ničesar naučiti iz prejšnjih kriz? Seveda lahko lastni interesi sežejo daleč in poskušajo vplivati na ureditve in nadzor, vključno z vedenjem ljudi kot smo mi.

Ali so moralne vrednote važne? Da, verjamem, da so važne. Godlja, v kateri smo sedaj, je nastala tudi zato, ker so nekateri verjeli, da v poslu niso važne moralne vrednote. Regulatorji in nadzorniki bi morali razumeti, da obstajajo nekatera sistemska tveganja. Vedno bi morali biti pozorni na finančno stabilnost.

Naporom in krizam se ne moremo v celoti izogniti, a lahko omejimo škodo, ki jo povzročajo. Potrebujemo izčrpne odgovore na krize in pristno usklajevanje med EU, ZDA in drugimi glavnimi finančnimi centri, predvsem v slabih časih. <BRK>

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospod predsednik, naj svoje pripombe začnem s položajem na finančnih trgih. Smo v najresnejši krizi, kar jih pomnimo. Kar se je začelo kot drugorazredna kriza, se je sedaj razširilo preko tega in zajelo celotno gospodarstvo. Strahovi glede sposobnosti povečanja financiranja ustvarjajo še večje pomanjkanje zaupanja med vsemi gospodarskimi akterji. Če ne bo prišlo do hitre odmrznitve izdajanja posojil, nas čaka neprekinjen strmoglav propad z očitnim vplivom na gospodarsko dejavnost. Sprostitev izdajanja posojil je danes prednostna naloga številka ena. Ukrepi, ki jih bodo danes sprejele centralne banke, bodo pomemben prispevek k odmrznitvi toka izdajanja posojil.

To, kar smo videli v preteklih nekaj tednih, je, da ni nobeno gospodarstvo ali finančni trg imun na to, kar se sedaj dogaja.

Na včerajšnjem svetu ECOFIN je bila zaskrbljenost finančnih ministrov očitna. Priznali smo potrebo, da morajo vlade posredovati, da bi rešile finančne trge, ne glede na to, ali to storijo s kapitalskimi vložki, garancijami ali drugimi sredstvi. Tu ni čudeža. Močni in hitri odzivi so bistvenega pomena.

Komisija kaže svojo zmožnost hitrega odzivanja. Na kolegij bom naslednji teden prinesel spremembe sistema zajamčenih vlog, ki bo povečal najmanjšo raven zaščite, prav tako pa bo od držav članic zahteval, da pripravijo postopke za hitro izplačilo.

Na včerajšnjem Svetu Ecofin je bilo dogovorjeno, da bodo države članice povečale trenutno raven na vsaj 50 000 EUR, mnoge pa bodo šle preko tega do 100 000 EUR. To do določene mere odraža razlike v povprečnih prihrankih v državah članicah.

Poleg tega nujno pripravljamo spremembe naših računovodskih pravil, da bi zagotovili, da se lahko banke v EU okoristijo z enako prožnostjo kot je ponujena v Združenih državah, in sicer z možnostjo da lahko posamezne banke, če želijo, svoja sredstva prenesejo iz svojih tržnih knjig v svoje bančne knjige. To je komitološki ukrep, v katerega upam, da bo Parlament nemudoma privolil. Medtem pa upam, da bodo nacionalni nadzorniki že uporabljali te nove določbe, da bodo lahko banke, ki to želijo, razpolagale s to novo možnostjo za rezultate tretjega četrletja. Poleg tega je tu tudi sprejetje obrazložitve Ameriške komisije za vrednostne papirje in borzo s strani IASB glede uporabe računovodstva poštene vrednosti, ko ni aktivnih tržnih informacij. To je prav tako zelo pomembno za banke in bi se moralo uporabljati za poročanje glede tretjega četrletja.

Seveda nadaljujemo z delom za hitro izvajanje načrta sveta Ecofin za okrepitev sposobnosti Evropske unije za preprečevanje in reševanje bodočih finančnih kriz. Gledano v celoti je izvajanje teh pobud na poti.

V času krize morajo politiki biti videni, ko počnejo stvari, da bodo pomirili javnost. Tu v Bruslju stvari niso nič drugačne, razen tega, da je naš manevrirni prostor bolj omejen. Nimamo dostopa do finančnih virov, ki so potrebni za boj proti tej krizi. Centralne banke in finančna ministrstva so tista, ki imajo pod nadzorom denarne zadeve. Mi si moramo prizadevati, da bomo maksimirali skupni pristop držav članic. Ne more biti dvoma, da so države članice v mnogo močnejšem položaju za preprečevanje strmoglavega propada, v katerem se trenutno nahajamo. Še naprej moramo pomagati državam članicam, da bodo delale za skupne cilje in skupne pristope. Kjer imamo orodje, se bomo še naprej hitro gibal naprej z vsemi potrebnimi ukrepi.

Da sedaj preidem na vaše poročilo „o dopolnitvi postopka Lamfalussy in prihodnji strukturi nadzora“, bi želel čestitati Odboru za ekonomske in monetarne zadeve, predvsem gospe van den Burg in gospodu Dăianuju, za njihovo odlično delo pri izdelavi tako obsežnega poročila, ki sproža razpravo. Izpostavlja veliko izzivov, ki so pred nami v okviru trenutne finančne krize. Inovativni in dobro premišljeni predlogi za regulativno in nadzorno reformo so v sedanjem položaju odločilno potrebni.

V svojem poročilu vključujete precej zahteven seznam priporočil glede področij, kjer so potrebni zakonodajni ukrepi. Ohrabrujoče je, da so mnoga vprašanja, ki jih izpostavljate, tista, ki jih ima za prednostna tudi Komisija. V mnogih primerih delo poteka ali pa je načrtovano za pobude, ki ustrezajo priporočilom.

Naj tu omenim nekatere naše najpomembnejše pobude, ki se izvajajo, kot so predlog za Solventnost II, predlogi za revizije Direktive o kapitalskih zahtevah, ki jo je prejšnji teden sprejel kolegij komisarjev, in zakonodajni predlog o bonitetnih agencijah, ki bo pripravljen v kratkem.

Tu se odraža mnogo priporočil, podanih v vašem poročilu.

Predlog za spremembe Direktive o kapitalskih zahtevah zajema kritična področja in bo v osnovi okrepil ureditveni okvir za banke in finančni sistem EU. Upam, da nas boste pri tem v celoti podprli. Nujno je, da sporazum dosežemo do naslednjega aprila.

Tako bomo kmalu nadaljevali tudi s predlogom o bonitetnih agencijah. Cilj predloga bo uvedba pravno zavezujoče odobritve in čvrst režim zunanjega nadzora, s katerim bodo morali evropski regulatorji nadzorovati politike in postopke, ki jim sledijo bonitetne agencije. Odbor evropskih zakonodajalcev za vrednostne papirje (CESR) bo igral močno vlogo usklajevanja.

Pri nadzornem okviru EU delamo na reviziji odločb Komisije o ustanovitvi treh odborov nadzornikov. Do konca leta bodo ti odbori dobili posebne praktične naloge, kot so (i) mediacija, (ii) izdelava osnutkov priporočil in smernic in (iii) določena vloga za krepitev analize in odzivnosti na tveganja za stabilnost finančnega sistema EU.

Sedaj moramo prav tako razmišljati o dolgoročnejši viziji evropskega nadzora. Sedanji dogodki danes kažejo njegove omejitve. Reševanje krize s strani Evropske centralne banke je bilo zgledno. Sedaj moramo resno razmisliti o tem, kako so zgrajeni naši nadzorni dogovori za čezmejne finančne institucije. Kot je prej najavil predsednik Barroso, hočemo ustanoviti skupino na visoki ravni, da bo pregledala različne možnosti in pripravila priporočila o tem, kako bi morali nadaljevati.

To povzema predlog v vašem poročilu za skupino na visoki ravni, ki bo reševala evropske nadzorne dogovore.

Tu sem že dovolj dolgo, da vem, da sporazum o reformah za nadzorne dogovorne ne bo enostaven.

A če iz sedanje krize ne izvlečemo naukov, potem delamo Evropski uniji veliko škodo. Zaradi tega ne bi smeli biti slepi za nujnost sprejetja pragmatičnih ukrepov za okrepitev nadzora, ki smo ga podali v predlogu za Solventnost II in v Direktivi o kapitalskih zahtevah. Kolegiji nadzornikov so bistvenega pomena.

Čas, ki je pred nami, bo preobremenjen. Vsak med nami mora sprejeti svoje odgovornosti. Sedaj je čas, da pokažemo, da se lahko s skupnim delom soočimo z izzivi. V tem pogledu se veselim močne podpore Parlamenta. <BRK>

Piia-Noora Kauppi, v imenu skupine PPE-DE. – Gospod predsednik, mislim, da je bila gospa Tumpel-Gugerell tista, ki je sredi septembra v Nici dejala, da je bila največja napaka, ki smo jo storili, ta, da nismo v Maastrichtsko pogodbo vključili finančne nadzorne arhitekture. To vprašanje bi že morali obravnavati skupaj z zaključno fazo odločitev EMU.

Popolnoma se strinjam s tem stališčem in gospa Tumpel-Gugerell ni edina, ki je to izrazila. A koga naj krivimo za pomanjkanje napredka pri nadzorni arhitekturi? Mislim, da niso vojaki Skupnosti tisti, ki jih moramo kriviti, in z vojaki Skupnosti imam v mislih Komisijo, ki je storila svoje, pa tudi Parlament: kot je dejala gospa van den Burg, se s tem vprašanjem ukvarjamo od začetka leta 2000 in Svetu smo predložili več predlogov, a zdi se, da se Svet povsem upira ukrepanju.

Še vedno se sprašujem, kako je bilo mogoče sprejeti režim Lamfalussy. Morda je bil med Združenim kraljestvom in Nemčijo dogovor, da Parizu ponudita lokacijo Odbora evropskih zakonodajalcev, ki je bila na koncu pomembna, a mislim, da so bili v Svetu popolnoma nepripravljeni, da bi se glede tega vprašanja pomaknili naprej. Sedaj je torej pravi čas, morda je delo preveč omejeno in prepozno, a sedaj se v Svetu vsaj nekaj dela.

Parlament je predložil nekatere zelo pomembne predloge. Po prednostnem vrstnem redu so najpomembnejši naslednji trije.

Najprej, obvezni kolegiji za vse čezmejne finančne institucije s pravno zavezujočimi pravili o tem, kako poslujejo, kako izmenjujejo informacije in kakšne vrste postopkov odločanja uporabljajo.

Drugič, izboljšani pravni status za odbore na ravni 3 in tudi zanje učinkovitejše delovne metode. Morda bi lahko pri tem vprašanju Komisija dala odborom na ravni 3 malo več prostora za manevriranje, da v prihodnosti ne bodo le posvetovalni organi, ampak tudi organi za odločanje.

In tretjič, okrepitev vloge ECB v finančni stabilnosti. ECB bi morala dobiti več informacij. Povezana bi morala biti z Odborom evropskih zakonodajalcev in z odborom CEOPS in povečati bi morali sodelovanje.

Na koncu pa bi rada povedala nekaj o čezatlantskem dialogu. Sedaj ni pravi čas za zaustavitev čezatlantskih finančnih storitev. Vem, da za to ni kriva Komisija, a sedaj je to v glavnem odvisno od ukrepov EU, a mislim, da več kot lahko storite, da se razprave nadaljujejo, bolje bo. To je zelo pomembno za prihodnost...

(Predsednik je prekinil govornico.)

Antolín Sánchez Presedo, v imenu skupine PSE. – (ES) Gospod predsednik, ne moremo si zatiskati oči pred tem. Trenutna kriza je razkrila pomanjkanje nadzora in gospodarskega upravljanja na finančnih trgih.

Državljeni so povsem prepričani, da je prepoznavanje tveganj in njihovo preprečevanje mnogo boljše kot njihovo reševanje, ker so nastali zaradi porušenega ravnotežja in so povzročili škodo finančnim trgov in realnemu gospodarstvu. Časi, ko je velik delež teh finančnih trgov posloval na nejasen, nenadzorovan način in bil prepuščen neodgovornim igram nepreudarnih ali brezvestnih špekulantov, se morajo končati.

Prosto gibanje kapitala, Ekonomska in monetarna unija, vse večja kompleksnost na področju finančnih storitev in globalizacija zahtevajo, da gremo dlje od nacionalnega nadzornega okvira. Pomakniti se moramo

proti evropskemu nadzoru. Evropska unija ne sme biti brez ali spregledati novih konceptov kot so makro nadzor, sistemska tveganja, globalna finančna stabilnost in potreba po sodelovanju v svetovnem gospodarskem upravljanju.

Zato se moramo pomakniti proti evropskemu nadzoru in to storiti na odločilen način. Če tega ne storimo, bo to resna strateška napaka v času, ko se svetovna moč spreminja. Premagati bomo morali inertnost, da bi se premaknili z mrtve točke glede *Solventnosti II*, in zato bomo morali popraviti in sprejeti celovit evropski pristop.

Da bi zagotovili doslednost in poštenost pri reševanju razlik med organi ali med različnimi finančnimi sektorji, moramo opustiti enostranost in napredovati proti pristnemu evropskemu operativnemu sistemu. Razlik med dvema organoma ni mogoče rešiti z odločitvijo, ki jo sprejme le eden izmed njiju, ni mogoče biti sodnik in zainteresirana stran hkrati.

Zato goreče podpiram poročilo gospe van den Burg in gospoda Dianoja. Hvaležen sem, da so bile moje spremembe upoštevane in da so navdahnile nekatere compromise, in upam, da bodo njuni najbolj ambiciozni predlogi doživeli uspeh. To bo dobro za naše državljane in bistvenega pomena za finančne trge.

Wolf Klinz, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, na začetku tega desetletja je baron Lamfalussy predstavil poročilo, v katerem je predlagal načine, kako bi lahko nadzorni organi v Evropi bolje in intenzivneje sodelovali. Takrat je Svet te predloge pozdravil, a ni glede njih storil ničesar. Če ima finančna kriza, ki jo sedaj doživljamo, pozitivno plat, potem je to mogoče to, da se je tema izboljšanja nadzora pomaknila na vrh agende.

Vendar pa je presenetljivo, da je za to, da začne Komisija resno reševati to temo, potrebno poročilo Odbora za ekonomske in monetarne zadeve po členu 39. Gotovo je, da se lahko uspešno soočimo z izzivi povezanega in rastočega finančnega trga le, če bo nadzor razvil povečano zbliževanje in postal vse bolj povezan. Medtem pa je sedaj preko meja dejavnih 58 od 100 finančnih koncernov. Že sama statistika kaže, koliko je treba storiti.

Poročilo teh dveh poročevalcev je usmerjeno v pravo smer. Gospa Kauppi je namigovala na to: obsežno ustanavljanje kolegijev za nadzor čezmejnih finančnih koncernov, krepitev odborov na ravni 3. To je v redu, a prav tako bi si bilo treba zapomniti, da so male države članice pogosto v teh kolegijih zastopane le kot nadzornik države gostiteljice in da je zato pomembno, da se ustrezno upošteva njihove interese.

Kratkoročno in srednjeročno verjetno ni drugih načinov za izboljšanje položaja, srednjeročno do dolgoročno pa to ne bo zadostovalo. Imeti moramo sistem, ki si zasluži pravico, da ga imenujemo evropski nadzornik, in ta sistem bi se mora uskladiti s sistemom evropskih centralnih bank.

PRESEDSTVO: GOSPA ROTHE

podpredsednica

Pierre Jonckheer, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospa predsednica, komisar, prej sem v imenu svoje skupine dejal, da podpiramo sklepe Sveta Ecofin. Opažam, da so danes borze ponovno strmo padle in da so trgi po Evropi začeli prosto padati. Ti ukrepi zato niso zadostni.

Glede vprašanja o odgovornosti se strinjam z gospo Kauppi glede dejstva, da je bilo v Svetu veliko odpora, a jasno je, da Komisija, predvsem vi, milo rečeno, ni bila nikoli navdušena nad večjim urejanjem na evropski ravni. Vaš celotni mandat je prevladovala ta zamisel o samoregulaciji industrije. Zato zelo zaostajamo v smislu evropske zakonodaje na področju tem, o katerih danes razpravljamo.

V smislu poročila, o katerem se bo glasovalo jutri, bo moja skupina podprla vse spremembe, ki so predložene, predvsem tiste, ki jih je predložila poročevalka gospa van den Burg. Z našega stališča te spremembe prav tako poskušajo zagotoviti, da bo več zavezujočih določb o listinjenju in mehanizmih, ki ovirajo špekulacije. Pomenijo, da so odbori na ravni 3 postopka Lamfalussy skoraj predhodnik tega evropskega nadzora, evropskega nadzora, ki ga hočemo.

To je smer, v kateri bi se radi gibali, in verjamem, da Komisija, ki ima monopol nad zakonodajnimi pobudami, ni uspela izpolniti svoje dolžnosti v mandatu tega zakonodajnega telesa. S tega vidika je propaganda zelo dobra, a imate zelo malo časa, v katerem lahko to dosežete. <BRK>

John Purvis (PPE-DE). - Gospa predsednica, cenim pripravljenost soporočevalcev, da bodo delali za soglasje o tem poročilu. Kar zadeva mene, še vedno ni popolno – verjetno bodo veseli, da to slišijo! A mnogo primernejše je, kot je bilo, in mislim, da ga lahko upravičeno podpiramo.

Izpostavljam dve posebni točki. Listinjenje se smatra kot eden izmed demonov trenutne finančne krize in sedaj se zdi, da se smatra kot nujna rešitev, da od izdajateljev zahtevamo, da ohranijo delež svojih izdelkov. Komisija predlaga 5 % v svoji reviziji kapitalne ustreznosti. Imeti moramo najmanj oceno vpliva te zamisli. Drzmem si predlagati, da bo edini rezultat, da bomo zamašili finančne trge, in vlagatelji bodo morda celo v skušnjavi, da zaradi tega v celoti izpustijo potrebno skrbnost. Resnično pomembno je, da lahko izsledimo izdajatelje preko vmesnih ponovnih predstavitev in od njih zahtevamo utemeljitev kakršne koli napačne razlage, malomarnosti ali nesposobnosti.

Druga zadeva pa je način reševanja sporov ali nesoglasij v kolegijih nadzornikov. Poročevalca sta predlagala precej zapleten in uraden prizivni postopek s predsednikom in podpredsednikom in novo birokracijo. Seveda je treba takšne položaje rešiti hitro in zato smo predlagali, da bi se morali strani glede vsakršnih neskladij, ki jih ni mogoče rešiti na miren način, medsebojno dogovoriti glede mediatorja, katerega odločitev bi morala biti vsaj po našem mnenju končna.

Nazadnje, komisar, pa cenim uvod vašega govora o sedanji krizi in žal mi je, da niste bili prisotni med prejšnjo razpravo z gospodom Almunio in gospodom Jouyetom, ko so vse te zadeve predstavljali poslanci tega Parlamenta, vključno z mano. Morda bi lahko te govore prebrali in nam podali vaš odziv na naša stališča.

Sharon Bowles (ALDE). - Gospa predsednica, to poročilo je ambiciozno, a tudi realno. V njem so analizirani vzroki za finančne pretese in predlagane nadaljnje spremembe. Mnogi izmed teh izzivov, kot so povedali drugi, so bili predlagani brez sedanjega položaja, ker je že prej obstajal vidik, da postopek Lamfalussy ni napredoval tako daleč kot bi lahko ali bi moral.

Tu gre torej za novo generacijo nadzora, bolj kot za reševanje sedanje krize, čeprav mislimo, da bo pomagalo preprečiti podobne pojave, in sedaj bi moralo biti na ravni držav članic več pripravljenosti za uradne povezane strukture odločanja.

A ponavljam, da je pomembno, da je ureditev razumna. Rešitev naših sedanjih problemov in varnejša prihodnost, ko bo prišla, ne bo imela oblike regulativnega balasta z več tisoč postavkami skladnosti, ki, kot sedaj vemo, povzroča, da se ga odrija k strokovnim oddelkom, da jih odključajo, brez ustreznega aktivnega sodelovanja na ravni odborov.

Imeti bi morali jasna, preprosta pravila. Nekatera morajo biti seveda polnejša po obsegu, a pravila, ki ne preplavijo celotne slike, tako da bodo tisti na vrhu ustrezno odgovorni in bodo vedeli, kaj se dogaja.

Končno pa kot del rešitve krize potrebujemo izboljšave glede likvidacije, a to ne velja le za krizne položaje: prav tako moramo pregledati čezmejne likvidacije v običajnih časih. Tudi tu bomo morda morali hoditi po področju, ki je za države članice neprijetno, a z njim se je treba soočiti.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Gospa predsednica, najprej mi dovolite, da nasprotujem tistim, ki pravijo, da nismo sposobni zagotoviti odziva na finančno krizo v evropskem merilu. Na nacionalnih ravneh smo se odzvali z drznimi ukrepi, kjer je bilo to potrebno. Zaradi tega, ker se naši nacionalni trgi razlikujejo, imamo prostor za manevriranje v stresnih časih, ob upoštevanju različnih ravni in obsega naših finančnih trgov v državah članicah. V Vilni nimamo vlemesta, zato so naši ukrepi drugačni.

Nekako nisem presenečena, da predlogi Komisije temeljijo na potrebah čezmejnih finančnih skupin, saj sem že pet let poslanka Evropskega parlamenta. Vendar pa me preseneča, da Komisija ne more razumeti, da ta čezmejni skupinski model ne more preživeti med padci v gospodarstvu. Sedaj smo priča temu. Poslovni vodje si morajo izmisliti načrte za posodobitev njihovega modela tako, da bodo dodali prožnost na ravneh podružnic, da bi odražali raznolike potrebe realnega gospodarstva EU. Nadzorni in ureditveni sistem EU mora zagotoviti tekočo rekonstrukcijo finančne industrije. Izhodiščna točka za reformo mora biti odgovor na vprašanje: „Katera zakladnica bo na koncu plačala rešilni račun? To je v interesu stabilnosti celotne Evropske unije.

Vendar pa bi svoje kolege prosila, naj ne pozabijo na majhno sosedo Evropske unije, ki je z nami tesno povezana – Islandijo. Pustili smo jih same.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Gospa predsednica, Evropa sedaj čuti najtežji del finančne krize. Odločitev, ki so jo včeraj sprejeli finančni ministri Evrope glede skupne minimalne ravni za jamstva za vloge, je

pomemben korak, prav takšni pa so reševalni postopki, ki jih sprejemajo posamezne banke. Današnja usklajena znižanja obrestnih mer s strani več centralnih bank so nujna za povrnitev zaupanja v finančne trge. Ti ukrepi so usmerjeni in morajo krizo rešiti tu in sedaj.

Nosilci odločitev moramo prav tako sprejeti odgovornost za zagotavljanje, da bo trg deloval dolgoročno. To pomeni, da moramo sprejeti metodičen in jasen pristop, ko bomo uvajali novo zakonodajo, da bo ta ustvarila tudi dobre možnosti za rast. Pomembnost analiz vpliva ni nič manjša kot rezultat finančne krize, nasprotno, sedaj so še bolj pomembne.

Predlogi, ki so bili tu predstavljeni v postopku Lamfalussy, pomenijo boljšo usklajenost evropskega nadzora in so pomemben korak proti boljšemu evropskemu trgu. Rada bi se zahvalila obema kolegoma, predvsem gospe Ieke van den Burg, ki je mnoga leta opravljala pomembno delo in je bila izredno vztrajna. To je pri politikah dobra stvar!

Predlogi gradijo na že obstoječih sistemih, ki jih je treba prav tako izboljšati in poskrbeti, da bodo učinkovitejši, ne da bi pri tem preverjali gospodarstvo. Ne smemo zamešati naše odgovornosti za hiter odziv in upravljanje krize s še večjo odgovornostjo, da morajo naša pravila delovati, ne le v tem obdobju krize, ampak tudi v korist prihodnje rasti Evrope.

Protekcijonizem ni nikoli odgovor in to ni konec svetovnega gospodarstva.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospa predsednica, rada bi pozdravila komisarja McCreevya. Poslušala sem odzive mnogih kolegov na irski odziv na našo krizo zaupanja v bančništvo in na likvidnostne probleme in nadaljevanje drugih držav od takrat, ker so morali potem, ko so kritizirali Irce, nadaljevati. Več kot ironično je, da danes razpravljamo o nadzorni arhitekturi za finančne storitve v Evropi. Ne vem, če bi lahko temu rekli srečno naključje ali premalo in prepozno.

Ali bi bile stvari precej drugačne, če bi imeli nekakšno nadzorno arhitekturo, predvsem v smislu bonitetnih agencij? Zdi se mi, ko se vračate na začetek, da so v resnici vzrok za mnoge probleme. Dovolile so, da iz nadzora pobegne drugorazredna kriza s tem, ko so še naprej dajale močne ocene institucijam, ki so te nepošteno produkte pakirale in jih prodajale naprej. Zato je nastal problem, ki ga imamo danes.

Poskrbimo, da bo naš odziv odražal mirne glave in ustrezno razmišljanje glede na krizo, o kateri govorimo.

Harald Ettl (PSE). - (DE) Gospa predsednica, komisar, kdaj, če ne zdaj, bo nujno izboljšati evropski nadzor? Vse napovedi so jasne: potrebno je ukrepati in tu moramo nekaj storiti. Določbe za spremljanje stabilnosti finančnih trgov so ključne. Potrebujemo strožja pravila glede spremljanja za makroekonomsko politiko in nadzor finančnih trgov, predvsem s strani Evropske centralne banke.

Odločilni so ključni parametri za sprejemanje odločitev preko glasovanja kvalificirane večine v kolegijih nadzornikov, ki se ukvarjajo s čezmejnimi ustanovami v Evropskih organih. Seveda moramo, ko gre za obravnavanje in ocenjevanje velikosti držav članic, delati na podlagi posameznih primerov. Večja država ne sme zadušiti manjše države. Potrebna je struktura na ravni EU, ki je podprta z zakonodajo, da bi lahko prešli blokade in rešili spore med nacionalnimi in sektorskimi nadzorniki. Izkoristiti moramo vse možnosti upravljanja na ravni 3, da bi ustvarili boljšo arhitekturo.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gospa predsednica, glavni razlogi za sedanji zlom na finančnem področju so neodgovornost finančnih ustanov, neprimerno upravljanje tveganj, slaba posojila in dopuščanje, da so se prekomerni dolgovi dvignili brez ustreznih jamstev, kar je na koncu pripeljalo do izgube likvidnosti. Celotni sistem nadzora je bil prav tako neučinkovit. Zdi se, da trenutne rešitve ne morejo ostati v koraku s hitrostjo sprememb na področju svetovnih financ. Zato jih moramo posodobiti, omiliti morebitne posledice nadaljnjih kriz v prihodnosti. Ob upoštevanju trenutnih težkih razmer na finančnih trgih bi morali dati popolno brezpogojno prednost zakonodajnemu delu za zagotavljanje kohezivnih in učinkovitih sredstev nadzora. Hkrati pa moramo pri priznavanju dejstva povečanega povezovanja in vse večjih odvisnosti med posameznimi finančnimi trgi zagotoviti maksimalno združljivost med novim evropskim sistemom ter med ameriškim, japonskim in kitajskim sistemom.

Charlie McCreevy, član Komisije. - Gospa predsednica, ali se lahko na kratko odzovem na nekatere podane točke. Ena se nanaša na predhodno razpravo, na katero se je skliceval gospod Purvis. Na prejšnjo razpravo nisem bil povabljen. Redko odklonim priložnost, da lahko pridem v Evropski parlament poslušat, kako moji redni oboževalci hvalijo moje prispevke k vsemu, kar je evropskega. Nikoli ne bi mogel zamuditi priložnosti, da poslušam, kako tako ugledni ljudje, kot sta gospod Schulz in gospa Berès ter mnogi drugi, o meni govorijo v tako navdušenem smislu, torej, če bi bil povabljen, bi bil z veseljem tu.

Glede evropskih rešitev bi rad dal dva primera.

Moj predhodnik je začel obravnavati točko glede plačila: ta je bila izdana v obliki priporočila, ki je morda eden najmilejših instrumentov, ki jih ima na razpolago EU. To je bila edina priložnost, ki jo je imel za sprejetje česar koli, ker je pristojnost v zvezi s tem na strani držav članic. Pred približno letom in pol smo izdelali poročilo, a le ena država članica je izvedla večino priporočil. Druge so ga večinoma zanemarile. Država članica, ki ga je izvajala – da zasluže pripišemo tistim, ki si jih zaslužijo –, je bila Nizozemska. Ne pravim, da je izvajala popolnoma vsak njegov del, a to je edina država članica, ki je šla po tej poti.

Evropska rešitev je torej obstajala. Sedaj je izrečenih veliko pripomb glede kulture bonusov in nagrajevanja vodilnih delavcev. Poskusili smo ponuditi vrsto evropske rešitve, ki jo je predložil gospod Bolkestein – mislim, da sem jo tehnično uresničil jaz, a gospodu Bolkesteinu izrekam priznanje, da jo je začel. To smo storili in to kaže naše poročilo.

Drugič, glede nadzora, glavne teme tega poročila, o vprašanju čezmejnega nadzora finančnih institucij sem ob mnogih priložnostih govoril v Parlamentu in drugod. Govoril sem na svetu Ecofin in na tiskovnih konferencah. Skoraj nemogoče se je v zvezi s tem posameznim vprašanjem pomakniti naprej, ker države članice nočejo, da bi imeli glede evropsko rešitev.

Vendar pa bi rad poslance Evropskega parlamenta opozoril na nekaj.

Lani sem sprožil predlog za Solventnost II glede zavarovanja in predlagal zamisel o kolegijih nadzornikov, skupinski nadzor ter skupinsko podporo. Tako v Svetu ministrov kot tudi v pogajanjih z Evropskim parlamentom je bil znatno oslavljen. Če hočemo, da bo ta direktiva izdelana v času mandata tega Parlamenta, bo treba s Svetom ministrov storiti še mnogo, ker obstajajo velika razhajanja, ne le glede teh elementov, pač pa tudi glede drugih.

Kljub temu, da se s politiko ukvarjam odkar sem odrasel, sem se nehal čuditi nasprotujočim si stališčem, ki jih lahko sprejmejo politiki – in nedvomno, če pogledate mojo dolgo politično kariero, boste morda prav tako našli nekatere –, še vedno mislim, da je popolnoma ironično in presenetljivo, da ko zagovarjamo evropsko rešitev, na primer glede nadzora v zvezi s Solventnostjo II, so ljudje, ki zagovarjajo evropski odziv – tako ministri kot tudi poslanci Evropskega parlamenta –, pogosto isti ljudje, ki se vrnejo in lobirajo za lastna nacionalna stališča, ko pred njih pride poseben del zakonodaje.

Tisti med nami, ki smo bili vzgojeni v katoliški veri, poznamo molitev svetega Avgušтина, ki bolj ali manj pravi: „Očisti me, a ne še takoj“. Stvar je tu rahlo podobna. To me ne preseneča, ker sem politik že odkar sem odrasel in sem navajen na tovrstno ironijo, da to povem na mil način.

Naj bo kakor hoče, obstaja le 44 ali 45 čezmejnih ustanov in imamo nadzorni sistem, ki je za takšne operacije mnogo preveč zastarel.

Na koncu pa naj povem nekaj glede sedanje krize, kar sem govoril tu in na drugih forumih, tudi na tiskovnih konferencah. Niti ena čudežna rešitev vsega tega ne obstaja. Če bi obstajala, bi jo našli dolgo časa nazaj. To so časi brez primere in odzvali smo se na načine brez primere, tako na tej strani Atlantika kot tudi v Združenih državah.

Ali smem le spomniti poslance, ki so tu – in prepričan sem, da je to storil tudi predsednik Barroso v svojem prispevku –, da se v Evropski komisiji po svojih najboljših močeh trudimo usklajevati in spodbujati države članice k skupnemu odzivu. A kot sem dejal v svojih uvodnih pripombah, so za to odgovorne države članice, centralne banke držav članic in ministrstva držav članic, ker so to izvoljeni ljudje. To so ljudje, ki imajo pod nadzorom denar davkoplačevalcev, in to so ljudje, ki se morajo odzvati.

Poskusili smo, in nekoliko smo uspeli, dobiti evropski odziv na nekaterih teh posebnih področjih. Naj na koncu povem še, da se moramo spomniti strukture Evrope. Nismo federacija kot Združene države. Nismo centralna vlada 27 držav članic in zato lahko ukrepamo le v mejah pristojnosti, ki jih imamo.

Ieke van den Burg, poročevalka. – Gospa predsednica, mnogo je gradiva za razpravo.

Če smem citirati komisarja glede nekaterih stvari, ki jih je povedal, bi rada začela z njegovo izjavo, da bi morali v času krize politiki nekaj storiti.

Mislim, da bi to morali storiti mnogo prej. Preden je nad nami cunami, bi morali sprejeti ukrepe in biti proaktivni ter preprečiti, da se zgodi kaj takega. Zato se strinjam s tem, kar so povedali drugi: če začnemo ukrepati zdaj, bo to premalo in prepozno.

Moja druga točka je to vprašanje o nadzornih korakih, ki jih je treba narediti. Omenili ste primer Solventnosti II, kjer nas, Parlament, prav tako obtožujete, da smo oslabili te predloge o skupinskem nadzoru. Mislim, da ne gre za oslabitev strukture, ki ste jo predlagali, kot mislim, da je že omenil kolega gospod Sánchez Presedo. Komisija dejansko predlaga sistem skupinskega nadzora, kjer glavni nadzorniki, ki so pogosto velike države članice, prevzamejo vodilno vlogo v postopku kolegija.

Podpiram zamisel, da bi morali ustvariti kolegije in da bi morali nekatera vprašanja nadzora prenesti na skupno raven, ker te čezmejne skupine ukrepajo na skupni ravni. A bistvo je, da lahko pride do navzkrižja interesov teh vodilnih nadzornikov ene nacionalne države članice in nadzornikov države članice gostiteljice, katere velik del trgov lahko obvladuje ta druga skupina.

Torej v teh primerih navzkrižij ni pravično, da rečemo le, da lahko imate nekakšno prostovoljno mediacijo s strani odborov na ravni 3, ki ji preprosto sledi nasvet vodilnega nadzornika, in nato lahko na koncu vodilni nadzornik privoli ali pa pojasni, da odklanja ta nasvet.

To skrbi države članice gostiteljice in zato se ne morete pri tem držati le tega, da bodo to obravnavali nacionalni nadzorniki. Tu potrebujete nepristranskega, pravičnega in neodvisnega razsodnika na evropski ravni in to je tisto, kar sem že predlagala v tem poročilu: ne birokratske nadzorne strukture, le nekaj za gradnjo na sedanji strukturi preprosto z dodajanjem drugim predsedstvom teh treh odborov na ravni 3 neodvisnega predsedstva in neodvisnega podpredsedstva, da bosta skupaj ukrepala s temi odbori na ravni 3 in da bodo na zavezujoč način obravnavali reševanje navzkrižij, ki ostajajo med nadzorniki.

Mislim, da bi moralo biti to zagotovilo, ki bo državam članicam gostiteljicam, predvsem malim državam članicam omogočilo, da bodo lahko privolile v takšno vrsto skupinskega nadzora in te mandate vodilnim nadzornikom.

Torej ta dodatna raven, ta dodatni pribitek, ki ga potrebujemo za rešitev tega problema in tudi kratkoročno, je v spremembi 7, ki sem jo predložila za jutrišnje glasovanje.

Še eno vprašanje se nanaša na vlogo teh nadzornih odborov v primerjavi s Komisijo. Tako kot gospa Kauppi imam vtis, da bi v Komisiji te nadzornike raje imeli le kot svetovalce in ne, da bi ti igrali pravo neodvisno vlogo, na primer v mednarodni povezavi, v povezavi organom IASB, ki določa standarde, ali s Forumom za finančno stabilnost.

Neposredno vprašanje vam. Izvedeli smo, da je bil gospod Barroso zelo ponosen, da je sedaj Komisija povabljen na ta Forum za finančno stabilnost, a da kljub temu, da ste bili prejšnji teden povabljeni, se zasedanja niste udeležili. Morda lahko neposredno poveste, ali je to res ali ne?

Še zadnje, glede priporočila o plačah vodilnih delavcev je edina stvar, ki ste jo omenili, da je to mehko pravo, in eno državo, ki ga upošteva. Dovolj je še prostora, da navedete močnejše predloge, torej vas prosim, da jih predložite.

Daniel Dăianu, poročevalec. – Gospa predsednica, naj povem nekaj, kar po mojem mnenju ni bilo ustrezno opisano. Urejanje in nadzor se ne nanašata le na gradnjo, gre za predmet: to, kar urejamo in nadziramo – in in to je jedro zadeve.

Lahko bi imeli neodvisno nadzorno telo na ravni EU, ki ureja v Evropi, in še vedno bi doživeli izbruh krize, ker je problem ta, da hiba leži v finančnem sistemu in ne nujno v neobstoju edinstvenega organa za spremljanje in nadzor.

Drugič, doživeli bomo zelo resno recesijo. Rekapitalizirati moramo banke in to nas bo stalo ogromno denarja. Na javne proračune bo izvajalo ogromen pritisk in sprašujem se, ker moramo gledati v širokem smislu, kaj se bo zgodilo. Mislim, da trenutna kriza kaže, da je velikost proračuna EU nična, ko pride čas za posredovanje in ukrepanje, zato moramo ponovno premisliti o proračunu EU.

(Predsednica je prekinila govornika.)

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Elisa Ferreira (PSE), *v pisni obliki*. – (PT) V odsotnosti učinkovitih mehanizmov na evropski ravni smo priča kaskadi pogosto nepovezanih in celo konkurenčnih finančnih posredovanj v sili s strani različnih držav.

Ukrepi na evropski ravni so bili reaktivni, aposteriorni in so poskušali preprečiti še večjo škodo. Verižni rezultat je ta, da je bilo načeto zaupanje državljanov EU.

Ureditev je treba premisliti v mirnejših časih. Niti državljani niti mi, njihovi izvoljeni predstavniki, ne moremo razumeti apatičnosti, s katero so bile pozdravljene mnoge posebne pobude Parlamenta.

Sedaj, sredi turbulence, ni pravi čas za razprave glede tega, kje leži odgovornost.

Nekaj pa je gotovo: pravila sistema se morajo spremeniti.

Besedilo, o katerem bomo glasovali jutri, je ključno za boljše urejanje in nadzor evropskih finančnih trgov. Gre za proaktivni odziv s strani Parlamenta in ne za reakcijo na nedavne dogodke, ki so žal služili le kot potrditev njegove pomembnosti.

Mnogi med temi, ki so politično nasprotovali minimalni stopnji preglednosti, ureditvi in nadzoru novih finančnih instrumentov, sedaj molčijo ali pa spreminjajo svoj ton.

Upamo, da bo Komisija na koncu prevzela svoje odgovornosti za pobudo, ki krepi razsodnost evropskih finančnih ustanov in pomaga pri povrnitvi zaupanja državljanom.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), *v pisni obliki*. – (RO) Finančno krizo, ki se je razširila na skoraj celoten planet, bi bilo treba analizirati na ravni institucij Evropske unije. Nesprejemljivo je, da najmlajša ozemeljska organizacija na svetu, Evropska unija, ne more posredovati pri prepoznavi rešitve, ki je sprejemljiva za vse strani, in vztrajam pri tem, da se ustvarijo instrumenti za hitro ukrepanje, saj je prav tako opredeljena delovna skupina EU na visoki ravni. Sedaj živimo v zgodovinskih časih brez primere.

Smo na robu finančnega zloma, ki ogroža dosego ciljev, ki si jih je zadala EU, tako za 27 držav članic kot tudi za druge države na našem planetu. Vsaka sekunda, izgubljena v upravnih in birokratskih postopkih, pomeni velike izgube za mednarodni bančni sistem in finančne borze na vseh kontinentih, prav tako pa tudi poslabšanje življenjskega standarda za vse prebivalce. Evropa je prisiljena zavzeti stališče in postati standardna nosilka v boju za prekinitev trenutne finančne krize.

Sedaj moramo dokazati funkcionalnost evropskega sistema in ustanov, potrebujemo usklajenost in sodelovanje med vladami držav članic, Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom. Imamo potrebno zrelost in stroko za posredovanje pri reševanju nevarnega položaja za prihodnost Evropske unije pa tudi človeštva. <BRK>

16. Dobrodošlica

Predsednica. – Z veseljem danes izrekam dobrodošlico gospodu Aleksandru Milinkeviču in gospodu Aleksandru Kozulinu na častni galeriji. Naša dva obiskovalca sta pomembna voditelja v demokratičnem gibanju opozicije v Belorusiji. Med predsedniškimi volitvami leta 2006 sta pogumno izzvala nedemokratično vlado tistega časa, vedno znova kazala velik pogum in sta bila pri svojih neutrudnih prizadevanjih, da bi prinesla svobodo in demokracijo, močno ovirana. V veliko čast nam je, da sta gospod Milinkevič, vodja gibanja za svobodo in dobitnik nagrade Saharov za svobodo misli v letu 2006, in gospod Kozulin, nekdanji politični zapornik in častni predsednik Hramade, beloruske socialdemokratske stranke, danes prisotna tu v Parlamentu pri razpravi v zvezi z razmerami v Belorusiji.

(Aplavz)

17. Razmere v Belorusiji (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka so izjave Sveta in Komisije o razmerah v Belorusiji.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, tudi jaz bi rad čestital svojima prijateljskima tu v Parlamentu, s katerima sem se srečal. Vem, da vas vse izredno skrbijo razmere v Belorusiji, kakor je izraženo v resoluciji, ki ste jo sprejeli maja, in v naši nedavni izmenjavi pogledov, ki je potekala 16. septembra v Odboru za zunanje zadeve po Svetu za splošne zadeve in zunanje odnose.

Takrat smo pojasnili, da bo Svet podrobno spremljal zakonodajne volitve v Belorusiji, ki so potekale 28. septembra. Rezultati niso spodbudni. Urad za demokratične ustanove in človekove pravice je seveda prepoznal nekaj pozitivnih razvojov dogodkov, a volilni postopek ni zadovoljil zahtev demokratičnih volitev OVSE. Opažamo, da noben predstavnik opozicije ne bo imel sedeža v parlamentu.

V izjavi predsedstva, ki je bila objavljena 30. septembra, smo govorili o naši zaskrbljenosti glede demokracije in človekovih pravic. Še naprej pozivamo beloruske oblasti, da v celoti sodelujejo z Uradom za demokratične ustanove in človekove pravice, da bi se ravnale po mednarodnih demokratičnih standardih.

Svet bo še naprej delal na strategiji za Belorusijo. Med državami članicami obstaja obsežno soglasje, da morajo sprejeti ukrepi odražati dejanja administracije čez poletje in predvsem izpustitev zadnjih preostalih političnih zapornikov. Prav tako moramo upoštevati geopolitične razmere, ki jih je ustvaril spor v Gruziji. Zagotoviti moramo, da se bodo nadaljevali pozitivni znaki, ki smo jih opazili, kot so mirne demonstracije opozicije po rezultatih volitev, ki so bile izvedene brez posredovanja varnostnih sil. Prav tako moramo zagotoviti varnost in svobodo gibanja političnih disidentov.

Svet trenutno razpravlja o morebitni ponovni vzpostavitvi političnega stika in morebitni prekinitvi vizumskih sankcij. To je seveda izbirno in ti pogovori potekajo. Beloruski zunanji minister, gospod Martinov, je bil povabljen na trojko med zasedanjem Sveta, ki naj bi potekalo 13. oktobra v Luksemburgu. Razmere bomo pregledali z njim. To nam bo dalo možnost za obnovitev naše zaveze za napredek v smislu demokracije in človekovih pravic.

Preden zaključim, gospe in gospodje, bi rad še enkrat čestital gospodu Protasiewiczu, gospodu Milinkeviču in gospodu Kozulinu, ki so danes tu na galeriji, in jim ponovno zagotovil, da ostaja Evropska unija odprta za ponovno progresivno sodelovanje z Belorusijo, za krepitev vezi z administracijo in Belorusi, in ostaja predana nadaljnji pomoči beloruski civilni družbi.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospa predsednica, v tej razpravi govorim v imenu svoje kolegice Benite Ferrero-Waldner.

Razmere v Belorusiji so v stanju nenehnih sprememb in pozivajo k pretehtanemu in strateškemu odzivu Evropske unije. V sedanjosti se soočamo s kompleksno realnostjo.

Da začnem, zelo jasno je, da smo razočarani nad parlamentarnimi volitvami, ki so bile 28. septembra, in nad načinom, kako so bile izvedene. Volitve niso zadovoljile mednarodnih standardov ali naših pričakovanj. S tem se vsi strinjamo in ne bom se zadrževal pri tej temi.

Po drugi strani pa je bil dosežen napredek pred volitvami z osvoboditvijo političnih zapornikov in tudi v povezavi z volitvami, kjer je Belorusija pred volitvami sodelovala z OVSE/ODIHR in njenimi opazovalci. Osvoboditev preostalih političnih zapornikov se je smatrala kot temeljni korak ne le z naše strani, ampak tudi s strani opozicije: ta poteza je zmanjšala in ublažila raven strahu v civilni družbi, kjer se zapor iz političnih razlogov ne smatra več kot življenjsko dejstvo, kljub temu, da grožnja še obstaja.

A vseeno, medtem ko smo takrat pozdravljali osvoboditev političnih zapornikov, se nismo otipljivo odzvali s pozitivnimi ukrepi, ko so bile volitve tik pred nami. Sedaj pa ne smemo več odlašati z našim odzivom. Ravno tako kot je bila osvoboditev političnih zapornikov odločilna gesta, ne smemo zanemariti sodelovanja beloruskih oblasti z opazovalci OVSE, prav tako pa ne smemo spregledati, čeprav je omejen, dostopa do medijev za vse kandidate. To so glavni koraki naprej v primerjavi s preteklimi, predsedniškimi, volitvami v letu 2006.

Kako bomo sedaj poskrbeli, da se bodo ti koraki naprej ohranjali in krepili? Kako bomo poskrbeli, da tudi v prihodnosti ne bo političnih zapornikov v Belorusiji? Kako bomo poskrbeli, da bo lahko OVSE/ODIHR nadaljeval s sodelovanjem z beloruskimi oblastmi do objave svojega končnega poročila o volitvah v roku dveh mesecev in poleg tega nadaljeval s postopki glede poročila? Kaj je mogoče narediti za preprečitev morebitne okrepitve pravil, ki se uporabljajo za medije, in za zagotavljanje večje pravne gotovosti, v kateri bodo lahko delale nevladne organizacije?

Tu sem, da prisluhnem pogledom Parlamenta.

Verjamemo, da je nadaljevanje dialoga na politični ravni z oblastmi, brez ceremonije, a z realizmom, odgovor, ki ga moramo danes dati Belorusiji. Pomembno je, da imamo lahko neprestano stike na ustrezni ravni, da bi zagotovili, da bo naše sporočilo uspešno.

Dodal bi, da mora biti na splošno, ne glede na natančne podrobnosti našega odziva, naše stališče „postopno in sorazmerno“. Ti dve načeli bosta vodili prenos našega odziva Belorusiji in nam bosta omogočili, da spodbujamo demokratični razvoj, kar vsi upamo.

Medtem pa bo Komisija poskrbela, da bodo na voljo vse njene stroke za krepitev stikov z belorusko administracijo na področjih skupnega interesa, kot so energija, okolje, carina in promet. Ti stiki so pokazali njihovo vrednost s tem, da so spodbujali razvoj mrež med osebami in med administracijami.

Vzporedno pa se pasje zvesto držimo naše podpore civilni družbi, pomagamo beloruskim nevladnim organizacijam, spodbujamo razvoj neodvisnega tiska in Evropske univerze za humanistične vede, ki je v izgnanstvu v Vilni. Obljubim, da si bomo še naprej prizadevali in krepili naše vezi s civilno družbo.

V zaključek, Belorusija, država v srcu Evrope in soseda treh naših držav članic, se sooča z zgodovinsko odločitvijo: ali bo sprejela potrebne ukrepe za demokracijo in resnično neodvisnost ali pa se bo vdala stagnaciji in vse večji odvisnosti od ene države.

Naša želja ostaja, da Belorusijo pozdravimo kot polnopravno partnerico naše evropske sosedске politike in bodočega vzhodnega partnerstva. Zato prosim za vašo podporo, da bomo lahko določili pravi pristop, ki bo v tem ključnem času za stabilnost naše celine spodbudil Belorusijo, da bo resnično napredovala proti demokraciji in spoštovala človekove pravice.

Charles Tannock, v imenu skupine PPE-DE. – Gospa predsednica, ko predsednik seje dobi vse sedeže v Parlamentu, lahko verjetno predvidevamo, da je nekaj narobe. Niti Robert Mugabe v Zimbabveju ni uspel dobiti vseh sedežev, kot jih je dobil predsednik Aleksander Lukašenko prejšnji mesec v Belorusiji.

Nisem oporekal, da Lukašenko uživa široko priljubljenosti v državi, ki je v veliki meri izolirana od postsovjetske realnosti. A njegov železni prijem oblasti je njegovo državo spremenil v mednarodno izobčenko.

Evropski uniji se ne zdi smiselno pozdravljati prisotnosti zadnjega evropskega diktatorja na njenem lastnem pragu. Kljub temu pa bi si morali vedno prizadevati za kljubovanje Belorusiji in hkrati tudi za ukvarjanje z njo. Nedavna izpustitev političnih zapornikov zato za nas predstavlja veliko priložnost. Videli bomo še, ali je del Lukašenkove poteze zbližanje z Zahodom, a pripravljeni bi morali biti, da se odzovemo s svojimi lastnimi pobudami za priznanje in nagraditev Belorusije, kot ustreza.

Ne bi smeli dvomiti v možnost, da Lukašenko izsiljuje Kremelj, ki je bil doslej bistven za njegovo trdnjavo politične moči. Če je res tako, potem se EU ne bi smela bati uporabljati tako korenčka kot tudi palice in zato pozdravljam visoki obisk zunanjega ministra Martinova.

Belorusija lahko mnogo pridobi od tesnejših vezi z Evropsko unijo, nenazadnje delno odpravo zelo razširjene revščine, ki jo povzroča gospodarstvo, ki stagnira. Kljub temu ostaja dejstvo, da Belorusija še vedno ni članica Sveta Evrope. Ratifikacija njenega Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju z EU ostaja zamrznjena. Belorusija ostaja država, kjer se človekove pravice rutinsko zanemarjajo, politično mnenje ne dopušča, svobodni tisk pa so le sanje v daljavi.

Ko začnemo mahati s korenčkom, bi morali prav tako poskrbeti, da bomo imeli še vedno palico v drugi roki. Osebnostno kljub temu upam, da bo Belorusija, če se ne bo ponovno združila z Rusijo, kot bi želeli nekateri v Kremlju, nekega dne upravičeno zasedla svoje mesto v družini svobodnih evropskih narodov.

Jan Marinus Wiersma, v imenu skupine PSE. – (NL) Gospa predsednica, najprej, tudi mi nismo zadovoljni z izidom volitev v Belorusiji in se strinjamo s sklepom OVSE/ODIHR, da volitve niso zadostile našim evropskim standardom. Zato ni popolnoma nobenega razloga, da sedaj spremenimo politiko EU do Belorusije.

Strinjamo se, da je dobro preveriti, ali lahko začnemo neformalni dialog z beloruskimi oblastmi, kakor je za morebitno nadaljevanje predlagalo tudi francosko predsedstvo. Nadaljnji ukrepi morajo izvirati predvsem z njihove strani. Če je Belorusija pripravljena razviti dialog z Evropsko unijo glede možnosti povečanja svobode v svoji družbi in ustvariti dovolj prostora, vključno z opozicijo, se bo lahko Evropska unija odzvala. Do takrat ne podpiram umika obstoječih sankcij proti številnim vodilnim osebam v državi, ki nimajo dovoljenja za vstop v EU. V zadnjih mesecih je bilo opaznih mnogo spodbudnih znakov – te so že omenili kolegi poslanci v tem Parlamentu –, ki so vsekakor razlog, da se preveri, ali je mogoče napredovati s pomočjo dialoga z državo.

Drugič, če je zunanji minister Sergej Martinov povabljen na pogovore v Luksemburg, predlagam, da Svet stopi v stik tudi z opozicijo. Tu sta dva ugledna predstavnika opozicije – gospod Kazulin in gospod Milinkevič. Zakaj Svet tudi njiju ni povabil na pogovore?

V zvezi z zadnjo pripombo, če se z Belorusijo vzpostavi dialog glede morebitnih reform, mislimo, da je pomembno, da se vključi opozicijo. Obstaja precedens: pred približno sedmimi leti je bil v sami Belorusiji izveden nekakšen neformalen dialog, delno pod okriljem Evropskega parlamenta, imenoval pa se je parlamentarna trojka o Belorusiji. Mogoče bi bilo, če bi bile pripravljene beloruske oblasti to storiti, ponovno začeti dialog preko nekakšne trojke Evropskega parlamenta, OVSE in Sveta Evrope. Navsezadnje, kar koli počnemo v Evropi, kakršne koli razprave imamo, mora biti vključena opozicija.

Janusz Onyszkiewicz, v imenu skupine ALDE. – (PL) Gospa predsednica, potek in tudi izid volitev v Belorusiji jasno kažeta, da kljub temu, da Aleksander Lukašenko kaže željo za razvoj odnosov z Evropsko unijo, si predstavlja, da je mogoče dialog začeti in voditi pod njegovimi pogoji in brez popuščanja na njegovi strani. Vendar pa se moramo zavedati, da izboljšanje odnosov z Evropsko unijo ni le v objektivnem interesu Belorusije, ampak tudi v interesu samega Lukašenka. Nenehen pritisk s strani Rusije, da bi prevzela nadzor nad ključnimi sektorji beloruskega gospodarstva, lahko vodi do takšne odvisnosti od Rusije, da bo Lukašenkov oprijem države močno oslavljen. En možen izhod je nato vključitev zahodnih podjetij v program privatizacije, ki je postal nujen zaradi stanja beloruskega gospodarstva. To je edini način, na katerega se bo Belorusija izognila temu, da bi jo odkupil politično nadzorovani ruski kapital.

Zato je treba pričeti z dialogom, pa če le zato, da se pripomore k pravnim in političnim pogojem v Belorusiji, ki bodo spodbudili vlaganje kapitala EU v državo. Vendar pa dialog ne sme nuditi priložnosti, da bo režim pridobil kredibilnost ali da bo postal legitimen. Zato ga morajo spremljati ukrepi s strani Belorusije, ki bodo, čeprav ne v veliki meri, vsaj vidno in jasno nakazali smer sprememb političnega sistema. Medtem pa bi moral biti vsak pogovor s predstavniki beloruskih oblasti, ne glede na to, kje se bo morda izvajal, uravnotežen z zasedanji na enaki ravni med politiki EU in najpomembnejšimi predstavniki opozicije.

Elisabeth Schroedter, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, komisar, predsednik Sveta, gospe in gospodje, v imenu Skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze pozdravljam delegacijo dobro znanih politikov, Aleksandra Milinkeviča in Aleksandra Kozulina, ki danes tu v Evropskem parlamentu spremljata našo razpravo in bosta potem lahko poročala o njej v svoji državi.

Še vedno je problem, da morajo informacije v zvezi z našim delom tu za državo Belorusijo potekati po tej poti, ker ni drugih možnosti. To je znak, da osnovni pogoji za demokratični razvoj v Belorusiji še niso bili vzpostavljeni. Svoboda mnenja in svoboda informacij sta temeljni za demokracijo.

Letos poleti je predsednik Juščenko javno obljubil, da bo volitve v svoji državi izvedel odprto, demokratično in pravično, in to obljubo je prelomil. Volilna kampanja, ki opoziciji odreka vsakršno možnost predstavitve svojih kandidatov po državi in spreminja pogoje tako temeljito, da tudi dobro organizirana opozicija ne more imeti niti enega izvoljenega kandidata, niso poštene, demokratične volitve. Zato je naša resolucija glede te točke jasna.

Vključiti moramo predpogoj, da se odpravi prepoved izdaje vizumov, in na tej točki predpogoj novega finančnega instrumenta, ki mora biti opremljen s sredstvi za podporo opozicije in ljudi v njihovih prizadevanjih za vzpostavitev demokracije.

Konrad Szymański, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospa predsednica, politika hitrega odpiranja vrat Belorusiji je bila slabo načrtovana in izvedena na amaterski način. Evropska unija in nekatere države članice so začele naznanjati otoplitev odnosov, preden je Lukašenkov režim sprejel kakršen koli trajni korak proti svobodi. To smo storili iz zaupanja. Iz tega bi se morali naučiti, da moramo biti v prihodnje natančnejši.

Seveda se lahko odpremo Belorusiji, a le takrat, ko bo vlada v Minsku naredila konkretne korake za svobodo: začetek političnega dialoga preko televizijskega kanala ali časopisa za opozicijo, pomoč EU za vsaj delno svoboden parlament, v katerega so vključeni predstavniki opozicije, ki jih predlagajo ljudje in ne Lukašenko. To je le taktika – nekaj za nekaj –, ki bo ohranila našo verodostojnost in prinesla priložnost za demokratizacijo Belorusije.

Erik Meijer, v imenu skupine GUE/NGL. – (NL) Gospa predsednica, če imajo vse stranke enako možnost za pridobitev sedežev na volitvah v Belorusiji, je zelo verjetno, da bo stranka trenutnega predsednika Aleksandra Lukašenka dobila večino. Visoko ga cenijo tisti, ki večjo vrednost pripisujejo socialnemu varstvu kot pa svoboščinam posameznika. Cenijo mnogo nižjo stopnjo prevratov v Belorusiji v primerjavi s številom v

drugih nekdanjih sovjetskih republikah. Po drugi strani pa zbuja prezir med ljudmi, ki zavračajo njegovo prizadevanje za združitev z Rusijo. Vdani so ločenemu beloruskemu jeziku, zaradi česar je bila pred skoraj 90 leti ustanovljena država. Mnogi intelektualci, ki se bolj zgledujejo po Poljski, Litvi in Evropski uniji, so zapustili državo.

Pretepanje demonstrantov, zapiranje nasprotnikov in vsi drugi poskusi onemogočanja preživetja opozicijskih strank se morajo končati. Volilna zakonodaja, v kateri je enostavno izključiti celotno opozicijo iz parlamenta, je slaba volilna zakonodaja. Ne smemo se boriti proti državi, ampak moramo storiti vse, kar je mogoče, da podpremo njeno demokratizacijo.

Nedavno se je položaj v Belorusiji v primerjavi s preteklimi leti nekoliko izboljšal. Politični zaporniki so bili izpuščeni in vlada poskuša sodelovati z Evropsko unijo. Vlada je prav tako oznanila, da bodo tokrat parlamentarne volitve poštene – a to, kar se je zgodilo potem, še zdaleč ni doseglo tega. Belorusija še vedno uporablja smrtno kazen in v odstopanju od zakonodaje mediji niso neodvisni. V prihodnjem obdobju je treba spodbujati prost pretok med EU in Belorusijo, prav tako pa je treba izvajati dialog z vlado in z organizacijami, ki niso pod nadzorom vlade.

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospa predsednica, mnogo beloruskih državljanov upa na izboljšanje odnosov z Evropsko unijo, posledica tega pa bo pozitivna gonilna sila za reforme v njihovi lastni državi. Z vsem srcem podpiram to željo. Zato bi morale tudi vse evropske institucije, ne da bi vplivale na svojo lastno politično kredibilnost in pod strogimi pogoji (glej odstavek 10 resolucije) poskušati postopno sodelovati z Minskom.

Mislim, da je pomemben otipljiv korak v tej smeri, da prilagodimo, to je, da zmanjšamo (glej odstavek 13 naše resolucije) stroške vizumov EU za Beloruse: trenutno znašajo za Ukrajince 60 EUR, za Ruse pa 35 EUR. Rad bi slišal, kaj o tem predlogu misli Svet in Komisija.

V resoluciji pa se mi je zdela čudna ena stvar, ki jo drugače nameravam podpreti, in sicer odstavek 7 in 8. V teh odstavkih lahko pozovemo k resnično demokratičnim volitvam in prav tako k spoštovanju človekovih pravic, a naslavljamo le belorusko vlado. Prav tako bi morali naslavljati parlament, saj je ta naš običajni partner v razpravi.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Gospa predsednica, o volitvah, ki so potekale v Belorusiji, je že poročala misija OVSE. Te niso niti pregledne niti poštene niti demokratične. Vendar pa je dejstvo, da so bili izpuščeni politični zaporniki, vsaj glavni izmed njih. Kljub temu pa niso bili odpravljeni razlogi, zaradi katerih so bili zaprti. Nimamo popolnega zagotovila, da v bližnji prihodnosti oni (tisti, ki so začasno izpuščeni) ali novi zaporniki v Belorusiji ne bodo aretirani. Zagotoviti moramo, da se odpravijo ti vzroki in ne le učinki. Prav tako se je glede na priložnost, predstavljeno v tej razpravi, vredno spomniti, da je v Belorusiji še 14 drugih ljudi, katerih svoboda je omejena tako, da so obsojeni na hišni pripor ali pa na prisilno delo zaradi dejavnosti, ki podpirajo človekove pravice in svobodo.

Naša izjava je zelo uravnotežena. Na eni strani izraža zadovoljstvo nad izpustitvijo zapornikov, medtem ko na drugi strani gleda na tok in izid volitev z nezadovoljstvom. Medtem pa se v odstavku 12 Parlament strinja s postopno politiko v prihodnjih pogajanjih z Belorusijo in pravi, da lahko pristanemo na delno izključitev sankcij za največ šest mesecev pod pogojem, da bo prišlo do nekaterih zelo stvarnih sprememb, ki bodo izboljšale položaj v Belorusiji predvsem za svobodo medijev. To je dobra poteza in vrneto jo bom zagovarjal, hkrati pa bi se rad obrnil na francosko in češko predsedstvo, ki bosta predsedovala v prvi polovici naslednjega leta, naj zagotovita, da je treba ob vsakem uradnem srečanju s predstavniki beloruskih oblasti najti tudi čas za srečanja s predstavniki opozicije. Prav tako je treba najti voljo za znižanje stroškov za vizume za Beloruse, ker drugače tega naroda ne bomo približali Evropi.

Kot Poljak bi rad izrazil, kako cenim dejstvo, da se je Parlament odločil, da bo upošteval, da beloruske oblasti omejujejo dejavnosti poljske manjšine v Belorusiji in da obstaja pravno izvoljen organ, ki zastopa Poljake in ga vodi Angelika Borys.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – Gospa predsednica, resolucija o razmerah v Belorusiji razkriva tisto, kar bi lahko Bruselj in Minsk storila, da ne bi izgubila gonilne sile za izboljšanje svojih odnosov.

Podpiram pristop, ki ga je izbral Jan Marinus Wiersma, ki prav tako odraža položaj, ki ga zavzema beloruska opozicija Aleksandra V. Kazulina in Aleksandra Milinkeviča. Politika EU v smislu kaznovanja Belorusije in Belorusov za dejanja njihovega režima ni prinesla načrtovanih rezultatov. Nujno je odpreti vsa vrata za stike med ljudmi in odpraviti prepreke v zvezi z vizumi, ki so v nasprotju z zdravim razumom.

Če je Minsk resnično pripravljen izboljšati sodelovanje z EU, bi to moralo ustvariti bolj naklonjene pogoje za začetek medsebojnih razprav, ne le zunanjih, pač pa tudi notranjih. To je mogoče storiti tako, da se začnejo pogovori glede gospodarskih in socialnih vprašanj in vprašanj človekovih pravic, ki vključujejo vse politične stranke, opozicijske sile, nevladne organizacije in sindikate.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). - (NL) Gospa predsednica, predsednik Sveta, pred samo nekaj tedni ste menili, da je prezigodaj povabiti beloruskega zunanjega ministra Sergeja Martinova v Pariz. Sedaj očitno menite, da je pravi čas za to. Če sem odkrit, tudi po vaši izjavi še vedno ne razumem natančnega razloga za to spremembo smeri. Navsezadnje, kot so tu že vsi omenjali, volitve, ki so bile 28. septembra, nikakor niso dosegale standardov, s katerimi smo vsi seznanjeni in ki jim tudi vi pripisujete tako veliko vrednost. Srečanje na tej ravni in na tej seji – neformalno ali drugače – se zdi nagrada režimu. A čemu je ta nagrada namenjena?

Danes jutraj sem tudi jaz imela priložnost ponovno izmenjati mnenja z gospodom Milinkevičem in gospodom Kazulinom. Beloruska opozicija je združena in morda močnejša kot kdajkoli. Ta ista opozicija mora potem dobiti priložnost, da doseže beloruski narod, in beloruski narod mora dobiti priložnost, da neposredno doživi evropske svoboščine. Nesprejemljivo je, da mora vizum še vedno stati 60 EUR, ko pa povprečna mesečna plača v Belorusiji znaša bednih 250 EUR. Kolikokrat moramo še prositi za to?

Ne oporekam koristnosti in nujnosti dialoga na določeni ravni. Vendar pa je jasno, da so lepe besede gospoda Lukašenka pogosto prazne besede, in tako je treba predvideni dialog upravičiti in tudi zelo usmeriti. Moje vprašanje je naslednje: kakšen natanko je posebni načrt Sveta? Zelo rada bi imela več informacij glede tega.

Rada bi zaključila z vprašanjem, ki ga je prav tako postavil gospod Wiersma. Ali je predsednik Sveta pripravljen naslednji torek sprejeti tudi gospoda Milinkeviča in gospoda Kazulina – pred, med ali po razgovoru z gospodom Martinovim? To se morate odločiti vi, a naj bo jasno, da bi bil to edini pravi signal, ki ga moramo razširiti v sedanjih okoliščinah.

Žal bom morala čez nekaj minut zapustiti dvorano. Opravičujem se za neprijetnost, a rada bi imela iskren odgovor.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Gospa predsednica, danes tehtamo usodo Belorusije, države, v kateri živi 10 milijonov Evropejcev. Ne moremo stati zraven in gledati, da se to dogaja. Diktatorji, kot je Lukašenko, popustijo le pod pritiskom. Obstaja le eno vprašanje: v kateri smeri se bo to popuščanje zgodilo? Glede na to, da ima gospodarski ključ do neodvisnosti Belorusije Rusija, bi se lahko njena omejenost končala tako, da bi izgubila neodvisnost. Pritisk s strani EU je lahko učinkovit, če bo imel Lukašenko kaj izgubiti in EU kaj ponuditi. Zdelo se je, da bo pristal na spremembe, a nedavne volitve je težko pojmovati drugače kot farso. Strah in svojeglavost diktatorja lahko vodita do izgube beloruske neodvisnosti.

Lukašenku ni treba izgubiti v boju z demokratizacijo Belorusije, če uživa veliko zaupanje med prebivalstvom. Vendar pa morajo biti to resnični koraki po poti proti demokraciji, ne le uprizoritev, kjer ceno plača beloruska opozicija. Kljub nevarnosti črnega scenarija EU te cene ne more sprejeti. Vendar pa ne prekinimo dialoga, če je v nevarnosti neodvisnost te države. Kakor je danes povedal gospod Milinkevič, je prihodnost demokracije te države odvisna od tega, ali lahko ohrani svojo neodvisnost.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). - (HU) Hvala, gospa predsednica. Čeprav beloruske parlamentarne volitve, ki jih je spremljala OVSE, niso izpolnjevale zahtev za poštene in svobodne volitve, bo na seji Sveta ministrov, ki bo naslednji teden, verjetno dana zelena luč za politični dialog. Lukašenko ni naredil nič nenavadnega. Po vojni v Gruziji so bili izpuščeni trije politični zaporniki. S tem je bil izpolnjen edini pogoj EU za začetek dialoga. Očitno je, da je po vojni v Gruziji Zahod potreboval vsako najmanjšo potezo, ki bi jo lahko naredil, da bi poskusil izenačiti vse večji vpliv Moskve na posovjetskem ozemlju. A četudi se je Lukašenko uspel sporazumeti za dialog po svojem okusu, kakšen dialog lahko pričakujemo z Moskvo?

Belorusija mora začeti dialog na podlagi predhodno dogovorjenega izhodiščnega sistema, drugače lahko EU v tem dialogu le izgubi. Lukašenko bo to izbral, da bo lahko okreplil svojo notranjo oblast in imel Moskvo še vedno na povodcu, da ne bi ponudila postopne politične liberalizacije. Medtem pa bi lahko EU izgubila največje vzhodno orožje, svojo podobo. To se moramo odločiti mi ...

Adrian Severin (PSE). - Gospa predsednica, rad bi opozoril na politiko, ki se nagiba k temu, da bi belorusko vodstvo nagradila v zameno za odločitve ruskega vodstva, ki nam ni všeč.

Preprosto gre za zidanje gradov v oblakih, ko verjamemo, da lahko na ta način ustvarimo razpoko med Moskvo in Minskom ali spremenimo politično usmerjenost predsednika Lukašenka.

Prav tako se ne bi smeli pogovarjati zaradi osvoboditve zapornikov, ki sploh ne bi smeli biti aretirani. Evropska unija se mora seveda izogibati izolaciji Belorusije in se lotiti dialoga z vodstvom države. Za ta namen mora pripraviti spodbudni sveženj, ki bi moral prepričati režim in prav tako običajne državljane, ki ga nedolžno podpirajo, da bi lahko Evropska unija prispevala k izboljšanju življenja beloruskega naroda.

Po drugi strani pa bi moralo biti vsako odprtje postopno, pogojno, vzajemno in osredotočeno predvsem na to, da bo prineslo dobiček družbi in ne vodstvu.

Gospod Lukašenko je izjavil, da je opozicija dobra v vsaki državi, a ne opozicija, ki jo 100-odstotno podpira tujina. Težava je v tem, da opozicija v Belorusiji ne bi mogla preživeti, ker jo potepta režim. Zato ne smemo zapustiti demokratične opozicije.

PRESEDSTVO: GOSPOD MAURO

podpredsednik

Marian Harkin (ALDE). - Gospod predsednik, vprašanje vizumov je pomembno za vse Beloruse. A rada bi izpostavila posebne razmere glede potovanj.

Chernobyl Children's Project International (Mednarodni projekt za otroke Černobila), ki ga je na Irskem ustanovil Adi Roche, iz Belorusije na Irsko vsako leto za nekaj tednov pripelje 1 000 otrok na počitek, zdravljenje ali v nekaterih primerih na zaporedne medicinske posege. Od začetka dobrodельne ustanove je prišlo skupaj 17 000 otrok.

Žal je bilo umaknjeno dovoljenje, da lahko otroci prihajajo na Irsko, in to je prizadelo vse vpletene: otroke, njihove družine gostiteljice in mnoge druge. To je tako dober projekt in od njega imajo vsi koristi.

Trenutno delamo na medvladnem dogovoru in upam, da bo kmalu končan, a vem, da medtem Irska poskuša najti izvzetje iz te prepovedi.

Komisijo in Svet bi prosila, morda v neformalnem dialogu, da storita vse, kar lahko, da zagotovita nadaljevanje tega projekta, ki je vreden truda. Vem, da je to le majhen del celotnega položaja, a pomenil bo zelo pozitivno razliko za mnogo življenj.

Jana Hybášková (PPE-DE). - (CS) Gospod predsednik, načrtujemo zunanjo politiko, razpravljamo o južni razsežnosti in o vzhodni razsežnosti. 21. avgusta smo Čehi in Slovaki v Odboru za zunanje zadeve praznovali 40. obletnico prihoda sovjetske vojske v Češkoslovaško tako, da smo razpravljali o razmerah v Gruziji. Vzhodna razsežnost je postala resničnost. Ne moremo bežati stran od nje in moramo zato ukrepati. Politika ni koncert. Politika je kontekst in kontekst imamo. Iz tega razloga moramo v celoti podpreti Belorusijo na njeni poti v Evropo. Zato podpiram sedanjo obliko predloga resolucije. Belorusije ne smemo izolirati, a prav tako je ne smemo imenovati demokracija. Belorusijo moramo pozvati, naj odpravi smrtno kazen, naj študentom dovoli, da se vrnejo na univerze, naj tistim, ki so zavrnilo služenje beloruskim oboroženim silam, dovoli, da se vrnejo brez kazni, in naj nevladnim organizacijam dovoli, da se registrirajo. Kaj pa mi? Kaj moramo storiti? Pokazati moramo, da upoštevamo kopenhavenska merila. Delovati moramo kot Evropa.

Józef Pinior (PSE). - (PL) Gospod predsednik, predvsem bi rad danes v Evropske parlamentu pozdravil Aleksandra Milinkeviča in gospoda Kozulina, predstavnika beloruske opozicije. Sedaj je zelo težko pokazati na politiko EU glede Belorusije. Na eni strani se moramo neprestano ukvarjati z avtoritarno državo, medtem pa na drugi strani vidimo znake določene evolucije in določene spremembe tega sistema zapletenih mednarodnih razmer. Sedaj bi morala biti politika EU v celoti usmerjena v beloruski narod. Vprašanje je: kdo bo zaradi sankcij izgubil največ? Lukašenkov režim ali beloruski narod? To je vprašanje, na katerega moramo odgovoriti sami v različnih institucijah EU. Nedvomno moramo sedaj preizkusiti politiko, ki bo opredelila naše cilje in prinesla koristi ukrepov s strani EU, ki so usmerjeni v Belorusijo.

Jas Gawronski (PPE-DE). - Gospod predsednik, iz Minska trenutno prejemamo nasprotujoče si signale in to je že neke vrste napredek glede na preteklost, a nedavne parlamentarne volitve so okrepile popularno zahodno podobo Belorusije kot nekakšne bananske republike. Po drugi strani pa je nedavna izpustitev političnih disidentov dobrodošel razvoj dogodkov. Če je to poskus Lukašenka, da bi komuniciral z Zahodom, pa nagrajimo njegova prizadevanja z našo previdno podporo. A ne smemo se slepiti glede široko razširjenih zlorab človekovih pravic in političnih svoboščin v Belorusiji. Osredotočiti se moramo na ljudi in civilno družbo Belorusije – zadeva, ki jo ta Parlament po plemeniti in pomembni tradiciji podpira, še toliko bolj po današnjem govoru Ingrid Betancourt.

Belorusi hrepenijo po tem, da zavzamejo svoje mesto v novi Evropi. Vedeti morajo, da nam ni vseeno in da jih ne bomo zanemarili.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Gospod predsednik, v zadnjih nekaj tednih se je v Belorusiji zgodilo več pomembnih sprememb. Najpomembnejša je bila izpustitev političnih zapornikov: gospoda Alekasantra Kozulina, ki je tu prisoten, gospoda Sergeja Parsjukeviča in Anderja Kima. Kljub temu pa parlamentarne volitve niso zadostile mednarodnim demokratičnim standardom. Kaj to pomeni za nas? Moje mnenje je, da bi morala Evropska unija zagotoviti mnogo večjo podporo za razvoj beloruske civilne družbe, koncepta demokracije in človekovih in državljanskih pravic, kot jo je do sedaj zagotavljala. Prav tako mislim, da bi morali razmisliti o povečanju naše finančne podpore, na primer za neodvisne medije, nevladne organizacije, neodvisne sindikate, itd. Znižanje vizumskih taks ali njihova popolna odprava za beloruske državljane, predvsem za mlade in študente, bi moralo biti del te podpore za belorusko civilno družbo. Kot smo že izvedeli, stane vizum 60 EUR, kar je enako tedenski plači povprečnega beloruskega državljanina. O tem bi morali malo premisliti.

Colm Burke (PPE-DE). - Gospod predsednik, Svet in Komisijo pozivam, naj beloruske oblasti prisilita, da prenehajo s svojo prakso izdajanja izhodnih vizumov svojim državljanom, predvsem otrokom in študentom. Medtem ko je v večini primerov vizum potreben za vstop v državo, je v Belorusiji ta potreben za izstop iz države.

Vprašanje prepovedi mednarodnega potovanja za otroke iz te države sem izpostavil v pogovoru z vodjem beloruske opozicije Aleksandrom Milinkevičem na srečanju skupine PPE-DE, ki je bilo danes zjutraj. Naši skupini je povedal, da je beloruski režim to prepoved uveljavil, ker noče, da bi otroci vedeli, kako živi druga polovica.

V mojem lastnem volilnem okrožju Južne Irske je bilo zbranih okoli 70 milijonov EUR, ki so bili porabljeni v skrbi za otroke in izboljšanje pogojev, v katerih živijo v svojih sirotišnicah. Kolegica Marian Harkin je to prepoved tu nocoj že omenila. Sedaj dejansko razumem, da do dvostranskega sporazuma med Irsko in Belorusijo ne bo prišlo še do maja ali junija. Zato se ji pridružujem pri pozivu, da se Irski prizna izvzetje, da bodo lahko otroci za božič potovali in dobili pomoč, ki jo potrebujejo.

Zita Plešinská (PPE-DE). - (SK) Gospod Milinkevič, gospod Kozulin, vesela sem, da sta danes tu na razpravi o vaši državi, Belorusiji. Zame predstavljata upanje, da bo Belorusija nekoč postala svobodna in demokratična država.

Nepoštene oktobrske volitve v Belorusiji so ponovno okrepile totalitarni režim gospoda Lukašenka. Od 110 sedežev v spodnjem domu beloruskega parlamenta ni niti enega dobila opozicija. Kljub temu, da so bili avgusta izpuščeni politični zaporniki, se lahko kadar koli spet znajdejo v zaporu.

Gospe in gospodje, z majhnimi izboljšavami volilnega procesa nas gospod Lukašenko poskuša prepričati, da EU nima več razlogov, da bi izolirala Belorusijo. Čeprav bi bili dobri odnosi z Minskom koristni za obe strani, mora Unija zahtevati več kot le kozmetične spremembe v izboljšanju demokracije. EU mora pozvati k svobodnim medijem v Belorusiji in k temu, da bodo lahko vse demokratične sile sodelovale v postopku upravljanja Belorusije.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. - (FR) Gospod predsednik, francosko predsedstvo pozorno spremlja vse vzhodne sosedje EU: Gruzijo in Ukrajino, kjer je vrh 9. septembra pomenil korak naprej, ki nima primere, v odnosih med EU in Ukrajino – Moldavijo – sem bil tam pred dvema dnevoma, da bi razpravljajal o prihodnosti odnosov med Evropsko unijo in Moldavijo v obliki novega in bolj ambicioznega sporazuma kot je sedanji Sporazum o partnerstvu in sodelovanju. Zato v tem okviru pozorno spremljamo razvoj dogodkov v Belorusiji.

Tako kot vam je tudi nam žal, da režim volitev, ki so bile 28. septembra, ni izkoristil kot priložnosti, da bi pokazal napredek proti demokratičnim standardom. Sedaj je EU zadovoljna, da vidi pozitiven razvoj dogodkov, namreč izpustitev političnih zapornikov. V ponedeljek mora biti v Luksemburgu razprava med zunanjimi ministri pod podobnimi pogoji kot so ti, ki jih v tej razpravi uporabljajo govorniki. Naše sporočilo je, da se je Evropska unija pripravljena umakniti, če se bodo oblasti v Minsku potrudile. Potrebujemo progresiven pristop, z drugimi besedami, sankcije ne bodo umaknjene čez noč, in pogojni pristop, tako da se EU ne bo odzivala na pozitivne znake režima, prav tako pa tudi pristop, ki je usmerjen v blaginjo družbe, kot je povedal gospod Severin.

Rad bi pojasnil, da lahko otroci in študenti seveda dobijo vizume. To je odvisno od ambasade, a pod schengenskim sistemom je dovoljeno. Na oblasti v Minsku moramo pritiskati, da morajo poskrbeti, da se ti

vizumi izdajajo, čeprav EU za to ni odgovorna. Prav tako bi rad izpostavil, da glede mladih in otrok, ki so blizu beloruske meje, obstajajo posebne prednosti.

EU bo ohranila svojo podporo opoziciji. Sam sem ravno imel sestanek z gospodi Milinkevičem, Kozulinom in Protasiewiczem in Parlament se lahko ponaša s tem, da je gospodu Milinkeviču podelil nagrado Saharov. Menim, da je ta gesta priznanje Evropskemu parlamentu. Kakor smo že povedali, je bistvenega pomena, da bi se, če gre predstavnik ali predstavnica države članice v Minsk, ta moral ali morala sestati z opozicijo. Zato nismo izgubili upanja, da se bo režim razvil k večji liberalizaciji, da Belorusija ne bo ostala izključno sama z Rusijo.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospod predsednik, glede vprašanja, ali smo pripravljeni sprejeti opozicijo v ponedeljek na sestanku GAERC, mislim, da je to zanimiv predlog. To bomo preverili in stališča poslancev bom posredoval Beniti Ferrero-Waldner. Vendar pa mislim, da mora predsedstvo to povabiti razširiti. Če bo prišlo do sestanka z opozicijo, smo komisarji seveda pripravljeni sodelovati.

Glede vprašanja pomoči EU Belorusiji je pomoč osredotočena na podporo civilne družbe in potrebe prebivalstva: združena sredstva ENPI v višini 20 milijonov EUR za obdobje 2007-2010 za potrebe prebivalstva in za splošno demokratizacijo s financiranjem iz tematskega programa za nedržavne akterje in lokalne oblasti in za Instrument za demokracijo in človekove pravice za podporo demokratizacije in civilne družbe v ožjem smislu.

Predvidevamo ukrepe za razširitev obsega pristojnosti nevladnih organizacij, predvsem na področju človekovih pravic in neodvisnih medijev. Zastavljeno je bilo vprašanje o sirotah Černobila, ki jim je prepovedano potovati in bivati v državah članicah. Komisija je skupaj z vodji misij v Minsk izpostavila vprašanje sirot Černobila pri oblasteh in bo po potrebi s tem nadaljevala še naprej. Poleg tega bo Komisija še naprej podpirala blažitev katastrofe v Černobilu.

V zaključek naj povem, da ta živahna razprava kaže, da je jasno zanimanje za belorusko vprašanje v tem ključnem času. Nedvomno je prišel čas za strateške izbire glede tega, kakšen bi moral biti naš pristop do Belorusije v tem zapletenem trenutku. Z zanimanjem sem poslušal stališča, ki so jih izrazili poslanci Parlamenta, in razumem, da bi bilo mogoče po tem, kar pravite nekateri med vami, omejeno in sorazmerno odpravljanje sankcij uporabiti za pozitivni vzvod za pritiskanje k demokratičnemu napredku.

Sedaj pričakujemo resolucijo Parlamenta o Belorusiji, ki naj bi bila sprejeta jutri, in v naši odločitvi, ki bo sprejeta v kratkem, bomo ustrezno upoštevali vaša mnenja.

Predsednik. – Prejel sem šest predlogov resolucije, predložene v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Rezultati volitev v Belorusiji govorijo sami zase. V veliki meri je bilo izid mogoče pričakovati: opozicijo je na koncu zatrl močan sistem predsednika Lukašenka, ki je učinkovito preprečil, da se volitve ustrezno izvedejo.

Zdi se mi, da se Evropa ponovno dela gluho: trditve o prirejanju rezultatov volitev, ustrahovanju, nasilju in nadlegovanju do sedaj niso bile upoštevane, kljub temu, da mednarodni opazovalci potrjujejo jasne kršitve, ki so še zelo daleč od zahtevanih demokratičnih standardov.

Od Evropske unije pričakujem, da bo bolj jasno in preprosto spregovorila in da bo ustrezno ukrepala v političnem in diplomatskem smislu. Izognimo se običajnim razglasitvam in elegantnim resolucijam, izjavam o nameri. To bi bilo hinavsko, simbolično za Evropo, ki ni sposobna izraziti oblastnega in odločnega stališča.

Adam Bielan (UEN), v pisni obliki. – (PL) Lukašenko je ponovno prekosil Evropsko unijo, ki je svojo naivnost pokazala tako, da ni režimu postavila nobenih začetnih pogojev. Lukašenko se je izkazal za bolj premetenega politika kot je mislila Evropa. Volitve in to, kar se je dogajalo med kampanjo, kažejo, da je bila strategija EU slabo pripravljena. Zaradi tega bi se morala EU zavedati svoje naivnosti v svoji vzhodni politiki. Najprej bo Evropa od Minska zahtevala posebne ukrepe, usmerjene v svoboščine državljanov, če naj se postopek odprtja Belorusiji nadaljuje.

Neizmerno je pomembno, da Zahod prepozna te volitve kot farso, saj to niso bile svobodne volitve. Če bodo te volitve priznane, bomo nadaljevali igro, ki jo Lukašenko igra z zahodom in v kateri je edini, ki ima od nje koristi, Lukašenko. Mediji še naprej niso svobodni in ni nobene svobode združevanja. Skrivnostne smrti političnih aktivistov ostajajo 10 let kasneje nepojasnjene. Osvoboditev političnih zapornikov v bistvu ne spremeni ničesar. Po volitvah bo še več preganjanja.

Do sedaj vlada Donalda Tuska ni uspela pokazati ničesar, kar bi kazalo k vzhodni politiki. Z Rusijo ni bilo s pogajanjem dogovorjeno nič posebnega, razmere v Gruziji so se pomirile, Ukrajina se še naprej pomika stran od Evrope in Belorusija je z našim poslancem ravna, kot da ne obstaja. Mislim, da bi se izplačalo poizvedeti, kdo je avtor te škodljive vzhodne politike.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Gospod predsednik, Evropska unija analizira in prireja svojo lastno politiko v zvezi z Belorusijo. Politika sankcij in izolacije, za katero smo si do sedaj prizadevali, nam ni prinesla pričakovanih rezultatov. Ni uspela spremeniti represivne narave oblasti. Ruska ofenziva v Gruziji, ki je kazala nadaljevanje imperialnih ambicij Kremlja, je bila nova okoliščina. Nedvomno so jo opazili v Minsku in drugih državah, ki jih Rusija smatra kot svoja področja vpliva. Poskus, da bi ta nov položaj z diplomacijo EU izkoristili, bi se zdel smiseln s polno zavestjo o tveganjih dialoga z diktatorjem. To je bilo storjeno v dogovoru z belorusko opozicijo. Parlamentarne volitve so zagotovile še eno dodatno okoliščino, ki je preskus dobre volje s strani predsednika Lukašenka.

Politika korenčka in palice ni bila uspešna, a to ne izključuje revizije politike o Belorusiji glede načina, kako se razvijajo razmere v tej državi. Cilj je še vedno isti – da bi to evropsko državo pritegnili v območje demokracije, tržnega gospodarstva in človekovih pravic. Prepričan sem, da je ohranjanje beloruske neodvisnosti nujen pogoj, saj bodo le takrat možnosti za demokracijo države postale resnične. Drug prizor, demokratizacija države, ki jo je pogoltnil ruski imperij, je zgodovinska iluzija.

Marianne Mikko (PSE), v pisni obliki. – (ET) Gospe in gospodje, Belorusija je bila večkrat opisana kot „zadnja evropska diktatura“ in to ostaja še danes. Parlamentarne volitve 28. septembra so bile pokazatelj tega. Da je predsednik Lukašenko pred volitvami izpustil politične zapornike, je bila elegantna poteza. Vendar pa je prav tako postalo jasno, da opozicija kratkoročno ne bo prišla v parlament. OVSE je pravilno ocenila volitve.

Eden najpomembnejših vidikov za krepitev beloruske civilne družbe je politika vizumov s strani Evropske unije. Civilna družba mora biti čim bolj vključena v demokratizacijo Belorusije. Da bi bili aktivni državljani, morajo imeti ljudje širši pogled na svet. In priložnost, da odidejo iz totalitarne države.

Belorusi potrebujejo vizume, da lahko potujejo. Pridobitev schengenskega vizuma je zapleten proces, ki terja veliko časa. Postopek za pridobivanje vizuma je treba poenostaviti. Ljudje ne smejo biti kaznovani. S tem, ko zapletamo proces kroženja ljudi, Beloruse omejujemo pri sodelovanju v vrednotah in kulturi Evropske unije. Ni naš namen, da bi kaznovali civilno družbo Belorusije.

Skrajni čas je za spremembe. Belorusi si toliko zaslužijo. In kot Evropejci jim moramo pomagati.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Z nezaslišano drznostjo in brez navedbe kakršnega koli dokaza, tudi pod pretvezo, so politične sile, ki podpirajo in služijo EU, podpisale skupno resolucijo, ki belorusko vlado obsoja za volitve, ki so bile 28. septembra. Resolucija, ki jo prek Konfederalne skupine Evropske združene Levice/Zelene nordijske levice predlagajo politične sile evropske levice, pa je po značaju enaka. Očitno je, da se EU in stranke „evropske enosmerne ulice“ (Nova demokracija (ND), Panhelensko socialistično gibanje (PASOK), Koalicija radikalne levice (SYRIZA)/Synaspismos in Pravoslavno ljudsko zborovanje (LAOS)) usklajujejo s predstavniki imperializma, ki se zbirajo okoli tako imenovane opozicije – Natovega služabnika, gospoda Milinkeviča. Opozicija je na prejšnjih predsedniških volitvah dobila presenetljivih 6 % glasov in ni dobila niti enega sedeža na sedanjih parlamentarnih volitvah.

Volilni rezultati bi morali utišati vse ugovore imperialistov EU in ZDA, ker ljudje Belorusije podpirajo politiko vlade proti Natu in EU. To je tisto, kar je tako razjezilo in demoraliziralo politične sile „Evropske enosmerne ulice“. Tokrat nimajo pretveze izpuščenih „političnih zapornikov“ ali izgovora o pomanjkanju enakopravne javne predstavitve za kandidate. Sedaj, ko priznavajo obstoj takšne enakosti, pa nesramno in naduto trdijo, da ima novi parlament „dvomljivo demokratično legitimnost“.

Poslanci grške komunistične stranke obsojamo obe nesprijemljivi resoluciji in izražamo svojo solidarnost z ljudmi Belorusije v njihovem boju proti imperialistični oblasti.

Toomas Savi (ALDE), v pisni obliki. – Nedavne volitve, ki so bile izvedene v Belorusiji, je mogoče opisati vse prej kot svobodne in poštene. Stalinovo razvpito načelo, da ni pomembno, kdo prejme glasove, ampak kdo

jih šteje, je v Belorusiji še vedno zelo spoštovano. Glasovi so bili v glavnem šteti tako, da tega opazovalci niso mogli videti, zato je bila na primer volilna opazovalna misija prisiljena, da ne prizna volitev.

Hinavščina Lukašenka v njegovem nedavnem snubljenju zahoda je očitna. Dajal je obljube glede narave volitev, ki jih ni mogel držati – pravice številnih volilnih opazovalcev so bile kršene tako, da so jim odvzeli pravico popolnega pregleda nad volitvami. Ne smemo prezreti te resne kršitve idealov demokratičnih volitev. Dokler se ne začne očiten prehod režima, ne bi smeli umakniti nobene sankcije Evropske unije.

Andrzej Jan Szejna (PSE), v pisni obliki. – (PL) Stališče Sveta in Komisije in resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Belorusiji imata za cilj oceno rezultatov parlamentarnih volitev, ki so potekale 28. septembra, pa tudi njihov vpliv na odnose EU z Belorusijo.

Evropska unija se je znašla v zapletenem mednarodnem položaju. Na eni strani ni dvoma, da Belorusija ni uspela izpolniti svoje demokratične obveznosti, a po drugi strani vidimo postopno, čeprav počasno „taljenje“ avtoritarnosti.

Med volitvami je bilo mogoče opazovati določene pozitivne pojave, ki kažejo proti demokratizaciji, kot so osvoboditev političnih zapornikov, zahteva za neodvisne opazovalce OVSE in izboljšanje pogojev za opazovanje volitev. Beloruske oblasti pa niso izpolnile vseh svojih obveznosti. Potrditi bi morale svojo željo po izboljšanju sodelovanja z EU in ustvariti boljše pogoje za dialog z EU. V večji meri bi morale sprejeti pristne ukrepe, da bi se pomaknile proti demokraciji, spoštovanju človekovih pravic in načela pravne države.

Popolnoma podpiram poziv Komisije in Sveta k reviziji in morebitni odpravi nekaterih omejitev, ki veljajo glede Belorusije. Razvoja civilne družbe ne smemo blokirati. Sankcije, ki jih uveljavlja EU, predvsem tiste, ki se nanašajo na postopke za pridobitev vizuma in stroške za pridobitev vizuma, prizadenejo običajne državljane in ne državnih oblasti.

18. Sestava Parlamenta: glej zapisnik.

19. Popravki (člen 204a Poslovnika): glej zapisnik.

20. Izvršitev sodbe Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi „Turco“ (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o:

– vprašanju za ustni odgovor Svetu s strani Marca Cappate in Michaela Cashmana v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, Anneli Jäätteenmäki in Costasa Botopoulou v imenu Odbora za ustavne zadeve o izvršitvi sodbe Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi "Turco" (O-0087/2008 – B6-0470/2008), in

– vprašanju za ustni odgovor Komisiji s strani Marca Cappate in Michaela Cashmana v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, Anneli Jäätteenmäki in Costasa Botopoulou v imenu Odbora za ustavne zadeve o izvršitvi sodbe Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi "Turco" (O-0088/2008 – B6-0471/2008). <BRK>

Marco Cappato, vlagatelj. – (IT) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, naš kolega poslanec v prejšnjem parlamentarnem obdobju, Maurizio Turco, sedaj italijanski radikalni poslanec, je vložil prošnjo (prošnjo, ki jo lahko vloži navadni državljan), v kateri zahteva dostop do dokumentov Sveta, v katerih so bila cenzurirana imena nacionalnih delegacij, ki so sprejele določena stališča med razpravo. Svet je zavrnil odobritev zahteve in dostop do pravnega mnenja je bil prav tako zavrnjen.

Pritožba pred Sodiščem prve stopnje, ki je med tem Svet prisililo, da je dal na razpolago imena nacionalnih delegacij, je bila proti gospodu Turcu in v prid Sveta, da bi se tako preprečila rabsodba Sodišča glede te zadeve. Vendar pa je bila zaradi pritožbe pred Sodiščem prvotna sodba razveljavljena.

Sodišče je preprosto dejalo, da mora biti dostop do dokumentov, predvsem tistih z zakonodajnim pomenom, obvezen, ker je dostop do dokumentov demokratičen in je treba vsako izjemo omejiti, saj je to vsekakor v javnem interesu. Javna in pravna razprava o dokumentih še povečuje legitimnost institucij in krepi javno zaupanje v njih.

Vprašanje, ki ga danes postavljamo, je na kratko tole: kako nameravajo Komisija in kako evropske institucije nadaljevati glede te sodbe? Z drugimi besedami, ali jo bodo izkoristile kot priložnost za temeljit pregled postopkov, ki omogočajo neposredni dostop do dokumentov?

Vem, da govorimo o navadnem državljanu, da je to prijava, ki bi jo lahko vložil kateri koli državljan, in ne reforma po institucionalni razpravi. Vendar pa menim, da ravno tu leži moč pobude gospoda Turca, saj kaže, kako lahko posamezna zadeva naredi mnogo več kot dovoljujejo institucionalne pobude.

Imeti moramo vse možnosti, da te dokumente objavimo. Ljudje morajo vedeti, da je bilo na primer danes na tiskovni konferenci Evropske komisije potrjeno, da Komisija še ni zahtevala informacij od italijanske vlade v zvezi z zadevo, ki jo je Maurizio Turco izpostavil sam, in sicer glede diskriminacije v verskem izobraževanju v Italiji.

Kako bi bilo mogoče ne zahtevati te informacije? Gre za konkreten primer mehanizmov, kjer postane delovanje evropskih institucij za državljane skrivnostno. Zato bi bilo treba to izkoristiti kot priložnost za temeljito obnovo dostopa do dokumentov in javnih postopkov.

Anneli Jäätteenmäki, *vlagateljica*. – (FI) Gospod predsednik, zakonodajni postopek v demokratičnih državah je odprt in javen. Državljeni lahko izvedo, kako so glasovali njihovi poslanci in zakaj so se tako odločili. V EU žal ni tako. Ne moremo se bahati, da je EU demokratična in odprta in da lahko naši državljani dostopajo do dokumentov, ki so podlaga za zakonodajo. Zato smo dejansko vprašali Komisijo, kaj namerava najprej storiti, da bi spremenila pravila in prakse kot rezultat te odločitve sodišča, da bo mogoče izvajati odprtost, preglednost in demokracijo, in kaj namerava storiti Svet, da bi izvajal odprtost in demokracijo in da bi prav tako poskrbel, da bo nacionalno mnenje vidno po odločitvi. Če mnenje ne bo odprto in javno, ljudje ne bodo mogli nadzirati, kaj počnejo tisti, ki jih zastopajo. Skrajni čas je že, da takoj ukrepamo z namenom, da bi zagotovili, da lahko EU končno reče in je na to ponosna, da imamo demokratično, odprto in pregledno zakonodajo.

(Aplavz)

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospa podpredsednica, gospe in gospodje, vem, kako navezani ste, predvsem vi, gospod predsednik, na vprašanja glede preglednosti in predsedstvo se glede tega strinja z vami. Zelo pomembno je, da lahko naši državljani razumejo, kako nanje vplivajo evropske odločitve – to je primer za evropsko zakonodajo – in seveda moramo na tem področju napredovati.

Vprašanje pozdravljam, ker nam omogoča pregled težke teme javnega dostopa do pravnih mnenj. To je predmet sodbe, a našo celotno politiko o preglednosti je treba oceniti v luči te sodbe.

Sodba Turco je pomembna, ker se je prvič zgodilo, da je Sodišče odločilo glede posameznih primerov, kot ste dejali, pravnih mnenj in pogojev za dostop do njih s strani javnosti. V tej sodbi Sodišče izda opomnik glede pomembnosti odprtosti in preglednosti zakonodajnega procesa, ki državljanom omogoča, da se bolj vključijo v postopek odločanja. Prav tako sklepa, da Uredba 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov načeloma uveljavlja obveznost razkritja mnenja pravne storitve institucije, ki se nanaša na zakonodajni postopek.

Da odgovorim na vaše vprašanje, gospod Cappato, Svet je potrebne ukrepe za uveljavljanje te sodbe Sodišča sprejel v začetku julija 2008. Svet je izvršil sodbo in dal dokumente, ki jih je zahteval gospod Turcu, v javnost. Potem pa se je odločil, da bo svoje prakse prilagodil sodbi Sodišča, pri tem pa upošteval to načelo, kot je določeno v sodbi.

Res je, da obstajajo izjeme – čeprav jih je ravno Sodišče opredelilo v okviru te sodbe – glede mnenj, ki so posebno občutljiva ali imajo posebno širok razpon. V vsakem primeru, kot veste, je treba vsako zavrnitev s strani Sveta utemeljiti.

Svet je prejel številne posebne zahteve, ki se nanašajo na pravna mnenja pravne službe Sveta, in je uporabil načela Sodišča. Glede na povedano ste zagotovo seznanjeni z dejstvom, da javno razkritje notranjih pravnih mnenj institucije lahko vpliva na upravičeni interes institucij, da zahtevajo in prejmejo objektivna in neodvisna mnenja. Najti moramo ravnotežje med njimi. Zato je bil zakonodajalec nedvomno zavzet za zaščito zaupne narave pravnih mnenj in to je dejavnik, ki ostaja v našem mnenju.

Priznavam, da so to zelo tehnični odgovori in zato se opravičujem. Vendar pa so to uradni odgovori, podani v imenu predsedstva. Poleg tega imam sedaj priložnost pregledati politiko o preglednosti. Razlikovati moramo

med več vidiki te politike. Najprej lahko v smislu neposrednega dostopa do delovnih dokumentov – to je točka vašega vprašanja – potrdim, da Svet v celoti uporablja določbe člena 12 Uredbe 1049/2001 in Priloge II Poslovnika Sveta, ki zahteva, da se vodi javni register, in podrobno opredeljuje sporazume za neposredni dostop do dokumentov Sveta s strani javnosti.

Ne želim vas dolgočasiti s preveč tehničnimi informacijami ali preveč številkami. Vendar pa ostaja dejstvo, da številke pripovedujejo zgodbo, saj register, ki je sedaj na voljo javnosti, vsebuje sklice na več kot milijon dokumentov, ki so bili ustvarjeni od leta 1999. Nedvomno mi boste povedali, da količina ne pomeni kakovosti.

Zdi se mi, da je pomembna berljivost in posredovanje odločitev, ki jih sprejemajo institucije. Na tem v kontekstu zakonodajnega postopka dela gospa Wallström, medinstitucionalni sporazum o boljši zakonodaji pa vključuje splošne zaveze glede preglednosti. Po tem sporazumu so že bili sprejeti ukrepi. Vsa posvetovanja Sveta v okviru postopka o soočanju so odprti za javnost in Svet redno izvaja javne razprave o pomembnih vprašanjih, ki zadevajo interese EU in njenih državljanov.

Da bi izboljšali javni dostop do posvetovanj, ima Svet tudi spletno stran, na kateri je povezava do posnetka postopkov Sveta, kar (prepričan sem, da se boste strinjali) je pomembna točka in predvsem zelo razburljiva.

Prav tako morajo določeno vlogo igrati predsedstva Sveta. Tako kot spletne strani preteklih predsedstev, je tudi francosko predsedstvo vložilo veliko v svojo spletno stran <http://www.ue2008.fr>, ki je večjezična in ima spletno TV z več kanali, podobnimi tisti, ki jo je, in to z veseljem povem, začel Evropski parlament.

Tretja in zadnja točka je, da moramo biti sposobni zadovoljiti zahteve za informacije s strani javnosti. Da bi to storili, je bila prav tako ustanovljena služba za javne informacije – in ta točka se mi zdi najpomembnejša –, saj so področje, na katerem smo vsaj dobro opremljeni, nedvomno praktične informacije, ki jih dajemo javnosti. Zato imajo državljani pravico, da so zaskrbljeni in se pritožujejo, da je sistem preveč nejasen. To je zato, ker imamo nezadostne vire in spletne strani, ki niso dovolj usklajene in javnosti ne omogočajo, da bi ostala v stiku z zakonodajo. Svet mora svoja prizadevanja osredotočiti na to zadnjo točko.

To so točke, ki sem jih hotel izpostaviti. Preglednost je vsekakor ključnega pomena. Dosegli smo pomemben sporazum o komunikaciji s Komisijo in Evropskim parlamentom z namenom povečanja te preglednosti in menim, da medinstitucionalna pogajanja z gospo Wallström in s podpredsednikom Evropskega parlamenta omogočajo, da nadaljujejo svojo pot pod najboljšimi mogočimi pogoji.

To je kolektivna naloga in sedaj jo moramo osmisлити. Upoštevajte, da imamo politični cilj pospeševati to preglednost v informacijski in komunikacijski politiki, predvsem v smislu praktičnih informacij o zakonodaji, ki jo je treba dati državljanom. Da bi to storili, moramo bolje izkoristiti nove informacijske tehnologije. Vem, da je to skrb, ki jo delimo Parlament, Komisija in Svet.

Margot Wallström, podpredsednica Komisije. – Gospod predsednik, rada bi se zahvalila poslancema za njuna vprašanja.

Seveda smo že slišali, da je sodba Sodišča v zadevi Turco zelo pomembna. Komisija se popolnoma strinja s Sodiščem, ko se spomni velike pomembnosti odprtega zakonodajnega postopka. Ni potrebno povedati, da bomo spoštovali to sodbo in jo popolnoma upoštevali pri našem vsakdanjem delu.

Rada bi bila čim bolj jasna, a v svojih odgovorih na vaših pet specifičnih vprašanj bom morala biti precej kratka. Prvo zadeva boljšo zakonodajo, naše medinstitucionalne odnose in Uredbo 1049/2001. Ta sodba Turco se nanaša na dostop do dokumentov s strani javnosti. Ni neposredne povezave z našim medinstitucionalnim sodelovanjem. Za to imamo naš okvir za povečano medinstitucionalno sodelovanje, ki mislim, da zelo dobro deluje. Naši dve instituciji imata dobre rezultate skupnega dela v zakonodajnem postopku za doseganje boljšega zakonodajnega cilja.

Glede vašega drugega vprašanja o dostopnih informacijah glede sedanjih javnih posvetovanj bi rada začela tako, da vam omenim našo podatkovno zbirko PreLex, kakor jo imenujemo v našem žargonu. Cilj te podatkovne zbirke je poenostavitev dostopa do predzakonodajnih dokumentov preko ene vstopne točke. V praksi je to portal, ki vsebuje povezave do ključnih predzakonodajnih dokumentov. To podatkovno zbirko upravlja Urad za uradne publikacije in temelji na informacijah, ki jih zagotavlja Komisija. Še pomembneje, javnosti je neposredno dostopna na strežniku Europa.

Glede javnih posvetovanj, ki jih je sprožila Komisija, je na strežniku Europa prav tako le ena dostopna točka. Takšen je vaš glas v Evropi. Ta spletna stran poenostavlja dostop do posvetovanj in zagotavlja splošne informacije o različnih posvetovalnih postopkih Komisije. Prav tako daje obsežne informacije o odprtih

javnih posvetovanjih in o povezanih posvetovalnih dokumentih in vprašalnikih. Poleg tega ta dostopna točka prav tako daje informacije o nadaljevanjih, kot so poročila o posvetovanju in objavljeni prispevki.

Glede vašega tretjega vprašanja o projektu TRANS-JAI bi vam preprosto rada zagotovila, da je za marec 2010 načrtovan poln javni dostop z zato namenjenimi strežniki, imenovanimi „public go live“, za spletni portal TRANS-JAI.

To vodi k vašemu četrtemu vprašanju o načelu preglednosti in načelu dobrega upravljanja. Seveda sta ti načeli tesno povezani med seboj. Vedno smo predani zagotavljanju čim večje količine informacij javnosti. To predvsem velja za postopke, ki zadevajo državljane in njihove pravice, in za delovanje institucij, ki jih, kot vsi vemo, včasih ni enostavno razumeti. Spletna stran Komisije nudi informacije o njeni organizaciji in postopkih in imamo imenik „Who is who“ (Kdo je kdo), do katerega je enostavno dostopati in vsebuje imena osebja Komisije in različnih generalnih direktorats.

Vaše zadnje, peto vprašanje se osredotoča na javni register dokumentov in na osnutek priporočila varuha človekovih pravic v pritožbi „Statewatch“, Javni register deluje že od 3. junija 2002, kakor je zahtevano v Uredbi 1049/2001. Od takrat je Komisija prav tako izdelala register, namenjen postopkom komitologije, in register skupin strokovnjakov. Delamo vse, kar je v naši moči, da bi posodobili svoje notranje sisteme IT, in kakor veste, se te stvari ne dogajajo čez noč. Vendar pa je nekaj jasno: to je neprestano delo. Vedno upoštevamo potrebo po povečanju pokritosti tega javnega registra.

Natančneje, glede osnutka priporočila varuha človekovih pravic v tej zadevi mu je Komisija seveda predložila podrobno mnenje. V tem mnenju priznavamo, da moramo še bolj povečati pokritost naših javnih registrov, zato se v interesu večje preglednosti zavzemamo za njihov razvoj. Na eni točki pa se ne moremo strinjati s stališčem varuha človekovih pravic. Zaključil je, da bi morala Komisija – in citiram – „v registru vključiti sklice na vse dokumente znotraj pomena člena 3(a)“. Lahko se strinjam z namenom in ambicijo tega zaključka, a žal je to nemogoče doseči. Preprosto ni mogoče uskladiti široke in netočne opredelitve „dokumentov“ v členu 3(a) Uredbe 1049/2001 z enim posameznim obsežnim javnim registrom. Namesto tega moramo zagotoviti povezave ali pa narediti drugačne vstopne točke.

Seveda bi lahko omenila, da sem poskrbela, da je register moje lastne korespondence neposredno dostopen na spletu, in lahko bi omenila druge primere glede tega, kaj je mogoče narediti izven uradne zakonodaje, kot so izboljšani registri, večja prijaznost in dostopnost uporabnikom, aktivno razširjanje in hitrejša objava dokumentov. A vse to danes ni naša tema razprave. Prepričana sem, da bomo imeli še druge priložnosti za podrobno obravnavo teh pomembnih vprašanj.

Charlotte Cederschiöld, v imenu skupine PPE-DE. – Gospod predsednik, predpogoj za verodostojnost in legitimnost EU je niz delovnih pravil o preglednosti in zaščiti podatkov in informacij.

Preglednost v procesu odločanja je še posebej potrebna, ko je pod vprašaj postavljena evropska demokracija. Države članice imajo različne izkušnje. Več izmenjav izkušenj lahko vodi do boljšega upravljanja v EU, pa tudi v državah članicah. Od leta 2001, ko je bila sprejeta zakonodaja EU o preglednosti, smo prišli zelo daleč.

Večina držav članic že ima neke vrste Zakon o prostem dostopu do informacij – Švedska in Finska od leta 1776, druge države, kot je Irska, pa nekaj let. Potreben je čas – to morate spoštovati –, da najdemo skupno vedenje in odnose. Enega nacionalnega obrazca ni mogoče uporabljati po celotni EU. Kulture so preveč raznolike. V reprezentativni demokraciji je potrebna odprta vlada. Na celoten proces vpliva dejstvo, da digitalna revolucija našo družbo spreminja v informacijsko družbo.

Ena pomembna točka, ki jo je treba v Uredbi št. 1049 bolje razviti, je ravnotežje med zaupnostjo in preglednostjo. Potrebujemo odprt proces odločanja, ki spoštuje prednostni javni interes, ne da bi kršil pravice institucij ali posameznika do zaupnosti. Pravne razlage zapletenih zadev, na primer primerov v zvezi s konkurenco, ne smemo prepustiti presoji tabloidov.

Sodba v zadevi Turco lahko prispeva k razvoju boljše priprave zakonodaje. Katere praktične posledice bosta Komisija in Svet potegnili iz zadeve Turco?

Michael Cashman, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, kot prvotni poročevalec glede Uredbe št. 1049/2001 menim, da je to zelo zanimiva razprava. Čudno pa se mi zdi – glede na to, da vem, da so ljudje, ki nocoj sodelujejo pri razpravi, v celoti predani odprtosti in preglednosti –, da je argument glede vprašanja, zakaj še ni bilo storjeno dovolj, da „potrebujemo več časa“. To je nesprejemljivo.

Le 30 % evropskega prebivalstva verjame v Evropsko unijo. Zakaj? Zato, ker se čutijo popolnoma ločeni od tega, kar se dogaja v njihovem imenu. In presenetljivo je, da pripovedujemo pozitivno zgodbo. Zakaj je potrebno institucijo na vso silo zvleči na evropska sodišča, da bi storila pravo stvar?

Storiti moramo več kot pa le razlagati. Komisarka Wallström, vem, da vas ti argumenti jezijo in utrujajo kot mene, a ni dovolj, da le rečete, da potrebujemo več časa. Dejansko moramo našim državljanom pokazati, da jim ne bomo le pojasnili, zakaj počnemo, kar počnemo, ampak kako to dejansko počnemo, in pravne nasvete, po katerih delujemo. Zato ker bomo v primeru, da tega ne storimo, ljudi izključili iz evropskega projekta.

Današnje trditve so bile, da glede nekaterih zadev zaradi na primer netočne opredelitve „dokumentov“ to ni mogoče. Sploh ni netočna. Dejansko so zelo dobro opredeljeni. Pomenijo vse dokumente, ki jih imajo, prejmejo ali izdelajo te tri institucije ali agencije, ki jih te tri institucije ustanovijo. In beseda „dokumenti“ je sama jasno opredeljena. Zato bodimo pogumni in odprimo register. Ne labirint, ki ga imamo trenutno, kjer ne dobiš dostopa do vseh drugih registrov ali drugih povezav, ko greš v en register.

Trenutno imamo državljane, ki gredo v ta labirint. Dovolimo državljanom, da lahko pridejo skozi vrata teh treh institucij, in se odprimo za javno mnenje. Sedaj vam povem, da če ne bomo storili prave stvari, bo razsodba, ki bo potekala na junijskih volitvah, v korist tistim ekstremnim strankam, ki so proti EU in institucijam EU. Zmanjkuje nam časa. Ukrepajte zdaj. To ni nemogoče.

Eva-Britt Svensson, v imenu skupine GUE/NGL. – (SV) Gospod predsednik, Sodišče igra osrednjo vlogo v sistemu EU in Sodišče ima to moč, da lahko razlaga politične odločitve. Ko je treba interpretirati zakonodajo EU, se uveljavlja odločitev Sodišča ne glede na cilj zakonodajnega telesa ali namene za zakonodajo. To smo videli pri sodbah v zadevah Laval, Rüffert in pri drugih. V teh zadevah je bila odločitev Sodišča proti delavcem.

V zadevi Turco pa je po drugi strani odločitev Sodišča pozitivna. To pozdravljam, a moja osnovna kritika še vedno velja, in sicer, da Sodišče določa politiko EU in da ima Sodišče vedno zadnjo besedo v vseh sporih.

V zadevi Turco pozdravljam dejstvo, da je Sodišče priznalo, da ima nadzor zakonodajnega postopka s strani državljanov popolno prednost. To je korak v pravi smeri, a na žalost moram reči, da je potrebno narediti še mnogo korakov, preden bo EU pustila za sabo svoje zaprte delovne metode, kjer pot naprej vidijo le tisti, ki so znotraj. To je navsezadnje vprašanje demokracije, udeležbe in preglednosti.

Pomembno je, da se upošteva sodba v zadevi Turco v sedanji reviziji tako imenovane uredbe o dostopu javnosti.

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Gospod predsednik, sodba Turco je pomemben korak naprej za pravo in demokracijo. Pojasnjuje koncept javnega interesa kot je naveden v Uredbi 1049/2001, ki ureja dostop javnosti do dokumentov. Ta koncept je treba razlagati tako, da se pravica do širšega poznavanja dejstev, ki vodijo do sprejemanja odločitev, smatra za pomembnejšo od tajnosti notranjega postopka, po katerem je sprejeta odločitev, in ga tudi pretehta.

Z drugimi besedami, po sodbi Turco je pomembno, da bi se morali državljani poleg tega, da bi morali vedeti (ker imajo pravico vedeti), kako in zakaj se sprejme določena odločitev, prav tako zavedati dokumentov, na katerih temelji odločitev, in zato morajo biti dokumenti čim bolj poznani.

To sedaj pri predložitvi današnjega vprašanja za ustni odgovor vodi k temu, da se oddelke Komisije in Sveta pozove, da to odločitev upoštevajo. Kot je dejal predsednik Sveta, razlagajmo Uredbo 1049/2001 v luči te nove sodne prakse.

Nekateri problemi lahko seveda nastanejo tudi v povezavi s tem, kar je znano kot tajnost dokumentov, predvsem v primeru mnenj pravnega oddelka. To predobro vem, saj sem odvetnik. Nikoli pa ne smemo reči, da bi morali takšni dokumenti ostati tajnost v primeru, da povzročajo probleme. Namesto tega verjamem, da bi morali pozvati k radikalnim spremembam kulture preglednosti. Preglednost pomeni ravnotežje in spoštovanje postopka in ne strah pred znanjem.

Naj zaključim z zadnjo pripombo: tu moramo resnično videti razliko med tem, kar se dogaja v praksi v Svetu in kar se dogaja v naši lastni instituciji. V Parlamentu je dostop do sestankov in dokumentov skoraj popoln. Mislim, da sodba v zadevi Turco zagotavlja priložnost, da se tudi Svet uskladi s tem.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gospod predsednik, rad bi nadaljeval s točko glede „izključevanja“, ki jo je izpostavil Michael Cashman. Vsekakor je bilo na Irskem v razpravi o Lizbonski pogodbi veliko izključevanja.

A ne krivimo se preveč, ker so države članice zelo sposobne kriviti Evropo za stvari, ki se jim ne zdijo ugodne, kljub temu, da se tu z njimi strinjajo. Mislim, da je čas, da vsi odrastemo, vsi izvoljeni politiki, vlade, opozicija in vsi v tem Parlamentu, in da povemo resnico.

Potrt sem bil, ko sem ta teden v neki reviji prebral kako neizvoljeni, neodgovorni pripadnik bogate elite objavlja stvari o neizvoljeni eliti v Bruslju. Je pa predrzen! A če ne bomo storili, kar pravi Michael Cashman, in obravnavali njega in vsako njegovo odkrito izjavo, bodo junijske volitve polom za Evropejce, in čas je že, da tisti, ki to verjamemo, to povemo na glas.

Anneli Jäätteenmäki, *vlagateljica*. – (FI) Gospod predsednik, odločitev tega sodišča je pomembna in kategorična. Jasno kaže, da mora biti zakonodajni proces v EU pod demokratičnim nadzorom ljudi in je zaščita institucij v postopku odločanja drugotnega pomena. To je jasen argument.

Ob tem ozadju sem resnično precej razočarana nad odzivi. Ko sem slišala odziv Sveta, je bilo večkrat poudarjeno, da sta preglednost in odprtost pomembni, a to je bilo tudi v glavnem vse. Kaj je bilo storjeno? Medtem pa je Komisija prosila za več časa.

Odnos, ki so ga institucije EU sprejele do odločitve Sodišča, je po mojem mnenju zelo zanimiv. Kaj če bi naši državljani sprejeli enak odnos do odločitve Sodišča, tako kot Komisija in Svet, in bi jim bilo zanj povsem vseeno? To se enostavno ne bi zgodilo.

Marco Cappato, *vlagatelj*. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, predsedstvo Sveta je omenilo milijon objavljenih dokumentov. Ko gre za dostop do dokumentov, moramo imeti kakovost in količino, a ne gre le za kakovost. Če smo iskreni, je težava v vrsti dokumentov: dokumenti s sej ali dokumenti, ki spremljajo postopek odločanja.

Danes manjka to. Dal vam bom primer: dokumentov Coreper I, ki jih je tako težko najti, ali dokumentov o zunanji politiki, ki se obravnavajo kot diplomatski dokumenti, prav tako ni v registrih. To so vse dokumenti, ki so pomembni za spoznavanje postopka odločanja.

V kratkem času, ki mi je na voljo, sem dal le en primer. Ob upoštevanju odgovorov, ki smo jih dobili, verjamem, da bi morali na to prav tako gledati bolj kot na priložnost kot pa na nevarnost za delovanje evropskih institucij.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, iz naše razprave jasno izhaja, da moramo resnično povečati preglednost in komunikacijo, ker vsekakor primanjkuje razumevanja, kot ste poudarili, med državljani glede načina delovanja Evrope.

Boljša preglednost in boljše komuniciranje delujeta z roko v roki. Kakor sem dejal, je to podlaga, na kateri smo podpisali politični sporazum z gospo Wallström in z gospodom Vidal-Quadrasom za boljše komuniciranje. Gospod Cappato in gospa Jäätteenmäki imata prav, ko pravita, da moramo biti pregledni in pojasniti način našega delovanja. Zato se bo Svet še posebej trudil z novimi tehnologijami.

Tudi potem, ko sem prebral dokumente, ki sem jih dobil, se strinjam z gospodom Cappatom glede dejstva, da izdelava milijonov dokumentov ne pomeni boljše preglednosti. Pomembno je zagotavljanje dokumentov, ki jih ljudje zahtevajo, in dokumentov, ki so kakovostni. Dokumenti COREPER I, ki ste jih na primer omenili, so na razpolago na spletu. Niso pa bili vedno pravočasno pripravljeni zaradi pomanjkanja tehnoloških virov. Sedaj imamo to tehnologijo in bomo zagotovili, da bo rešen problem, ki ste ga izpostavili.

Iskreno mislim, da moramo prav tako najti pravo ravnotežje med pravno podlago s pravo preglednostjo in s postopki, ki so dejansko vključeni. Obstajajo številni postopki in diplomatska vprašanja, ki so dejansko precej težki in kjer je treba zagotoviti svobodo govora, izražanja in odločanja. Morda se vam zdim preveč konservativen, a mislim, da moramo prav tako obravnavati to ravnotežje.

Francosko predsedstvo se je lotilo revizije Uredbe 1049/2001 in ukrepati moramo hitro. Gospod Cashman ima povsem prav glede tega. Z njegovo pomočjo in usklajevanjem ukrepamo hitro in upamo, da bomo močno napredovali do takrat, ko bo francosko predsedovanje zaključeno.

Kot sem dejal, poskrbeti moramo, da bo, kot je poudaril gospod Cappato, kakovost pred količino zaradi prevelike količine informacij. Državljanji bodo potem soočeni s problemom pregledovanja informacij. Ta obstaja na evropski ravni. Sposobni moramo biti neomejeno pomagati državljanom pri pregledovanju informacij.

Kaj to pomeni? Pomeni, kot sem dejal v svoji predstavitvi, zagotavljanje, da bodo državljani popolnoma obveščeni o praktičnih informacijah, o svojih pravicah, o izidih odločitev, o načinu, kako se te sprejemajo, in o pravni podlagi. S tega vidika ni dvoma, da moramo razmisliti o virih, ki so na voljo Svetu.

Mislim, da se v Komisiji soočate z enakim položajem, ko morate na primer pojasniti pravno podlago za odločitve, predvsem glede MSP, a imate v državah članicah le dve osebi ali instituciji, ki lahko odgovorita na ta vprašanja, pa še ti dve sta na počitnicah. Posledica tega je, da so državljani in mala podjetja prisiljeni počakati dva ali tri mesece, preden dobijo odgovor. Meni se zdi to enako resno kot dostop do uradnih dokumentov.

Nazadnje pa moramo našim razpravam dati politični pomen. V času, ko se pripravljamo na evropske volitve, vem, da je Evropski parlament temu popolnoma predan in lahko računate na francosko predsedstvo, da bo zagotovilo, da se ta dolžnost glede preglednosti, pojasnjevanja, ta praktična in konkretna obveznost uporablja, ker, če je ne bomo uporabljali, in tu se strinjam z gospodom Cashmanom, bodo na naslednjih evropskih volitvah zmagali ekstremisti in tega si ne želimo.

Margot Wallström, *podpredsednica Komisije*. – Gospod predsednik, najprej naj povem, da bo seveda tudi Komisija spoštovala sodbo v zadevi Turco. V sodbi Sodišča je dejansko navedeno, da v tem primeru Svet ni imel prav, da mora Svet popraviti svoje postopke, in prepričana sem, da bo Svet upošteval sodbo.

To je izhodiščna točka te razprave. Vendar je bila deloma zamešana z razpravo, ki smo jo imeli o Uredbi št. 1049/2001. Sodba v zadevi Turco je eno, potem pa je tu še Uredba št. 1049/2001. Kot veste, smo predstavili predlog in smo v postopku obravnave Uredbe 1049/2001 in načina, kako bi morala biti ta uredba na koncu oblikovana.

Mislim, da je verjetno tudi nekaj zmede glede tega, kar sem povedala. Nisem prosila za več časa. Pojasnjevala sem dejstvo, da je treba neprestano posodabljanje naša orodja informacijske tehnologije, tega ne moremo storiti čez noč. Register že imamo. Register dopolnjujemo s številnimi stvarmi, kot so komitologija in vse strokovne skupine. Vendar pa, in popolnoma sem iskrena, ko poskušam odgovoriti na enega od petih vprašanj, nisem prepričana, da je najbolje imeti en register. To je podobno, kot bi imeli en telefonski imenik za celotno Evropo, namesto da bi poskusili imeti različne nacionalne telefonske imenike.

Ali ste prepričani, da je bolje, da imamo en ogromen telefonski imenik za celotno Evropo, namesto da bi imeli različne vstopne točke? Ker je opredelitev, ki ste jo danes zahtevali v svojem specifičnem vprašanju, opredelitev, ki se nahaja v določenem odstavku, ki prav tako vključuje avdiovizualno obliko. To je zelo široka opredelitev. Ali ste prepričani, da bo v pomoč državljanom, če bodo imeli za vse to eno ogromno vstopno točko?

Razpravljajmo o tem, a nisem prepričana, da obstaja ena preprosta rešitev, kot je ta. Torej se glede tega stališča ne strinjam. Posodabljanje naših orodij na tem področju je neprekinjeno in o tem moramo neprestano razpravljati, ker se stvari tako hitro dogajajo. A kaže, da imamo enake cilje glede odprtosti in preglednosti ter dostopnosti do dokumentov. To je izhodiščna točka in za to se bomo še naprej borili in bomo seveda upoštevali sodbo v zadevi Turco.

Glede specifičnega vprašanja, ki sem ga omenila, da imamo za leto 2010 ciljni datum, in sicer glede zelo specifičnega projekta in ravno sem vam povedala datum za to. A v splošnem ne zahtevamo in ne bi smeli zahtevati več časa. To je nekaj, kar moramo početi vsakodnevno: zagotavljati večjo odprtost, večjo preglednost, služiti državljanom, ker morajo vedeti, in to mora biti del kulture in odnosa vseh institucij.

Skupaj z vašimi kolegi poslanci sem lahko zaploskala vašemu dobremu govoru, gospod Cashman, ker vsebuje izhodiščno točko za to, kar je sedaj potrebno: da se odpremo, da ustvarimo dostop. Mislim, da bo odprtost naših posvetovanj prav tako pomagala ljudem, da bodo lahko obveščeni presodili kaj se dogaja in zakaj imamo na naši agendi toliko pomembnih stvari.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

21. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, kot član Odbora za mednarodno trgovino seveda posvečam nekaj pozornosti odnosom med EU in Kitajsko. Zato sem opazil, da se je glede na številke za leto 2007 primanjkljaj EU dvignil na približno 160 milijard EUR.

Ta primanjkljaj je posledica resnih preprek, ki ovirajo dostop na kitajski trg. Seveda je tudi posledica konkurenčne prednosti kitajskih izdelkov, a ta temelji na praksah gospodarskega, socialnega in ekološkega dumpinga.

Vendar pa ta neenak tržni odnos ni edini vzrok za skrb; drug je primer nevarnih proizvodov, ki prihajajo iz Kitajske. Zato bi morali – in to sporočilo naslavljam predvsem na Komisijo, zagotoviti, da bodo izdelki iz Kitajske predmet temeljitega in učinkovitega pregleda v interesu javnega zdravja in zaščite evropskih potrošnikov in prav tako v interesu konkurenčnosti evropskih proizvodov.

PRESEDSTVO: Diana WALLIS

podpredsednica

Neena Gill (PSE). – Gospa predsednica, burni finančni dogodki zadnjih nekaj dni so spremenili svet. Sedaj nas vse že nekaj časa skrbijo morebitni problemi v svetovnem finančnem sistemu, a hitri padci pomembnih bank, ki padajo ena za drugo v hitrem zaporedju, so osupljivi.

Zato pozdravljam poteze, ki jih je danes sprejela vlada Združenega kraljestva za povečanje stabilnosti. Kljub temu, da je zunaj evrskega območja, so ukrepi, ki jih je sprejelo Združeno kraljestvo, v skladu z odločitvami, ki jih je včeraj sprejel Svet Ecofin. Želim si le, da bi nekatere države v evrskem območju ravnale na enak način. Da bi premagali izzive, s katerimi se bomo soočili, obstaja nujna potreba po tem, da Evropska unija zagotovi vodstvo in uskladi strategijo z nacionalnimi vladami EU. Evropa mora sprejeti osrednjo vlogo, ne pa le spremljati, predvsem, če se hoče EU povezati z ljudmi Evrope.

Prav tako moramo priznati, da so to krizo povzročili tržni neuspehi, pomanjkanje ustrezne zakonodaje in so posledica odločitev, ki so jih sprejeli nekateri sebični posamezniki glede bogatih bonusov, ki bodo vplivale na milijone in celo milijarde življenj ljudi po svetu. Zagotoviti moramo, da se takšna zločinska nemarnost ne bo mogla nikoli ponoviti, in zagotoviti moramo, da bodo odgovorni v celoti plačali za svoja dejanja.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Gospe in gospodje, to priložnost bi rad izkoristil, da ponovno prosim za večjo vključenost Evropske unije v izboljšanje zdravstvenih storitev v državah članicah Evropske unije.

Res je, da spada organizacija zdravstvenega sistema v pristojnost držav članic, a Evropska skupnost ima prav tako nekatere pristojnosti in pomembna vloga Evropske skupnosti v zdravstvenem sektorju je bila ponovno potrjena v Lizbonski pogodbi.

Narodi Evropske unije se starajo in so izpostavljeni novim grožnjam: pandemijam, biološkim incidentom in biološkemu terorizmu. Za vse te skupaj moramo najti rešitve.

Prav tako bi morali razviti mehanizem za strukturirano sodelovanje med državami članicami, izmenjavo podatkov in mehanizem najboljših praks za preprečevanje bolezni, boj proti boleznim in njihovo zdravljenje v državah Evropske unije.

Direktiva o čezmejnih zdravstvenih storitvah je bila zelo dobra pobuda. Vendar pa verjamem, da bi ji morale slediti druge pobude, ki so ravno toliko pogumne, saj je pomembna vloga, ki bi jo morale prevzeti evropske institucije, vloga zmanjšanja neenakosti, povezanih z zdravjem.

László Tórkés (Verts/ALE). – (HU) Gospa predsednica, kot kristjan in Madžar in poslanec Evropskega parlamenta sedaj odkrito govorim v zagovor skupnosti pol milijona ljudi madžarskega izvora, ki živijo na Slovaškem, ki je del Evropske unije. Z drugimi besedami, govorim v bran demokratičnim vrednotam Evrope. Medtem ko lahko Slovaški čestitam za gospodarski rezultat, ki ga je dosegla, moram z obžalovanjem povedati, da je ekstremna nacionalistična propaganda usmerjena proti slovaškim Madžarom, posledica česar je zastrašujoča histerija. Predsednika Hans-Gerta Pötteringa, Evropski parlament in Evropsko komisijo bi prosil, naj ukrepajo proti okrutnemu kršenju človekovih in manjšinskih pravic ter etnični nestrpnosti, verbalni agresiji in prevladi diskriminacije na Slovaškem. Kot evropski poslanec sem pripravljen prevzeti vlogo posrednika v interesih madžarsko-slovaške skladnosti.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Gospa predsednica, pozornost Parlamenta bi rad pritegnil k položaju kristjanov v Vietnamu. Že 50 let se morajo odrekati svoji veri, njihovo lastnino so jim zaplenili

in preseljeni so bili v različne regije. Zadnje čase se to preganjanje izredno močno kaže v Hanoju, kjer oblasti okrutno posegajo proti katolikom iz skupnosti Thai Ha, ki protestirajo proti nezakoniti zaplenitvi ozemelj, ki pripadajo tej skupnosti, ki jo vodijo očetje redemptoristi.

31. avgusta so bili na primer udeleženci v procesiji surovo pretepeni. Več kot 20 ljudi je utrpelo resne poškodbe in so bili odpeljani v bolnišnico. Prav tako so bili pretepeni novinarji, med njimi tudi poročevalec ameriške agencije Associated Press. Storimo vse, kar lahko, da bomo zagotovili, da Vietnam, ki je trenutno članica Varnostnega sveta Združenih narodov, upošteva človekove pravice.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Gospa predsednica, nocoj je moje poročilo o spodbujanju socialne vključenosti in boja proti revščini, vključno z revščino otrok, zadnja točka dnevnega reda. To je poročilo na lastno pobudo, ki se ga obravnava po členih 131 a in 45 našega Poslovnika o kratkih predstavitev na plenarnem zasedanju, to je v predstavitvi brez odprte razprave s strani poslancev in brez možnosti predložitve sprememb.

Nasprotujem temu samoomejevanju pravic poslancev Evropskega parlamenta in pozivam, da kot Evropski parlament ta pravila spremenimo. Ni prav, da se o pomembnih zadevah kot je boj proti revščini in socialni izključenosti tu ne razpravlja odprto. Hkrati pa je odbor intenzivno razpravljal in pripravil 200 sprememb in 40 kompromisnih sprememb.

To je stvar javnega interesa in odrekamo se lastnim pravicam, ko se odrekamo razpravi o tem na plenarnem zasedanju.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Gospa predsednica, v Indiji se število krščanskih mučnikov, ki jih grozovito morijo hindujski rablji, še vedno povečuje. Katoliška cerkev v različnih delih sveta roti vlade in mednarodne ustanove za pomoč kristjanom v Indiji, Iraku in Vietnamu, do sedaj brez uspeha. Žal preganjanje kristjanov še vedno spremlja pasivnost, ne le s strani predstavnikov vladnih in pravnih ustanov na tem območju, ampak tudi s strani drugih demokratičnih vlad in mednarodnih ustanov, ki so aktivno vključene v druge primere kršenja človekovih pravic, in to zadeva tudi Evropsko unijo.

Zato bi rada protestirala pred Evropskim parlamentom proti dejstvu, da se zanemarjajo kršitve človekovih pravic v Indiji, Iraku in Vietnamu – tu naslavljam tudi Evropsko komisijo – in bi rada pozvala k diplomatskemu posredovanju in nasprotovanju, kjer so se takšna barbarska dejanja zgodila. Pasivnost spričo preganjanja je lahko del dokazov za določeno vrsto diskriminacije katolikov.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) V zadnjih 50 letih je bila močna slovaška manjšina na Madžarskem z več kot 200 000 ljudmi skoraj popolnoma zatrta. Po drugi strani pa madžarske manjšine v sosednjih državah, tudi na Slovaškem, rastejo. Presenetljivo so Madžari mnogo let uspeli prepričevati Evropejce, da je zatirana njihova manjšina.

Več sedanjih madžarskih političnih vodij odprto govori o zamisli Velike Madžarske. Žal tega višji evropski politiki ne opazijo. Madžarski parlament organizira v svojih zbornicah čezmejni forum madžarskih poslancev za Karpatsko kotlino. Predstavniki madžarskih etničnih političnih strank na Slovaškem in v Romuniji so se odprto sestali, da bi razpravljali o neodvisnosti. V današnji Evropi so takšni odnosi nesprejemljivi in nevarni.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Gospod predsednik, Romunija se žal sooča z resnim vprašanjem, ki ogroža varnost in zdravje evropskih državljanov, in sicer z uporabo nesterilnih kirurških niti, ki se v bolnišnicah uvažajo iz Kitajske.

Romunsko Ministrstvo za zdravje je s tem problemom seznanjeno že od avgusta, a tega kljub opozorilom, da bi lahko to povzročilo infekcije ali celo smrti pacientov, ni pravočasno ustavilo.

Alarm je bil sprožen, ko je v bolnišnici umrl bolnik zaradi infekcije, z enako nevarnostjo pa se soočajo tudi drugi bolniki. Verjamem, da je to opozorilni znak ne le za Romunijo, ampak tudi za celotno Evropo.

Dejstvo, da je vedno več proizvodov iz Kitajske vprašljivih in da ogrožajo zdravje in varnost evropskih državljanov, je zelo resna zadeva.

Nedavno smo imeli probleme s sladkarijami, ki so bile kontaminirane z mlekom v prahu, ki je vsebovalo melanin, in so bile prav tako uvožene iz Kitajske. Proizvode uvažamo iz Kitajske, ker so cenejši, a verjamem, da bi morala Evropa dati prednost zdravju svojih državljanov.

Komisarko Vassiliou prosim, naj sproži preiskavo, da bi preprečila nadaljnje incidente v državah članicah. Potrebujemo nujne ukrepe za preiskavo teh proizvodov, da bi pravočasno zaustavili uvoz na notranji trg.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gospa predsednica krhkost povpraševanja po novih vozilih je očitna zaradi upadanja v evropski avtomobilski industriji. Vodilni francoski proizvajalec je ravno naznanil izgubo 4 000 delovnih mest in še izgubo nadaljnjih 2 000 delovnih mest v Evropi.

Hkrati je kljub 37 % povečanju dobička v prvi polovici še vedno odločen, da bo nadaljeval z ukinitvijo delovnih mest. Pod pretvezo racionalizacije je preveč osredotočenosti na dobičkonosnost v škodo in brez upoštevanja ambicioznih industrijskih politik, in še pomembneje, brez upoštevanja delavcev.

Rad bi ukrepal kot predstavnik teh delavcev, na katere ti ukrepi najbolj vplivajo in so žrtve tega položaja, in spodbudil tega proizvajalca, naj ponovno premisli o svoji strategiji in hkrati ohrani delovna mesta.

V času, ko se soočamo s krizo zaposlovanja, bi to morala biti glavna prednostna naloga. V tem duhu mora odločitev glede predloga za ureditev za zmanjšanje emisij CO₂ iz novih vozil uravnotežiti različne vidike: trajnostni razvoj in varovanje zaposlitve z inovativnimi industrijskimi politikami na vseh ravneh, predvsem na socialni ravni.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v Italiji prihaja do kršitve načel demokracije, h kateri bi rad pritegnil pozornost svojih kolegov poslancev: zadnjih 18 mesecev italijanski parlament ni hotel izvoliti sodnika Ustavnega sodišča kot zahteva italijanska ustava in zadnjih šest mesecev italijanski parlament ni hotel imenovati parlamentarnega nadzornega odbora za informacijski sistem.

Nimam časa, da bi razlagal podrobnosti. Poslancem smo poslali sveženj, ki vsebuje natančne informacije. Moj kolega Marco Pannella od polnoči prejšnje sobote stavka brez hrane in pijače, da bi pokazal svoje nasprotovanje nezakonitim dejanjem predsednika Italijanske republike. Zaupnico nam je izglasovalo 25 poslancev EP, ki so podpisali resolucijo v skladu s členom 7 Pogodb. Moj čas se je iztekel, zato bi vas rad le prosil, da jo preberete in podprete.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Gospa predsednica, letos je 60. obletnica Splošne deklaracije Združenih narodov o človekovih pravicah. V zadnjih 60 letih so številne skupine za človekove pravice in organizacije po celem svetu to deklaracijo uporabile kot podlago za svoje dejavnosti, na primer Listina 77 v Češkoslovaški, Solidarnost na Poljskem in gibanje za človekove pravice v Latinski Ameriki.

Politika o človekovih pravicah je danes ravno toliko pomembna. Ni še prišla v vsa področja politike. Ne smemo dovoliti, da se človekove pravice odrivajo na posebne točke poleg naših drugih političnih področij, ampak se moramo poskušati boriti za človekove pravice kljub temu, da to sproži nekatere neugodnosti. Kot temeljna vrednota so človekove pravice eden najmočnejših podpornih stebrov v Evropskem parlamentu in jih moramo prav tako bolj upoštevati pri svojem lastnem delu.

Zato podpiram zamisel, da Pododbor za človekove pravice glede na njegovo pomembnost postane stalni odbor.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Gospa predsednica, revizija skupne kmetijske politike jasno izpostavlja tveganja v različnih kmetijskih panogah. Mnogo je bilo povedanega o potrebi po reformi na trgu sladkorja, tobaka ter na trgu sadja in zelenjave. Omenjena je potreba po povečanju kvot, vključno z mlečnimi kvotami, po sprostitvi neobdelane zemlje za sejanje žit, medtem ko drugi problemi, kot je ta, s katerim se sooča evropsko čebelarstvo, ostajajo skriti.

Ogromno čebel umira zaradi vrste bolezni, med katerimi sta najbolj znani *Varroa* in *Nosema*. Čebele so prav tako povezane z vprašanji opraskevanja in so zagotovilo za biotsko raznovrstnost v našem obstoju in vztrajnost v svetu narave. Zato bi rad vašo pozornost danes pritegnil k tej temi, saj navadno čebele vidimo v smislu medu, propolisa ali voska. Če ne bi bilo resolucije gospe Lulling, bi v Evropskem parlamentu nedvomno brezbrizno obšli probleme, ki so povezani s čebelarstvom. Potreben je nujen program za rešitev čebel in čebelarstva v Evropski uniji.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Nedavno so bila na Portugalskem zaprta podjetja, predvsem na področju tekstila in oblačil, največ na severu države, na primer tekstilno podjetje Oliveira Ferreira v kraju Riba de Ave in več podjetij na območjih Barcelos, Santo Tirso in Fafe. Nedavno se jim je pridružila tovarna večnacionalnega podjetja Lee v Évori, da ne omenim grožnje, ki visi nad delavci v mnogih drugih krajih kot sta Vila Nova de Gaia in Lousada.

Glede na te opustitve več sto drugih podjetij ne izpolnjuje delovne zakonodaje in grozijo z brezposelnostjo, da lahko izplačujejo plače, ki so pod zakonskim minimumom in zapostavljajo mlade in ženske, kot je bilo

nedavno razkrito v študiji Sindikata delavcev v industriji tekstila, oblačil, obutve in usnja v okrožju Porto o podregijah Tâmega in Sousa.

Zato je posebno pomembno, da vemo, kaj namerava storiti Evropska komisija glede sistema dvojnega nadzora za trgovino s Kitajsko, ki bo potekel konec letošnjega leta, ob upoštevanju potrebe po zaščiti proizvodnje in delovnih mest s pravicami v naših državah.

Witold Tomczak (IND/DEM). – (PL) Gospa predsednica, v Indiji zatiranje kristjanov ne kaže nikakršnih znakov pojanja. Ljudi še naprej ubijajo zaradi njihove vere – preprosto zato, ker so kristjani. Katoliške cerkve se uničujejo. Nasilje se izvaja nad slabotnimi nunami, ki skrbijo za revne. Indijska vlada pa ne stori ničesar učinkovitega, da bi zagotovila človekove pravice v tej državi, predvsem pravico do življenja in pravico do svobode verskega prepričanja.

Evropska unija, ki je svojo frazeologijo in svoje institucije zgradila na odnosih do človekovih pravic, do sedaj ni na resen način ukrepala, da bi branila pravice kristjanov, ki jih pobijajo v Indiji. Na vrhu EU-Indija ni bil na Indijo izvajen nikakršen pritisk, da bi prenehala z mučenjem ljudi, ki verujejo v Kristusa. V Evropskem parlamentu ob 60. obletnici sprejetja Splošne deklaracije o človekovih pravicah proslavljamo priložnostno konferenco, posvečeno človekovim pravicam. Ali so odlični govorniki zahtevali kar koli glede pravic kristjanov, ki jih danes preganjajo, in ne le v Indiji? Torej se soočamo z vprašanjem, ali EU in njeni vodje doktrino človekovih pravic jemljejo resno. Ali jo uporabljajo za vse ljudi? Ali se morda uporabljajo dvojna merila? Ali je pridiganje o človekovih pravicah namenjeno obrambi vseh vrst manjšin, vključno s spolnimi manjšinami, ne pa pravic ljudi, ki jih ubijajo zaradi njihove krščanske vere? Evropa, zbudi se!

Irena Belohorská (NI). – (SK) Od začetka si je Slovaška prizadevala, da bi ustvarila enake pogoje za vse svoje državljane. Brez dvoma je Slovaška danes popoln primer, kako ravnati z nacionalnimi manjšinami. Tega pa ne moremo reči za Madžarsko, kjer je bila slovaška manjšina surovo asimilirana.

Od vseh nacionalnih manjšin, ki živijo na Slovaškem, ima predvsem madžarska manjšina posebno mesto. Na Slovaškem ima politično stranko, ki jo zastopa v parlamentu. Šolski sistem omogoča izobraževanje v madžarskem jeziku od otroškega vrtca do univerze in mnogo študentov zapusti univerzo brez vsakega znanja slovaškega jezika. Posledično mislim, da je ustanovitev Foruma Karpatske kotline, ki ga sestavljajo madžarski poslanci parlamentov iz suverenih držav, ki so članice Evropske unije, in ki je namenjen na vzpostavljanju neodvisnosti, provokacija in nesmiselnost, ki ni primerna v tem 21. stoletju.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gospa predsednica, sredi bojazni in skrbi glede bančnega sektorja je morda nekaj upanja. Vesela sem, da je prisoten komisar za kmetijstvo, ker se mogoče v tem času krize Evropa lahko dejansko sooči z izzivom.

Spomnite se krize BSE, ko sta se celotna industrija predelave govejega mesa in celotni prehrambeni sektor sesula in ni bilo več zaupanja in se je Evropa odzvala tako, da je uvedla stroga pravila od vil do vilic, sledljivost s kaznimi.

Povejmo bančnemu sektorju, da je to njegov trenutek BSE, in dvignil se bo iz pepela, a treba ga bo bolje urediti. Treba jih je označiti in jim slediti – ljudem in denarju – in tisti, ki se ukvarjajo s slabimi praksami, bodo morali biti kaznovani.

A ostaja upanje. Imamo izkušnje in verjamem, da bo Evropa boljša zaradi te krize, ker jo bomo bolje uredili.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Gospa predsednica, rad bi se vrnil na precej nekonvencionalne izjave gospoda Barrosa. Namiguje, da bi bil pripravljen pozabiti nedotakljiva pravila o konkurenci, da bi bil manj natančen glede državne pomoči.

Če bi šlo za vprašanje rešitve določenega sektorja evropske industrije, če bi šlo za vprašanje dovoljevanja državam članicam, da vlagajo ali celo začnejo z ambicioznim evropskim posojilom, bi to popolno spremembo pozdravil. Vendar pa gre za vprašanje velikega ponovnega odkupa strupenih finančnih proizvodov, ki jih imajo finančni operaterji. Ob koncu dne gre za vprašanje rešitve finančnih huliganov, ki na lahko jemljejo prizadevanja tržnih regulatorjev.

Če bo Komisija doktrino revidirala, toliko bolje. Vendar je treba to storiti ustrezno, tako, da bomo bolj prožni glede vprašanja državne pomoči v strateških sektorjih v Evropi, ki so v nevarnosti, ali tako, da pospešimo ukrepe, ki zadevajo bonitetne agencije, boj proti špekulacijam, ki temeljijo na cenah hrane, ter ureditev špekulativnih skladov. K temu pozivamo že več let in sedaj imamo dokaz: vera v svobodno konkurenco in prosti trg sta vsekakor vodila v slepo ulico.

Marco Pannella (ALDE). – (FR) Gospa predsednica, enkrat imamo nekaj, čemur se lahko smejimo. V tem sedanjem ozračju, kjer je Evropa, domovina preteklosti, ponovno v postopku uničevanja naše evropske dediščine, je težko vedeti, kaj reči.

In tu imamo presenečenje. Včeraj je francoski časopis *Le Monde* – in rad bi se zahvalil njegovemu novemu uredniku Ericu Fottorinoju – objavil čudovit uvodnik s karikaturjo Plantuja, kjer je ta neinstitucionalna G4, ki smo si jo ravno izmislili, upodobljena kot sledi: imamo Kraute (angleška slabšalnica za Nemce), Eyetjeje (angleška slabšalnica za Italijane), izdajalske Albione (arabsko ime za Britance) in Francoze, ki se združujejo, da bi uničili Evropo, vsak med njimi pa misli le na svoje nepomembne interese in se sooča s Parlamentom, samoimenovanim Parlamentom, ki mu še vedno ne uspeva, da bi bil razumljiv. Hvala *Le Monde*, hvala Plantu. Plantu za predsednika!

(Predsednica je prekinila govornika)

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Gospa predsednica, v svojih izjavah Evropska unija izraža skrb za rast zaposlovanja in za visoko raven socialnega varstva. Pristop komisije k vprašanju poljskih ladjedelnic pa je v nasprotju s temi izjavami. V Evropski uniji je mogoče javno pomoč uporabiti za subvencioniranje propadajočih bank in mogoče jo je brez omejitev uporabljati na področjih, ki so bila v preteklosti del komunistične Nemčije. Kaj pa enakopravno obravnavanje gospodarskih subjektov? Ladjedelnice so v tako imenovani „stari EU“ mnoga leta prejemale pomoč in vse je bilo v redu. Nove države članice, ki bi morale imeti možnost dohiteti preostalo Skupnost v gospodarskem smislu, pa Komisija obravnava kot osvojeno ozemlje.

Prepričan sem, da bodo poljski volivci na prihodnjih volitvah v Evropski parlament s svojim glasovanjem pokazali, kako nasprotujejo tej evropski solidarnosti.

Gerard Batten (IND/DEM). – Gospa predsednica, že več let opozarjam, da bi bilo mogoče evropski zaporni nalog uporabiti za zatiranje svobode govora na internetu. To se je sedaj zgodilo. 1. oktobra je bil doktor Frederick Toben aretiran na letališču Heathrow na podlagi evropskega zapornega naloga, ki ga je Nemčija izdala za domnevne ksenofobne zločine, ki jih je zakrivil na internetu.

Doktor Toben zanika holokavst. Njegovi vidiki so odvrtni vsem razumnim ljudem. A to ni bistvo. V Britaniji je bil aretiran, ker je svoja stališča objavil na internetu v Avstraliji. Zanikanje holokavsta kljub temu, da je odvrtno, ni prepovedano niti v Britaniji niti v Avstraliji. Če bo ta evropski zaporni nalog izvršen, bo njegova uporaba dokaz, da če se nekdo izraža na internetu v smislu, ki je zakonit v njihovi lastni državi, je to osebo mogoče izročiti v drugo državo EU, kjer so ti pogledi nezakoniti. To bi imelo nedoumljive posledice za svobodo govora v nacionalnih državah.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Hvala, gospa predsednica. Žal je po sporu glede penjenja reke Rabe sedaj še ena avstrijsko-madžarska razprava o zaščiti okolja v Evropskem parlamentu. Avstrijska družba BEGAS namerava zgraditi sežigalnico odpadkov z zmogljivostjo 325 000 ton le nekaj sto metrov od madžarske meje, pri Heiligenkreuzu. Ta nova sežigalnica bo lahko sprejemala odpadke ne le od lokalnih virov, pač pa tudi iz drugih območij. Projekt ima izjemno nizko raven podpore lokalnih skupnosti v Avstriji in tudi na Madžarskem. Posebno me skrbi, da bi bila načrtovana sežigalnica le slab kilometer oddaljena od madžarskega mesta Szentgotthárd, ki leži v prevladujoči smeri vetra, in nacionalnega parka Órség, ki je zaščiten pod Naturo 2000 in v katerega sodi Órség, ki je bil nedavno dobitnik nagrade EDEN. To bi pomenilo nepredvidene posledice za regijo Madžarske, ki se zanaša na svojo naravno lepoto, nacionalne parke in ekološki turizem.

Na koncu, gospa predsednica, pa bi prav tako rad vprašal zakaj je slovaški poslanec, ki izraža žolčen govor sovraštva proti Madžarom, dobil priložnost spregovoriti ob dveh priložnostih. To je postopkovna zadeva. Hvala lepa.

Monika Beňová (PSE). – (SK) Zelo močno bi rada nasprotovala pripombam, ki smo jih tu slišali glede obtoževanja slovaške vlade, da širi sovražstvo in krši pravice nacionalnih manjšin v Slovaški republiki.

Gospe in gospodje, kolega poslanec, gospod Tókéš, Izjava o politiki slovaške vlade vsebuje deklaracijo o pravicah manjšin in vlada posledično te pravice upošteva. Močno obžalujem dejstvo, da madžarski poslanci izkoriščajo enominutne govore vsakega delnega zasedanja Evropskega parlamenta, da bi napadali slovaško vlado in s tem tudi državljane Slovaške republike.

Gospa predsednica, slovaška vlada ceni dobre odnose s svojimi sosedami in želi imeti dobre odnose s svojimi sosedami. Vendar pa sta za dobre dvostranske odnose potrebna dva partnerja. Do sedaj je samo slovaška vlada ponudila roko prijateljstva.

Milan Gaľa (PPE-DE). - (SK) Rezultati triletné štúdie Svetovnej zdravotnej organizácie o zdravotných neenakostiach medzi rôznymi prebývaťmi na svete sú zaskrbljujúci. Te rozmery povzročajú družbeno-gospodárski pogoji in nebiološki dejavniki. Povprečno japonsko dekle lahko na primer pričakuje, da bo doživilo 83 let. V Lesotu v Afrike bi bila njena življenjska doba 42 let. Verjetnost, da bo ženska umrla pri porodu na Švedskem, je 1 proti 17 000, v Afganistanu pa je razmerje 1 proti 8.

Tisti, ki živijo na revnih območjih velikih evropskih mest, lahko pričakujejo, da bodo njihova življenja v povprečju za 28 let krajša od življenj ljudi, ki živijo na bogatejših območjih. Kombinacija slabih politik, neprimernih socialnih pogojev, nizke ravni izobrazbe, podstandardne nastanitve, omejenega dostopa do zdrave hrane, itd. je razlog, zakaj večina ljudi ni tako zdravih kot je biološko mogoče. Komisija SZO za socialne determinante zdravja meni, da je mogoče s sprejetjem proaktivnega pristopa zmanjšati neenakosti v razmeroma kratkem času.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospa predsednica, nedavna objava prve raziskave Evrobarometra glede pogledov naših državljanov na podnebne spremembe pomeni povečanje podnebnih sprememb iz postranskega okoljskega vprašanja v srce evropske politike.

Glede na trenutno svetovno gospodarsko in finančno krizo lahko popolnoma razumem skrb kolegov, saj kot politiki naslavljamo tisto, kar je nedvomno eden in največji moralni, okoljski, socialni in gospodarski izziv, s katerim se sooča celotno človeštvo, namreč globalno segrevanje zaradi naših izpustov toplogrednih plinov oziroma podnebne spremembe.

A ne bo čakal, Köbenhavn ne bo čakal in mi ne smemo čakati. Kot poročevalka za enega od štirih dokumentov o podnebnem režimu po letu 2012 – namreč pregled ETS – popolnoma zaupam našim vladam, da bodo kratkoročno rešile ta glavna gospodarska in finančna vprašanja, katerim smo priča danes, in to precej pred letom 2013. Medtem ko je torej danes narava politike, da se osredotoča na današnje težave, ne smemo biti odvrnjeni od tega, da bi pripravljali dolgoročno zakonodajo za scenarij po letu 2012 glede tega najpomembnejšega vprašanja, ali pa nam zgodovina ne bo prijazno sodila.

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Osupljivo je videti, kako se zloraba tega Parlamenta in politika osredotočata na slovaško politično sceno. Pozorno sem poslušal besede kolega poslanca iz Madžarske, gospoda Tőkésa, in moram ugovarjati temu enostranskemu vidiku sedanjih dogodkov in njegovi predstavitvi kot splošnemu napadu na ukrepe Slovaške republike na tem področju.

Rad bi poudaril, da kljub temu, da manjšinska politika sedanje slovaške vlade ustreza vsem evropskim standardom, jih vlada želi še nadalje izboljšati.

Rad bi obsodil napade zlorabe posebnih težkih trenutkov in njihovo predstavitev kot splošen slab odnos s strani vlade in predvsem takšno početje v Evropskem parlamentu. Z aktivnim iskanjem trenj in izkrivljanjem položaja bomo le vneli in netili umetne spore, ki so nesmiselni in nepotrebni in ki življenje slovaške družbe zapletajo in ga delajo neprijetnega.

Predsednik. – S tem se točka zaključí.

22. Ustavitev kroga pogajanj STO v Dohi (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Komisije o ustavitvi kroga pogajanj STO v Dohi.

Mariann Fischer Boel, članica Komisije. – Gospa predsednica, predvidevam, da ste nocoj tu pričakovali komisarja Mandelsona, a kot verjetno veste, je zapustil Komisijo in jaz sem zadela na loteriji, da lahko nocoj tu nadomeščam gospoda Mandelsona. Glede na to, da sem bila neposredno vpletena v pogajanja v Ženevi pri STO z odgovornostjo za kmetijski sektor, pa sem vesela, da sem lahko nocoj z vami.

Medtem ko julijska pogajanja v Ženevi niso uspela, pa krog pogajanj v Dohi ni bil zaustavljen. Ravno nasprotno, dejansko je ostal aktiven tudi v preteklih nekaj tednih in naš namen je konstruktivno prispevati k tej aktivnosti, da bi pravočasno pospešili polno ministrsko nadaljevanje, ko bodo končane potrebne analize, ki jih sedaj opravljajo ključne države glede preostalih problematičnih vprašanj.

Pogajanja, ki so potekala julija, so prinesla nekaj resničnega napredka. Sveženj v nastajanju je osnutek morebitnega uravnoteženega izida, v katerem so spoštovane ključne zahteve Evropske unije v kmetijstvu pri izpolnjevanju dragocenih koristi za naše industrijske proizvajalce.

Prišlo je do širokega osnutka sporazuma glede različnih ključnih vprašanj, med katera sodijo celotno zmanjšanje domače podpore v kmetijskem sektorju, ki izkrivlja trgovino, področje delovanja, ki bi ga ohranile razvite države in države v razvoju, da bi zaščitile omejeno število občutljivih in posebnih proizvodov pred znižanji tarif, švicarska formula, ki se uporablja za določanje znižanj tarif za industrijske proizvode, in prožnost, ki jo je treba dati na razpolago v državah v razvoju, da bi se številne proizvode zaščitilo pred temi znižanji. V oceni, ki jo je izvedla Komisija, ta sveženj vsebuje realno vrednost za evropska podjetja in potrošnike in bi zagotovil mednarodni pravni okvir za kmetijstvo, ki bi bil popolnoma v skladu z reformo iz leta 2003. Po našem mnenju vsebuje sveženj v nastajanju tudi realno razvojno vrednost za najrevnejše države na svetu.

Krog pogajanj, zaključen na tej podlagi, bi znižal svetovne tarife za polovico, in medtem ko bi države v razvoju prispevale eno tretjino prihrankov, bi imele koristi od dveh tretjin povečanega tržnega dostopa. Prav tako bi zagotovil, da bi se gospodarstva OECD pridružila pobudi Evrope pri zagotavljanju, da se najmanj razvitim državam omogoči dostop brez carin in brez kvot do njihovih trgov – čemur običajno pravimo pobuda za „Vse razen orožja“.

Prav tako bi nam uspelo blokirati resnično kmetijsko reformo v Združenih državah. S sporazumom bi morale Združene države zmanjšati svojo domačo podporo, ki izkrivlja trg, ali subvencije na 14,5 milijard USD. Brez tega lahko sedaj po novem predlogu kmetijskega zakona subvencije znašajo do 48 milijard USD. Prav tako bi bilo v našem interesu, da dobimo trajno mednarodno pravno zaščito naše reformirane skupne kmetijske politike.

Dogovor na tej podlagi bi države v gospodarskem vzponu spremenil v skrbnice večstranskega trgovinskega sistema, ki ga je treba ohraniti, prav tako pa tudi okrepiti. Trdneje bi jih usidrali v sistem, ki temelji na predpisih svetovne trgovine, ki je bistvenega pomena za prihodnost.

Zato je bilo razočaranje, da se je izkazalo, da je zaradi neprestanega nesoglasja glede zelo specifične točke na kmetijskem področju v juliju nemogoče zaključiti pogovore o podrobnostih iz Dohe. Težave so nastale zaradi vprašanja posebnih kmetijskih zaščit za države v razvoju, tako imenovanih posebnih zaščitnih mehanizmov (SSM), v glavnem v skupini G7. Indija in Kitajska se nista mogli strinjati z Združenimi državami glede sprožilcev in sredstev, ki jih je potrebno pripraviti za to zaščito, ko se uporablja za prestop teh stopenj pred krogom pogajanj v Dohi.

Od začetka septembra je prihajalo do stikov na visoki ravni, z namenom poskusa rešitve te neprekinjene razlike v stališčih, a pri tem vprašanju še nismo uspeli. Čeprav Evropska unija ostaja trdno predana in zaposlena, dejansko ni jasno, kako daleč bomo prišli s pogajanj v prihodnjih tednih.

Kot običajno bomo ohranili močan dialog s Parlamentom in bomo seveda upali, da nas boste glede tega vprašanja še naprej podpirali.

Georgios Papastamkos, v imenu skupine PPE-DE. – (EL) Gospa predsednica, stroškov neuspeha kroga pogajanj v Dohi ne smemo šteti le v smislu izgubljenih priložnosti, izgubljenih dobičkov in poslabšanja ozračja gospodarske negotovosti. Enako nevarni so sistemski stroški in institucionalni stroški. Navezujem se na udarec, ki je prizadel verodostojnost STO.

Seveda želimo vsi doseči sporazum, a ne, če ga je treba doseči ne glede na ceno, ki jo to pomeni za EU. Za uspešen zaključek sedanjega kroga pogajanj je potreben izčrpen, ambiciozen in uravnotežen sporazum. Zato zahtevamo obsežne koncesije od razvitih trgovinskih partnerjev in tudi od držav, ki se dinamično razvijajo.

Zato Komisijo pozivamo, da v prihodnosti zavzame odločno pogajalsko držo. Prišlo je do reforme skupne kmetijske politike. Sprašujem vas: ali se je ta uporabljala kot pogajalsko orodje? Daleč od tega: Komisija je enostransko nadaljevala z vrsto dodatnih, neuspešnih ponudb kmetijskemu sektorju.

Mnogo je vprašanj, ki bi jih lahko postavil komisarki za kmetijstvo. Omejil se bom na enega: ali vprašanje geografskih označb tvori bistveni del kmetijskih pogajanj?

Našo zavezo za večstranski trgovinski sistem je mogoče jemati za samoumevno. Veselimo se trgovinskega upravljanja, ki je usmerjeno v učinkovito upravljanje globalizacije in bolj nepristransko ponovno razdelitev njegovih koristi.

V zaključek naj povem, da osebno verjamem, da negativen zaključek – torej odprava ovir v okviru STO – ni bil ustrezno podprt z nujnim pozitivnim povezovanjem v smislu regulativnega sistematičnega zbliževanja.

Erika Mann, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospa predsednica, kot vemo iz izkušenj so krogi pogajanj v svetovni trgovini zelo težki. Rada bi se zahvalila Komisiji, ker se je, kot smo poslanci Evropskega parlamenta mnogokrat doživeli v pogovorih med zadnjim krogom pogajanj v Ženevi, vedla na zelo uravnotežen način do samega konca in ker je komisarka v območju svoje pristojnosti pokazala ne le potrebno prožnost, pač pa tudi veliko sočutja za revnejše države v razvoju in to je bilo v pogovorih pogosto poudarjeno. Do te mere tokrat ni bila javnemu preziru izpostavljena Evropska unija, ampak druge države, ki so dejansko mnogo težje pogajalske partnerke.

Obžalujem, da sedaj, ko smo soočeni s sedanjo finančno krizo, ugotavljamo, da potrebujemo več mednarodnih in večstranskih pravil, ker so ta pravila steznik, ki bo revnejšim državam na eni strani omogočil povezovanje, na drugi strani pa bodo bogatejše države prav tako lahko zagotovile svojim ljudem, da bodo imeli od tega koristi, in da se določijo standardi. Resnično pa obžalujemo dejstvo, da je to očitno razlog, zakaj tega kroga pogajanj o svetovni trgovini ni mogoče zaključiti pred koncem tega leta. Znebiti bi se morali te napačne predstave.

Mogoče je bolje tako, saj se bomo vsega tega lotili z novim Parlamentom in novo Komisijo in po volitvah v Združenih državah, namesto da bi to storili na vsak način. Moja skupina priporoča previdnost, namesto da ta krog pogajanj zaključi navkljub vsem oviram.

Komisarka, imam pa eno zahtevo: kakršen koli bo zaključek pogajanj in kar koli se zgodi, prosim, pravočasno o tem obvestite Parlament in prav tako poskrbite, da ne glede na to, ali bomo dobili Lizbonsko pogodbo ali ne, še enkrat pogledamo, ali lahko morda predhodno ustvarimo nekakšno „navidezno Lizbonsko pogodbo“, ki se navezuje na področje trgovine.

Ignasi Guardans Cambó, v imenu skupine ALDE. – (ES) Gospa predsednica, nekateri med nami smo bili priča pravih prizadevanjem s strani vseh udeležencev na junijskem ministrskem vrhu kroga pogajanj v Dohi, predvsem pa prizadevanjem Evropske unije, ki jih je zelo dostojno predstavljal komisar Mandelson. Prav tako je bila na pogajanjih v Ženevi cenjena prisotnost komisarke, ki je danes tu. Zato smo občutili razočaranje, ki smo ga doživeli iz prve roke, da na koncu vsa ta prizadevanja in vložena energija niso prinesli nobenih otipljivih rezultatov, čeprav so dosegli raven približevanja, za katero se je zdelo, da pomeni, da bomo morda dosegli nekakšen rezultat.

V resoluciji, ki jo predlagamo danes in o kateri bomo glasovali v tem parlamentu, kot Parlament izražamo svojo predanost temu, kar je bilo tam doseženo. Prosim, da bi moralo biti tisto, kar je bilo doseženo tam, kljub temu, da to ni bil res končni sporazum, podlaga, na kateri se sedaj začne delo, da ne bodo zapravljena prizadevanja. V duhu naivnosti in s pridihom naivnosti prosimo, da se krog pogajanj v Dohi zaključi čim prej.

Mogoče in seveda verjetno je, da nekateri mislijo, da je ta izjava naivna, še toliko bolj zato, ker glavni evropski pogajalec ni niti dovolj verjel vanjo in se je vrnil v svojo državo ter prepustil vsa pogajanja v imenu Evrope v rokah nekoga, ki ne ve ničesar o tem, kljub prihodnjim pristojnostim, ki jim morda ima.

Zato je res, da je v naši resoluciji veliko naivnosti, a biti moramo jasni in trdni. Če krog pogajanj v Dohi ne bo zaključen, bodo izgubile države v razvoju. Če krog pogajanj v Dohi ne bo zaključen, bo večstranski pristop v resni nevarnosti, predvsem v položaju svetovne negotovosti, kakršno doživljamo, da dokler ne bo zaključen krog pogajanj v Dohi, ne moremo obravnavati drugih vprašanj kot so podnebne spremembe in dvig cen hrane.

Rešiti je treba še druge zadeve in nobene izmed njih ne bo mogoče rešiti, če se ne bomo potrudili in zaključili tega kroga pogajanj. Parlament bo še naprej predan temu.

Caroline Lucas, v imenu skupine Verts/ALE. – Gospa predsednica, zelo sem vesela, da je postal ta Parlament zadnja leta precej bolj kritičen do kroga pogajanj v Dohi. Dejansko skupna resolucija pred nami zelo zvesto odraža deklaracijo Globalne parlamentarne skupščine v septembru, ki izraža resne skrbi glede zelo male količine vsebine o razvoju, ki ostaja v pogajanjih v Dohi, in je zelo kritična glede njenih vse bolj ekskluzivnih postopkov poslovanja.

Naj dodam, da v duhu deklaracije Globalne parlamentarne skupščine upam, da sprememba, ki sta jo predložili skupina PPE-DE in skupina UEN in poziva k vrsti dvostranskih sporazumov o prosti trgovini STO-plus, ne bo podprta na jutrišnjem glasovanju. Dvostranski sporazumi o prosti trgovini so ravno nasprotni od delujoče večstranskosti in Zeleni ne bomo mogli podpreti resolucij, če bo ta sprememba sprejeta.

V današnji razpravi me je osupnil, in seveda v tej resoluciji, neuspeh pri zbiranju poguma, da se pove preprosta resnica – da je sedaj konec kroga pogajanj v Dohi, kakršnega poznamo. Ta zaustavitev bi lahko dolgo trajala, in sicer do pomladi 2010. Skoraj gotovo je, da novi pogajalci ZDA, Komisije, Indije ne bodo šli nazaj k istim starim hitrim rešitvam iz julija 2008, ki tudi takrat niso delovale. Torej je to dejansko priložnost. To je ravno pravi čas za oceno neuspehov zadnjih sedem let pogovorov v Dohi in za ponovno vzpostavitev skupne in bolj poštene agende, skupaj z bolj odprtim in demokratičnim postopkom, ki ga lahko popolnoma podprejo vse članice STO in predvsem najmanj razvite med njimi.

Seán Ó Neachtain, v imenu skupine UEN. – (GA) Gospa predsednica, skrajni čas je že, da spremenimo način, kako se lotevamo pogovorov o svetovni trgovini. Sedaj je jasno, da sistem in naša vključenost v njem ne delujeta več. Ni nam uspelo v Cancunu, v Hong Kongu in ponovno v Ženevi.

Vse temelji na naslednjem: poskušamo ustvariti sveženj v Evropi, v katerem bo vključena prodaja našega vira hrane – sama hrana, ki jo oskrbujemo. Nekdanji komisar Mandelson se je na vso moč trudil, da bi preobrnil kmetijsko politiko, da bi spodbujal svetovni trgovinski sistem. To ni odgovor. Od kod bo prihajala naša hrana, če jo moramo uvažati? Evropa mora paziti nase in zaščititi moramo našo sedanjo preskrbo s hrano.

Spremenili smo našo kmetijsko politiko, vendar če kmetijstvo ne bo odstranjeno iz svetovne trgovinske agende, ne bo nikoli napredovala ali seveda uspela. Čas je že, da se nekaj stori, kakor je bilo že tolikokrat povedano.

Helmuth Markov, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, ko se že sedem let pogajate, ne da bi prišli do zaključka, potem morate biti nekoliko samokritični in se ne glede na napake drugih držav ali drugih strani v pogajanjih vprašati, kakšne napake ste delali.

Mislim, da je mogoče sestaviti seznam – ni nujno, da velja za vse, a morda poziv za odpravo tarif in odprtje trgov ni pravi instrument za države v razvoju, ker bi izgubile dohodek, ki ga potrebujejo za svoje lastne proračune in ga ne morejo nikakor dobiti druge. Potem ne bi bilo mogoče, da se v teh državah izvaja zdravstvo, izobraževanje ali razvoj infrastrukture.

Za nekatere med temi državami kakršen koli sporazum o prosti trgovini ni pravi model in so zainteresirane za zaključek sporazum o trgovini, a ne na podlagi GSP+. Morda je res, da morajo na ravni razvoja mnoge države najprej razviti neodvisno gospodarstvo. Navsezadnje so Evropska unija ali nekatere evropske države razvile svoja gospodarstva v zaprtih trgih.

Če rezultata ne dosežemo, se moramo vprašati, zakaj je tako. Krog pogajanj v Dohi je bil prvotno vezan na razvojne cilje tisočletja. Ne strinjam se z mnenjem gospoda Ó Neachtaina. Razumem, zakaj mnoge države pravijo, da čutijo, da sedanja pogajanja služijo izključno za omogočanje podjetjem, ki so dejavna v svetovnem merilu, da postanejo še bolj globalna, in to prav tako pravi strategija Globalna Evropa. To ima negativni vpliv na male regionalne proizvajalce. Slučajno ima negativen vpliv tudi na male lokalne evropske proizvajalce.

Je del *raison d'être* Evropske unije, del njene nuje, da se giblemo naprej. Zato moramo morda premisliti o drugačni pogajalski taktiki. Upam, da bo nova komisarka izkoristila to priložnost. Prihaja od zunaj, ima pogajalske izkušnje. Kljub temu, da morda nima potrebnega znanja iz trgovinskih zadev, ima dobro obveščeno skupino in morda bo izkoristila priložnost v okviru mandata drugače kot je to počel predhodni komisar – in imamo priložnost!

Derek Roland Clark, v imenu skupine IND/DEM. – EU rada kaže svojo moč, ko gre za trgovino. Se spomnite šestletne bananske vojne z ZDA? To je bilo potem, ko je EU dala poseben tržni dostop svojim nekdanjim kolonijam na Karibih. Generalni direktor STO je nekdanji komisar Pascal Lamy. Ne gre tu morda za navzkrižje interesov? Navsezadnje je lahko morda njegova pokojnina EU odvisna od njegovega nenapadanja politik EU. Je bil to morda dejavnik v njegovih mislih, ko se je poskušal pogajati med trgovinskimi bloki?

Peter Mandelson je za neuspeh kroga pogajanj v Dohi obtožil kmetijske subvencije ZDA. Obtožuje druge, sami pa nismo popolnoma nič drugačni! Več desetletij je skupna kmetijska politika polnila žepe kmetov v EU z ogromnimi subvencijami. To je bilo ravno toliko krivo za neuspeh trgovinskih pogovorov kot vse drugo. Kakor koli že, zadnje, kar bi lahko EU počela, je to, da beleži točke proti drugim regijam v trgovinskih vojnah v času svetovne lakote in finančne krize.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Gospa predsednica, komisarka, trenutna finančna kriza je dokaz, da potrebujemo za svetovne probleme svetovne ukrepe. To še posebej velja za hrano in kmetijstvo. Ravno

zaradi tega je bila v veliki meri ustvarjena Svetovna trgovinska organizacija in s tem se vsi strinjamo. STO poskuša imeti globalizirana pravila.

Vendar pa se zdi, da to ne deluje ravno tako kot bi hoteli, ker se soočamo z naslednjim problemom: uskladiti moramo dve stvari, in sicer prosto trgovino, s katero se vsi strinjamo, in zaščito, ki je prav tako nujna. Zaščita naših gospodarstev ali nacionalnega kmetijstva ne pomeni vedno pregovorno tudi protekcionizma.

Da bi to dosegli, je bila pot, po kateri smo hodili preteklih 60 let od Splošnega sporazuma o carinah in trgovini, zelo kamnita, tarife pa so bile zmanjšane z namenom, da se jih v celoti zavrže. Tehnično se zdi zniževanje carinskih tarif zahtevno. V dokaz pogledajte število matematičnih formul, ki obstajajo za ta namen: južnokorejska formula, evropska formula in seveda švicarska formula. To v resnici ne deluje, ker proizvod ni enoten. Sestavljen je iz številnih elementov z zelo različnimi prvotnimi pravili, zato iz tehničnega vidika znižanje tarif ni tako enostavno kot bi morda mislili. Zato smo se znašli na tehničnem kolovozu in s pogajanjem poskušamo najti politični izhod s tega kolovoza.

Vendar pa so znanstveniki očitno izumili novo carinsko tehnologijo: carinske tarife, ki jih lahko izvoznik odšteje glede na gospodarstvo države uvoznice. V konkretnem smislu odbitna carinska tarifa znaša toliko kot carinski kredit, ki je enak znesku dajatve, ki jo je uvoznik prenesel nase v državi uvoznici.

Ta carinski kredit ima tri plati: je vračljiv, unovčljiv in prenosljiv. Najprej je vračljiv: ko izvoznik nekaj kupi od uvoznika, lahko odšteje znesek plačane carine. Drugič, je unovčljiv, ker lahko izvozno podjetje, ki je plačalo dajatve, če ne kupi ničesar od uvoznika, svoj carinski kredit proda na borzi ali banki. Nazadnje pa je prenosljiv: da bi pomagal državam v razvoju, lahko uvoznik podari presežni carinski kredit, ki je nad zneskom carine.

S to tehniko torej ustvarjamo trgovsko valuto, kjer je količina denarja v obtoku enaka znesku obstoječih carinskih tarif. Evropska unija bi na primer zagotovila 13 milijard EUR v trgovski valuti.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospa predsednica, kot drugi tu sem bila tudi sama v Ženevi in sem bila presenečena, včasih pa me je zabavalo, kako deluje STO. V tem primeru ni delovala.

Vsaj enkrat skupna kmetijska politika ni bila neposredno obstreljevana in mislim, da je treba to pozdraviti. A kmetijstvo na bolj svetovni ravni je bilo vsekakor še vedno na vrhu dnevnega reda. Pogovori niso uspeli, ker je Indijo in Kitajsko skrbela zaščita njihovih kmetov pred valovi kmetijskih uvozov. Mislim, da je vredno ponoviti besede indijskega komisarja za trgovino. Kamal Nath je dejal: „To je zadnja milja, ki je nismo mogli preteči zaradi vprašanja glede varnosti preživetja.“ Indija je menila, da je zaščita njenega velikega in precej revnega kmetijskega prebivalstva pomembna, in je verjela, da sporazum STO ni v njenih najboljših interesih.

Sedaj teče sedmo leto postopka. Peter Mandelson je zapustil prizorišče po štirih letih za krmilom. Mislim, da ni bil uspešen pri poslušanju kmetov glede njihovih skrbí, predvsem kmetov Evropske unije, in živilske industrije in da je njihov glas odpravil s tem, ko je trdil, da je razvojni del agende v ospredju. Njegovi predlogi bi zdesetkali živilski sektor EU, pri tem pa ne bi koristili svetu v razvoju, ampak nizkocenovnim gospodarstvom v vzponu in njihovim farmam in farmerjem. Kakor sem povedala, je sedaj zapustil prizorišče, in sprašujem se, ali je videl napis na steni. Če je bila v njegovem interesu res razvojna agenda, zakaj ni ostal in dokončal svojega dela?

Zanesljiva preskrba s hrano je sedaj velika politična prednostna naloga. Priča smo velikim nihanjem cen blaga. Razumem, da se je danes sesul žitni trg. Vprašati se moramo, ali je to najboljši način za zagotavljanje preskrbe s hrano za vse potrošnike po razumnih cenah. Še pomembneje, pregledati bi morali svojo razvojno politiko, kjer nismo uspeli vlagati v kmetijstvo v svetu v razvoju. Poskusimo doseči dogovor, a takšnega, ki je pošten in uravnotežen.

Kader Arif (PSE). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, od leta 2001 se države v razvoju pogajajo v krogu pogajanj STO, ki je opisan kot krog razvojnih pogajanj. Sedaj pa pred nenadno in pogubno krizo v sektorju živil, ki svet prebuja k nujni potrebi po tem, da najde dolgoročno svetovno in uravnoteženo rešitev, te države od nas pričakujejo jasen odgovor, ki jim bo zagotovil zanesljivo preskrbo s hrano.

Rad bi potrdil, da ne bomo dosegli svojega cilja, če bo krog pogajanj še naprej osredotočen na tržni dostop za vsako ceno. Prav tako vemo, da bolj, ko bomo odlašali s podpisom razvojnega sporazuma, bolj oddaljene bodo možnosti za doseg razvojnih ciljev tisočletja in žal smo že daleč za načrtom.

Soočeni s temi kriznimi razmerami zahtevamo, da se čim prej najde politična rešitev za posebni varnostni mehanizem, da bi se izdelalo učinkovito orodje za zaščito malih proizvajalcev v revnih državah. To je

pomemben korak pred nadaljevanjem pogajanj o drugih vidikih in upam, da bo nedavno nadaljevanje pogovorov o kmetijstvu in o dostopu za nekmetske trge (NAMA) glede tega omogočilo napredek.

Preden zaključim bi rad opisal spremembe, ki so bile predložene za skupno resolucijo. Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu nas bo seveda prosila, naj glasujemo za spremembo 2, ki je resnično bistvenega pomena za povečanje pravic Parlamenta v mednarodni trgovini.

Prav tako podpiramo spremembe, ki so jih predložili Zeleni/Evropska svobodna zaveza, ne moremo pa sprejeti spremembe, ki so jo predložili Evropska ljudska stranka (Krščanski demokrati) in Evropski demokrati, ker mislimo, da ni primerno, da v tej resoluciji o večstranskih pogajanjih pozivamo k podpisu novih regionalnih dvostranskih sporazumov, ker vemo, da so navadno dogovori s pogajanjmi glede teh doseženi na račun najšibkejših.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Gospa, komisarka, ponovno – še enkrat – krog pogajanj v Dohi ni uspel. Ali STO sedaj preprosto dolgočasi svet? Nikakor ne! Res smo bili skoraj na točki sporazuma. Ni bilo treba več mnogo storiti, a v zadnjem trenutku sta Indija in Kitajska – izmed vseh držav – povzročili, da so pogovori propadli. Zaradi tega je zelo jasno, da pogovori niso propadli zaradi tehničnih razlogov, ampak da je imel dogodek politični značaj, saj kaže, da je novo središče moči kroga pogajanj o svetovni trgovini v Aziji in ne več toliko v Evropi.

Vloga Kitajske je velika, saj je bila Kitajska doslej vedno predana prosti trgovini, a nenadoma ima očitno novo agendo.

Kljub temu pa bi rad iskreno čestital Komisiji – vam, komisarka, pa tudi komisarju Mandelsonu, za pozitivno vlogo, ki jo je odigrala EU. V nasprotju s Hong Kongom smo bili vključeni v pogajanja, bili smo proaktivni in bili smo pripravljeni sprejeti kompromise. Precej sramotno pa je, da na tej točki gospod Mandelson odhaja; to pomeni, da moramo sredi postopka zamenjati pogajalca. Bil je dober pogajalec. V Parlamentu nas je stalno trpinčil in sedaj svojo zahtevno nalogo prepušča gospe Ashton. Vse najboljše!

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Gospa predsednica, sem neomajen evroskeptik, a obstajata dve področji, kjer mora EU igrati središčno mednarodno vlogo – trgovinska politika in okoljska politika. Sedaj govorimo o trgovinski politiki.

Svobodna svetovna trgovina je ključnega pomena za gospodarsko blaginjo vseh držav sveta, predvsem najrevnejših. Zato je bila zaustavitev kroga pogajanj v Dohi poleti zelo resna in sedaj mora EU, največja svetovna trgovinska organizacija, sprejeti novo pobudo. Zato je zelo obžalovanja vredno, da Peter Mandelson, naš najbolj sposoben član Komisije, zapušča svoj položaj komisarja, pristojnega za trgovinsko politiko EU. Hkrati pa svetovnemu gospodarstvu grozi uničujoča finančna kriza.

V teh okoliščinah vlada Združenega kraljestva predlaga zamenjavo, ki očitno ni dorasla tej nalogi. Sedaj je Evropski parlament odgovoren, da zagotovi, da bomo dobili močnega, sposobnega komisarja za trgovino na tej nevarni točki v zgodovini. Prevzemimo to odgovornost!

Robert Sturdy (PPE-DE). – Gospa predsednica, najprej bi želel komisarki izpostaviti problem razmer, ki sledijo odhodu Petra Mandelzona. Mislim, da je izneveril EU, ko je zapustil svoj položaj. Smo v resnih razmerah. Sami ste pravkar povedali, da je realna možnost, da se ponovno začne krog pogajanj v Dohi. Brez Petra Mandelzona za krmilom – in mnogokrat sem ga kritiziral, a imel je vsaj razum in znanje kot nekdanji minister za trgovino, da je lahko nadaljeval s to bitko – mislim, da smo v velikih težavah.

Ali boste vi, komisarka, na primer naslednji teden podpisovali sporazum o Sporazumih o gospodarskem partnerstvu? Z največjim spoštovanjem, kako poznate Sporazume o gospodarskih partnerstvih? Niste sodelovali pri pogajanjih ali pri pripravi Sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Gotovo nisem nikoli govoril z vami, ko sem pripravljaj poročilo o njih.

In ali bo Komisija temu Parlamentu zagotovila, da bomo imeli ustrezno obravnavo, ko bo baronica Ashton prišla pred Odbor za mednarodno trgovino? Če boste to poskušali opraviti na dan, ko ne bo nihče prisoten, če boste to poskušali opraviti naslednji teden ali na primer v ponedeljek, ki je za poslance zelo zahteven dan, potem se pazite jeze tega Parlamenta! Spomnite se, kaj se je zgodilo Santerjevi komisiji! Mislim, da bi morala imeti pošteno in ustrezno obravnavo in kot je povedalo mnogo ljudi, je bistvenega pomena, da imamo za krmilom dobrega komisarja.

V zvezi s tem pa se, komisarka, sprašujem, ali midva poslušava isto vrsto razprav. Dejali ste, da se pripravlja nov osnutek kmetijskega zakona ZDA. Mislim, da se šalite. Obama je ravno včeraj dejal, da bo še naprej bolj

protekcioničen kot kdaj koli prej in prav tako je dejal tudi republikanski kandidat. Priča boste velikemu protekcionizmu, ki prihaja iz Amerike. Naj končam z eno mislijo: nekdo je dejal, da imamo krizo v sektorju živil. Naj to Parlamentu povsem jasno povem: krize v sektorju živil ni. Pšenica sedaj stane 40 EUR manj na tono, kot znašajo stroški proizvodnje.

Gospa predsednica, zelo na hitro imam pripombo glede pravilnosti postopka. Ali je zunaj dvorane cirkus? To ni v ničemer povezano z današnjimi razpravami. Ali imamo cirkus? Ali imamo restavracijo? Ali imamo klub? Prebijati se je treba skozi. Mislim, da bi to morali posredovati konferenci predsednikov in končati tovrstni cirkus, ki se sedaj dogaja zunaj dvorane.

Predsednica. – Gospod Sturdy, vaše pripombe smo zabeležili.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, kaj je sedaj pod vprašajem v okviru teh pogajanj STO? Mislim, da to ne bi smela biti gospod Mandelson ali baronka Ashton, plemenita, kakor sta ta dva človeka. Nisem niti prepričan, da je najpomembnejše vprašanje industrijskih tarif, kmetijskih tarif in tržnega dostopa. Seveda vsi želimo, da bi bil sporazum trden, pošten za Evropo, a mislim, da sta tu dve glavni vprašanji.

Prvo je ohranjanje večstranskega okvira za trgovino. Vidimo lahko, koliko stane odsotnost tega okvira v nekem drugem področju globalizacije – na finančnih trgih – v smislu nevarnosti za gospodarstvo, za državljane in za našo družbo. To je pod vprašajem, kajti če je rezultat šestih let pogajanj neuspeh, potem vemo, kakšni dvostranski sporazumi jih bodo postopoma nadomestili v STO. To je pomanjkljiv okvir. Radi bi reformirali STO – tako smo dejali v našem osnutku resolucije – prav tako bi radi, da se upoštevajo druge razsežnosti, povezane s trgovino, predvsem okoljske razsežnosti, za reševanje vpliva na podnebne spremembe in socialna pravila. To je resnično bistveno. Vendar pa bomo ta vidik globalizacije uspeli bolje organizirati s krepitvijo večstranskega okvira in ne z njegovim razpadom.

Drugo vprašanje – v katerega se ne bom poglobil, ker ga je obravnaval moj kolega, gospod Arif – je ponovno uravnoteženje pravil, ki so bila določena na krogu pogajanj v Urugvaju, med ustanavljanjem STO, da se odražajo razlike v smislu razvoja, razmer v najmanj razvitih državah, razmer v državah v razvoju. Komisarka, to ste omenili tudi vi, z zahtevo po pobudi v stilu „vse razen orožja“, z zaščitno klavzulo za občutljive proizvode. V tem pogledu moramo uvesti pravila – ni nujno, da gre za pravila o prosti trgovini –, ki obravnavajo vsak posamezen položaj. Hočemo pošteno trgovino pod pogojem, da ne gre le za zakon džungle.

Mislim, da sta to dve glavni vprašanji, na kateri se morajo osredotočiti evropski pogajalci. Naravno pa je, da se morajo osredotočati na druge zadeve, kot so kmetijstvo, storitve – vendar ne tako, da pod vprašaj postavljajo pravice držav v razvoju glede urejanja javnih storitev – in industrijske tarife, a ne na račun uspešnega izida tega kroga razvojnih pogajanj.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Gospa predsednica, veseli bi bili, če bi bil gospod Mandelson še vedno tu na svojem položaju, namesto da je izstopil, kar kaže, da je bil smrtni udarec za Evropsko unijo v krogu pogajanj v Dohi.

Svetovna finančna kriza ne napoveduje obetajoče prihodnosti za krog pogajanj v Dohi. Ta neuspeh v zameno slabša svetovne gospodarske razmere in najbolj bodo za to plačale najmanj razvite države. STO je nujna, ureditev mednarodnega trga je bistvenega pomena. Ureditev je sedaj ključna pridobitev v globalizaciji, kakršni smo priča. Zato je nujno, da dosežemo sporazum v krogu pogajanj v Dohi.

To se bo moralo odražati v izboljšanju načina delovanja STO in njeni zakonitosti, prav tako pa tudi v vlogi držav v gospodarskem vzponu v tem krogu pogajanj, ki se bodo odločile, ali bodo razvite države ali države v razvoju, kot jim bolj ustreza. Kot je navedeno v resoluciji, dialog ne bi smel potekati le v smeri sever-jug, ampak tudi v smeri jug-jug.

Evropska unija je naredila zelo pomembne korake pri teh pogajanjih, še pomembnejše kot drugi. Prav tako smo naredili korake s pobudami, kot je pobuda *Vse razen orožja*. Tudi drugi se morajo pomakniti v tej smeri in vmes moramo zaključiti nerešene pridružitvene sporazume, kot je sporazum z Mercosurjem, ki so bistveni v tem novem kontekstu.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Gospa predsednica, današnja razprava vsekakor razkriva nekatere najpomembnejše točke sporazuma. Ena izmed njih je, da v odziv na krizo, ki jo doživljamo, potrebujemo več urejanja in večstransko urejanje.

Če se osredotočimo na finance, res ni zaželeno, da bi Mednarodni denarni sklad ali Svetovna banka igrala vodilno vlogo, niti za najhujše sovražnike. Njihove napovedi so katastrofalne in kažejo na to, da imajo vedno manj besede glede dogodkov in da so njihov vpliv in udarci v praksi nepredvidljivi.

Glede na to, da je tako, moramo, ker imamo instrument kot je Svetovna trgovinska organizacija, tega uporabiti. Sedaj bolj kot kdaj koli prej potrebujemo ureditev, a sedaj bolj kot kdaj koli prej potrebujemo realno gospodarstvo v nasprotju s špekulativnim finančnim gospodarstvom. Trgovina z blagom in storitvami je realno gospodarstvo in gospodarska rast za zaposlovanje temelji na realnem gospodarstvu.

Zato se ne strinjam, da ta kriza pomeni, da bo težje zaključiti krog pogajanj v Dohi, ravno nasprotno: vsaka odgovorna vlada bi si morala resnično prizadevati, da zaključi ta krog pogajanj, ne glede na to, ali je iz severa ali juga, ali je najmanj razvita država ali razvita država.

Mislim, da imamo svetovni trg in potrebujemo vidne roke. V tem primeru potrebujemo roke Svetovne trgovinske organizacije. Izboljšati bomo morali način njenega delovanja, vsekakor bomo morali imeti več razvojnega modela in manj modela proste trgovine in seveda bomo morali imeti politično voljo. Domnevam, da bo Unija z novo komisarko to še naprej imela.

Béla Glattfelder (PPE-DE). - (HU) Peter Mandelson zapuša ladjo, ki se potaplja, in se odpoveduje poveljniškemu mostu. Zapuša ladjo, ki jo je sam usmeril proti ledeni gori. Napaka je bila v dajanju tako pretiranih koncesij, predvsem v kmetijstvu, že na samem začetku pogajanj. To naših trgovinskih partnerjev ni spodbudilo k temu, da bi sami ponudili koncesije. Medtem ko zapuščamo Skupno kmetijsko politiko, smo postali tarča posmeha, saj drugi pogajalski partnerji ščitijo svojo lastno kmetijsko politiko in krepijo položaj kmetijstva v Ameriki.

Pogajanja STO se ne smejo nadaljevati tam, kjer so ostala. Pogajanja je mogoče nadaljevati le, če bodo pokrivala tudi okoljska vprašanja. Drugače bo nadaljnja liberalizacija svetovne trgovine vodila k še bolj napadalnemu opustošenju okolja in pospeševanju podnebnih sprememb. Ali je prav, da žrtvujemo zanesljivo preskrbo s hrano v Evropi in njeno kmetijstvo, ko se nenadoma znajdemo sredi finančne in prehrambne krize, da bodo naše banke lažje izvažale svoje napačno usmerjene storitve?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gospa predsednica, Evropska unija je naredila bistvene spremembe k skupni kmetijski politiki. Posledica te reforme je omejevanje kmetijske proizvodnje. To je še posebno očitno na trgu sladkorja, a ne le na tem trgu. Omejili smo raven podpore za naše kmete. Do kakšne mere je to vplivalo na povečanje dodane vrednosti, v katerih državah in glede katerih družbenih in poklicnih skupin?

Komisarko bi rad vprašal, kaj je Evropska unija dobila v zameno. Drugo vprašanje je: kako so znaki svetovne krize na področju živil vplivali na pogajanja STO? Ali bo sedanja finančna kriza, ki bo gotovo prizadela stanje našega gospodarstva, imela vpliv na pogajanja na ravni STO?

Mariann Fischer Boel, članica Komisije. - Gospa predsednica, najprej bom poskusila opisati naše veliko razočaranje po desetih dneh intenzivnih pogajanj v Ženevi. Zdelo se nam je, da smo bili tako blizu, da bi dosegli sporazum o kmetijstvu in NAMA, pri čemer smo zelo dobro vedeli, da bi to na samem koncu pripeljalo do ene same obveze, ki bi določila, ali bi lahko Evropska unija sveženj sprejela kot sprejemljiv.

Kot oseba, odgovorna za kmetijstvo, moram povedati, da je bilo izredno spodbudno, da prvič niso krivili evropskega kmetijstva za neuspeh razprav. Razlog za to je bil, da smo dejansko opravljali svoje domače naloge v kmetijskem sektorju tako, da smo reformirali našo skupno kmetijsko politiko, najprej z veliko reformo leta 2003 in nato z vsemi reformami po tem obdobju. Zato smo lahko izvedli 80-odstotno znižanje domače podpore, ki izkrivlja trg, ne da bi dejansko škodovali našemu kmetijskemu sektorju. Tu smo imeli možnost, da prav tako zapremo reforme v večstranski trgovinski sistem. Ni šlo za sporazum za vsako ceno. Šlo je za uravnotežen sporazum na teh dveh področjih. Svetu bi lahko upravičili, da smo se pogajali v mandatu, ki ga je Svet dal pogajalcem. Za kmetijstvo je bil ta mandat preprosto v tem, da se nas ne sili v nove reforme v kmetijskem sektorju.

Strinjam se s tistimi, ki so dejali, da je večstranski sistem pomemben in nujen zaradi dejstva, da lahko le v večstranskem sistemu urejamo na primer domačo podporo, ki izkrivlja trgovino, in vse druge netrgovinske zadeve. Tega nikoli ne bi mogli storiti v dvostranskih pogajanjih, zato se moramo držati vrednot večstranskega sistema.

Prav tako moramo povedati, da nismo v teh pogajanjih nikoli ciljali trga držav v razvoju. Pravzaprav ravno nasprotno, zaradi česar so bili posebni zaščitni mehanizmi tako pomembni, kot sem povedala v svojem

prvem govoru, pri zaščiti posebnih proizvodov v državah v razvoju. Rada bi dodala, da smo sporazum „vse razen orožja“ uvedli leta 2002, kar pomeni, da je Evropska unija danes daleč največja uvoznica kmetijskega blaga v svetovnem merilu. Večji smo kot Kanada, Združene države, Avstralija in Japonska skupaj. Torej smo dejansko odprli svoje trge v kmetijskem sektorju za te države.

Zanesljiva preskrba s hrano je bila nocoj tu prav tako omenjena. Spoznati moramo, da se zanesljiva preskrba s hrano sestoji iz domače notranje proizvodnje in iz uvoza. Če pogledamo kmetijski sektor Evropske unije, ne bi mogli nikoli biti tako močni kot smo danes, če bi imeli v kmetijstvu zaprt trg. Če lahko vzamem predsedujočo državo, imamo danes 7 milijard EUR presežne trgovine s kmetijskim blagom. Če si predstavljamo, da bi zaprli svoje trge, ne bi nikoli mogli prodati svojih visokokakovostnih proizvodov znotraj EU, ker bi bili kaznovani, če bi se ščitili. Tudi drugi bi storili isto, kar bi nam preprečilo izkoriščanje možnosti trga v vzponu, ki se vse bolj odpira za naše visokokakovostne proizvode. Zato vsekakor potrebujemo uravnotežen pristop.

Omenjene so bile geografske označbe, a tega nisem izpostavila v svojem prvem govoru zaradi časovne stiske in zelo močne roke predsednice glede časovnih omejitev. Geografske označbe so ključno vprašanje Evropske unije in poskrbeli bomo, da bo drugim pogajalskim partnerjem popolnoma jasno, da ne bi mogli nikoli podpisati dogovora, če ne bi imeli pozitivnega izida glede geografskih označb, ker je to zelo pomembno, predvsem za visokokakovostne sredozemske proizvode.

Na kratko bom odgovorila gospe McGuinness. Strinjam se z vami, da smo več desetletij dejansko dajali premalo prednosti naši razvojni pomoči v kmetijskem sektorju. Sedaj, ko vidimo cene – ne cene blaga, ker je res, da so danes cene padle, ampak cene semen in gnojil –, ki so poskočile v nebo, smo predlagali svojo pomoč, da bi poskusili pomagati najmanj razvitim državam, najbolj revnim državam na svetu, in jim omogočili nakup semen in gnojil. Sedaj tu v Parlamentu razpravljamo o pomoči v znesku 1 milijarde EUR in upam na pozitiven pristop k tej možnosti za pomoč državam v razvoju, da nahranijo svoje lastne prebivalce in se izognejo preseljevanju iz podeželja v mesta. Prosim, upoštevajte to. To je zelo pomembno.

Predsednica. – Prejela sem šest predlogov resolucije⁽¹⁾, predloženih v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Daniel Dăianu (ALDE), v pisni obliki. – Neuspeh trgovinskega kroga pogajanj v Dohi bi lahko bil znanilec stvari, ki prihajajo, v času, ko vse globlja finančna kriza močno obremenjuje sposobnost naših vlad, da se ravna po pravilih. Glede na vse bolj globalne trge so bile pozdravljene koristi trgovine. A prosta trgovina mora biti prav tako poštena in jo mora dopolnjevati mednarodni režim, ki pomaga, da se razvijajo revne države. Vse bolj neenaki dohodki v bogatih gospodarstvih in njihov strah pred vse večjo močjo nekaterih gospodarstev v vzponu sprožajo poskuse protekcionizma. Prav tako pa prizadevanje za nadzor izčrpljivih virov in pridobivanje osnovnega blaga po cenah, ki si jih je mogoče privoščiti, povečuje nagnjenost k omejevanju trgovine v mnogih državah.

Tu je treba omeniti tudi vse bolj zapleten značaj geopolitike. EU mora prevzeti vodstvo pri lajšanju učinkov sedanje krize v smislu preprečevanja dejanskega propada večstranskega trgovinskega in finančnega sistema. V to vodstvo med drugim sodita tudi reforma mednarodnih finančnih institucij, ki vključujejo globalne sile v vzponu (države BRIC) pri reševanju svetovnih gospodarskih vprašanj, in reforma mednarodne arhitekture urejanja toka financ. Ob koncu 19. stoletja se je sesul mednarodni sistem, ki je spodbujal prosto gibanje blaga in kapitala, in mu je sledila uničujoča vojna v Evropi. Tega ne smemo pozabiti.

23. Sporazum ES/Ukrajina v zvezi z ohranitvijo obveznosti o trgovini s storitvami iz Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je poročilo gospoda Zbigniewa Zaleskega v imenu Odbora za mednarodno trgovino o predlogu Sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko skupnostjo in Ukrajino glede ohranitve obveznosti o trgovini s storitvami iz Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju (COM(2008)0220 - C6-0202/2008 - 2008/0087(CNS)).

⁽¹⁾ Glej zapisnik.

Zbigniew Zaleski, poročevalec. – Gospa predsednica, to poročilo zapira določeno fazo v naši politiki EU/Ukrajina. Začenši s sporazumi o trgovini in storitvah bom začrtal širši pogled prihodnjega sodelovanja v STO in nato v okrepljenem območju proste trgovine, ko bo to ustvarjeno.

Poročilo, v katerem je malo izjav, je pomemben korak pri urejanju in pospežitvi našega sodelovanja z našo pomembno sosedo Ukrajino. V svojih namenih in dejanjih smo dosledni in pregledni. Za njimi je predpostavka, da bodo lahko ljudje, če se bodo gospodarski pogoji izboljšali, več energije vložili v reševanje drugih problemov, s katerimi se soočajo – političnih, socialnih in drugih, čeprav so ti prepleteni. Danes, ko se mamejo sami temelji Ukrajine – pred minuto sem prebral sporočilo, da je Juščenko razpustil parlament –, je lahko naša pomoč ključnega pomena, a sodelovanje, omejeno le na gospodarstvo, ne bo zadostovalo. Potrebujemo širši projekt, podrobno strategijo, ki se sestoji iz različnih vidikov.

Okvir naše sosedske politike pušča prostor za strategijo, ki je podobna strategiji Unije do Sredozemlja. Obstaja poročilo gospe Napoletano, ki ga sedanje predsedstvo zelo podpira. Priporočljivo bi bilo, da bi francosko predsedstvo pokazalo več poguma pri spodbujanju predloga s strani zadostne skupine poslancev, da ustvarijo EURO-NEST, ki je uradna skupščina evropskih in naših sosednjih vzhodnih parlamentov. Ne smemo se omejevati le na narode okoli območja Sredozemskega morja, ampak moramo imeti uravnoteženo vizijo naše sosedske politike. Ne bi smeli puščati šibkih členov v verigi držav, ki obkrožajo naše meje Unije.

Jemanje primera Barcelone kot morebitne kandidatke, da bi bila sedež ali glavno mesto Sredozemske unije, predlagam za prihodnjo unijo vzhodnih sosed – nekaj podobnega kot Unija Črnega morja –, naj bo mesto Lublin v vzhodni Poljski mesto za upravljanje takšnega telesa. Zgodovinsko se je Lublin izkazal kot mesto pomembne mednarodne unije, ki je bila predhodnica tiste, ki jo sedaj gradimo ali vsaj poskušamo graditi.

V zaključek, obseg mojega stališča in predloga je, da bi rad mobiliziral ta Parlament, Komisijo in Svet, da bodo bolj aktivni glede naše vzhodne razsežnosti. Zakaj naj to storimo? Odgovor je preprost. Če bomo verjeli v naše evropske vrednote kot v nekaj, kar lahko izboljša razmere za človeka na zemlji, ne more biti prostora za pasivno čakanje na politični razvoj dogodkov na tem področju.

Primer Gruzije je za nas opozorilo glede prihodnosti Ukrajine. Nikar se ne zbudimo z ugotovitvijo, da smo porinjeni stran od političnega in gospodarskega prizorišča, ki ga je zasedel nek drug akter, ali pa da nas celo obtožujejo pasivnosti, pomanjkanja politične vizije in nesposobnosti reševanja sporov v naši soseski. Če se bomo zanašali na strategijo Kremlja – ki se zdi, da jo je podpirala skupina socialdemokratov med nedavnim obiskom njene delegacije v Moskvi, ki jo je vodil Martin Schulz –, potem bomo kot akter na mednarodnem prizorišču izgubili. Naši evropski državljani bodo žrtve cen energije, napetosti in negotovosti.

Da zaključim, četudi Ukrajina ni učinkovita v demokratizaciji, kot bi pričakovali, ne smemo zmanjšati svojih prizadevanj za ustvarjanje okrepljenega sodelovanja z njenimi ljudmi, katerih evropske ambicije so ključne ne le zanje, ampak morda celo bolj za nas, državljane Evrope.

Meglena Kuneva, članica Komisije. – Gospa predsednica, Evropskemu parlamentu bi se rada zahvalila, ker je hitro podal svoje mnenje in sprejel to pozitivno poročilo, saj je pomembno, da se ta sporazum formalizira čim prej po ukrajinskem pristopu k STO, da bi se izognili kakršni koli pravni praznini.

Po pristopu Ukrajine k STO bo ta sporazum ohranil dve zelo pomembni zavezi za pomoč našim mednarodnim pomorskim prevoznikom pri njihovih dejavnostih v Ukrajini.

Prva določba zagotavlja nacionalno obravnavanje državljanom in podjetjem Skupnosti, ki zagotavljajo storitve mednarodnega pomorskega prevoza, ko zagotavljajo mednarodne morske in rečne storitve po notranjih plovnih poteh Ukrajine. Druga pa ohranja tako imenovano grško klavzulo, ki državljanom ali ladjarskim družbam EU ali Ukrajine, ki so ustanovljene zunaj EU ali Ukrajine, omogoča, da imajo koristi od določb o pomorskih storitvah, če so njihova plovila registrirana v EU ali Ukrajini.

Ti dve določbi bosta vključeni v zelo ambiciozen Sporazum o prosti trgovini, o katerem se trenutno pogajamo z Ukrajino. Ta Sporazum o prosti trgovini se navaja kot globok in obsežen Sporazum o prosti trgovini in bi seveda moral ustrezati tem označbam.

Nagnjeni smo k temu, da bi to moralo biti tako zaradi pomembnih političnih in gospodarskih ugotovitev, ki so pod vprašajem v zvezi z Ukrajino. Postopek, s katerim se ukvarjamo, se ne nanaša le na trgovino in naložbene tokove. To je znak neprekinjenega političnega in gospodarskega povezovanja Ukrajine v svetovno gospodarstvo in globokega partnerstva z EU.

Sporazum o prosti trgovini je eden izmed osrednjih elementov širšega pridružitvenega sporazuma, o katerem se pogajamo z Ukrajino v okviru sosedске politike.

Evropska unija bi morala biti pripravljena razširiti koristi notranjega trga na teh področjih do mere, do katere lahko Ukrajine prenese, izvaja in uveljavlja pravni red Evropskih skupnosti na nekaterih ključnih področjih, kot je predvideno po sedanjih pogajanjih o Sporazumu o prosti trgovini. To velja predvsem za storitve, kjer imata lahko oba partnerja največ dodane vrednosti. Nadalje, zato, ker so zaveze Ukrajine glede STO na področju storitev že sedaj zelo široke, nam bo postopek približevanja Sporazuma o prosti trgovini in pravnega reda Skupnosti omogočil reševati čezmejne prepreke.

Ta sporazum bo spodbudil zunanje neposredne naložbe EU v Ukrajino tako, da bo zmanjšal birokracijo in prinesel preglednost pa tudi pomagal izvoznikom in ponudnikom storitev na obeh straneh z zbližanjem naših odnosov in skupno uporabo naših standardov. Posledično bi morali biti priča pospešenim trgovinskim tokovom in prav tako povečanju osebnih stikov, ki so nastali zaradi rasti malih podjetij in regionalnih dobavnih verig.

To je seveda zahteven in dolg postopek, a Komisija verjame, da bo ta sporazum določil okvir in ustvaril spodbude, da bo do te konvergence prišlo.

A kot sem poudarila prej, ne smemo pozabiti, da ta postopek ne zadeva le gospodarskih priložnosti. Je del širšega preskusa preoblikovanja Ukrajine in njenega partnerstva z Evropsko unijo.

Zita Pleštinská, v imenu skupine PPE-DE. – (SK) Čeprav je sedanja nemirna domača politika v Ukrajini oslabilala pogajalski položaj države, jo moramo obravnavati kot del demokratičnega procesa. Približevanje EU je še naprej glavna prednostna naloga ukrajinske zunanje politike. Pozdravljam poročilo, ki ga je pripravil kolega, gospod Zbigniew Zaleski. Izpostavlja mnogo ključnih elementov in poudarja napredek, ki ga je naredila Ukrajina od oranžne revolucije.

Trdno verjamem, da brez intenzivne podpore EU za pristop Ukrajine k STO ta maja 2008 verjetno ne bi postala članica te pomembne organizacije. Tako kot v primeru STO, Ukrajina ponovno potrebuje podporo EU.

Med 11. srečanjem Odbora za parlamentarno sodelovanje med EU in Ukrajino, ki je prejšnji teden potekalo v Kijevu in Krimu, sem postala še bolj prepričana, da mora biti EU pripravljena podpreti prizadevanja Ukrajine na tehnološkem in finančnem področju. Po drugi strani pa mora Ukrajina izvesti potrebne reforme, predvsem na področju svojih storitev, ter imeti z EU ambiciozna pogajanja.

Francisco Assis, v imenu skupine PSE. – (PT) Zaključek sporazuma, o katerem razpravljamo, predstavlja odlično priložnost za ponavljanje pomembnosti odnosov, ki na mnogih področjih povezujejo EU in Ukrajino.

Ti odnosi, ki so se okrepili, temeljijo na dediščini skupnih vrednot in načel in na ponovni želji po okrepitevi partnerstva in sodelovanja na institucionalni ravni.

Evropska unija lahko le z obćudovanjem gleda prizadevanja ukrajinskih ljudi za okrepitev demokratičnega sistema, pravne države in odprtega gospodarstva. Ta prizadevanja so potekala v posebno zahtevnih razmerah in to pomeni, da imamo še večjo odgovornost do te države in do sebe.

Vsi se zavedamo posebnega značaja Ukrajine, ki zaradi svojega geografskega položaja in svoje zgodovine predstavlja kompleksno nacionalno realnost, ki je bila prepletena z različnimi napetostmi in je izrednega pomena na geopolitični in na geografsko-gospodarski ravni. Zato si mora Evropska unija prizadevati za spodbujanje oblik sodelovanja, ki prispevajo k razvoju in stabilizaciji tako pomembne države, kar se dejansko že dogaja.

Pot, ki je že bila prehojena, in razumno izraženi obeti, ki temeljijo na pridružitvenem sporazumu, ki bo sklenjen v bližnji prihodnosti in vključuje ustvarjanje območja proste trgovine, ustvarjajo močno podlago za optimizem. Na strani EU smo dolžni, da ne zanemarjamo ciljev, ki jih izražajo zelo široka področja ukrajinske družbe glede krepitev vezi z Evropo. Ti cilji se vrtijo okoli želje, da bi bila Ukrajina del skupnosti vrednot in političnega ter gospodarskega modela, ki sta v samem srcu evropske identitete.

Krepitev trgovine, predvsem sektorja storitev, je pomagala poglobiti gospodarske odnose in lahko tudi odločilno prispeva k posodobitvi države. Pridružitven Ukrajine Svetovni trgovinski organizaciji, ki si je zaslužila navdušeno podporo EU, je državi omogočila, da se pridruži večstranskemu sistemu svetovne trgovine, med

drugim pa ji omogoča tudi približevanje Evropi. Ta postopek približevanja je treba okrepiti, saj ne bo prinesel le koristi stranema, ki sta neposredno vpleteni, ampak celotni regiji.

Ukrajina je del preteklosti Evrope, pa tudi njene prihodnosti. Vsak korak, ne glede na velikost, proti poudarjanju tega dejstva si zasluži, da ga pozdravimo in podpremo.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, to razpravo bi rada začela na drugi strani.

Po obisku delegacije Evropskega parlamenta v Ukrajini, ki je potekal prejšnji teden, je zelo pomembno poudariti, da o naslednjem koraku Ukrajine proti zahodu, poti naprej proti demokraciji in celo povezovanju v Evropsko unijo ne bo odločal le ta Parlament, ampak v veliki meri tudi sama Ukrajina. Ponavljajoče se soočanje z novimi političnimi krizami ob rednih letnih obiskih, vsakoletno razpravljanje o tem, ali bodo spet nove volitve, ni razvoj dogodkov, ki bo podprl to povezovanje.

Člani delegacije EU v Ukrajini smo, ko smo bili tam, jasno povedali, da verjamemo, da rivalstvo med zastopniki političnih blokov ne sme še naprej prevladovati na politični agendi, ampak da se morajo sporazumeti glede ukrepov, ki jih hočejo sprejeti, da bi stabilizirali državo.

Še vedno skoraj ni izbire političnih programov in vsebin, iz katerih bi bilo mogoče izbirati. To je zelo zaskrbljujoče, ker se mnogo ukrajinskih državljanov, ki so se resnično močno borili za doseg demokratičnega procesa, sedaj z grozo izogiba ukrajinske politike. Valove nezadovoljstva takšne razsežnosti je treba obravnavati ob vsakem obisku in na vsakem srečanju s predstavniki vseh ukrajinskih blokov in strank.

Andrzej Tomasz Zapałowski, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospa predsednica, trgovinski odnosi med državami EU in Ukrajino so zelo pomembni zaradi demografskih možnosti obeh partnerk. Razvoj teh odnosov je toliko pomembnejši, ker bodo trgovinski stiki pomagali spodbujati proevropska prizadevanja Ukrajincev. V naših dvostranskih odnosih je še vedno mnogo nerešenih problemov. Eden med njimi je vprašanje nezakonitega prevzema podjetij s strani ukrajinskih partnerjev. Negotovi odnosi, ki prevladujejo v ukrajinskem pravosodju, pomenijo, da lahko traja več let do povrnitve imetja. Politična nestabilnost naše partnerke ima prav tako škodljiv vpliv na naše sodelovanje, ki se širi. V prihodnosti pa naj bi bilo to še bolj nepredvidljivo.

Upamo, da bodo oblasti v Ukrajini storile vse, kar lahko, da bodo poskrbele, da bo Evropska unija mejila na Ukrajino, ki ima polna pravna in politična zagotovila za razvoj podjetij in gospodarsko sodelovanje, predvsem na področju storitev.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Gospa predsednica, politični in gospodarski odnosi z Ukrajino nam zelo veliko pomenijo. Vsako leto vidimo povečanje naložb v Ukrajino, sem pa sodi evropska razsežnost. Te naložbe imajo koristen vpliv na mnogih področjih (tudi na potrošnike v Ukrajini) tako, da povečujejo ravni potrošnje. Vpletenost tujih bank v ukrajinski bančni sektor je že dosegla 35 %. Sektor storitev je temeljnega in bistvenega pomena za ukrajinsko gospodarstvo. Tu so potrebne nadaljnje reforme in naložbe, če želimo, da doseže raven razvoja tega sektorja v državah EU. Enako velja za druga področja ukrajinskega gospodarstva, vključno s področji zdravstva in turizma.

Razviti in okrepiti moramo svoje gospodarske odnose med Ukrajino in Evropsko unijo. Upoštevati moramo, da je Ukrajina za nas pomembna tranzitna država z vidika varnosti preskrbe z energijo v Evropi. Prav tako cenimo prizadevanja s strani Ukrajine, vključno z zakonodajnimi prizadevanji, ki so povezana s širitvijo gospodarskega dialoga z Evropo in nedavno pridobljenim članstvom v STO.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Gospa predsednica, osnutek zakonodajne resolucije, o katerem razpravljamo, ima polno podporo moje politične skupine, skupine Združenje za Evropo narodov. Ukrajina je zanimiva partnerka, predvsem na področju trgovine, zagotavljanja storitev in naložb. Dobro sodelovanje med Evropsko unijo in Ukrajino je zelo pomembno, predvsem za sosednje države. Ena takšnih držav je Poljska, ki jo z Ukrajino povezuje mnogo izkušenj, ki sežejo dlje od gospodarstva.

Ukrajina ima ogromen potencial za razvoj turizma in dejavnosti prostega časa. To je država z bogato kulturno tradicijo. Da bi se Ukrajina ustrezno razvila, potrebuje nove tehnologije, naložbe in širitev bančnega sistema in socialne komunikacije. Evropska unija lahko Ukrajini pri tem pomaga. Ukrajina je tudi pomemben prodajni trg za evropske proizvode. To je nekaj, kar bi morali prav tako upoštevati, ko bomo opisovali svoje naloge in navodila za ukrepanje v prihodnjem sodelovanju.

PREDSEDSTVO: GOSPOD BIELAN*podpredsednik*

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gospod predsednik, sporazum z Ukrajino je pomemben dogodek, ki ima učinek pomoči pri racionalizaciji odnosov med našima stranema. Je dobra izhodiščna točka na poti k pripravi osnutka pridružitvenega sporazuma med EU in Ukrajino. Predvsem pa ta sporazum ustvarja priložnost za razvoj trgovinske izmenjave med nami in povečanje naložb v dvosmerni sistem. Izredno pomembno področje našega sodelovanja je prenos znanja na področju standardov, kakovosti in konvergenca naše pravne in institucionalne dediščine. Izmenjave mladine – predvsem študentov – bodo pomagale spodbujati izvajanje teh nalog, prav tako pa tudi razvijati znanstveno, kulturno in turistično sodelovanje.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Gospod predsednik, pozornost v tej razpravi bi rad pritegnil k trem vprašanjem, za katera mislim, da so pomembna. Najprej, Ukrajina je ključna partnerka Evropske unije na poti k povečanju raznolikosti oskrbe z nafto in plinom. Sporazum z Ukrajino zagotavlja priložnost, da Evropa zavaruje oskrbo s temi energetskimi viri iz območja Črnega morja in Kavkaza.

Drugič, pristop Ukrajine k Svetovni trgovinski organizaciji v maju letošnjega leta je ustvaril dodatne ugodne pogoje za razvoj gospodarskih odnosov s to državo, predvsem na področju zagotavljanja storitev.

Tretjič in zadnjič, zaradi resnega zanemarjanja infrastrukture potrebuje Ukrajina obsežno finančno podporo Evropske unije, ki ne izvira le iz proračuna EU, pač pa tudi predvsem iz Evropske investicijske banke in Evropske banke za obnovo in razvoj.

Meglana Kuneva, članica Komisije. – Gospod predsednik, ponovno se zahvaljujem Parlamentu v imenu Komisije za te pripombe, njegovo pozitivno mnenje in hitro sprejetje poročila.

Kratkoročno to pomaga obema partnerkama ohraniti nekatere pomembne gospodarske interese z najmanjšo možno pravno praznino po vstopu Ukrajine v Svetovno trgovinsko organizacijo.

Srednjeročno in dolgoročno je to edini element širšega in zelo ambicioznega procesa gospodarskega povezovanja, s katerim se ukvarjamo v okviru našega pridružitvenega sporazuma z Ukrajino.

Zbigniew Zaleski, poročevalec. – Komisarka, sporazuma o pomorskih storitvah ne smemo precenjevati. Vsi vemo, kako pomembna bi lahko bila črnomorska pot in kopenski tranzit čez Ukrajino za Evropo – za vse nas –, a brez naše podpore je prihodnost tega območja negotova. Sedaj bom govoril v poljščini.

poročevalec. – (PL) Kolegi poslanci so omenili potrebo po tesnem sodelovanju in so poudarili dejstvo, da Ukrajina očitno sodi v Evropo. Nadalje so govorili o naložbah, turizmu in podjetništvu. Seveda je mnogo odvisno od same Ukrajine. To je očitno. Morda predvsem zdaj, danes in jutri, v prihodnjih tednih, polarizirani Ukrajinci potrebujejo pomoč na gospodarski, politični, znanstveni in na socialni fronti. Prenehajmo s tolikšnim kritiziranjem; naredimo raje razumne in konstruktivne korake. To je v korist obeh strani. Ukrajine in EU. Hvala lepa vsem za razpravo in prosim za vašo močno podporo tega poročila.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), v pisni obliki. – Sektor storitev je bistvenega pomena za EU in ukrajinsko gospodarstvo. Zdi se, da je Ukrajina prisiljena reformirati svoj energetski sektor, da bi do največje mere povečala proizvodnjo in izboljšala standarde kakovosti in varnosti. Posledica kratkoročnih prehodnih težav bi zato moral biti posodobljen in preglednejši trg storitev. Na drugi strani pa ne smemo pozabiti boja proti korupciji, ki je v Ukrajini tako nebrzdana.

Evropska unija mora biti pripravljena podpreti prizadevanja Ukrajine, a Ukrajina mora prav tako izvesti svoj del domačih reform. Obstajajo številna vprašanja, ki bi jih morali obravnavati kot predstavniki Evropske unije: (1) krepitev varnosti preskrbe z energijo Ukrajine in držav članic EU, (2) zagotavljanje višje ravni energetske učinkovitosti, (3) obnova in posodobitev področja termalne energije in zmanjšanje njenega negativnega vpliva na okolje, (4) povečanje urejanja zmogljivosti za pridobivanje energije in (5) zagotavljanje višje ravni potrošnje obnovljive energije. Vsa bi morala biti del odprtega in preglednega energetskega trga. Ne bomo prenesli še večjega števila monopolov na tako ključnih področjih.

24. Obravnavanje izziva pomanjkanja vode in suše v Evropski uniji (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0362/2008) gospoda Richarda Seeberja v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o obravnavanju izziva pomanjkanja vode in suš v Evropski uniji (2008/2074(INI)).

Richard Seeber, poročevalec. – (DE) Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil poročevalcem v senci in Komisiji za njihovo odlično sodelovanje pri pripravi tega poročila.

Vsi vemo, da je voda osnovna za vsakršno življenje. Vendar pa ta osnova ni na voljo v neomejenih količinah. V prihodnosti bo do tri milijarde ljudi prizadetih zaradi pomanjkanja vode. Že v letu 2007 je tretjina Evropejcev živel v regijah, kjer so bili po podatkih Evropske agencije za okolje vodni viri omejeni. Ta problem vpliva predvsem na države kot so Ciper, Bolgarija, Belgija, Madžarska, Malta, Italija, Združeno kraljestvo, Nemčija, Španija in žal tudi mnoge druge. To pomeni, da se voda prekomerno porablja. Seveda podnebne spremembe prav tako zaostrujejo ta problem. V zadnjih 30 letih so suše postale pogostejše in so do sedaj stale več kot 100 milijard EUR. V suši, ki je bila leta 2003, je gospodarstvo EU utrpelo izgube v višini približno 8,7 milijard EUR. Te izredne vremenske razmere nimajo posledic le za gospodarstvo, ampak tudi za družbo in ljudi. Poleg splošnega poslabšanja zdravja ljudi je v Evropi umrlo približno 35 000 ljudi zaradi vročinskega vala, ki je bil leta 2003.

Prav tako ugotavljamo, da se vzorci porabe vode po Evropi zelo razlikujejo. Povprečna potrošnja v EU niha med 100 in 400 litri, čeprav bi morale 80 litrov na osebo na dan zadostovati za evropski življenjski standard. To povzroča neučinkovitost zaradi zastarelih tehnologij pa tudi zaradi tratenja vode. 30 % vode v francoskih distribucijskih omrežjih na primer preprosto izgine. Za nas to pomeni, da je v Evropi ogromno možnosti za varčevanje z vodo.

Skrajni čas je, da tudi Skupnost ukrepa. Komisija je temo o vodi obravnavala že v več direktivah, kot so direktive o kopalnih vodah, o pitni vodi, o poplavih, o okoljskih standardih kakovosti za vodo, itd. Nedvomno so doslej mejnik pomenile Okvirna direktiva o vodah iz leta 2000 in njene faze izvajanja. Sedaj je posebno pomembno, da Komisija poskrbi, da bodo države članice izvajale svoje obveznosti, ki izhajajo iz te zakonodaje.

Spremenjeni okoljski in podnebni pogoji, večja poraba vode s strani podjetij, kmetijstva in gospodinjstev in seveda spremenjene navade potrošnikov so poslabšali pomanjkanje vode. Žal vse pogostejše doživljamo izredne vremenske razmere. Po eni strani imamo močne padavine, ki jih spremljajo poplave, po drugi strani pa so vse pogostejša obdobja suše, ki opustošijo cela območja Evrope.

Sporočilo, ki nam ga je Komisija sedaj predložila, predstavlja pomemben korak v pravo smer, a obvezni so bistveni ukrepi za izboljšanje. Najprej, na pomanjkanje vode in sušo je treba gledati kot na svetovni pojav. Tu, v Evropi, se ne smemo osredotočati le na naše lastne probleme – ne pozabimo na velike količine migrantov, ki se zelo pogosto zaradi suše zgrinjajo na Evropo.

Drugič, države članice morajo delati skupaj tudi preko meja v boju proti pomanjkanju vode in suši. Načrte za upravljanje Okvirne direktive o vodah je treba dopolniti glede suše in pomanjkanja vode. Vzajemna solidarnost med državami članicami glede njihovih vodnih virov pa ne pomeni, da mora biti njihova neodvisnost pri odločanju o njihovih vodnih virih odpravljena. Po mojem mnenju prevoz vode na dolge razdalje tudi ni rešitev problema.

Tretjič, dokument Komisije ne vsebuje posebnega časovnega okvira ali preverljivih ciljev. Brez teh pa te strategije ne moremo izvajati.

Četrto, Evropa bi res morala poskusiti postati globalna vodilna sila pri tehnologiji varčevanja z vodo. Za to je potrebno obravnavati tako človeško stran problema kot seveda tudi trenutne gospodarske potrebe.

Če povzamem, verjamem, da smo dobili listino, ki predstavlja pomembne izboljšave dokumenta Komisije.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pomanjkanje vode in suša predstavljata velik svetovni problem in jasno je, da bodo podnebne spremembe razmere poslabšale, posledica tega pa bo resno pomanjkanje vode. Ta smer razvoja je potrjena v nekem drugem poročilu o vplivu podnebnih sprememb v Evropi, ki ga je prejšnji teden pripravila Evropska agencija za okolje.

Pogostost in intenzivnost suš v Evropski uniji se je v zadnjih 30 letih dramatično povečala in več kot 100 milijonov ljudi in skoraj ena tretjina EU je bilo prizadetih v letu 2003. Od takrat, ko je Komisija predstavila svoje poročilo o pomanjkanju vode in sušah, smo bili priča nadaljnjim dokazom te smeri razvoja. Ciper

doživlja najhujšo sušo po letu 1900. Vodna oskrba za namakalne namene je bila med poletjem prekinjena in kmetje so posledično utrpeli 80 % izgube pridelkov. Na nekaterih območjih so bili pridelki popolnoma uničeni. Ocenjene izgube so presegle 1,5 % BDP Cipra. To pa ni bil osamljen primer: leto 2008 je na Cipru tretje sušno leto zaporedoma.

Sedaj je torej pravi čas, da Parlament razpravlja o svojem poročilu o pomanjkanju vode in sušah. Vesel sem, da je Evropski parlament to priložnost izkoristil, da jasno sporoči, da je pomembno, da se s tem problemom spopade.

Globalno segrevanje, rast prebivalstva in povečana poraba na prebivalca pomenijo, da se večja tudi pritisk na naše vodne vire. Posledično postajajo pomanjkanje vode in suše vse bolj verjetni, imajo pa neposreden vpliv na prebivalstvo in tiste gospodarske sektorje, ki so odvisni od oskrbe z vodo, na primer kmetijstvo, turizem, industrija, oskrba z električno energijo in promet. Prav tako imajo negativne stranske učinke za biotsko raznovrstnost in kakovost hrane. Tveganja za gozdne požare in uničevanje tal se večata. Če ne sprejmemo nujnih ukrepov, se bodo celotne regije soočale z nevarnostjo dezertifikacije, tako v Evropski uniji kot tudi zunaj nje.

Da bi to preprečili, mora biti naša glavna prednostna naloga sprememba proti praksam, ki bodo vodile do učinkovite rabe vode in varčevanja z vodo. Istočasno pa bodo na vseh ravneh sprejeti ukrepi, usmerjeni v varčevanje z vodo. Da bi to dosegli, mora celotno prebivalstvo igrati svojo vlogo; sprejetje vladnih ukrepov samo po sebi ne bo zadostovalo.

Zadnja anketa Evrobarometra, v kateri so ljudje odgovarjali glede svojega odnosa do podnebnih sprememb, kaže, da 62 % Evropejcev meni, da so podnebne spremembe/globalno segrevanje med dvema najresnejšima problemoma, s katerima se danes sooča svet, medtem ko 68 % Evropejcev meni, da je najresnejši problem „revščina, pomanjkanje hrane in pitne vode“. V tem okviru je dobra novica, da se strah, ki ga izražajo pripadniki javnosti, prav tako odraža v njihovem vedenju: 61 % Evropejcev izjavlja, da so osebno sprejeli ukrepe, usmerjene v reševanje podnebnih sprememb, in več kot polovica jih je doma zmanjšalo porabo vode.

Gospod predsednik, gospe in gospodje, vesel sem, ko ugotavljam, da vaše poročilo pozdravlja sporočilo Komisije in podpira predlagani prvi niz političnih možnosti za ukrepanje. Rad bi se zahvalil poročevalcu, gospodu Seeberju, za njegovo izjemno delo v zvezi s tem poročilom, pa tudi gospe Herranz García in gospe García Pérez iz Odbora za kmetijstvo in Odbora za regionalni razvoj za njune pozitivne in konstruktivne prispevke. Obstaja široko soglasje med poročilom in sklepi, ki jih je Svet sprejel lani glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Sedaj je naša naloga, da to politično podporo spremenimo v resnične ukrepe.

Iratxe García Pérez, pripravljalnica mnenja Odbora za regionalni razvoj. – (ES) Gospod predsednik, rada bi začela tako, da čestitam gospodu Seeberju za njegovo poročilo in da povem, da se v Odboru za regionalni razvoj zavedamo, da je pomanjkanje vode postalo eden temeljnih izzivov kohezijske politike, saj je do sedaj prizadelo 11 % prebivalstva in 17 % ozemlja Evropske unije.

Zaradi tega je treba ta vidik upoštevati v prihodnji kohezijski politiki z uporabo nujnih proračunskih ukrepov in instrumentov, da bi to storili. Regionalnim in lokalnim oblastem moramo poudariti priložnost, ki jo nudijo strukturni skladi za obravnavanje izziva učinkovite rabe vode v smislu varčevanja in ponovne uporabe vode.

Komisijo moramo prav tako pozvati, naj spodbuja začetek delovanja Evropskega observatorija za sušo, da bi dopolnjeval nacionalne, regionalne in lokalne podatke.

Nazadnje pa moramo priznati, da imajo pomanjkanje vode in suše neposreden vpliv na socialno, gospodarsko in teritorialno kohezijo, saj je vpliv bolj izražen v določenih regijah, kar vodi do opuščanja površin, gozdnih požarov in degradacije tal in pomembno ovira razvoj v teh regijah.

Esther Herranz García, pripravljalnica mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja. – (ES) Gospod predsednik, najprej bi rada čestitala gospodu Seeberju za delo, ki ga je opravil, ker so v njegovem poročilu obravnavane mnoge skrbi, izražene v tem Parlamentu glede problemov, ki so ključnega pomena za celotno Evropsko unijo: pomanjkanje vode in suša, ki sedaj ni več problem le za južne evropske države.

Vesela sem, da ta osnutek vključuje nekaj zamisli, ki so vključene v mnenju, ki sem ga pripravila v Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja, v korist kmetijski dejavnosti, na primer pri poudarjanju vloge, ki jo kmetje igrajo pri trajnostnem upravljanju razpoložljivih sredstev. Prav tako je v njem vključeno sklicevanje na suše in pomanjkanje vode kot dejavnika, ki povzročata dvig cen surovin, vidik, za katerega mislim, da ga je treba

v sedanjih razmerah poudariti, da bomo upoštevali ne le okoljsko razsežnost tega problema, ampak tudi nekatere najpomembnejše gospodarske posledice.

Odbor za kmetijstvo, javno zdravje in varnost hrane je prav tako vključil zamisel o ustanovitvi Evropskega observatorija za sušo, ta pa je omenjen tudi v mnenju Odbora za kmetijstvo, in upam, da bo nekega dne postal resničnost.

Vendar pa besedilo, o katerem bomo jutri glasovali, ne vključuje predloga, ki ga je dal Odbor za kmetijstvo, da mora Komisija preučiti ustanovitev gospodarskega sklada za prilagajanje na sušo, ki bi koristil vsem gospodarskim sektorjem, vključno s kmetijstvom.

Osebnostno bi rada razjasnila, da bom še naprej zagovarjala ustanovitev tega sklada, zamisel, ki jo bom ponovno predlagala Parlamentu, ko bo Komisija izdelala svoje načrtovano sporočilo o prilagajanju na podnebne spremembe v naslednjih nekaj mesecih.

Mislim, da je po ustanovitvi Solidarnostnega sklada, ki je bil vzpostavljen, da bi ublažil izgube, ki jih povzročajo podnebne katastrofe, čas, da razmislimo o instrumentu, ki je namenjen predhodnemu ukrepanju za financiranje preprečevalnih ukrepov za zmanjšanje okoljskih in finančnih stroškov teh podnebnih katastrof.

Péter Olajos, v imenu skupine PPE-DE. – (HU) Hvala, gospod predsednik. Tudi sam bi rad kot moji kolegi pohvalil gospoda Seeberja. V to nalogo je vložil strokovno znanje in težko delo in si seveda zasluži uspeh in pohvale. Reči moram, da je to izredno pomembna zadeva. Devetdesetim odstotkom Madžarske, moje države, grozi suša. Redni pojavi suše v preteklih nekaj letih so povzročili izredno škodo madžarskemu kmetijstvu, samo v zadnjem letu pa je škoda narasla na milijardo evrov. Suša je problem, ki ni omejen na južne države. Velike probleme je povzročala Madžarski, čeprav skozi njo tečeta največja evropska reka Donava in sedma največja evropska reka Tisa. Kljub temu je sto kilometrov širok pas med tema dvema ogromnima rekama začel trpeti zaradi dezertifikacije in ta proces se odvija vse hitreje in povzročanje njegovega dogajanja je vse hitrejša. To kaže, da Evropska unija potrebuje vseobsegajoči program za upravljanje z vodami, zato bi rad pozdravil to poročilo, ki kaže, da se je Evropska unija odločila, da bo ukrepala v boju za nadzor dezertifikacije in v interesih tega boja.

Včeraj je Odbor za proračun na moj predlog podprl pilotni projekt, ki poziva k pomoči pri nadzoru dezertifikacije. A vsi moramo prispevati več v podporo praks učinkovitega kmetijstva in vseobsegajočega upravljanja z vodami. Prav tako pa so pomembni ukrepi, ki jih moramo sprejeti za racionalizacijo uporabe vode s strani splošnega prebivalstva. Kot posledica podnebnih sprememb bodo učinki rednih obdobj pomanjkanja vode verjetno postali bolj izraziti in vsaka posamezna kapljica vode, ki bo izhlapela, bo imela posledice.

Na koncu pa mi dovolite, da vašo pozornost pritegnem k vprašanju o globalni odgovornosti. Glede na to, da svetovno prebivalstvo še naprej dinamično raste in tako izvaja še večji pritisk na industrijo, kmetijstvo in vodo v državah v razvoju, mora Evropa ponovno oceniti svoje zaloge vode. Naša dolžnost in odgovornost je, da te zaloge ohranimo in povečamo. Hvala lepa.

Edite Estrela, v imenu skupine PSE. – (PT) V imenu moje skupine, Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu, bi se rada poročevalcu zahvalila za njegovo delo. To je pomembno poročilo, ki vsebuje ustrezne predloge o tem, kako lahko Evropska unija obravnava izziv pomanjkanja vode in suš. To ni nov problem, ampak so razmere postale še bolj ostre in obsežne. Suša v letu 2003 je vplivala na več kot 100 milijonov ljudi in na tretjino ozemlja EU, evropsko gospodarstvo pa je stala 8,7 milijonov EUR. Pomanjkanje vode ne vpliva več le na južne evropske države, njen vpliv, kot je bilo tu že omenjeno, že čutimo v srednji in severni Evropi, razmere pa se zaradi podnebnih sprememb še slabšajo.

Evropska unija mora sprejeti nujne ukrepe za reševanje teh dveh vprašanj prekomerne porabe vode in potratne porabe vode. Po podatkih Evropske agencije za okolje obstajajo velike možnosti za varčevanje z vodo v Evropi. Približno 40 % vode bi bilo mogoče prihraniti. Nadalje Evropa še naprej potratno porablja vsaj 20 % svoje vode zaradi neučinkovitosti. Glede na to so popolnoma upravičene spremembe, ki sem jih predložila o ponovni uporabi odpadne vode in o razsoljevanju in jih je sprejel Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Nadalje, ker je posledica uhajanja vode iz cevi velika potrata vode, sem predlagala, da bi lahko države članice strukturne sklade uporabile za izboljšanje in obnovo obstoječe infrastrukture in tehnologije. Nemogoče je razviti kulturo varčevanja z vodo brez vključevanja državljanov. Zato je nujno spodbujati javno zavest in informacijske kampanje. Voda je javno sredstvo, a je malo. Vsi moramo prispevati k zmanjšanju potrošnje in se boriti proti potratni porabi, da bo po pošteni ceni dostopna vsem.

Preden zaključim, bi rada Svet in Komisijo vprašala, kdaj bodo postali podporni mehanizmi Solidarnostnega sklada bolj prožni. Glede na to, da je suša nepravilen naravni pojav z resnimi in trajnimi posledicami za življenjske pogoje in družbenogospodarsko stabilnost prizadetih regij, bi bilo v pomoč, če bi sklad podpiral razmere regionalnega značaja in če bi bila do pomoči zaradi škode upravičena javni in zasebni sektor.

Anne Laperrouze, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, živahne razprave, ki smo jih nedavno imeli glede energije, kažejo, da je energija dragocen vir, osnovna potreba. Torej, kaj pa voda? Ta je še bolj dragocena. Zavedamo se pomanjkanja vode v državah v razvoju. Torej, kaj pa v Evropi? Voda je prav tako dragocen vir za Evropo. Prenehajmo jo tratiti; ohranimo ta vir.

Poročilo, o katerem bomo jutri glasovali, je obsežno poročilo, ki obravnava tehnične vidike, kot je uhajanje iz distribucijskih omrežij, pa tudi politične in socialne vidike, kot sta uporaba in povečevanje ozaveščenosti v zvezi z učinkovito rabo vode. Naša odgovornost za vodo je individualna pa tudi kolektivna. To poročilo prav tako obravnava vprašanje problemov, ki nastajajo zaradi pomanjkanja vode in suše, problemov, ki so v okviru podnebnih sprememb takojšnji in tudi dolgoročni.

Rada bi poudarila, da je pomembno, da delimo dobre prakse, saj pomanjkanje vode ali suša Evropo prizadeneta na različnih stopnjah in zato so ključnega pomena praktične izkušnje vseh regij, če se želimo izogniti tem pojavom ali jih rešiti. Šla bom še dlje in dejala, da se lahko česa naučimo iz dobrih in iz slabih praks.

Prav tako sem zadovoljna, da je bila vzpostavljena povezava med dostopnostjo vode in kakovostjo vode. Parlament dejansko pripisuje veliko pomembnost temu vprašanju o kakovosti vode prek besedil kot so okoljski standardi kakovosti ali sedanja razprava o pesticidih.

Rešitev pomanjkanja tega vira ima mnogo različnih zornih kotov: spodbujati moramo raziskave in inovacije, izboljšati moramo tehnično in kmetijsko rabo, spremeniti moramo vedenje posameznika. Ukrepajmo sedaj in dokažimo, da ne velja stari angleški rek, da „ne pogrešamo vode, dokler ne presahne vodnjak“.

Marie Anne Isler Béguin, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, komisar, tudi jaz bi se rada zahvalila poročevalcu za njegovo delo. Lahko le poudarimo dejstvo, da je voda postala dragocen in redek vir.

Poročevalec nam je povedal, da lahko 3,2 milijardami prebivalcev tega planeta pričakuje pomanjkanje vode. Prav tako vemo, da Evropa ni imuna na to. Zato bi morali storiti vse, kar je mogoče, da ohranimo ta redek vir. Voda je skupno sredstvo in žal nekaterih mojih sprememb Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane ni sprejel.

Zato se obračam neposredno na Komisijo. Upam, da bomo kot del reforme SKP prav tako pregledali določene načine pridelave – v glavnem tu mislim na namakalne tehnike, ki za nekatere evropske regije niso primerne in jih je treba opustiti, če hočemo prenehati tratiti vodo.

Prav tako je sramotno, da ni bila upoštevana sprememba o hlajenju jedrskih elektrarn, ker je treba v moji državi, Franciji, v času, ko so rečne ravni zelo nizke, jedrske elektrarne zapreti ali hladiti s škropljenjem. To je smešno in izredno nevarno za naše državljane.

Kartika Tamara Liotard, v imenu skupine GUE/NGL. – (NL) Gospod predsednik, želela bi se toplo zahvaliti gospodu Seeberju. Mnogi med nami mislimo, da čista pitna voda izgleda tako. Rada bi poudarila, da je v mnogih državah kozarec prazen. Mnogi ljudje nimajo vode ali vode, ki je videti takšna.

Razprave o pomanjkanju nafte so izredno razgrete in včasih se sprašujem, zakaj ni tako, ko gre za vodo. Navsezadnje je voda stvar življenja in smrti. Svetovno prebivalstvo se neprestano veča in količine čiste pitne vode, ki je na razpolago, se le manjšajo. Pomanjkanje vode obstaja celo v Evropi. Sem sodi „prikrito“ pomanjkanje vode: ko na primer gospodinjstvom prekinejo dobavo pitne vode. Razlogi so različni, na primer slabi sanitarni sistemi, vsiljiva liberalizacija javnih storitev, uporaba pesticidov in umetnih gnojil in intenzivna živinoreja. Ali ste vedeli, da je za proizvodnjo 100 gramov govedine potrebnih 2 400 litrov vode?

Sporočilo Komisije se v veliki meri osredotoča na varčevanje z vodo. Kar zadeva mene, je to enako kot če bi v Newcastle vozili premog, saj bi se bilo najprej treba lotiti vira problemov, ki sem jih ravn omenila. Potrebujemo na primer naložbe po Evropi in zunaj nje v ustrezne sanitarne sisteme in sisteme za čiščenje vode. Poleg tega je treba bolj previdno uporabljati pesticide, premisliti je treba o vplivih intenzivne živinoreje na upravljanje z vodami, sprejeti pa morajo biti tudi ukrepi za boj proti podnebnim spremembam.

Dostop do čiste pitne vode je civilna pravica, nekaj, do česar imamo vsi pravico. Problem ni v dostopnosti ali drugače v zadostni pitni vodi, ampak v porazdeljevanju čiste pitne vode, nepotrebnem onesnaževanju in vodenju k privatizaciji. Da navedem le en primer: privatizacija je v Združenem kraljestvu vodila k nenadnemu ostremu dvigu cen in k temu, da je bila v številnih gospodinjstvih prekinjena dobava vode. Sramota. Priporočila bi, da se oskrba s pitno vodo prepusti javnemu sektorju.

Johannes Blokland, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospod predsednik, pomanjkanje vode in suše posebno vplivata na južne dele Evropske unije, vzroki zanje pa ležijo tako v podnebjju kot tudi v človeku. Tudi turizem mnogo zahteva od vodnih virov ravno v državah, kjer so ti problem že tako resni. Rezultati študije IPCC so pokazali, da se bodo v prihodnjih letih tveganja le še povečala. Zato moramo poskrbeti, da se ne bodo razmere v zvezi z vodo še poslabšale.

Po mojem mnenju zato poročilo pošilja dober signal. Učinkovita raba vode je bistvenega pomena v boju proti pomanjkanju vode in sušam. Poudaril bi predvsem načelo določanja cen vode, ki je tudi vključeno v poročilu. Več držav članic ima s tem pozitivne izkušnje. Tudi jaz pozdravljam povezavo v poročilu na Okvirno direktivo o vodah. Mislim, da je tam pravi kraj za probleme pomanjkanja vode in suš. Nazadnje pa bi čestital poročevalcu, gospodu Seeberju, za dobro opravljeno delo.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospod predsednik, dokler je zagotovljeno, da bodo ostali vodni viri pod izključno suverenostjo držav članic in niti EU niti Sodišče Evropskih skupnosti ne bosta nikakor mogla posredovati, je vsekakor smiselno imeti skupno strategijo za boj proti pomanjkanju vode.

Vendar pa je to smiselno le, če se bomo problema lotili v splošnem smislu in sami reševali vzročno povezane probleme, kot sta eksplozija prebivalstva in podnebne spremembe. V kmetijskem sektorju, ki je odgovoren za 70 % svetovne porabe vode, je vsekakor ogromno možnosti za varčevanje z rabo vode. Vendar pa je EU prav tako prispevala k potratni rabi vode, ko je zahtevala povezovanje na kanalske sisteme in njihovo uporabo.

Po vrhu vsega pa so obstoječa pomanjkanja vode pogosto posledica slabih odločitev, kot na Cipru, kjer ljudje plačujejo ceno v obliki omejevanja vode za izgradnjo novih igrišč za golf kljub kroničnemu pomanjkanju vode.

Zato moramo tudi, ko gre za vodo, vir, ki je bistvenega pomena za življenje, postati bolj ozaveščeni in prilagodljivi, a to nikakor ne sme dobiti oblike vsiljevanja koristi dvomljive vrednosti vsem državam članicam v tipičnem stilu EU.

Antonio De Blasio (PPE-DE). – (HU) Hvala, gospod predsednik. Gospe in gospodje, vprašanje pomanjkanja vode in suše je eno najnujnejših vprašanj, s katerimi se sedaj sooča Evropska unija, in kot zapleteno vprašanje, ki je tesno povezano z drugimi okoljskimi vprašanji, mora biti urejeno ob upoštevanju tega. Raba vode ni omejena na posebno geografsko območje. Njena sposobnost preseganja meja zahteva ureditev na ravni Evropske unije. Poudariti moramo ta pomemben vidik čezmejnega upravljanja z vodami. Pogoji, povezani s poplavami, ki povzročajo tako resno škodo, so tesno povezani s široko razširjeno prakso krčenja gozdov; z drugimi besedami, posledica krčenja gozdov je na eni strani suša in nerodovitnost in na drugi poplave.

Pomembno je poudariti, da moramo na področju upravljanja z vodami ohraniti načelo subsidiarnosti. Vlogo lokalnih in regionalnih oblasti in izvoljenih svetov je treba okrepiti, ker morajo ti organi pomembno prispevati k izboljšanju težav, ki nastajajo zaradi pomanjkanja vode in suše preko predpisov o rabi tal in gradbenih predpisov.

Tako kot regionalne in lokalne oblasti moramo upoštevati tudi civilne organizacije. So pomemben dejavnik pri izobraževanju in promocijskih kampanjah in to vlogo bi bilo treba v prihodnosti podpirati. Bistvenega pomena je, da se organizirajo spodbudne in medijske kampanje, ker sedaj ne gre le za obstoj vprašanj, ki jih je mogoče poudariti preko teh forumov, ampak lahko ljudje vidijo, kako se v praksi izvajajo zamisli in predlogi.

Prav tako bi rad pozornost pritegnil k temu, kako pomembno je, da imajo države članice določeno mero prožnosti, da bodo lahko urejale druga vprašanja, povezana z namakanjem in upravljanjem z vodami v skladu s svojimi lastnimi posebnimi pogoji. Regulativni organi na različnih ravneh morajo delati skupaj, da bodo ustvarili trajnostni okvir upravljanja z vodami. Rad bi se zahvalil gospodu Seeberju za vse delo, ki ga je vložil v to poročilo in vam za vašo pozornosti.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Gospod predsednik, pozdravljam dejstvo, da obstaja dokument o vodah, čeprav mislim, da je bil žal ta dokument zaradi podnebnih vprašanj zmanjšan na delni in zelo specifični pogled na temo varčevanja z vodo.

Kljub temu pozdravljam več stvari, ki jih je gospod Seeber poudaril in razširil na podlagi dokumenta Komisije tako, da je razjasnil, da je voda pravica vseh – voda za vse – in da moramo upoštevati, da je potrebno tesnejše sodelovanje med regijami, ki je pojav, za katerega mislim, da sedaj ni v skladu s časom in je dobra lekcija za vse nas, ki verjamemo, da voda pripada tistemu, ki jo ima v reki ali na svojem dvorišču.

Vendar pa moram povedati, da mislim, da moramo začeti razmišljati v smislu vode in podnebnih sprememb s splošne perspektive. Sedaj so na svetu trije problemi: eden je lakota in pomanjkanje hrane, drugi so podnebne spremembe, in še eden je suša, ki je problem, ki ga imamo že več stoletij.

Povečanje virov je bistvenega pomena in tu ni obravnavano. Pomnožiti moramo obstoječe vire, to pa je omenjeno le v spremembah, ki jih je naredil Parlament. Ne le razsoljevanje, prav tako bomo morali ponovno urediti reke in mislim na nove tehnike in novo vodno paradigmo, ki se sestoji iz pomembnih prizadevanj za zagotavljanje, da bo voda ostala v tleh: s ponovnim pogozdovanjem, sušnimi bazeni za obnovitev zalog vode med poplavami, napolnitvijo vodonosnikov med poplavami in še vrsto ukrepov.

Prav tako moramo razmisliti o kmetijski strategiji za izdelavo proizvodov, ki lahko ustvarijo enako rastlinsko maso, kot se ustvarja sedaj, a s strategijo, ki se osredotoča na nove pridelke, ki lahko rastejo z manjšimi količinami vode. Iz istega razloga moramo govoriti o vodnem gospodarstvu, saj ne gre le za vprašanje dviga cen, kot je bilo povedano tu, ali realnih cen, ampak gre za mnogo bolj zapleteno vodno gospodarstvo.

Zato kmetijska strategija, potrošniška strategija, obdelovanje tal, regulacija rek in po potrebi preusmerjanje voda. Pomembno je, da je svet še naprej trajnosten in razmišlja o ljudeh in gospodarstvu.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Gospod predsednik, najprej bi se rada zahvalila Komisiji, ker je končno predstavila dokument o problemu suše in pomanjkanja vode, h kateremu v Parlamentu že nekaj časa pozivamo. Zlasti potem, ko smo videli, kako so se primeri velikih poplav reševali na način, za katerega smo menili, da je bil ustrezen in zadosten, a vedno se je pozabljal, da postaja suša na drugih krajih strukturni problem in da ima problem pomanjkanja vode poleg socialnih vplivov tudi gospodarske vplive in da ima še večji vpliv na vse vidike trajnosti.

Čestitati moram poročevalcu, gospodu Seeberju, za njegovo odlično delo, prav tako pa se mu moram tudi zahvaliti za aktivno udeležbo in prisotnost na razpravah za Evropski dan okolja na Mednarodnem Expu 2008 v mojem mestu, Zaragozi.

Za to se mu moram zahvaliti, ker je na Expu Evropska unija preko gospoda Seeberja lahko izrazila svojo skrb glede trajnostne rabe vode in razdelila potrebe in probleme, ki vplivajo na Evropsko unijo z vidika Unije in Evropskega parlamenta.

Prav tako moram povedati, da sedaj vemo, da so problemi pomanjkanja vode zelo povezani s ciklom boja proti podnebnim spremembam, saj vemo, da v tem ciklu neomejeno krčenje gozda in razvoj mest prispevata k vse večjemu pomanjkanju vode in morajo zato zadevni organi pozornost pri svojem načrtovanju rabe zemljišč posvetiti ugotovitvam, povezanim z vodo, predvsem v povezavi z razvojem gospodarskih dejavnosti in vse bolj občutljivih povodijih.

Zagovarjamo, da se na tem vidiku, kot načeloma predlaga Komisija, ustvari hierarhija načinov rabe vode in, kot priznava gospod Seeber v svojem poročilu, seveda ne mislimo, da bi moralo biti preusmerjanje vode na dolge razdalje v kakršnih koli okoliščinah rešitev problema pomanjkanja vode.

Nasprotno, naša referenčna točka bi morala biti vedno, kot okvir za dosego dobrega položaja za vse evropske vode, z ozirom na enote povodij pa tudi na cilje za izboljšanje kakovosti, pravilna uporaba Okvirne direktive o vodah.

Kakor je upravičeno potrjeno v poročilu gospoda Seeberja, so v mestih 50-odstotne izgube in v Evropi na splošno do 20-odstotne izgube vode. Preko različnih mehanizmov in tehnologij in novih oblik varčevanja z vodo in učinkovite rabe vode bi bilo mogoče privarčevati 40 % vode.

Da bi to storili, pa moramo spodbujati trajnostno rabo vode, zaščito razpoložljivih virov vode in učinkovito in trajnostno rabo teh virov.

Zato pozdravljamo predloge za Evropski observatorij za sušo v okviru Evropske agencije za okolje in za mrežo mest za spodbujanje trajnostne rabe vode.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, vključevanje teme o vodi v vsa področja politike in razvoj obsežnega načrta za obravnavanje te teme sta resnični izziv, ki se ga je treba

lotiti uspešno, kakor je že pokazala ta razprava. Vse politične ravni (nacionalna, regionalna in lokalna) bi morale biti vključene v ta proces.

Kot poročevalec za Solidarnostni sklad in z ozirom na dejstvo, da je ta Parlament že maja 2006 zavzel stališče, ponovno pozivam Svet, naj se hitro odloči glede predloga za ureditev v zvezi s Solidarnostnim skladom EU, da bi zaključil pripravo meril in ukrepov, primernih za financiranje, tako, da vključi pojav suše, da bo mogoče učinkovito, prožno in ustrezneje reševati škodo, ki jo povzročijo naravne katastrofe.

Vendar pa je moj poziv namenjen tudi regionalnim in lokalnim oblastem, naj pri zaščiti vodnih virov čim bolj izkoristijo priložnosti, ki jih ponuja strukturni sklad za naložbe v infrastrukturo v zvezi z učinkovito rabo vode in preprečevanjem škodljivih učinkov. Dejstva, da sem vedno sodi tudi drugi poziv – državljanom, tako mestnim kot tudi podeželskim –, naj resneje jemljejo ukrepe za ohranitev voda, tu skoraj ni treba poudarjati; to je samoumevno.

Rad bi se zahvalil poročevalcu.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). - (SK) Voda je življenje. Življenje na zemlji ne bi moglo obstajati brez vode. Dež je darilo od boga, ki ga je treba upravljati na odgovoren način. Darila od boga ne smemo spuščati v odtok. Uporabljati ga moramo, da nahranimo zemljo, za novo življenje

Vsako leto se več kot 20 milijard m³ deževnice odplakne iz evropskih mest po kanalizaciji in drenažnih ceveh v morja in oceane. To je pravi razlog, zakaj se izsušuje evropska celina, ker je deževnica v vseh svojih oblikah vir vseh vodnih virov na vseh celinah.

Pozdravljam udeležbo poročevalca, gospoda Richarda Seeberja, pri iskanju rešitev za probleme pomanjkanja vode in suše v EU. Vendar pa sem pričakovala, da bo poročilo malce bolj ambiciozno. Le v odstavku 48, ki se je v poročilu znašel zaradi mojega predloga v Odboru za regionalni razvoj, poročilo omenja potrebo po zbiranju deževnice, pa še takrat le postransko.

Mislim, da bo nova vodna paradigma, ki jo je razvila skupina slovaških in čeških znanstvenikov in jo vodi gospod Michal Kravčík, prav tako vplivala na našega poročevalca in da bo v prihodnosti spremenila Okvirno direktivo EU o vodah. Kolikor vem, je komisar Špidla prav tako izrazil svojo podporo za ta predlog in ta program.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospod predsednik, rada bi se zahvalila Richardu Seeberju za njegovo zavezo na tem najpomembnejšem področju. Popolnoma podpiram gibanje v smeri gospodarstva učinkovite rabe vode in varčevanja z vodo in seveda polno izvajanje Okvirne direktive o vodah, s katero sem se zelo ukvarjala pred nekaj leti, ko je bila poročevalka moja nekdanja avstrijska kolegica Marilies Flemming.

Dejansko je bila vsebina člena 9 Okvirne direktive o vodah, h kateri bi rada nocoj pritegnila pozornost, posledica moje spremembe pri prvotnem osnutku predloga. Od Komisije bi rada zagotovilo, da se vsi predlogi glede določanja cen vode ali obveznega merjenja porabe vode, če bi nastali, izražajo v skladu s členom 9 Okvirne direktive o vodah, ki dopušča nadaljevanje ustaljene irske prakse, da se domačim gospodinjstvom ne zaračunava domače rabe.

Prosim, ne zahtevajte od mene, da vam tu sedaj upravičim trajnost tega, a verjemite mi, da je to zelo politično občutljiva zadeva in takšna, če smem namigniti, ki jo najbolje rešuje irska vlada in ne toliko direktiva EU. Smo vlažen otok na zahodu Evrope, a tudi mi se soočamo s pomanjkanjem, ko obravnavamo vpliv podnebnih sprememb na vodo.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Hrana in voda sta dobili enako strateško vrednost kot nafta in plin. Enkrat imamo pomanjkanje vode in drugič imamo poplave na kopnem. To je evropski problem in poročilo gospoda Seeberja je tu izredno pomembno. Rad bi popravil predlog gospe Esther Herranz García v tem, da ne potrebujemo skupnega evropskega stališča glede poplav, ampak glede upravljanja z vodami, saj poplave na kopnem povzročajo ravno tolikšen problem kot je suša, in tisti, ki so v odboru, še predobro vedo, da tu ni ene same podlage za upravljanje s tveganji. V tem okviru se je treba lotiti problema suše, to pa ne velja le za sredozemske države. Moj kolega Péter Olajos je omenil, da se je raven tal v Homokhátságú v zadnjih štirih desetletjih med rekama Donavo in Tiso skrčila za štiri metre. Dezertifikacija je sedaj dosegla Madžarsko in osrednjo Evropo. To je vseevropski problem. Mnogo se lahko naučimo od izraelskih kolegov in ni me sram učenja, saj imajo odlične metode namakanja. Hvala za pozornost.

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Gospod predsednik, zaščita vodnih virov, vodnih ekosistemov in pitne vode je ena od osnov varstva okolja. Na ravni EU so zato potrebni usklajeni ukrepi, da bi se zagotovilo

učinkovito varstvo tega dragocenega vira. Trije glavni izzivi, s katerimi se sooča Evropa na področju porabe vode, so gospodarna, trajnostna in učinkovita poraba vode.

Podnebne spremembe niso edini izziv, s katerim se sooča Evropa. Kljub vse večjemu povpraševanju po vodi se še vedno spoprijemamo s prekomerno, netrajnostno in neučinkovito porabo vode, ki raste skoraj dvakrat hitreje kot svetovno prebivalstvo. Samo v Evropi je vsaj 20 % virov potratenih zaradi neučinkovitega upravljanja. Sredstva za urejanje povpraševanja morajo imeti zato prednost pred običajnim povečanjem oskrbe. O sredstvih za urejanje oskrbe bi morali razmišljati le, ko bo zmanjkalo možnosti, povezanih z bolj gospodarnim upravljanjem z vodo, boljšim nadzorom povpraševanja in izobraževalnimi ukrepi. Regionalno sodelovanje in raba strukturnih skladov lahko prav tako igrata dokaj pomembno vlogo.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, hvala za razpravo o upravljanju z vodo in problemih, povezanih z vodo, v kateri je bilo izpostavljenih mnogo različnih stališč. Čeprav ne bom odgovoril vsakemu posameznemu govorniku, bi rad obravnaval več vprašanj, ki jih vsebuje poročilo in za katera menim, da so posebno pomembna. Najprej, poročilo priznava pomembnost Okvirne direktive o vodah. Polno izvajanje te direktive je prednostna naloga, ki bo pomagala rešiti problem slabega upravljanja z vodo. V poročilu je prav tako poudarjeno, da bi morali imeti prednost ukrepi na strani povpraševanja, in pozdravlja dejstvo, da je varčevanje z vodo prva prednostna naloga Komisije pri reševanju tega problema. Možnosti za varčevanje z vodo v Evropi so ogromne: 33 % v gospodinjstvih in 43 % v kmetijstvu.

V poročilu je prav tako poudarjena povezava med podnebnimi spremembami, pomanjkanjem vode in sušo ter potreba po upoštevanju vprašanj, povezanih z vodo, v drugih politikah, kot je načrtovanje rabe zemljišč, kjer so slabe odločitve v nekaterih primerih v preteklosti problem poslabšale. Poročilo prav tako poziva regionalne in lokalne oblasti, naj izkoristijo priložnosti, ki jim jih ponujajo strukturni skladi, in poudarja vlogo, ki jo igrajo okoljski programi v okviru drugega stebra skupne kmetijske politike. Povezovanje bo prednostna naloga v spremembi proti praksam, ki so usmerjene v doseganje cilja varčevanja z vodo.

Poročilo prav tako priznava pomembnost kakovostnih informacij in poziva Komisijo, naj spodbuja začetek delovanja Evropskega observatorija za sušo. V odgovor na sporočilo sedaj Skupni raziskovalni center Komisije razvija svoj prototip.

Nazadnje pa poročilo poudarja potrebo po natančnih ukrepih in konkretnem časovnem razporedu njihovega izvajanja. Lahko vam zagotovim, da namerava Komisija še naprej izboljševati cilje, ki jih je določila v sporočilu, in da pripravlja poročilo, v katerem bo ocenjen napredek pri reševanju zadevnih problemov. Poleg tega je Komisija popolnoma predana neprekinjenemu reševanju teh problemov na mednarodni ravni, predvsem preko Konvencije Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji in Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah.

Gospod predsednik, gospe in gospodje, v zaključek bi rad povedal, da so vprašanja, povezana z vodo, še naprej v osrčju našega političnega programa in da je vaše poročilo zelo koristno in aktualno prispeva k neprestanim prizadevanjem Komisije za prilagajanje na podnebne spremembe.

Gospe in gospodje, mislim, da je razprava jasno pokazala, da je upravljanje vodnih virov zelo zapleteno vprašanje, in lahko se le strinjam z vašim mnenjem, da je treba to vprašanje racionalizirati v vseh politikah in da so njegovi vidiki izredno pomembni na mednarodni ravni.

Richard Seeber, poročevalec. – (DE) Gospod predsednik, hvala, komisar, in hvala, gospe in gospodje za vaš zelo dober vložek. Rad bi vnaprej povedal, da mora neodvisnost glede vodnih virov ostati nacionalna zadeva. Kljub temu moramo pokazati solidarnost, vendar pa mora biti ta solidarnost prostovoljna.

Poslanci so predložili mnogo dobrih in zelo podrobnih predlogov. Nekatere med njimi sem upošteval iz preprostega razloga, da je bilo to poročilo na lastno pobudo, ki je moralo ostati sorazmerno splošno in ponazoriti splošna načela. Zelo se veselim listine, ki jo bo, upam, v naslednjih nekaj tednih predstavila Komisija, in sicer Zelene knjige o prilagajanju podnebnim spremembam, ki jo vsi nestrpnost pričakujemo, ker vsi vemo, da se člen „Prilagajanje in podnebne spremembe“ nanaša prvenstveno na vodo. Nestrpnost čakamo, da bomo izvedeli, kakšne otipljive predloge ima Komisija.

Rad bi vas spomnil, da je z našega stališča „vključevanje“ zelo pomembno. Bistvenega pomena je, da se vodna politika vključuje v vsa druga področja politične usmeritve in politike, kot je tudi poudaril moj kolega gospod Berend. Evropskih skladov ne smemo uporabljati na načine, ki prispevajo h kratkoročnemu in dolgoročnemu pomanjkanju vode. Vsi moramo spoznati, da voda ni neomejen vir, in širiti moramo zavest o tem v političnem in gospodarskem svetu, prav tako pa tudi med državljani. Moja kolegica gospa Doyle je omenila določanje

cen vode. Popolnoma jasno je: člen 9 je treba izvajati, a tu imajo države članice širok razpon in potrebno prožnost in upoštevati je treba njihove običaje.

Podpiram ukrepe na strani povpraševanja, vendar pa je treba prav tako upoštevati stran oskrbe, kot je povedala naša španska kolegica poslanka. Obstajajo posebne situacije, kjer je treba tudi te preprosto rešiti preko oskrbe.

V povzetek bi se vsem rad iskreno zahvalil za to spodbudno razpravo.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Louis Grech (PSE), v pisni obliki. – Pomanjkanje vode je vse večja skrb vseh narodov, a vplive navadno močneje čutijo najrevnejše regije, kar vodi do velikih okoljskih in gospodarskih nesreč. Nekatere države so bolj prizadete kot druge, kar je odvisno od njihovega geografskega položaja in glavnih industrij njihovega gospodarstva. Tako je v sredozemski regiji, kjer bo zaradi svojega potenciala za prekinitev turizma pomanjkanje vode postal akutni problem. Zaščita vode kot redkega vira je temeljna za zaščito okolja in gospodarski razvoj.

Ustvarjanje bolj kohezivne politike glede porabe vode, izobraževanja in vključevanja politike je na evropski ravni nujno za zagotovitev učinkovite in odgovorne zaščite oskrbe z vodo in varstva okolja v državah članicah. Prav tako je potrebnih več raziskav glede naprav za razsoljevanje in tehnologije recikliranja vode za cenejši in učinkovitejši sistem.

Poleg tega v sami EU, vsaj v številnih državah članicah, potrebujemo boljšo in strožjo zakonodajo, da bomo lahko krotili zlorabe in onesnaževanje podtalnice. Nadalje bi bilo treba v določenih regijah spodbujati dodeljevanje strukturnih skladov za podporo projektov, povezanih z vodo. Odločilno je, da se zagotovi, da bodo vse zainteresirane strani v naši družbi, politiki, industrija in potrošniki sami verjeli v to prednostno nalogo, da bodo lahko sprejemali informirane odločitve.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Podnebne spremembe imajo lahko nepreklicen učinek na vodne vire celotnega planeta in zato je bistvenega pomena, da prilagodimo vse vidike družbeno-gospodarskega življenja preprečevanju učinkov pomanjkanja vode.

Evropski in mednarodni zakonodajni okviri nudijo učinkovite vzvode, a potrebujemo resnični napredek v smislu hitrega uveljavljanja vseh sprejetih ukrepov, predvsem tistih, ki jih vsebujeta Konvencija o boju proti dezertifikaciji in Okvirna direktiva o vodah, katere dolgi roki za izvajanje ogrožajo trajnost virov.

Komisijo in države članice, ki uporabljajo aktivno vključevanje vseh pooblaščenih organov in lokalnih oblasti, prosim, da pospešijo pregledne in skladne postopke za določanje tarif za porabo vode tako, da jih oblikujejo na podlagi načela „uporabnik plača“, in da odpravijo sistemske izgube.

Prav tako priporočam, da se pospeši izvajanje konkretnih ukrepov za racionalno rabo porečij, predvsem v primeru tistih, kjer so zgrajene hidroelektrarne, in najpomembneje tistih rek, ki so namenjene hlajenju jedrskih elektrarn, ker brezumna raba skupaj s poudarjenim zmanjšanjem tokov lahko vodi do zaprtja mnogih čistih obratov za proizvodnjo elektrike in posledično lahko evropski sistem električne energije vrže iz ravnotežja, kar bi povzročilo veliko nevarnost za Unijo na področju zanesljive preskrbe z električno energijo.

Maria Petre (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Želela sem poseči vmes, ker sem poslanka EP iz južnega dela Romunije, območja, ki se je v preteklih nekaj letih soočalo z resnimi problemi suše.

Zadnja suša, ki je bila leta 2007, je prizadela 80 % kmečkih gospodarstev v moji regiji, Ialomiți. Verjamem, da je mogoče ta pojav zmanjšati in da lahko dosežemo rezultate, ki si jih vsi želimo, če ga bomo pregledali tudi s stališča regionalnega razvoja. Države članice morajo biti previdne pri občutljivih porečjih, kjer je pomanjkanje vode, še posebno previdne pa morajo biti pri odobritvi gospodarskih dejavnosti na teh občutljivih področjih.

Ko dodeljujemo sredstva za vodno infrastrukturo, morajo dobiti prednost tiste, ki uporabljajo čiste tehnologije, vodo porabljajo učinkovito in prav tako uporabljajo ukrepe za preprečevanje nevarnosti.

Prav tako verjamem, da morajo Komisija in države članice v Evropi dajati prednost pojavu kulture, ki temelji na varčevanju z vodo in pravilih za upravljanje, pridobljenih z izobraževanjem.

Pomanjkanje vode je eden od novih izzivov. Do sedaj je prizadel 11 % evropskega prebivalstva in 17 % evropskega ozemlja. Kohezijska politika se mora soočiti s tem izzivom.

Za zaključek bom dodala nekaj, za kar menim, da je neposrednega pomena za doseganje rezultatov: optimalizacija rabe Solidarnostnega sklada in Mehanizma za sodelovanje na področju civilne zaščite.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), v pisni obliki. – (RO) Pomanjkanje vode in suše so postala zelo pomembna vprašanja tako v Evropski uniji kot tudi na svetovni ravni, predvsem v okviru podnebnih sprememb, ki so te razmere še poslabšale. Takšni pojavi imajo škodljive drugotne učinke na biotsko raznovrstnost, kakovost vode in hrane in povečujejo tveganja za gozdne požare, kar dokazujejo nedavni uničujoči požari v južni Evropi.

V jugovzhodni Evropi so podpore, ki prihajajo iz skupne kmetijske politike, povzročile povečanje porabe vode, zaradi česar je nujno spodbujati popolno prekinitev podpor in zagotoviti podpore za upravljanje vodnih virov v programih za razvoj podeželja. Tudi neprestan dvig povpraševanja po biogorivih nas sili, da prilagajamo proizvodnjo in druge gospodarske dejavnosti količini vode, ki je na voljo na lokalni ravni.

Da bi našli rešitve za te probleme, je glavna prednost prehod na učinkovito rabo in varčevanje z vodo. V ukrepih, ki jih je treba izvesti v prihodnosti, bi se morali uresničiti uvedba vodnih taks za spodbujanje racionalne rabe vode, doseganje ciljev, navedenih v Okvirni direktivi o vodah, in soodvisnost z drugimi industrijskimi politikami.

25. Upravljanje arktičnega območja v globaliziranem svetu (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o vprašanju za ustni odgovor Komisiji gospe Diane Wallis, gospe Bilyane Ilieva Raeva in gospoda Johannesa Lebecha v imenu Skupine zaveznštva liberalcev in demokratov za Evropo o upravljanju arktičnega območja v globaliziranem svetu (O-0084/2008 – B6-0467/2008).

Diana Wallis, vlagateljica. – Gospod predsednik, arktično območje je bilo opisano kot zadnji navidezni kraj. To je za mnoge ljudi poseben kraj. Smo sredi mednarodnega polarnega leta. Ob zadnji takšni počastitvi je nastala Listina za Antarktiko.

Arktika je drugačna. Na njej so ljudje in narodi, prav tako pa je v žarišču svetovnih podnebnih sprememb z vsemi njihovimi grožnjami, izzivi in priložnostmi. Dolgo sem zagovarjala dejstvo, da bi morali imeti politiko o Arktiki, morda preko našega mehanizma severne dimenzije, in pred mesecem dni sem se z zadovoljstvom udeležila konference v Grenlandiji v imenu našega predsednika, kjer me je prvič obkrožalo ducat uradnikov Komisije iz različnih generalnih direktorátov. Sedaj je nekdo dobil sporočilo, da je to pomembno.

Veselim se prihodnjega sporočila Komisije, a ta resolucija je namenjena temu, da vam, komisar, da pogum za drznost, da pokažete, kako pomembno se to vprašanje zdi temu Parlamentu. Da, zaščititi moramo krhkost arktičnega okolja. Da, preveriti moramo trajnostne načine razvoja virov na Arktiki, posebno energetske vire. Da, preveriti moramo, kako lahko varno uporabljamo morebitne morske posti, ki nastajajo.

Še mnogo več bi lahko povedala. Hvaležna sem kolegom za njihovo sodelovanje pri tej zelo pomembni resoluciji. Ko se je na naši celini končala hladna vojna, je Gorbačov dejal, da bi morala biti Arktika območje mirnega mednarodnega sodelovanja. Mislim, da je dolžnost naše Unije, da to zagotovi, tako za naše arktične narode kot tudi za naše arktične sosedes – zato prosim za pogum pri vašem sporočilu.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, do te razprave prihaja ob posebno ugodnem času. Komisija je v svojem sporočilu oktobra 2007 o celostni pomorski politiki za Evropsko unijo naznanila, da bo pregledala interese EU v arktični regiji do konca leta 2008. Trenutno je v postopku dokončanja te revizije v obliki sporočila z naslovom „Evropska unija in arktična regija“, ki ga nameravamo sprejeti sredi novembra. Arktika je vse bolj pomembna za svet in Evropska unija je nerazdružljivo povezana s to regijo. Evropska politika ima na področjih kot so podnebne spremembe, energija, transport in ribištvo neposreden vpliv na Arktiko.

Tri države članice imajo ozemlja na Arktiki. Pomorska in kopenska območja te regije so ranljiva in predstavljajo bistvene dele kopenskega ekosistema. Učinki podnebnih sprememb se v arktični regiji pojavljajo hitreje in v večji meri kot kjer koli drugje na svetu. Od preloma stoletja je naše zunanje ukrepe v korist severa

uspešno vodila naša politika severne dimenzije. Arktika, vključno z območjem Barentsovega morja, je bila priznana kot ključno območje v pisnih navodilih o severni dimenziji iz leta 2006, ki so bila sprejeta v posvetovanju z Rusijo, Norveško in Islandijo.

Kljub temu pa je bila politika severne dimenzije vedno bolj osredotočena na Evropo in predvsem na severozahodno Rusijo. V prihodnjem sporočilu, ki bo obsežno, bo predlog, da Evropska unija igra bolj dinamično in usklajeno vlogo na Arktiki in da bi morali biti njeni ukrepi strukturirani okoli treh glavnih ciljev: zaščita in ohranjanje Arktike in sodelovanje z njenimi prebivalci, spodbujanje trajnostne rabe arktičnih virov in izboljšanje večstranskega upravljanja Arktike.

Podnebne spremembe so posledica planetarnega procesa in Evropska unija mora še naprej igrati vodilno vlogo pri reševanju tega pojava. V sporočilu bosta imela absolutno prednost zaščita in ohranjanje okolja, čeprav to ne bi smelo nujno izključevati trajnostne rabe arktičnih virov.

Komisija namerava v tesnem sodelovanju z državami v tej regiji tudi povečati naš prispevek k Arktiki in posebno k njenemu upravljanju, kakor je navedeno v Deklaraciji iz Ilulissata petih arktičnih držav iz maja 2008. Zdi se, da pogoji še niso pripravljeni za zavezujoč pravni okvir, ki je oblikovan posebej za to območje. Uporabljati bi morali razširjeno pravno podlago, ki je vzpostavljena s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem pravu in z drugimi mednarodnimi konvencijami.

Kljub temu lahko jasno vidimo potrebo po popolnem izvajanju obstoječega pravnega okvirja in zagotavljanju, da se bo to spoštovalo pri njegovem oblikovanju in prilagoditvi novi realnosti. Naš cilj je vzpostaviti sistem, ki temelji na sodelovanju in bo zagotovil sposobnost preživetja tega območja, pa tudi svobodo in pravičnost v smislu dostopa. Priznavamo, da je bistvenega pomena, da se izboljša usklajevanje in zagotovi bolj strateško vodstvo.

Komisija bo v tem oziru predložila vrsto predlogov in bo posebej predlagala širitev „arktičnega okna“ svoje politike severne dimenzije. Radi bi, da bi bilo sporočilo povod za podrobni razmislek o različnih zajetih vprašanjih in bi tako postavilo temelje za prihodnjo politiko EU za Arktiko. Sporočilo bo spodbudilo sprejetje bolj usklajenega pristopa k Arktiki in mu bo sledil podrobnejši razmislek o različnih temah. Tako bi lahko vzpostavilo podlago za globalno politiko EU o tej regiji.

Nedvomno bo močnejša politika na tem področju služila kot podlaga med prihodnjimi razpravami o prihodnosti Arktike, kar bo Evropski uniji omogočilo, da bo od začetka veliko prispevala.

Tunne Kelam, v imenu skupine PPE-DE. – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil gospe Wallis, ker je začela s to razpravo in resolucijo. Obstaja več razlogov, da to storimo. Najprej, arktični regiji še vedno primanjkuje večstranskih standardov in predpisov, predvsem ni z mednarodnimi pravili o varnosti urejen pomorski promet in to bo v bližnji prihodnosti predstavljalo veliko nevarnost.

Drugič, v regiji so se začele dramatične podnebne spremembe, na katere se moramo odzvati.

Tretjič, za Arktiko je vse večje gospodarsko zanimanje, ker morda vsebuje petino še neodkritih svetovnih zalog nafte in plina. Dejansko se je začela konkurenca med različnimi zainteresiranimi državami glede zavarovanja dostopa in nadzora nad temi viri. Postavitev ruske zastave pod Severnim tečajem, ki je bila izvedena lansko leto, je en znak tega interesa.

Zato pozivamo Komisijo, da predloži sporočilo o arktični regiji, kjer so predlagane teme in delovni postopki. Predvsem se veselimo tega, da bo Komisija v svojo agendo vključila energetska in varnostno politiko arktične regije.

EU mora oblikovati svoje politike za Arktiko, med katere sodita dve državi, ki sta nam zelo blizu: Islandija in Norveška. Severna dimenzija EU delno zajema arktične probleme, a postalo je jasno, da je za reševanje širokega in pomembnega okvira arktičnih problemov potrebna obsežna politika EU za Arktiko. Nazadnje pa predlagamo, da bi morala Komisija začeti mednarodna pogajanja, da bi končno dosegla mednarodno pogodbo za zaščito Arktike.

Michel Rocard, v imenu skupine PSE. – (FR) Gospod predsednik, komisar, mnogi tu med nami smo pravkar z zadovoljstvom poslušali, kako oznanjate številne pozitivne razvoje dogodkov, ki niso bili še nikoli prej omenjeni in se bodo nedvomno pojavili v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, ki ga z veseljem pričakujemo. Vendar pa je vaš odziv dal vtis, da ni popolnega priznanja dejstva, da se dogodki zelo hitro razvijajo.

Najprej, Medvladni forum o podnebnih spremembah s posebnim soglasjem, ki je sedaj skupno, nam je povedal, da se Arktika sooča z večjimi grožnjami kot so tiste, ki smo si jih predstavljali pred le štirimi ali petimi leti. Življenjski pogoji Inuitov so ogroženi in biotska raznovrstnost je v nevarnosti. Prav tako so ogrožene mnoge polarne vrste, med njimi tudi polarni medvedi.

Drugič, letos je bilo prvič po več tisočletjih mogoče pluti po Arktičnem oceanu iz vzhoda na zahod. To se še ni zgodilo. Prav tako so bili nedavno objavljeni dogodki v zvezi z oljnimi madeži, odplinjevanjem in škodo zaradi nafte na Arktiki.

Tretjič, moj kolega poslanec iz PPE nas je ravno ta trenutek spomnil, da je ruska podmornica postavila rusko zastavo na Severnem tečaju. Kaj naj bi to pomenilo? Rusija trdi, da v širjenje pomorske cone sodi njena celotna celinska polica. Predstavlja 38 % celotne površine Arktike. To je grozljiv položaj, ker je to uvod v militarizacijo Arktike. Komisar, edini način za blokiranje tega postopka, ki ga pregleduje Komisija Združenih narodov za meje epikontinentalnega pasu, je, da se začnejo pogajanja za mednarodno pogodbo za zaščito Arktike. To ni bilo omenjeno še nikoli.

Z Grenlandijo in Dansko ima Evropska unija eno državo, ki meji na arktično regijo, in še dve državi, ki se nahajata na ozemlju Arktike. Tesno smo povezani z Islandijo. Evropska unija ima vpliv, da jo prosi – in verjamem, da je to nujno potrebno, tako v interesu varnosti kot tudi v interesu skrbi za red v ladijskem prometu in ohranjanju podnebja –, naj nadaljuje pobude, ki bi lahko proizvedle presežno energijo.

Sedaj moramo začeti s pogajanjem za pogodbo za zaščito Arktike, kakršna obstaja za Antarktiko. To vem zato, ker sem bil eden od organizatorjev teh pogajanj. S tem v mislih predlagam hitre ukrepe. Ni časa za zavlačevanje. Do tega mora priti preden odbor ZN konča s pregledovanjem zahteve Rusije.

Danutė Budreikaitė v imenu skupine ALDE. – (LT) Šele pred nedavnim je bila arktična regija predmet raziskav arktičnih držav na področju nacionalne varnosti in znanosti. Danes zaradi podnebnih sprememb in taljenja ledenikov dobivajo prednost drugi vidiki, kot so varstvo okolja, energetske vire in zdravje ljudi. Žal kaže, da prevladujejo ekonomski interesi, predvsem tisti, ki se nanašajo na energetske vire, pa tudi na uvajanje novih morskih poti za trgovino in prevoz potnikov. Po znanstvenih podatkih je na Arktiki 30 % neodkritih svetovnih zalog plina, 20 % tekočega zemeljskega plina in 13 % naftnih virov. V zadnjih letih so države arktične regije in različne druge države z določenimi dejanji in oblastnim stališčem precej jasno izrazile svojo željo po tem, da bi bile neodvisne uporabnice arktičnih virov. Poleg tega je med arktičnimi državami razdelitev, katere namen je uveljavljanje območij vpliva. Pozdravljam zamisel za deklaracijo za razvoj politike EU-Arktika, vključno z gospodarskimi in okoljskimi vprašanji, pa tudi z vprašanji, ki se nanašajo na prilagajanje lokalnih prebivalcev na vidike podnebnih sprememb. Kar zadeva energijo, bi moralo biti vprašanje arktične regije del skupne energetske politike EU; skrajni čas je že, da besede postanejo dejanja.

Satu Hassi, v imenu skupine Verts/ALE. – (FI) Gospod predsednik, gospe in gospodje, velika zahvala gre gospe Wallis in drugim, ki so postavili to vprašanje. Iz veselja se vidi, da se planet zemlja segreva. To je vidno iz dejstva, da se poleti vedno bolj topi led okoli Severnega tečaja. To bi moral biti za nas opozorilni znak, da bomo strožje ukrepali pri zaščiti podnebja. Namesto tega pa je sprožil bitko za izkoriščanje zalog nafte in plina na Arktiki. To je resno protislovje.

Nujno potrebujemo mednarodno pogodbo o upravljanju arktične regije, a njeno izhodišče in glavni cilj morata biti ohranjanje regije: podoben moratorij kot za Antarktiko. Če se bomo na taljenje ledu na severu odzvali le s povečanim izkoriščanjem zalog fosilnih goriv, bomo problem podnebnih sprememb le še poslabšali.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospod predsednik, Arktika na svetu igra vse pomembnejšo geostrateško vlogo in sedaj se soočamo z odprtjem do sedaj zaprtih morskih poti, ki so neposredna posledica globalnih podnebnih sprememb.

To pa za nas ne bi smelo biti presenečeno, saj se Arktika segreva veliko hitreje: temperatura se je namreč v zadnjih sto letih zvišala za 2 °C v primerjavi s povprečnim zvišanjem v drugih delih sveta, ki znaša samo 0,6 °C. Ta izredno krhek in ranljiv ekosistem prihaja pod vse večji pritisk narodov, ki so lačni virov in želijo izkoristiti njegove možnosti. Brez večstranskega upravljanja ne bi imeli zagotovila, da bi ustrezno upoštevali trajnostni način življenja avtohtonih ljudstev ali temeljne vrednosti Arktike kot stabilizacijske sile za svetovno podnebje.

Arktika je odločilna za podnebno stabilnost in Komisijo bi opomnila, naj zagotovi, da se to v celoti odraža v prihodnjem sporočilu Komisije o politiki za Arktiko, seveda skupaj z zadevami energetske in varnostne politike.

In kakor je navedeno v odstavku 9 resolucije, si s „svojim vplivom na svetovno podnebje in svojim edinstvenim naravnim okoljem [Arktika] zasluži posebno pozornost, saj EU pripravlja stališče za okvirno konvencijo COP15 Združenih narodov o spremembi podnebja v Københavnu“ in mi razpravljamo o okviru za večstransko upravljanje tega edinstvenega območja.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Gospe in gospodje, Arktika je edini del sveta, ki ga še ne urejajo večstranska pravila in predpisi. Vendar pa zanimanje za to območje in njegovo geopolitično pa tudi strateško pomembnost zadnje čase raste v neverjetnem obsegu. Pomorski promet na Arktiki, tako trgovski kot tudi turistični, se povečuje. Zanimanje za mineralno bogastvo se veča. Podnebne spremembe imajo negativni vpliv na način življenja domačega prebivalstva in na biotsko raznovrstnost. Zaradi vseh teh razlogov bi bilo treba o Arktiki razpravljati na mednarodni ravni z namenom, da se sklene pogodba o zaščiti Arktike, ki je podobna Madridskemu protokolu k Pogodbi o Antarktiki iz leta 1993. Tri arktične države so države članice Evropske unije in še dve državi sta članici skupnega Evropskega gospodarskega prostora. Evropska unija bi morala zato biti ključna akterka v prihodnjih mednarodnih pogajanjih glede Arktike.

Kakor smo slišali, Evropska komisija trenutno pripravlja sporočilo glede svoje politike za arktično območje. V našem skupnem predlogu resolucije Komisijo pozivamo, da premisli o vseh zgornjih vidikih. Prav tako menimo, da je ključno, da se zagotovi, da sta Arktika in Arktični ocean območji brez vojaških sil in jedrskega orožja, kakor je prej povedala gospa Diana Wallis. Komisijo prav tako pozivamo, naj premisli, ali bi morala ustanoviti strokovno skupino za arktično območje, katere cilj bi bil uresničevanje teh ciljev in reševanje problemov.

Richard Seebler, poročevalec. - (DE) Gospod predsednik, kot se gotovo vsi zavedamo, čeprav imamo nekaj informacij o Arktiki, je ta, kar zadeva mednarodno pravo, v celoti še vedno *terra incognita* v najbolj pravilnem pomenu besede. Moj kolega, gospod Kelam, je omenil pomanjkanje zakonodaje o pomorskem prometu.

Poleg tega je to, ko upoštevamo naravne vire – ocenjeno je, da se 22 % svetovnih zalog nafte in plina nahaja v arktični regiji –, to je regija, ki je izredno pomembna za prihodnost Evrope. Zato je še posebej pomembno, da predstavimo to resolucijo pod vodstvom gospe Wallis.

Sedaj je precej odvisno od Komisije, da predstavi načrt – strategijo s posebnimi cilji in ukrepi. Po mojem mnenju to še vedno primanjkuje. Kljub temu, da so se ljudje zbudili in se začeli ukvarjati s tem problemom, še vedno ni nikakršne strateške usmeritve. Iz tega nočemo priti drugi najboljši! Nekatere države, ki mejijo na Arktiko, predvsem Rusija, poskušajo izkoristiti dejstva in zelo težko je proti veliki sili kot je Rusija uporabiti ustrezne ukrepe, če si za to vzamemo toliko časa.

Evropa kot skupnost se ne sme podvreči državam članicam. To je regija, ki je v interesih vseh nas, in ni sprejemljivo, da določenim državam članicam dovolimo prednost zaradi dejstva, da SZVP ne deluje. Skupni interes celotne Evrope je za to preveč pomemben.

Od tod prihaja moj izpopolnjen poziv Komisiji, naj čim prej predstavi natančno in določeno strategijo, da bomo lahko o njej razpravljali v Parlamentu. Preveč stvari je tu za nas na kocki, da bi lahko bili glede tega neodločni.

Vladimír Špidla, član Komisije. - (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, mislim, da je iz razprave jasno razvidno, da je to resnično problem, ki se dotika temeljnih strateških interesov, ne glede na to, ali se ga obravnava z vidika varstva okolja ali z geopolitičnega vidika. Prav tako je razvidno, da ni ostalo veliko časa in da obstajajo jasni razlogi, da Evropska unija oblikuje svojo politiko. Vendar pa je prav tako jasno, da so nekateri predlogi zapleteni in da so zapletene splošne razmere na Arktiki z vidika prava Evropske unije in mednarodnega prava. Zpomniti si moramo na primer, da najpomembnejše države, kot so Norveška, Islandija, Grenlandija in Ruska federacija, niso članice Evropske unije in posledično naše strategije ne more predstavljati izvajanje obalnih in ozemeljskih pravic.

Vendar pa dejstvo še vedno ostaja, da je treba strategijo oblikovati. Kakor koli že, Komisija sedaj pripravlja takšno strategijo in bo kmalu predloženo ustrezno sporočilo, dejansko že v naslednjih nekaj tednih. Gospe in gospodje, ni dovolj časa, da odgovorim na vse vaše pripombe, a sem si jih zapisal in Komisija jih bo upoštevala. Kakor sem poskušal na kratko pojasniti, so nekatera vprašanja izredno zapletena in izredno kompleksna.

Predsednik. – Prejel sem tri osnutke resolucije⁽²⁾, predložene v skladu s členom 108(5) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

András Gyürk (PPE-DE), v pisni obliki. – (HU) Severni tečaj je v zadnjih letih postal eden od simbolov podnebnih sprememb. Zaradi nedotaknjenih naravnih virov bi lahko ta regija kmalu postala žarišče mednarodnega spora. To napoveduje neprestano ocenjevanje regije, iskanje, ali obstaja država, ki lahko da jasen znak, da si lasti ozemlje.

Medtem ko ni delo Evropskega parlamenta, da se ukvarja z geografskimi razpravami o pravem mestu te regije, pa bi rad izpostavil par točk.

Najprej, če obstajajo nerešena vprašanja, bi jih bilo treba rešiti s pravnimi in demokratičnimi sredstvi in ne s postavitvijo zastave na tem območju. Mislim, da lahko sedanji mednarodni predpisi, ki pa nikakor niso popolni, dajo referenčni okvir za reševanje vprašanj z diplomatskimi sredstvi.

Po drugi strani pa ob upoštevanju vse večjega evropskega povpraševanja lahko nedotaknjeni energetski viri Severnega tečaja prispevajo k zanesljivosti oskrbe v Evropi. Zato se moramo tako odločiti, da izkoriščanje ne sme podreti biološkega ravnovesja regije.

Okoljske zadeve je treba izpolnjevati v vseh okoliščinah.

Menim, da sedanja mednarodna zakonodaja glede teh točk ne pomaga.

Čutim pa, da je pomembno, da se upošteva dejstvo, da bo izkoriščanje virov na območju Severnega tečaja igralo le dopolnilno vlogo pri zagotavljanju energije za Evropo. Niti obstoj teh virov ne bo samo zaradi tega vplival na širšo rabo obnovljivih energetskih virov in neprestana prizadevanja za izboljšanje energetske učinkovitosti.

26. Krepitev boja proti neprijavljenemu delu (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0365/2008) gospoda Piera Antonia Panzerija v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o krepitevi boja proti neprijavljenemu delu (2008/2062(INI)).

Pier Antonio Panzeri, poročevalec. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, precej kratek bom, saj kaže, da postaja precej pozno.

Seveda se zahvaljujem odboru, ki so izrazili mnenje, in poročevalcem v senci, s katerimi smo delali preteklih nekaj mesecev. Deloma smo lahko zaradi njihovega prispevka izdelali besedilo, ki ga je lahko podprla velika večina v Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve.

Pokazali smo, da je treba boj proti neprijavljenemu delu obravnavati kot problem, ki vpliva na vse države, in da mora Evropa, če želi doseči cilje Lizbonske pogodbe, stopiti v ta boj.

V besedilu so nekateri odstavki, ki so bili sprejeti in za katere menim, da so ključnega pomena v vprašanju kot je neprijavljeno delo, ki se pojavlja v tako velikem obsegu: govorimo o približno 20 % evropskega bruto domačega proizvoda. To pomeni, da je razširjena nezakonitost, ki je ne smemo dopuščati, ker ustvarja močno izkrivljanje konkurence med podjetji in ozemlji in zaradi tega so delo in delavci manj varni.

Zaradi tega je edino pravilno, da pozornost pritegnemo k temu problemu, ker je potrebno večje zavedanje dejstva, da je zelo verjetno, da bo neuspeh resnega boja proti neprijavljenemu delu ustvaril te probleme in hkrati v veliki meri oslabil sisteme socialne varnosti v Evropi v bližnji prihodnosti.

Ti preudarki so bili izhodiščna točka, da se ta predlog predloži Parlamentu. Kakor sem povedal, ima to poročilo ključne točke, ki bi lahko, če se jim bo zavezala tudi Komisija, prinesle pozitivne rezultate in predloge, ki menimo, da so uporabni. Mislim, da lahko rečem, da je Evropski parlament prispeval svoj del. Sedaj je od drugih institucij odvisno, da opravijo svoje delo, da bomo lahko dosegli cilje boja proti neprijavljenemu delu.

⁽²⁾ Glej zapisnik.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, najprej bi se rad zahvalil poročevalcu in povedal nekaj besed o številnih vprašanjih, ki so izpostavljena v poročilu. Dejstvo je, da postaja neprijavljeno delo vse bolj pojav na čezmejnem področju, kakor navaja Komisija v svoji Zeleni knjigi o posodobitvi delovnega prava. Zato je temu vprašanju nujno posvetiti pozornost. Po našem mnenju sta ustanovitev skupine strokovnjakov pa tudi razvoj sistema za izmenjavo informacij med organi za socialno varnost, kot so inšpektorati za delo, pomembna koraka „glede ustanovitve trajne strukture Skupnosti za čezmejno sodelovanje“, kakor je predlagano v odstavku 53.

Vsi se strinjamo, da so za rešitev problema neprijavljenega dela potrebna večja prizadevanja. Vendar pa mislim, da so na splošno najprimernejši in najbolj upravičeni koraki tisti, ki se sprejmejo na ravni držav članic. Naše raziskave so pokazale, da se neprijavljeno delo v državah članicah od države do države razlikuje. Posledično ukrepanja na ravni Skupnosti ne bi smeli imeti za neposredno prednostno nalogo. Poročilo vsebuje predlog o „paktu za prijavo neprijavljenega“, ki omogoča bolj sproščeno začasno zakonodajo, ki bo spodbudila regularizacijo neprijavljenega dela. Čeprav je to dobra zamisel, bi morale po našem mnenju države članice ukrepati skupaj s socialnimi partnerji, ki svoje neprijavljeno delo prav tako vključujejo med prednostne naloge po Evropi. Komisija bi imela pooblastila za podporo njihovih pobud preko kampanj, financiranih s strani programa PROGRESS ali preko strukturnih skladov.

Glede poziva za predlog okvirnih predpisov za ureditev statusa zakoncev ali družinskih članov, ki pomagajo v družinskih podjetjih, z veseljem povem, da je Komisija nedavno sprejela predlog za direktivo o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki bo nadomestila Direktivo 86/613/EGS in zagotovila, da bodo zakonci ali družinski člani, ki pomagajo v družinskih podjetjih, uživali enako raven zaščite kot samozaposleni delavci.

V okviru programa PROGRESS Komisija še razvija orodja in metode za boljše ocenjevanje in spremljanje neprijavljenega dela in opredeljuje ter izmenjuje dobre prakse, ki že obstajajo na ravni EU. Več poudarka polagamo na izmenjavo dobrih praks in upamo, da bomo na ta način pridobili izkušnje, ki so potrebne, da bomo lahko čim prej predlagali pilotni projekt, ki bo v interesu čim več držav članic.

Ne bom se poglobljal v vprašanje nezakonitega priseljevanja in predloga za sankcije zoper državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji. Priznavamo zaskrbljenost, izraženo v poročilu, glede ravnanja z žrtvami nezakonitega zaposlovanja in glede ravni odgovornosti podjetij, prav tako pa to upoštevamo v naših razpravah s Svetom. Komisija je izredno zadovoljna, da ima za svoja prizadevanja podporo Evropskega parlamenta, da bi odpravila prehodne določbe, ki omejujejo mobilnost delavcev iz držav članic.

V zaključek bi rad povedal, da bo to izredno konstruktivno poročilo dalo Komisiji in Svetu novo energijo, da bosta poskrbela, da bo boj proti neprijavljenemu delu vidnejši in da se bodo naši ustrezni cilji povečali.

Predsednik. – S tem se razprava zaključuje.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Louis Grech (PSE), v pisni obliki. – Neprijavljeno delo pomeni izkoriščanje delavcev, izkrivljanje delovnih trgov in zagotavljanje nepoštenih konkurenčnih prednosti brezvestnim delodajalcem, kar vodi do sive ekonomije na nizki ravni.

Eno območje, ki zajema neprijavljeno delo, je najti med nezakonitimi/nerednimi priseljenci v številnih državah članicah Unije.

To nezakonito prekupčevanje poceni delovne sile zelo hitro raste. Raslo naj bi še naprej, ker nezakoniti priseljenci potrebujejo denar in se hkrati bojijo prijaviti kršilce, ker jih je strah, da jih bodo oblasti izgnale iz države. Cenim dejstvo, da nekatere države članice sprejemajo številne ukrepe za odpravo te sramotne zlorabe zakona, a na splošno ni preveč impresivnih poročil o uspehih na tem področju. EU in države članice morajo uskladiti svoja prizadevanja in uzakoniti več zakonodaje z namenom, da sprejmejo resne kaznive ukrepe proti kršiteljem.

Razpoložljivost nezakonitih delavcev in kultura dela na črno, nejasna zakonodaja, brezvestni zakonodajalci, finančna in gospodarska kriza in vse manjša dobičkonosnost so razlogi za veliko privlačnost vsega tega za namene izkoriščevalskih praks.

Ona Juknevičienė (ALDE), v pisni obliki. – (LT) Evropska unija (EU) ima še naprej obsežen trg neprijavljene delovne sile. S prostim pretokom delavcev v EU se je povečalo število primerov neprijavljenega dela. To je neugodno tako za ljudi, ki nezakonito delajo, kot tudi za finance držav. Nezakonito delo ovira delovanje notranjega trga in preprečuje učinkovito konkurenco. Ljudi, ki delajo nezakonito, pogosto izkoriščajo njihovi delodajalci, nimajo pravice koristiti socialnega varstva ali zdravstvenih storitev. Takšni primeri so predvsem pogosti v državah članicah, ki še naprej uporabljajo prehodne ukrepe, ki omejujejo prosti pretok delavcev iz novih držav članic. Te omejitve spodbujajo prakso neprijavljenega dela in bi jih bilo treba zato čim prej odpraviti.

Obžalovanja vredno in neopravičljivo je, da ima EU svoje državljane za nemočne talce te neprimerne politike. Med intervjuji z litvanskimi izseljenci, ki delajo v tujini, je pogosto mogoče slišati pritožbe o delodajalcih, ki izkoriščajo njihovo slabo poznavanje zakonodaje in pomanjkanje jezikovnega znanja in jim pogosto ne plačajo njihovega dela. Po mojem mnenju bi morala EU sprejeti odločne in dokončne ukrepe za reševanje neprijavljenega dela. Trenutno imajo delodajalci, ki uporabljajo neprijavljeno delo, malo odgovornosti; pogosto se izmuznejo s plačilom neznatnih glob, ki jih ne odvrčajo od najema neprijavljenih delavcev.

Po mojem mnenju bi bile bolj učinkovite sankcije, ki imajo neposreden vpliv na gospodarske interese delodajalca, kot je prekinitev ali ukinitve njihovih poslovnih licenc, s čimer bi jim preprečili koristi dostopa do sredstev držav članic ali EU. To bi zmanjšalo neprijavljeno delo ali pa ga v celoti odpravilo.

Katalin Lévai (PSE), v pisni obliki. – (HU) Raziskava Evrobarometra ob koncu leta 2007 je pokazala, da je 5 % državljanov Evropske unije, ki so sposobni za delo (19,7 milijonov oseb od 392,9 milijonov prebivalcev EU), priznalo nezakonito delo. V nekaterih državah članicah je raven neprijavljenega dela dosegla ali preseгла 20 % BDP. Neprijavljeno delo je dejavnik s trajnimi negativnimi gospodarskimi učinki na evropskem trgu dela, začarani krog, iz katerega zelo težko pridejo zaposleni in delodajalci.

Področja, ki so tu najbolj pod prizadeta, so kmetijstvo, gradbeništvo, vzdrževanje hiš, hotelske in turistične storitve, kjer so tipične negotovost in neugodne plače. Zaradi tega posodabljanje delovnih standardov in standardov za zaposlovanje ter nadzor črnega trga ne morejo ostati na ravni gole hipoteze, ampak jih morajo sprejeti države članice. Predlagam, da bi morala Komisija pripraviti osnutek strategije Evropske unije za boj proti črnemu trgu in nositi velik del dela na področju nadzora zaposlovanja in socialnega nadzora. Države članice morajo slediti reformam davčnih režimov in režimov socialnega varstva ter s tem znižati zatiralno davčno breme za delovno silo.

Da bodo lahko gospodinjstva kupovala storitve po nižjih cenah, se predlaga bone službe EU, ki bi zagotovili plačilo tako socialnih prispevkov kot tudi davkov. Vendar pa je za boj proti neprijavljenemu delu temeljni pogoj, da države članice odprejo svoje trge dela za medsebojne delodajalce, saj delno omejevanje na teh področjih spodbuja oblikovanje regionalnih neenakosti pa tudi razhajanje z načeli EU in evropskim pristopom.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), v pisni obliki. – (FI) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rada bi se zahvalila gospodu Panzeriju za njegovo odlično poročilo o učinkovitejšem preprečevanju neprijavljenega dela v EU.

Po navedbah v poročilu predstavlja neprijavljeno delo do 20 % BDP nekaterih držav članic. Predvsem v teh državah, pa tudi v vseh drugih državah EU je neprijavljeno delo problem za gospodarstvo države, hkrati pa krši tudi pravico zaposlenih do človeškega dela.

EU je s svojo agendo predana ciljem za „dostojno delo“, kar pa se v praktičnem smislu ne bo izvajalo, razen če bomo imeli učinkovit nadzor in jasen sistem pravil. Slabi delovni pogoji in neobstoječi pogoji zaposlovanja delavcev migrantov, ki opravljajo neprijavljeno delo, so ustvarili novo obliko socialnega suženjstva v Evropi.

Da bi izkoreninili neprijavljeno delovno silo, lahko uporabljamo palico in korenček. Obstajati bi moralo več kontrol za omogočanje hitrejšega posredovanja v primerih morebitnih zlorab, kot je to mogoče zdaj. Sindikalno gibanje ima pomembno vlogo kot nekdo, ki predlaga, spremlja in krepi pošteno igro v poklicnem življenju. Nacionalne informacijske kampanje za tuje delavce so način, kako omogočiti, da se bodo delavci bolje zavedali pravil zaposlovanja v vsaki državi.

Res je, da se problema neprijavljene delovne sile ne bomo rešili le z ureditvijo. Poštena igra pri zaposlovanju, dostojna plača in ustrezne ravni socialnega varstva morajo biti zagotovljeni v vsaki državi EU pa tudi po svetu. Ljudje morajo imeti priložnost zaslužiti dostojen vsakdanji kruh in uživati osnovno socialno varnost ne glede na to, v kateri državi živijo.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) Neprijavljeno delo je pojav, s katerim se srečujejo vse države članice EU in tudi zaskrbljujoča lastnost Evropskega gospodarskega trga, ki je v nasprotju z načeli prožne varnosti.

Boj proti neprijavljenemu delu je nekako podoben dvoboju med Microsoftom in hekerji. Bolj so inovativne naše metode za boj proti neprijavljenemu delu, učinkovitejše postajajo zvijače, ki jih uporabljajo delodajalci. Najboljši primer tega pa je pojav „sive ekonomije“, ko bi delodajalci raje vstopili v delovno razmerje za minimalne zagotovljene plače, preostali denar do resničnega zneska pa bi se plačal brez uporabe zakonitih oblik plačila.

V Romuniji je postal ta pojav vse obsežnejši in trenutno predstavlja siva ekonomija 20 – 50 % vseh zaposlitev. Zaskrbljujoče dejstvo je, da se sedaj, če so bila na začetku uporabniki te metode mala podjetja, znana imena izogibajo plačilu davkov in prispevkov za socialno varstvo, posledica tega pa je nizka pokojnina za zaposlenega, kar ga bo približalo pragu revščine.

Te vidike sem poudarila, ker mora prihodnja strategija za boj proti neprijavljenemu delu, kot je omenjeno v poročilu, upoštevati posebne razmere v posameznih državah članicah. Potrebujemo poenoten evropski pristop in učinkovito sodelovanje med vladnimi agencijami, inšpektorati za delo in socialnimi partnerji.

27. Izvajanje socialne zakonodaje v cestnem prometu (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0357/2008) gospoda Alejandra Cercasa v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o izvajanju socialne zakonodaje v cestnem prometu (2008/2062(INI)).

Alejandro Cercas, poročevalec. – (ES) Gospod predsednik, komisar, hvala za vašo prisotnost. Kakor veste, sta marca 2002 Svet in Parlament s posvetovanjem sklenila sporazum o Direktivi 2002/15/ES, ki določa zahteve, ki jih je potrebno izpolnjevati za delovni čas oseb, ki opravljajo dejavnosti cestnega prometa, za zagotavljanje njihovega zdravja in varnosti, za zagotavljanje varnosti v prometu in tudi za usklajevanje pogojev konkurenčnosti za vsa podjetja. Vključene so vse vrste dela, ne le vožnja, pač pa tudi fizično delo, ki ga ti vozniki včasih opravljajo pri nalaganju in razlaganju ali čiščenju vozil.

S postopkom usklajevanja je bil rešen najpomembnejši problem, in sicer, ali naj bodo samozaposleni delavci vključeni ali ne, in strani sta se s podporo Komisije dogovorili, da bodo samozaposleni delavci vključeni, da bi enkrat za vselej odpravili dvojno zakonodajo, dvojne standarde, ki se uporabljajo za samozaposlene voznike in za zaposlene voznike.

Pomanjkanje skupne ureditve je povzročilo velike probleme: ti samozaposleni so delali izredno dolgo in tako povzročali probleme v svojih zasebnih življenjih in za varnost v prometu, prav tako pa tudi zato, ker so se vozniki izdajali za samozaposlene in spodkopavali pravila poštene konkurence.

Zato je bil velik dosežek, da se je enkrat za vselej z razumnim prehodnim obdobjem odpravilo to dvojno zakonodajo, in leta 2002 so Komisija, Svet in Parlament vsi sklenili, da je to najbolj razumen in logičen korak.

To poročilo na lastno pobudo smo pripravili s podporo Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in Odbora za promet in turizem, ker kaže, komisar, da to načelo, ta zaveza Komisije, Sveta in Parlamenta ni tako trdna, kaže, da je nekaj dvoumnosti, kaže, da obstajajo nekatere zmešnjave in pojasnila, s katerimi nismo zadovoljni.

Komisija bo morala pripraviti poročilo za določitev zakonodaje, ki bi zagotovila, da bi bili ti samozaposleni delavci dejansko vključeni. Resnica pa je, da je bilo poročilo predstavljeno lani, a samo po sebi ni bilo primerno in pričakujemo končno poročilo, kar pomeni, da sedaj, šest mesecev pred koncem roka, določenega za integracijo, nimamo poročila ali pobud s strani Komisije.

Zato, komisar, glede na to, da se približuje datum za vključitev samozaposlenih delavcev – in ni nam niti jasno niti nismo prepričani, da je še vedno volja, ki je obstajala takrat, in krožijo govorice, da se premišljuje o reviziji meril – je Parlament to poročilo pripravil z dvema ciljema: kot opomnik in kot zahtevo.

Je opomnik na obljube, ki so jih Svet, Komisija in Parlament dali delavcem, podjetjem in državljanom, da bodo odpravili te razmere, ki so leglo tožb, in zahteva, da se te obljube držijo. Do takšnih okoliščin, ki bi spremenile razloge, ni prišlo. Potreba je še vedno ista, zato bi morali za zdravje delavcev, za varnost v cestnem prometu in za popolno konkurenco v Direktivo vključiti samozaposlene voznike.

In še zadnja zahteva, komisar. Mislim, da je ob koncu tega mandata zelo pomembno, da prekličete dane obljube. Gospodarske zahteve ali strokovna področja, ki iščejo prekomerne konkurenčne prednosti, ne bi smeli nikoli imeti prednosti pred javnimi potrebami, ki jih omenjam.

Zato, in ker je to pomembno, komisar, vas želim v imenu vseh svojih kolegov poslancev prositi, da ne pokvarite ravnotežja in da kmalu sprejmete obljubljeno zakonodajo.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, Evropski parlament danes razpravlja o izvajanju in možnih načinih nadaljnjega razvoja Direktive o delovnem času oseb, ki opravljajo dejavnosti v cestnem prometu. Ta posebna zakonodaja ureja delovni čas oseb, ki opravljajo dejavnosti v cestnem prometu, kot so vozniki avtobusov in tovornjakov. Vendar pa ta direktiva ne vključuje samozaposlenih voznikov.

Mnogo poslancev se spomni, da je bila Direktiva sprejeta leta 2002 po napornem usklajevalnem postopku, na podlagi katerega je bila odobrena zapletena klavzula. Ta klavzula ureja, da bo z začetkom veljavnosti od 23. marca 2009 obseg delovanja Direktive razširjen tako, da bodo vključeni samozaposleni vozniki, če bo Komisija poslala poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu glede ocene vpliva sedanjih razmer, v katerih samozaposleni vozniki niso vključeni, in pripravila osnutek zakonodajnega predloga glede samozaposlenih voznikov.

Čeprav je vprašanje glede vključevanja samozaposlenih voznikov v okviru Direktive resnična dilema, pa naj povem, da je tudi nepravi problem. Glavni cilj Komisije pri pripravi osnutka zakonodajnega predloga, ki zadeva delovne pogoje v cestnem prometu, je zagotoviti visoko raven socialne zaščite in pošteno konkurenco in tudi izboljšati varnost v cestnem prometu. Posledično je Komisija menila, da je nujno uvesti posebni režim za voznike v cestnem prometu s posebnim zakonom, ki spremlja splošno Direktivo o delovnem času.

Vendar pa so se določbe zakonodaje o voznikih po letu 2002 bistveno spremenile in to je bila pozitivna sprememba. Zaradi vaše pomoči in predvsem pomoči gospoda Markova so bili leta 2005 sprejeti novi predpisi o času vožnje, času počitka in nadzornih postopkih.

Medtem ko je Direktiva o delovnem času, ki je bila sprejeta leta 2002, prvotno veljala le za zaposlene voznike, predpisi, sprejeti leta 2005, veljajo za vse voznike, tako zaposlene kot tudi samozaposlene. Predpisi veljajo za 80 % delovnega časa vseh voznikov. Posledično so bile utemeljene skrbi Parlamenta glede tega vprašanja, ki so bile izražene med usklajevalnim postopkom za Direktivo o delovnem času iz leta 2002, ustrezno odpravljene. Glede revizije Direktive o delovnem času iz leta 2002 ni skrivnost, da je odnos različnih držav članic do tega vprašanja zelo drugačen in da so mnenja znotraj držav članic in znotraj sektorja prometa tudi razdeljena.

Komisija je maja 2007 objavila poročilo o posledicah izključevanja samozaposlenih voznikov iz obsega direktive. V poročilu sta bila dva sklepa. Najprej, v njem je bilo navedeno, da obstajajo prednosti in slabosti vključevanja in izključevanja samozaposlenih voznikov. Drugič, izvajanje Direktive je povzročilo nekaj problemov, ker so imele države članice težave z njenim uveljavljanjem. Ta problem je bil predvsem posledica napačne klasifikacije nekaterih voznikov kot samozaposlenih. Tako so v sektorju prometa opisani vozniki, ki so kljub temu, da so uradno samozaposleni, v resnici odvisni od nekega podjetja in ne morejo sami načrtovati svojega dela, kot bi to želeli. So socialno ranljivi in, kot sem povedal prej, čeprav direktiva že velja za njih, so potrebne bistvene izboljšave pri njenem izvajanju. Komisija je zelo pozorno spremljala prenos direktive v nacionalno zakonodajo in kjer je bilo potrebno, je pri ugotovljenih kršitvah začela s postopki. Takoj ko so države članice končale prenos direktive v nacionalno zakonodajo, smo izvedli temeljit pregled kakovosti tega prenosa. V mnogih primerih so se zaradi tega začeli postopki, kjer so bile ugotovljene kršitve obveznosti.

Sedaj Komisija prav tako izvaja oceno vpliva z namenom, da bi vzpostavila trdno podlago za zakonodajni predlog, ki ga je treba razviti letos. Posledično bi bilo prezgodaj, da bi Komisija že sprejela stališče glede tistih vidikov vprašanj glede samozaposlenih voznikov, ki predstavljajo vprašanje, ali naj se jih vključi v obseg Direktive o delovnem času ali ne.

Pozdravljam poročilo gospoda Cercasa, predvsem razvoj dogodkov glede vprašanja prevoza. Vendar pa, kakor sem povedal prej, je Komisija mnenja, da rešitev, predlagana v tem poročilu, ne upošteva problema popolnega in pravilnega prenosa direktive za delavce, ki jih že zajema. Na tem smo delali do sedaj in upamo, da bomo to dosegli z naslednjo spremembo.

Predsednik. – S tem se razprava zaključuje.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), v pisni obliki. – Cestni promet je temeljna gospodarska dejavnost v EU. Izpolnjevanje predpisov za vožnjo, delovni čas in čas počitka so temeljne zahteve za zagotavljanje varnosti v cestnem prometu in zdravja in varnosti voznikov in potnikov.

Predvsem pozdravljamo vključitev vseh delavcev v sektorju, vključno s samozaposlenimi vozniki, v predpise o delovnem času, kar bo zagotovilo pošteno konkurenco v sektorju.

Prav tako mora biti jasno, da direktiva določa minimalne zahteve in da ne sme pod nobenim pogojem voditi do znižanja ugodnejših pogojev, ki že obstajajo v nekaterih državah članicah.

28. Spodbujanje socialne vključenosti in boja proti revščini (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0364/2008) gospe Gabriele Zimmer v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o spodbujanju socialne vključenosti in boja proti revščini (2008/2034(INI)).

Gabriele Zimmer, poročevalka. – (DE) Gospod predsednik, najprej obžalujem, da za poročilo na lastno pobudo, ki ga moram predstaviti v imenu odbora, niso mogoče ne odprta razprava na plenarnem zasedanju niti spremembe. Mislim, da je nesprejemljivo, da poslanci Parlamenta omejujejo svoje lastne pravice na ta način in tako razvrednotijo poročila na lastno pobudo.

Naš odbor je imel zelo energične razprave o danes predstavljenih poročilih, predložili smo 200 sprememb, 40 kompromisnih sprememb in dve obravnavi za strokovnjake in zainteresirane strani, vse to pa v tesnem sodelovanju z Odborom za pravice žensk in enakost spolov. Vse to kaže na raven zanimanja za to zadevo med poslanci.

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve je z ogromno večino v vseh skupinah glasoval za nadaljevanje razvoja strategije EU za boj proti revščini in socialni izključenosti in upam, da bodo jutri enako storili vsi na plenarnem zasedanju. Odbor popolnoma jasno navaja, da imajo glede na to, da 78 milijonov ljudi živi v revščini, med njimi 19 milijonov otrok, EU in njene države članice obveznost, da sprožijo posebne izmerljive cilje za spodbujanje socialnega vključevanja in boja proti revščini.

Pred nekaj dnevi je Komisija predlagala načela za strategijo aktivnega vključevanja, ki bi jih moral odobriti Evropski svet. Kot odbor te predloge podpiramo do te mere, da smo bili o njih obveščeni predhodno. Vendar pa gremo tu še dlje in v svojem poročilu pozivamo k razvoju holističnega pristopa k aktivnemu socialnemu vključevanju.

Verjamemo, da mora to temeljiti na štirih stebrih: prvič, na tem, da se zagotovi, da bodo dohodki varovali pred revščino z minimalnimi dohodkovnimi dobički in minimalnimi plačami, drugič, aktivne politike trga dela za boljša delovna mesta in zadostne dohodke, tretjič, izboljššan dostop do javnih storitev splošnega interesa in do kakovostnih storitev, četrtič, boljše sodelovanje tistih, na katere vpliva revščina in izključenost v razvoju in izvajanju te strategije. Nadalje želimo enakost spolov vključiti v vse vidike te strategije.

Naš odbor meni, da ni zadovoljivo, da niti vse države EU nimajo omrežja minimalnih dohodkovnih dobičkov na nacionalni ravni. Raven minimalnih dohodkovnih dobičkov v mnogih državah je pod mejo revščine EU. Zato zahtevamo, da dohodek od minimalnih dobičkov in plačanega dela ne bi smel voditi do revščine glede na dohodek. Svet pozivamo, naj privoli v cilje na ravni EU za raven minimalnih dohodkovnih dobičkov – vsaj 60 % srednjega nacionalnega dohodka – in minimalnih plač – vsaj 60 % povprečne nacionalne plače ali povprečne plače v ustreznem sektorju. Države članice bi morale te cilje doseči v določenem roku in pri tem v celoti upoštevati načelo subsidiarnosti in uporabo odprtega načina usklajevanja.

Odbor je v svojih posvetovanjih o tem poročilu posebno pozornost posvečal boju proti revščini otrok. Osredotočamo se na blaginjo otrok. Naše delo temelji na Konvenciji ZN o pravicah otroka in iz tega izpeljujemo politično celostno zahtevo za boj proti revščini otrok.

Poudarjamo, da po našem mnenju dostop do visokokakovostnih storitev zagotavlja ključno gonilno silo za socialno vključevanje odraslih in predvsem vključevanje otrok, ki so izpostavljeni tveganju revščine. Vztrajamo, naj začnejo države članice kot prvi korak zmanjševati revščino otrok za 50 % do leta 2012. Nadalje potrjujemo resolucijo tega Parlamenta, ki je bila sprejeta januarja, o boju proti pojavu otrok z ulice do leta 2015.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, dovolite mi, da povem nekaj besed o zadevnem poročilu. Vsi dobro poznate dejstvo, da je v prenovljeni socialni agendi Komisija predlagala zamisel o boju proti revščini kot sestavnem delu socialne agende in da je ta zamisel predstavljena v priporočilu o socialni vključenosti. Vesel sem, da poročilo, ki ga poročevalka predstavlja v svojem govoru, izraža podporo za to priporočilo, in da so bili v njem tudi pozitivno obravnavani nekateri ključni nazori iz priporočila. Naj povem, da medtem ko Komisija meni, da so notranja prizadevanja za doseganje socialne vključenosti izredno pomembna, še bolj poudarja vprašanje revščine otrok. V tem okviru bi rad poudaril, da je to prvič v sedanjem mandatu Komisije, da je bila ta tema predstavljena na tako odličen način. V prihodnosti bomo usmerjeni v to smer, ker je precej jasno, da je podedovana revščina, ki se prenaša od staršev do otrok, eden od resnih socioloških problemov, povezanih z revščino. Po našem mnenju je izredno pomembno prekiniti ta začarani krog.

Gospe in gospodje, očitno je, da se v tem pogledu Komisija lahko zanaša na podporo Parlamenta. Seveda me bo zanimalo, kako bodo dokumenti in poročila napredovali v prihodnosti. Prav tako je precej jasno, da bo Komisija v svojih prihodnjih prizadevanjih za doseganje socialne vključenosti v veliki meri uporabila odločitve in mnenja Parlamenta: to ni vprašanje, ki ga je mogoče rešiti le z enim sporočilom, niti to ni bitka, ki jo je mogoče dobiti v kratkem obdobju nekaj mesecev ali tednov.

Predsednik. – S tem se razprava zaključí.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Slavi Binev (NI), v pisni obliki. – (BG) Gospod predsednik, kolegi, rad bi izrazil svojo podporo poročilu gospe Gabriele Zimmer o spodbujanju socialne vključenosti in boju proti revščini. Boj proti revščini otrok je prednostna naloga EU, a obstajajo številne ovire za ustrezno socializacijo.

Rad bi vas seznanil s primerom v Bolgariji, ki mu ni primere in kaže, kako oblasti omejujejo možnosti več tisoč otrok, da bi dobili izobrazbo in v življenju dosegli nekaj boljšega. Državna uprava krščanske otroke v javnih šolah izpostavlja verski diskriminaciji. Zaradi ramadanskega bajrama, ki ni dela prost dan, razen v državah, ki izpovedujejo Islam, in s prizanašanjem bolgarskega Ministrstva za izobraževanje, so šole v regijah Kardžali, Razgrad, Targovište in Šumen za dva dni zaprle svoja vrata, da bi praznovale muslimanski praznik. Kljub posvetni naravi bolgarskega izobraževanja so bile v teh regijah razglašene šolske počitnice zaradi verskega praznika! Bolgarski otroci so bili prisiljeni izostati od pouka.

Bolgarija je krščanska država in nima predpisov o upoštevanju muslimanskih praznikov na nacionalni ravni. Kako so potem bolgarske javne šole taktično in brez pojasnil zaprle svoja vrata in slavile nebolgarski verski praznik v škodo svojih otrok? Določena oseba ali določeni ljudje v Bolgariji se zavzemajo za to, da ostanejo učilnice javnih šol prazne, da bodo napolnjene turške mošeje.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), v pisni obliki. – (GA) Politike socialnega vključevanja bi morale biti osredotočene najprej na pravico človeka do dostojnega življenja in bi morale zagotavljati njihovo vključenost v družbo. Za ta namen morajo politike socialne vključenosti zagotavljati raven dohodka, ki bo zagotavljala, da ljudje ne bodo trpeli zaradi revščine ali izključenosti.

V tem poročilu je izražena podpora Evropski komisiji pri tem pomembnem koraku, s katerim bo poskrbljeno, da bo boj proti revščini in boj za socialno vključenost vidnejši. V poročilu je poudarjeno, da je treba strategijo okrepiti z razvojem jasnih kazalcev in konkretnih ciljev. Poudarjena je potreba po bolj dovršenem pristopu v boju proti revščini, ki vključuje vrsto politik EU.

V poročilu so posebno pomembni pozivi za minimalne plače in minimalni dohodek, kjer imajo prednost odprava revščine otrok, dostop do javnih storitev za skupine, za katere obstaja tveganje za socialno izključenost. Ti bi morali biti dopolnjeni s pospeševanjem socialne vključenosti kot so nastanitev, izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje, pa tudi sheme dohodkovne podpore za posameznike in družine.

Proinsias De Rossa (PSE), v pisni obliki. – To poročilo je bilo opisano kot holistični pristop k odpravi revščine. Vendar pa glede na to, da svetovni finančni vihar še naprej udarja po naših državljanih in gospodarstvih, ni bilo še nikoli bolj jasno, da živimo v medsebojno povezanem in medsebojno odvisnem svetu.

Politike Unije imajo vpliv tudi zunaj Unije. Zato bi morali problemi zunaj Unije oblikovati politike v njej. Ne moremo ločiti boja proti revščini v Evropi od svetovnega boja proti izključenosti.

Delo otrok krepi revščino, ki obsoja generacijo za generacijo na nevednost, slabo zdravje in zgodnjo smrt. Pravo mesto otrok je v šoli. Razvite države ne more graditi neizobražena delovna sila. Otroci, ki delajo, svoje starše izključujejo iz takšnega dela in tako iz možnosti za boj za boljše pogoje. Otroci, ki delajo, vsekakor prispevajo k svetovnemu diru v propad.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), v pisni obliki. – (PL) Leta 2005 je 78 milijonov ljudi (16 %) v Evropski uniji živel na robu revščine. Trenutno vsak peti državljani EU živi v podstandardnih pogojih, vsak dan približno 1,8 milijonov ljudi išče zavetišče za prenočitev v zavetiščih za brezdomce, 10 % posameznikov živi v gospodinjstvih, kjer ni nihče zaposlen, obseg dolgoročne brezposelnosti znaša 4 %, 15 % prejema izredno nizke plače in 8 % zaposlenih živi v revščini kljub temu, da imajo službe. Poleg tega revščina vpliva na 19 milijonov otrok.

Med državami članicami EU so države, kjer še niso bili izdelani primerni nacionalni sistemi socialne varnosti.

V tem okviru je predlagani pristop Evropske komisije za doseg socialnega vključevanja vreden priznanja. Politika socialnega vključevanja mora zagotavljati temeljne pravice vseh ljudi, da bodo imeli dostojno življenje in bodo del družbe, prav tako pa mora zagotoviti enotni trg dela, boljši dostop do visokokakovostnih storitev, spolno enakost in odsotnost diskriminacije.

Raven socialne pomoči je trenutno nižja kot grožnja revščine in države članice bi jo morale prilagoditi tako, da bi izpolnjevala svoj glavni cilj – reševanje ljudi iz revščine. Programi socialne zaščite bi morali ljudem zagotavljati učinkovito pomoč in jih podpirati pri iskanju stabilne zaposlitve.

Treba je ukrepati neposredno v korist otrokom, ki trpijo zaradi vrste problemov, otrokom priseljenjskih družin, zanemarjenim otrokom, izkoriščanim otrokom in otrokom, ki doživljajo nasilje.

Louis Grech (PSE), v pisni obliki. – Po nedavnem, dejansko sedanjem, finančnem in gospodarskem prevratu in velikih posledicah za svet mislim, da je nujno ponovno oceniti opredelitev in meje revščine.

Skrbi me, da pomemben obseg revščine ni tako očiten kot je bil pred desetletji, a bojim se, da je ravno tako resničen. Sodobni življenjski slog v veliki meri pomaga prikrivati to novo revščino.

Kupna moč mnogih gospodinjstev razjedajo izrazita povečanja stroškov na splošno, in še predvsem tistih, ki so povezani s hrano, zdravjem in energijo. Družine z nizkimi dohodki, upokojenci, nezaposleni in druge niše v naši družbi so v nevarnosti, da postanejo ranljivi in se bodo borili za preživetje, saj ti stroški predstavljajo največji del njihovega mesečnega proračuna.

Učinkovitost gospodarstev po svetu naj bi hitro nazadovala, saj se pričakuje, da bo prevladala recesija. To bi nedvomno povzročilo nestabilnosti v vseh gospodarskih sektorjih. Znižanja na področju socialnih programov in storitev bi povečala problem za tiste, katerih kupna moč upada.

Mislim, da morajo Unija in države članice obravnavati to vprašanje, da bi zmanjšale izrazite neenakosti in stiske, ki jih prikrita revščina povzroča mnogim državljanom EU.

Livia Járóka (PPE-DE), v pisni obliki. – Nujnost odprave revščine otrok se smatra za pomembno vprašanje v okviru Evropske unije. Posebno romski otroci so najbolj prikrajšana manjšina, ki ji primanjkuje pomoči na področju gospodinjstev, zaposlovanja, izobraževanja in zdravstva.

Posledica kombinacije teh dejavnikov so grozne razmere, kjer romski otroci nimajo prihodnosti in kjer so romski in romunski otroci socialno izključeni, predvsem v primerih, kjer romunski otroci odrastejo v skrajni revščini. V tovrstnem okolju romunski otroci nimajo možnosti uporabljati svojih obstoječih pravic, ki si jih zaslužijo. Romskim otrokom, ki odrasčajo v revščini, primanjkuje priložnosti, ki jih prosto dobiva večina. Socialno izključenost in revščino otrok je treba upoštevati pri oblikovanju politik EU in držav članic, predvsem na področjih, ki se nanašajo na aktivno socialno vključevanje.

Sedanji podatki kažejo, da je približno 50 % Romov nepismenih ali delno pismenih, 30 % otrok starosti od 3 do 10 let trpi zaradi resnih bolezni kot je tuberkuloza, pričakovana življenjska doba Romov je 10 let nižja kot pri večini. Raven socialne izključenosti, s katero se Romi srečujejo v otroštvu, se še poveča, ko odrasčajo. V večini evropskih mest je 90 % Romov nezaposlenih in imajo malo upanja, da bodo v bližnji prihodnosti našli zaposlitev; ta začarani krog pa je treba za socialno kohezijo EU prekiniti.

Magda Kósáné Kovács (PSE), v pisni obliki. – (HU) Blaginja naših otrok temelji na zdravem okolju, dostojni nastanitvi, ustrezni hrani in dostopu do izobrazbe. Naslov poročila je preveč obsežen, da bi se z ustreznim

poudarkom osredotočil na razmere otrok. Zato ne more izraziti obsega, v katerem revščina otrok oblikuje prihodnost in sedanjost družbe, ampak lahko na njega le namigne.

Poročilo zajema teme vključevanja in revščine na zapleten način, včasih celo na holističen način, včasih se osredotoča na ogrožene skupine kot so etnične manjšine, migranti, starejši in invalidne osebe, posebej pa omenja razmere žensk in otrok. Seveda podpiram vidik, da je zaposlitev najpomembnejše orodje za rešitev iz revščine. Sama po sebi pa ne zagotavlja socialnega vključevanja ali odprave revščine.

Prav tako kaže, da je med zaposlenimi mnogo revnih. Razlog za to, ki krepí sporočilo poročila, leži v neustreznih delovnih pogojih in nepravičnem sistemu plač, ki se uporablja za določene prikrajšane skupine. Žal pa ta dokument, ki je usmerjen v odražanje raznolikosti, ne ponuja možnosti za raziskovanje problemov določenih ogroženih skupin. Glede na zavezo avtorice in vsebino tega poročila sem prepričana, da bo njen prispevek pomagal evropskim institucijam pri oblikovanju zakonov, ki bodo dosegli svoj namen in pri tem pomagali tistim, ki jim je namenjeno, revnim.

Siiri Oviir (ALDE), v pisni obliki. – (ET) Gospod predsednik, gospe in gospodje. Vsaka oseba bi morala imeti enake pravice popolnoma sodelovati v družbenem življenju, vključno s pravico do dela, in biti dejavna v gospodarstvu in uživati v običajnem življenjskem standardu ter blaginji za družbo, v kateri živijo.

Zaposlovanje je nedvomno najboljši način za preprečevanje revščine in socialne izključenosti. Vendar pa je nenavadno dejstvo, da 20 milijonov delovnih ljudi danes v EU živi v revščini, med njimi večina žensk.

Po mojem mnenju je treba poleg reševanja problemov revščine in socialne izključenosti v ranljivih delih prebivalstva večjo pozornost v EU osredotočiti na revščino med delovnimi ljudmi, predvsem med ženskami.

Treba je narediti pregled politik EU, da bi se spodbudilo trg dela: da bi ljudem ponudili največjo socialno zaščito, potrebujemo odskočno desko za redno, donosno in pravno zanesljivo zaposlitev.

Prav tako menim, da bi moral biti honorar, ki se plačuje delavcem v državah članicah (minimalna plača), pošten in bi moral zagotoviti njihov dohodek ter jih tako zavarovati pred tem, da se ujamejo v past revščine.

Pozdravljam cilj EU, določen v poročilu, za zagotavljanje honorarja v višini vsaj 60 % ustrezne (nacionalne, sektorske itd.) povprečne plače in dejstvo, da so se države članice dogovorile za doseg tega cilja.

Le ravnotežje med prožnostjo in zaščito lahko izboljša zaposlovanje in socialno vključenost.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) Devet let po začetku koncepta „dostojnega dela“ polovica svetovne delovne sile zasluži manj kot 2 \$ na dan in leta 2007 je bilo razmerje zaposlovanja žensk 49 % celotnega prebivalstva v primerjavi z razmerjem moških, ki znaša 74,3 %.

V Romuniji ima le 15 % vseh zaposlenih dobiček od dostojnih delovnih mest in število žensk, ki so izpostavljene tveganju, da postanejo žrtve revščine, je približno 10 % višje kot pri moških. Neskladnost med plačami je očitna, saj moški zaslužijo več kot ženske na večini gospodarskih področij in mesečna razlika je približno 1/3 minimalne osnovne plače na državni ravni.

Študija, ki jo je izvedla Mednarodna organizacija dela in je bila objavljena ob mednarodnem dnevu žena, jasno kaže, da si Evropa ne more več privoščiti, da bi zanemarjala potencial žensk, njihov dostop do trga dela in do dostojnih delovnih mest pa je bistvenega pomena za doseg enakosti spolov. Dostop do dostojnega dela za vse državljane mora biti prednostna naloga politik zaposlovanja, ker je osnova mehanizma za socialno vključenost in hkrati edina trajnostna rešitev za boj proti revščini.

Katrin Saks (PSE), v pisni obliki. – (ET) Socialna vključenost in revščina otrok sta stvari, ki bi ju morali jemati resno, in v tem pogledu je pobuda odbora dobrodošla. Kljub temu pa bi se morali vprašati, ali so naši načrti dovolj ambiciozni. Države članice bi morale glede tega narediti več pomembnih korakov.

To, kar najbolj potrebujemo za zmanjšanje socialne izključenosti, je, da bodo imeli ljudje dohodke, od katerih lahko živijo. Priznati bi morali, da v večini držav EU minimalna plača, kjer je določena, ne zagotavlja normalnega dohodka.

Zmanjševanje socialne pomoči ima vsekakor vlogo pri socialni izključenosti. Glede na sedanjo gospodarsko depresijo se v Estoniji, kjer so do sedaj potekale živalne razprave o tem, kako pripraviti uravnotežen proračun, odprto razpravlja o kompromisih za otroški dodatek. Splošni otroški dodatek je nekaj, kar si zaslužijo vsi otroci, in ima kot takšen poleg tega, da je v praktično pomoč, prav tako velik simbolični pomen. Kot nekdanja

ministrica za prebivalstvo in sedanja predsednica Estonske lige za zaščito otrok se s temi zadevami strinjam in bom storila vse, da zagotovim, da ta podpora, čeprav je draga in nezadostna, ne bo odpravljena.

Poleg dohodkovne podpore obstajajo pomembne usmerjene podpore za ranljive skupine kot so starejši, starši samohranilci, gospodinjstva z mnogo otroki in invalidi. Tovrstne podpore bi morale pokrivati dodatne stroške v povezavi z osebno podporo in zdravstveno in socialno varstvo. Podpore za starejše občane v Združenem kraljestvu z namenom, da se jim v času mrzlega vremena omogoči, da njihovi domovi ostanejo topli, in za boj proti revščini so odlični primeri tega, kar bi morale države članice, med njimi Estonija, vzeti kot model.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), v pisni obliki. – (RO) Storitve v cestnem prometu predstavljajo 1,6 % BDP in zagotavljajo delovna mesta za 4,5 milijone državljanov Evropske unije.

Gospodarstvo in družba sta na splošno v veliki meri odvisna od učinkovitosti cestnega prometa, saj se 44 % blaga prevaža s tovornjaki in 85 % ljudi potuje z avtom, avtobusom ali vlakom.

Mislím, da bi morale države članice za doseganje pravnih zahtev glede socialnih pogojev države članice vlagati v infrastrukturo za cestni promet in sprejetje nujnih ukrepov za zagotavljanje ustreznih ravni naložb za razvoj infrastrukture za cestni promet. V tem okviru bi morala biti gradnja parkirnih prostorov prednostna naloga.

Da ne bi imeli umetnih ovir za prosti pretok blaga, sem s spremembo zahtevala, da Komisija Evropskemu parlamentu preda poročilo o položaju prometnih kontrol v vsaki državi članici. Ob upoštevanju dejstva, da obstajajo vrste kontrol, ki omejujejo prosti pretok blaga ali oseb, sem od Komisije zahtevala, da pregleda obstoječo zakonodajo in predlaga njeno spremembo za zagotovitev skladnega sistema prometnih kontrol.

29. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

30. Zaključek seje

(Seja se je končala ob 00.25)